

قرآن به زبان فارسی

سوره الفاتحه

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر (۱)

ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهاتیان است. (۲)

(خداوندی که) بخشنده و بخشایشگر است (و رحمت عام و خاصش همگان را فرا گرفته). (۳)

(خداوندی که) مالک روز جزاست. (۴)

(پروردگار!) تنها تو را می پرسیم؛ و تنها از تو یاری می جوییم. (۵)

ما را به راه راست هدایت کن... (۶)

راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی، نه کسانی که بر آنان خصب کردند، و نه گمراهن. (۷)

سوره البقره

الم (بزرگ است خداوندی که این کتاب عظیم را، از حروف ساده القابه وجود آورده). (۱)

آن کتاب با عظمتی است که شک در آن راه ندارد؛ و مایه هدایت پرهیز کاران است. (۲)

(پرهیز کاران) کسانی هستند که به غیب (آنچه از حس پوشیده و نیهان است) ایمان می‌آورند؛ و نماز را برپا می‌دارند؛ و از تمام نعمتها و مواعیبی که به آنان روزی داده‌ایم، اتفاق می‌کنند. (۳)

و آنان که به آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو (بر پیامبران پیشین) نازل گردیده، ایمان می‌آورند؛ و به رستاخیز بقین دارند. (۴)

آنان بر طریق هدایت پروردگار شانند؛ و آنان رسکگار اند. (۵)

کسانی که کافر شدند، برای آنان تفاوت نمی‌کند که آنان را (از عذاب الهی) بترسانی یا نترسانی؛ ایمان نخواهند آورد. (۶)

خدا بر دلها و گوشاهای آنان مهر نهاده؛ و بر چشمهاشان پرده‌ای افکنده شده؛ و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست. (۷)

گروهی از مردم کسانی هستند که می‌گویند: «به خدا و روز رستاخیز ایمان آورده‌ایم.» در حالی که ایمان ندارند. (۸)

می‌خواهند خدا و مؤمنان را فریب دهند؛ در حالی که جز خودشان را فریب نمی‌دهند؛ (اما) نمی‌فهمند. (۹)

در دلهای آنان یک نوع بیماری است؛ خداوند بر بیماری آنان افزوده؛ و به خاطر دروغهایی که می‌گفتند، عذاب دردنگی در انتظار آنهاست. (۱۰)

و هنگامی که به آنان گفته شود: «در زمین فساد نکنید» می‌گویند: «ما فقط اصلاح‌کننده‌ایم سذگ! (۱۱)

آگاه باشید! اینها همان مفسدانند؛ ولی نمی‌فهمند. (۲)

و هنگامی که به آنان گفته شود: «همانند (سایر) مردم ایمان بیاورید!» می‌گویند: «آیا همچون ابلهان ایمان بیاورید؟!» بدانید اینها همان ابلهانند ولی نمی‌دانند! (۱۳)

و هنگامی که افراد بالایمان را ملاقات می‌کنند، و می‌گویند: «ما ایمان اورده‌ایم!» (ولی) هنگامی که با شیطانهای خود خلوت می‌کنند، می‌گویند: «ما با شمانیم! ما فقط (آنها را) مسخره می‌کنیم!» (۱۴)

خداوند آنان را استهزا می‌کند؛ و آنها در طغیانشان نگه می‌دارد، تا سرگردان شوند. (۱۵)

آن کسانی هستند که «هدایت» را به «گمراهی» فروخته‌اند؛ و (این) تجارت آنها سودی نداده؛ و هدایت نیافرماند. (۱۶)

آن (منافقان) همانند کسی هستند که آتشی افروخته (تا در بیابان تاریک، راه خود را پیدا کند)، ولی هنگامی که آتش اطراف او را روشن ساخت، خداوند (طفواني می‌فرستد) و آن را خاموش می‌کند؛ و در تاریکیهای وحشتگری که چشم کار نمی‌کند، آنها را رها می‌سازد. (۱۷)

آنها کران، گنجگها و کورانند؛ لذا (از راه خط) بازنمی‌گردند! (۱۸)

یا همچون بارانی از آسمان، که در شب تاریک همراه بارعد و برق و صاعقه (بر سر رهگذران) بیارد. آنها از ترس مرگ، آنها را روشن می‌سازد، (چند گامی) در پرتو آن راه می‌روند؛ و چون خاموش می‌شود، توقف می‌کنند. و اگر خدا بخواهد، گوش و چشم آنها را از بین می‌برد؛ چرا که خداوند بر هر چیز تواناست. (۱۹)

(روشنایی خیره کننده) برق، نزدیک است چشمانشان را برباید. هر زمان که (برق جستن می‌کند، و صفحه بیابان را) برای آنها روشن می‌سازد، (چند گامی) در پرتو آن راه می‌روند؛ و چون خاموش می‌شود، توقف می‌کنند. و اگر خدا بخواهد، گوش و چشم آنها را از بین می‌برد؛ چرا که خداوند بر هر چیز تواناست. (۲۰)

ای مردم! پروردگار خود را پرستش کنید؛ آن کمن که شما، و کسانی را که پیش از شما بودند آفرید، تا پر هیز کار شوید.

(۲۱)

آن کس که زمین را بستر شما، و آسمان (جو زمین) را همچون سقفی بالای سر شما قرار داد؛ و از آسمان آبی فرو فرستاد؛ و به وسیله آن، میوه‌ها را پرورش داد؛ تا روزی شما باشد. بنابر این، برای خدا همتایانی قرار ندهید، در حالی که می‌دانید هیچ یک از آنها، نه شمارا آفریده‌اند، و نه شمارا را روزی می‌دهند. (۲۲)

و اگر در باره آنچه بر بندۀ خود (پیامبر) نازل کردۀ ایمۀ شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید؛ و گواهان خود را - غیر خدا - برای این کار، فرا خوانید اگر راست می‌گویید! (۲۳)

پس اگر چنین نکنید - که هرگز نخواهید کرد - از آتشی بترسید که هیزم آن، بدن‌های مردم (گنهکار) و سنگها (بتها) است، و برای کافران، آساده شده است! (۲۴)

به کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده‌اند، بشارت ده که باعهایی از بهشت برای آنهاست که نهرها از زیر درختانش جاریست. هر زمان که میوه‌ای از آن، به آنان داده شود، می‌گویند: «این همان است که قبلاً به ساروزی داده شده بود. ولی اینها چقدر از آنها بهتر و عالیتر است!» و میوه‌هایی که برای آنها آورده می‌شود، همه (از نظر خوبی و زیبایی) یکسانند. و برای آنان همسرانی پاک و پاکیزه است، و جاودانه در آن خواهد بود. (۲۵)

خداآوند از این که (به موجودات ظاهر اکوچکی مانند) پشه، و حتی کمتر از آن، مثال بیزند شرم نمی‌کند. (در این میان) آنان که ایمان آورده‌اند، می‌دانند که آن، حققتی است از طرف پروردگارشان؛ و اما آنها که راه کفر را پیموده‌اند، (این موضوع را بهانه کرده) می‌گویند: «منظور خداوند از این مثل چه بوده است؟!» (آری)، خدا جمع زیادی را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می‌کند؛ ولی تنها فاسقان را با آن گمراه سی‌سازد! (۲۶)

فاسقان کسانی هستند که پیمان خدا را، پس از محکم ساختن آن، می‌شکنند؛ و پیوند‌هایی را که خدا دستور داده برقرار سازند، قطع نموده، و در روی زمین فساد می‌کنند؛ اینها زیانکار‌اند. (۲۷)

چگونه به خداوند کافر می‌شوید؟! در حالی که شما مردگان (و اجسام بی‌روحی) بودید، و او شما را زنده کرد؛ سپس شما را می‌میراند؛ و بار دیگر شما را زنده می‌کنند؛ سپس به سوی او بازگردانده می‌شوید. (بنابر این، نه حیث و زندگی شما از شناسست، و نه مرگتان؛ آنچه دارید از خاست). (۲۸)

او خدایی است که همه آنچه را (از تعمتها) در زمین وجود دارد، برای شما آفرید؛ سپس به آسمان پرداخت؛ و آنها را به صورت هفت آسمان مرتب نمود؛ و او به هر چیز آگاه است. (۲۹)

(به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگار است به فرشتگان گفت: «من در روی زمین، جانشینی (نسایندهای) قرار خواهم داد» فرشتگان گفتند: «پروردگار!! آیا کسی را در آن قرار می‌دهی که فساد و خونریزی کند؟! (زیرا موجودات زمینی دیگر، که قبیل این آدم وجود داشتند نیز، به فساد و خونریزی الوده شدند. اگر هدف از افرینش این انسان، عبادت است،) ما تسبیح و حمد تو را بجا می‌آوریم، و تو را تقییس می‌کنیم.» پروردگار فرمود: «من حقایقی را می‌دانم که شما نمی‌دانید.» (۳۰)

سپس علم اسماء (علم اسرار آفرینش و نلمگذاری موجودات) را همگی به آدم آموخت. بعد آنها را به فرشتگان عرضه داشت و فرمود: «اگر راست می‌گویید، اسمای اینها را به من خبر دهید! س‌ذله» (۳۱)

فرشتگان عرض کردند: «منزه‌هی تو! ما چیزی جز آنچه به ما تعلیم داده‌ای، نمی‌دانیم؛ تو دانا و حکیمی.» (۳۲)

فرمود: «ای آدم! آنان را از اسلامی (و اسرار) این موجودات آگاه کن.» هنگامی که آنان را آگاه کرد، خداوند فرمود: «آیا به شما نگفتم که من، غیب آسمانها و زمین را میدانم؟! و نیز میدانم آنچه را شما آشکار می‌کنید، و آنچه را پنهان میداشتید!» (۳۳)

و (باد کن) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجد و خصوص کنید!» همگی سجد کردند؛ جز ابلیس که سر باز زد، و تکر ورزید، (و به خاطر نافرمانی و تکبرش) از کافران شد. (۳۴)

و گفتیم: «ای آدم! تو با همسرت در بهشت سکونت کن؛ و از (نعمتهای) آن، از هر جا می‌خواهید، گوارا بخورید؛ (اما) نزدیک این درخت نشوید؛ که از ستمگران خواهد شد.» (۳۵)

پس شیطان موجب لغش آنها از بهشت شد؛ و آنان را از آنچه در آن بودند، بیرون کرد. و (در این هنگام) به آنها گفتیم: «هیگی (به زمین) فرود آید! در حالی که بعضی دشمن دیگری خواهید بود. و برای شما در زمین، تا مدت معینی قرارگاه و سیله بهره برداری خواهد بود.» (۳۶)

سپس آدم از پروردگارش کلاماتی دریافت داشت؛ (و با آنها توبه کرد.) و خداوند توبه او را پذیرفت؛ چرا که خداوند توبه پذیر و مهربان است. (۳۷)

گفتیم: «همگی از آن، فرود آید! هرگاه هدایتی از طرف من برای شما آمد، کسانی که از آن پیروی کنند، نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین شوند.» (۳۸)

و کسانی که کافر شدند، و آیات مارا دروغ پنداشتند اهل دوز خند؛ و همیشه در آن خواهند بود. (۳۹)

ای فرزندان اسرائیل! نعمتهایی را که به شما ارزانی داشتم به ياد آورید! و به پیمانی که با من بسته‌اید وفا کنید، تا من نیز به پیمان شما وفا کنم. (و در راه انجام وظیفه، و عمل به پیمانها) تها از من بترسید! (۴۰)

و به آنچه نازل کردہ‌ام (قرآن) ایمان بیاورید! که نشانه‌های آن، با آنچه در کتابهای شمامست، مطابقت دارد؛ و نخستین کافر به آن نباشید! و آیات مرا بهای تاچیزی نفوذشید! (و به خاطر درآمد مختصروی، نشانه‌های قرآن و پیامبر اسلام را، که در کتب شما موجود است، پنهان نکنید!) و تها از من (و مخالفت مستورهایم) بترسید (نه از مردم)! (۴۱)

و حق را با باطل نبایزید! و حقیقت را با اینکه می‌دانید کتمان نکنید! (۴۲)

و نماز را بپا دارید، و زکلت را پهزادیزد، و هزاره رکوع کنندگان رکوع کنید (و نماز را با جماعت بگزارید)! (۴۳)

آیا مردم را به نیکی (و ایمان به پیامبری که صفات او آشکارا در تورات آمده) دعوت می‌کنید، اما خودتان را فراموش می‌نمایید؛ با اینکه شما کتاب (آسمانی) را می‌خوانید! آیا نمی‌اندیشید؟! (۴۴)

از صبر و نماز پاری جو نید؛ (و با استقامت و مهار هوشهای درونی و توجه به پرورده‌گار، نیرو بگیرید) و این کار، جز برای خاشعان، گران است. (۴۵)

آنها کسانی هستند که می‌دانند دیدار کننده پرورده‌گار خویشند، و به سوی او باز می‌گردند. (۴۶)

ای پنی اسرائیل! نعمتهایی را که به شما ارزانی داشتم به خاطر بیاورید؛ و (نیز به ياد آورید که) من، شما را بر جهانیان، برتری بخشدیم. (۴۷)

و از آن روز بترسید که کسی مجازات دیگری را نمی‌پذیرد و نه از او شفاعت پذیرفته می‌شود؛ و نه غرامت از او قبول خواهد شد؛ و نه بیاری می‌شوند. (۴۸)

و (نیز به یاد آورید) آن زمان که شمارا از چنگال فرعونیان رهایی بخشدیدم؛ که همواره شمارا به بدنترین صورت آزار می‌دادند: پسران شمارا سر می‌بریدند؛ و زنان شمارا (برای کنیزی) زنده نگه می‌داشتند. و در اینها، آزمایش بزرگی از طرف پروردگاران برای شما بود. (۴۹)

و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که دریا را برای شما شکافتیم؛ و شما را نجات دادیم؛ و فرعونیان را غرق ساختیم؛ در حالی که شما تماشا می‌کردید. (۵۰)

و (به یاد آورید) هنگامی را که با موسی چهل شب و عده گذاردیم؛ (و او، برای گرفتن فرمانهای الهی، به میانگاه آمد؛) سپس شما گوسله را بعد از او (معبد خود) انتخاب نمودید؛ در حالی که ستمکار بودید. (۵۱)

سپس شما را بعد از آن بخشدیدم؛ شاید شکر (این نعمت را) بجا آورید. (۵۲)

و (نیز به خاطر آورید) هنگامی را که به موسی، کتاب و وسیله تشخیص (حق از باطل) را دادیم؛ تا هدایت شوید. (۵۳)

و زمانی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! شما با انتخاب گوسله (برای پرسش) به خود ستم کردید! پس توبه کنید؛ و به سوی خالق خود باز گردید! و خود را (بکدیگر را) به قتل برسانید! این کار، برای شما در پیشگاه پروردگاران بهتر است.» سپس خداوند توبه شما را پذیرفت؛ زیرا که او تویپندر و رحیم است. (۵۴)

و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که گفتید: «ای موسی! ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد؛ مگر اینکه خدا را آشکارا (با چشم خود) ببینیم!» پس صاعقه شما را گرفت؛ در حالی که تماشا می‌کردید. (۵۵)

سپس شما را پس از مرگتان، حیات بخشدیدم؛ شاید شکر (نعمت او را) بجا آورید. (۵۶)

و ابر را بر شما سایبان قرار دادیم؛ و «من» (شیره مخصوص و لذیذ درختان) و «سلوی» (مرغان مخصوص شبیه کبوتر) را بر شما فرستادیم؛ (و گفتیم): «از نعمت‌های پاکیزه‌ای که به شماروزی داده‌ایم بخورید!» (ولی شما کفران کردید!) آنها به ما ستم نکردند؛ بلکه به خود ستم می‌نمودند. (۵۷)

و (به خاطر بیاورید) زمانی را که گفتیم: «در این شهر (بیت المقدس) وارد شوید! و از نعمت‌های فراوان آن، هر چه می‌خواهید بخورید! و از در (معبد بیت المقدس) با خضوع و خشوع وارد گردید! و بگویید: «خداؤندا! گناهان ما را بریز!» تا خطاهای شمارا بیخُشیم؛ و به نیکوکاران پاداش بیشتری خواهیم داد.» (۵۸)

اما افراد ستمگران، این سخن را که به آنها گفته شده بود، تغییر دادند؛ (و به جای آن، جمله استهزء آمیزی گفتند): لذا بر ستمگران، در برابر این نافرمائی، عذابی از آسمان فرستادیم. (۵۹)

و (به یاد آورید) زمانی را که موسی برای قوم خوش، آب طلبید، به او دستور دادیم: «عصای خود را بر آن شنگ مخصوص بزن!» ناگاه حوازد چشنه آب از آن جوشید؛ آن‌گونه که هر یک (از طوابق دوازده‌گانه بنی اسرائیل)، چشنه مخصوص خود را می‌شناختند! (و گفتیم): «از روزیهای الهی بخورید و بیاشاید! و در زمین فساد نکنید!» (۶۰)

و (بنیز به خاطر بیاورید) زمانی را که گفتید: «ای موسی! هرگز حاضر نیستم به یك نوع غذا اکتفا کنم! از خدای خود بخواه که از آنچه زمین می‌رویاند، از سبزیجات و خیار و سیر و عدس و پیاز شن، برای ما فراهم سازد.» موسی گفت: «آیا غذای پستتر را به جای غذای بهتر انتخاب می‌کنید؟! (اکنون که جنین است، بکوشید از این بیان) در شهری فرود آیند؛ زیرا هر چه خواستید، در آنجا برای شما هست.» و (مهر) ذلت و نیاز، بر پیشانی آنها زده شد؛ و باز گرفتار خشم خدائی شدند؛ چرا که آنان نسبت به آیات الهی، کفر می‌ورزیدند؛ و پیامبران را به ناحق می‌کشتد. اینها به خاطر آن بود که گناهکار و متحاور بودند. (۶۱)

کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آورده‌اند، و کسانی که به آنین یهود گرویدند و نصاری و صابئان (پیروان یحیی) هر گاه به خدا و روز رستاخیز ایمان اورند، و عمل صلاح انجام دهند، پاداششان نزد پیور دگارشان سالم است؛ و هیچ‌گونه ترس و اندوهی برای آنها نیست. (هر کدام از پیروان ادیان الهی، که در عصر و زمان خود، بر طبق وظایف و فرمان دین عمل کرده‌اند، ماجور و رستگارند.) (۶۲)

و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم؛ و کوه طور را بالای سر شما قرار دادیم؛ (و به شما گفتیم): «آنچه را (از آیات و دستور‌های خداوند) به شما داده‌ایم، با قربت بگیرید؛ و آنچه را در آن است به یاد داشته باشید (و به آن عمل کنید)؛ شاید پر هیز کار شوید!» (۶۳)

سپس شما پس از این، روگردان شدید؛ و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود، از زبانکاران بودید. (۶۴)

به طور قطع از حال کسانی از شما، که در روز شنبه نافرمانی و گناه کردند، آگاه شده‌اید! ما به آنها گفتیم: «به صورت بوزینه‌هایی طرشده درآید!» (۶۵)

ما این کیفر را در مس عبرتی برای مردم آن زمان و نسلهای بعد از آنان، و پند و اندرزی برای پرهیز کاران قرار دادیم. (۶۶)

و (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «خداوند به شما دستور می‌دهد ماده‌گاوی را ذبح کنید (و قطعه‌ای از بدن آن را به مقتولی که قاتل او شناخته شده بزنید، تازنده شود و قاتل خویش را معرفی کند؛ و غوغای خاموش گردد).» گفتند: «آیا مارا مسخره می‌کنی؟» (موسی) گفت: «به خدا پناه می‌برم از اینکه از جاهلان باشم!» (۶۷)

گفتند: «(پس) از خدای خود بخواه که برای ما روشن کند این ماده‌گاوی باشد؟ سرذله گفت: خداوند می‌فرماید: «ماده‌گاوی است که نه پیر و از کار افتاده باشد، و نه بکر و جوان؛ بلکه میان این دو باشد. آنچه به شما دستور داده شده، (هر چه زوینتر) انجام دهد.» (۶۸)

گفتند: «از پروردگار خود بخواه که برای ما روشن سازد رنگ آن چگونه باشد؟» گفت: خداوند می‌گوید: «گاوی باشد زرد بدست، که رنگ آن، بینندگان را شاد و مسرور سازد.» (۶۹)

گفتند: «از خدایت بخواه برای ما روشن کند که چگونه گلوی باید باشد؟ زیرا این گاو برای ما سبهم شده! و اگر خدا بخواهد ما هدایت خواهیم شد!» (۷۰)

گفت: خداوند می‌فرماید: «گاوی باشد که نه برای شخم زدن رام شده؛ و نه برای زراعت آبکشی کند؛ از هر عیوب برکنار باشد، و حتی هیچ‌گونه رنگ دیگری در آن نباشد.» گفتند: «الآن حق مطلب را آوردي!» سپس (پستان گاری را پیدا کردن و) آن را سر برینند؛ ولی مایل نبویند این کار را انجام دهند. (۷۱)

و (به یاد آورید) هنگامی را که فردی را به قتل رسانید؛ سپس درباره (قاتل) او به نزاع پرداختید؛ و خداوند آنچه را مخفی می‌دانستید، آشکار می‌سازد. (۷۲)

سپس گفتیم: «فستی از گاو را به مقتول بزنید! (تازنده شود، و قاتل را معرفی کند.) خداوند این گونه مردگان را زنده می‌کند؛ و آیات خود را به شما نشان می‌دهد؛ شاید اندیشه کنید!» (۷۳)

سپس دلهای شما بعد از این واقعه سخت شد؛ همچون سنگ، یا سختتر! چرا که پاره‌ای از سنگها می‌شکافد، و از آن نهرها جاری می‌شود؛ و پاره‌ای از آنها شکاف بر می‌دارد، و آب از آن تراویش می‌کند؛ و پاره‌ای از خوف خدا (از فراز کوه) به زیر می‌افتد؛ (اما دلهای شما، نه از خوف خدا می‌نپد، و نه سرچشمۀ علم و دانش و عواطف انسانی است!) و خداوند از اعمال شما غافل نیست. (۷۴)

آیا انتظار دارید به (آنین) شما ایمان بیاورند، با اینکه عده‌ای از آنان، سخنان خدا را می‌شنیدند و پس از فهمیدن، آن را تحریف می‌کردند، در حالی که علم و اطلاع داشتند؟! (۷۵)

و هنگامی که مؤمنان را ملاقات کنند، می‌گویند: «ایمان آورده‌ایم.» ولی هنگامی که با یکدیگر خلوت می‌کنند، (بعضی به بعضی دیگر اعتراض کرده) می‌گویند: «چرا مطالبی را که خداوند (در باره صفات پیامبر اسلام) برای شما بیان کرد، به مسلمانان بازگو می‌کنید تا (روز رستاخیز) در پیشگاه خدا، بر ضد شما به آن استدلال کنند؟! آیا نمی‌فهمید؟!» (۷۶)

آیا اینها نمی‌دانند خداوند آنچه را پنهان می‌دارند یا آشکار می‌کنند می‌دانند؟! (۷۷)

و پاره‌ای از آنان عوامانی هستند که کتاب خدا را جز یک مشت خیالات و آرزو ها نمی‌دانند؛ و تنها به پندارهایشان دل بسته‌اند. (۷۸)

پس وای بر آنها که نوشتۀای با دست خود می‌نویسند، سپس می‌گویند: «این، از طرف خداست؛ من نه تا آن را به بهای کمی بفروشن. پس وای بر آنها از آنچه بادست خود نوشته‌اند؛ و ای بر آنان از آنچه از این راه به دست می‌آورند!» (۷۹)

و گفتند: «هرگز آتش دوزخ، جز چند روزی، به مانخواهد رسید.» بگو: «آیا پیمانی از خدا گرفته‌اید؟! سو خداوند هرگز از پیمانش تخلف نمی‌ورزد. یا چیزی را که نمی‌دانید به خدا نسبت می‌دهید؟!» (۸۰)

آری، کسانی که کسب گناه کنند، و آثار گناه، سراسر وجودشان را بپوشاند، آنها اهل آتشند؛ و جلوه‌انه در آن خواهند بود. (۸۱)

و آنها که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده‌اند، آنان اهل بپشتند؛ و همیشه در آن خواهند ماند. (۸۲)

و (به یاد آورید) زمانی را که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خداوند پگانه را پرستش نکنید؛ و به پدر و مادر و نزدیکان و پیمان و بینوایان نیکی کنید؛ و به مردم نیک بگویید؛ نماز را برپا دارید؛ و زکات بدھید. سپس (با اینکه پیمان بسته بودید) همه شما جز عده کسی- سرپیچی کردید؛ و (از وفای به پیمان خود) رویگردن شدید. (۸۳)

و هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم که خون هم را نزیرید؛ و یکدیگر را از سرزمین خود، بیرون نکنید. سپس شما افرار کردید؛ (و بر این پیمان) گواه بودید. (۸۴)

اما این شما هستید که یکدیگر را میکشید و جمعی از خودتان را از سرزمینشان بیرون میکنید؛ در این گناه و تجاوز، به یکدیگر کمک مینمایید؛ (و اینها همه نقض پیمانی است که با خدا بسته‌اید) در حالی که اگر بعضی از آنها به صورت اسیران نزد شما آیند، فديه می‌دهيد و آنان را آزاد می‌سازيد؛ با اینکه بیرون ساختن آنان بر شما حرام بود. آیا به بعضی از مستورات کتاب اسماعیل ایمان می‌آورید، و به بعضی کافر می‌شود؟! برای کسی از شما که این عمل (تعیض در میان احکام و قوانین الهی) را انجام دهد، جز رسوایی در این جهان، چیزی نخواهد بود، و روز رستاخیز به شدیدترین عذابها گرفتار می‌شوند. و خداوند از آنچه انجام می‌دهید غافل نیست. (۸۵)

ابنها همان کسانند که آخرت را به زندگی دنیا فروخته‌اند؛ از این رو عذاب آنها تخفیف داده نمی‌شود؛ و کسی آنها را یاری نخواهد کرد. (۸۶)

ما به موسی کتاب (تورات) دادیم؛ و بعد از او، پیامبرانی پشت سر هم فرستادیم؛ و به عیسی بن مریم دلایل روشن دادیم؛ و او را به وسیله روح القدس تایید کردیم. آیا چنین نیست که هر زمان، پیامبری چیزی بر خلاف هوای نفس شما آورد، در برای او تکبر کردید (و از ایمان آوردن به او خودداری نمودید)؛ پس عده‌ای را تکنیب کرده، و جمعی را به قتل رساندید؟! (۸۷)

و (آنها از روی استهزا) گفتند: دلهای ما در غلاف است! (و ما از گفته تو چیزی نمی‌فهمیم. آری، همین طور است!) خداوند آنها را به خاطر کفرشان، از رحمت خود دور ساخته، (به همین دلیل، چیزی در کنایه نمی‌کنند) و کمتر ایمان می‌آورند. (۸۸)

و هنگامی که از طرف خداوند، کتابی برای آنها آمد که موافق نشانه‌هایی بود که با خود داشتند، و پیش از این، به خود نوید بیرونی بر کافران می‌دادند (که با کمک آن، بر شمنان پیروز گردند). با این همه، هنگامی که این کتاب، و پیامبری را که از قبل شناخته بودند نزد آنها آمد، به او کافر شدند؛ لعنت خدا بر کافران باد! (۸۹)

ولی آنها در مقابل بهای بدی، خود را فروختند؛ که به نارو، به آیاتی که خدا فرستاده بود، کافر شدند. و معتبرض بودند، چرا خداوند به فضل خویش، بر هر کس از بندگانش بخواهد، آیات خود را نازل می‌کند؟! از این رو به خشمی بعد از خشمی (از سوی خدا) گرفتار شدند. و برای کافران مجازاتی خوار گرفته است. (۹۰)

و هنگامی که به آنها گفته شود: «به آنچه خداوند نازل فرموده، ایمان بیاورید!» سی‌گویند: «ما به چیزی ایمان می‌آوریم که بر خود ما نازل شده است.» و به غیر آن، کافر می‌شوند؛ در حالی که حق است؛ و آیاتی را که بر آنها نازل شده، تصدیق می‌کند. پسگو: «اگر (راست می‌گویید، و به آیاتی که بر خونثان نازل شده) ایمان دارید، پس چرا پیامبران خدا را پیش از این، به قتل می‌رسانید؟!» (۹۱)

و (نیز) موسی آن همه معجزات را برای شما آورد، و شما پس از (غایبت) او، گوسله را انتخاب کردید؛ در حالی که ستمگر بودید. (۹۲)

و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم؛ و کوه طور را بالای سر شما برافراشتیم؛ (و گفتیم): «این سشوراتی را که به شما داده‌ایم محکم بگیرید، و درست بشنوید!» آنها گفتند: من خلیه‌نشنیدم؛ ولی مخالفت کردیم.» و دلهای آنها، بر اثر گفرشان، با محبت گوسله آمیخته شد. پسگو: «ایمان شما، چه فرمان بدی به شما می‌دهد، اگر ایمان دارید!» (۹۳)

پسگو: «اگر آن (جهان که مدعی هستند) سرای دیگر در نزد خدا، مخصوص شمامت نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می‌گویید!» (۹۴)

ولی آنها، به خاطر اعمال بدی که پیش از خود فرستاده‌اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد؛ و خداوند از ستمگران آگاه است. (۹۵)

و آنها را حرج‌ترین مردم حتی حرج‌تر از مشرکان- بر زندگی (این دنیا، و اندوختن ثروت) خواهی یافت؛ (تا آنچه) که هر یک از آنها آرزو دارد هزار سال عمر به او داده شود! در حالی که این عمر طولانی، او را از کیفر (الهی) باز نخواهد داشت. و خداوند به اعمال آنها بیناست. (۹۶)

(آنها می‌گویند: «چون فرشته‌ای که وحی را بر تو نازل می‌کند، جبرئیل است، و ما با جبرئیل دشمن هستیم، په تو ایمان نمی‌آوریم!») پسگو: «کسی که دشمن جبرئیل باشد (در حقیقت دشمن خدامست) چرا که او به فرمان خدا، قرآن را بر قلب تو نازل کرده است؛ در حالی که کتب آسمانی پیشین را تصدیق می‌کند؛ و هدایت و پشارت است برای مؤمنان.» (۹۷)

کسی که دشمن خدا و فرشتگان و رسولان او و جبرئیل و میکائیل باشد (کافر است؛ و) خداوند دشمن کافران است. (۹۸)

ما نشانه‌های روشنی برای تو فرستادیم؛ و جز فاسقان کسی به آنها کفر نمی‌ورزد. (۹۹)

و آیا جنین نیست که هر بار آنها (یهود) پیمانی (با خدا و پیامبر) بستند، جمعی آن را دور افکنند (و مخالفت کرند). آری، بیشتر آنان ایمان نمی‌آورند. (۱۰۰)

و هنگامی که فرستادهای از سوی خدا به سراغشان آمد، و با نشانه‌هایی که نزد آنها بود مطابقت داشت، جمعی از آنان که به آنها کتاب (آسمانی) داده شده بود، کتاب خدا را پشت سر افکنند؛ گویی هیچ از آن خبر ندارند!! (۱۰۱)

و (یهود) از آنچه شیاطین در عصر سلیمان بر مردم می‌خوانند پیروی کردند. سلیمان هرگز (ست به سحر نیالود؛ و) کافر نشد؛ ولی شیاطین کفر ورزیدند؛ و به مردم سحر آموختند. و (تیز یهود) از آنچه بر دو فرشته بابل «هاروت» و «ماروت»، نازل شد پیروی کردند (آن دو، راه سحر کردن را، برای اشتباهی با طرز ابطال آن، به مردم یاد می‌دانند. و به هیچ کس چیزی یاد نمی‌دانند، مگر اینکه از پیش به او می‌گفتند: «ما وسیله از مایشیم کافر نشو! (و از این تعییمات، سوء استفاده نکن!)» ولی آنها از آن دو فرشته، مطالبی را می‌آموختند که بتوانند به وسیله آن، میان مرد و همسرش جایی بیفکند؛ ولی هیچ گاه نمی‌توانند بدون اجازه خداوند، به انسانی زیان برسانند. آنها قسمتهایی را فرامی‌گرفتند که به آنان زیان می‌رسانند و نفعی نمی‌دارد. و سلسله‌می‌دانستند هر کسی خردبار این گونه متعاق باشد، در آخرت بهرامی نخواهد داشت. و چه زشت و نایسنده بود آنچه خود را به آن فروختند، اگر می‌دانستند!! (۱۰۲)

و اگر آنها ایمان می‌آورند و پر هیز کاری پیشه می‌کرند، پاداشی که نزد خدامست، برای آنان بهتر بود، اگر اگاهی داشتند!! (۱۰۳)

ای افراد بایمان! هنگامی که از پیغمبر تقاضای مهلت برای درک آیات قرآن می‌کنید (نگویید: سخن‌های اعنا؛ بلکه بگویید: «انظرنا». (زیرا کلمه اول، هم به معنی «سرا مهلت بده!»، و هم به معنی «ما را تحقیق کن!» می‌پاشد؛ و دستاویزی برای دشمنان است.) و آنچه به شما دستور داده می‌شود) بشنوید! و برای کافران (و استهزاکنندگان) عذاب دردنگاهی است. (۱۰۴)

کافران اهل کتاب، و (همچنین) مشرکان، دوست ندارند که از سوی خداوند، خیر و برکتی بر شما نازل گردد؛ در حالی که خداوند، رحمت خود را به هر کس بخواهد، اختصاص می‌دهد؛ و خداوند، صاحب فضل بزرگ است. (۱۰۵)

هر حکمی را نسخ کنیم، و یا نسخ آن را به تأخیر اندازیم، بهتر از آن، یا همانند آن را می‌اوریم. آیا نمی‌دانستی که خداوند بر هر چیز توانا است؟! (۱۰۶)

آیا نمی‌دانستی که حکومت آسمانها و زمین، از آن خداست؟! (و حق دارد هر گونه تغییر و تبدیلی در احکام خود طبق مصالح بدده!) و جز خدا، ولی و یاوری برای شما نیست. (و اوست که مصلحت شما را می‌داند و تعیین می‌کند). (۱۰۷)

آیا می‌خواهید از پیامبر خود، همان تقاضای (نامعقولی را) یکنید که پیش از این، از موسی کرند؟! (و با این بهانه‌جویی‌ها، از ایمان آوردن سر باز زندن). کسی که کفر را به جای ایمان بپذیرد، از راه مستقیم (عقل و فطرت) گمراه شده است. (۱۰۸)

بسیاری از اهل کتاب، از روی حسد -که در وجود آنها ریشه دوانده- آرزو می‌کردند شمارا بعد از اسلام و ایمان، به حال کفر باز گردانند؛ با اینکه حق برای آنها کاملاً روشن شده است. شما آنها را غفو کنید و گذشت نمایید؛ تا خداوند فرمان خودش (فرمان جهاد) را بفرستد؛ خداوند بر هر چیزی توانست. (۱۰۹)

و نماز را بربای دارید و زکات را ادا کنید؛ و هر کار خیری را برای خود از پیش می‌فرستید، آن را نزد خدا (در سرای دیگر) خواهید یافت؛ خداوند به اعمال شما بیناست. (۱۱۰)

آنها گفتند: «هیچ کس، جز یهود یا نصاری، هرگز داخل بهشت نخواهد شد.» این آرزوی آنهاست! بگو: «اگر راست می‌گویید، دلیل خود را (بِ این موضوع) بیاورید!» (۱۱۱)

آری، کسی که روی خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد، پاداش او نزد پرورده‌گارش ثابت است؛ نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می‌شوند. (بنابر این، بهشت خدا در انحصار هیچ گروهی نیست). (۱۱۲)

یهودیان گفتند: «مسیحیان هیچ موقعیتی (نزد خدا) ندارند»، و مسیحیان نیز گفتند: «یهودیان هیچ موقعیتی ندارند (و بر باطنند)؛ در حالی که هر دو دسته، کتاب اسمانی را می‌خوانند (و باید از این گونه تعبصها برکنار باشند) افراد نادان (دیگر، هچچون مشرکان) نیز، سخنی همانند سخن آنها داشتند! خداوند، روز قیامت، در باره آنچه در آن اختلاف داشتند، داوری می‌کند. (۱۱۳)

کیست ستمکارتر از آن کس که از بردن نام خدا در مساجد او جلوگیری کرد و سعی در ویرانی آنها نمود؟! شایسته نیست آنان، جز بترس و وحشت، وارد این (کاخونهای عبادت) شوند. بهره آنها در دنیا (فقط) بسوابی است و در سرای دیگر، عذاب عظیم (الله)! (۱۱۴)

مشرق و مغرب، از آن خداست! و به هر سو رو کنید، خدا آنجاست! خداوند بیتیاز و داناست! (۱۱۵)

و (يهود و نصارى و مشرکان) گفتند: «خداوند، فرزندی برای خود انتخاب کرده است!»! حنزه است او - بلکه آنچه در آسمانها و زمین است، از آن اوست; و همه در برابر او خاضعند! (۱۱۶)

هستی بخش آسمانها و زمین اوست! و هنگامی که فرمان وجود چیزی را صادر کند، تنها سیگرید: «موجود باش!» و آن، فوری موجود می‌شود. (۱۱۷)

افراد ناگاه گفتند: «چرا خدا با ساخن نمی‌گیرد؟! و یا چرا آیه و نشانه‌ای برای خود مانمی‌آید؟!» پیشینان آنها نیز، همین گونه سخن می‌گفتند؛ دلها و افکارشان مشابه یکدیگر است؛ ولی ما (به اندازه کافی) آیات و نشانه‌ها را برای اهل یقین (و حقیقت‌جویان) روشن ساخته‌ایم. (۱۱۸)

ما تو را به حق، برای بشارت و بیم دادن (مردم جهان) فرستادیم؛ و تو مسئول (گمراهی) دوزخیان (پس از ابلاغ رسالت) نیستی! (۱۱۹)

هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهد شد، (تا به طور کامل، تسلیم خواسته‌های آنها شوی، و) از آیین (تحريف یافته) آنان، پیروی کنی. بگو: «هدایت، تنها هدایت الهی است!» و اگر از هوی و هوسمای آنان پیروی کنی، بعد از آنکه آگاه شده‌ای، هیچ سرپرست و یاوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود. (۱۲۰)

کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده‌ایم (يهود و نصاری) آن را چنان که شایسته آن است می‌خوانند؛ آنها به پیامبر اسلام ایمان می‌آورند؛ و کسانی که به او کافر شوند، زیادکارند. (۱۲۱)

ای بنی اسرائیل! نعمت مرأ، که به شما ارزانی داشتم، به یاد آورید! و (نیز به خاطر آورید) که من شما را بر جهانیان برتری بخشیدم! (۱۲۲)

از روزی بترسید که هیچ کس از دیگری دفاع نمی‌کند؛ و هیچ گونه عرضی از او قبول نمی‌شود؛ و شفاعت، او را سود نمی‌دهد؛ و (از هیچ سوئی) باری نمی‌شوند! (۱۲۳)

(به خاطر آورید) هنگامی که خداوند، ابراهیم را با وسایل گوناگونی آزمود. و او به خوبی از عهده این آزمایشها برآمد. خداوند به او فرمود: «من تو را امام و پیشوای مردم قرار دادم» ابراهیم عرض کرد: «از دونمان من (تیز امامانی قرار بده)» خداوند فرمود: «پیمان من، به ستکاران نمی‌رسد! (و تنها آن دسته از فرزندان تو که پاک و معصوم باشند، شایسته این مقامند)». (۱۲۴)

و (به خاطر بیاورید) هنگامی که خانه کعبه را محل بازگشت و مرکز امن و امان برای مردم قرار دادیم! و (برای تجدید خاطره) از مقام ابراهیم، عبادتگاهی برای خود انتخاب کنید! و ما به ابراهیم و اسماعیل امر کردیم که: «خانه مرا برای طواف‌کنندگان و مجاوران و رکوع‌کنندگان و سجده‌کنندگان، پاک و پاکیزه کنید!» (۱۲۵)

و (به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم عرض کرد: «پروردگار! این سرزمین را شهر امنی قرار ده! و اهل آن را - آنها که به خدا و روز بازپسین، ایمان آورده‌اند - از شرات (گوناگون)، روزی ده! سذّه (گفت): «ما دعای تو را اجابت کردیم؛ و مؤمنان را از انواع برکات، بهر مدن ساختیم؛ (اما به آنها که کافر شدند، بهره کسی خواهیم داد؛ سپس آنها را به عذاب انش می‌کشانیم؛ و چه بد سراجی دارند» (۱۲۶)

و (تیز به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم و اسماعیل، پایه‌های خانه (کعبه) را بالا می‌برند، (و می‌گفتند): «پروردگار! از ما بپذیر، که تو شنوا و دانای!» (۱۲۷)

پروردگار! ما را تسلیم فرمان خود قرار ده! و از دونمان ما، امتي که تسلیم فرمانت باشند، به وجود آور! و طرز عبادتمان را به مانشان ده و توبه مارا بپذیر، که تو توبه‌پذیر و مهربانی! (۱۲۸)

پروردگار! در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیت تو را بر آنان بخواند، و آنها را کتاب و حکمت بیاموزد، و پاکیزه کند؛ زیرا تو توانا و حکیمی (و بر این کار، قادری!)! (۱۲۹)

چز افراد سفیه و ندان، چه کسی از آین ابراهیم، (با آن پاکی و درخشندگی)، رویگردان خواهد شد؟! ما او را در این جهان برگزیدیم؛ و او در جهان دیگر، از صالحان است. (۱۳۰)

در آن هنگام که پروردگارش به او گفت: اسلام بیاور! (و در برابر حق، تسلیم باش! او فرمان پروردگار را، از جان و دل پذیرفت؛ و) گفت: «در برابر پروردگار جهانیان، تسلیم شنم.» (۱۳۱)

و ابراهیم و یعقوب (در وایسین لحظات عمر)، فرزندان خود را به این آیین، وصیت کردند؛ و هر کدام به فرزندان خوبیش گفتند: «فرزندان من! خداوند این آیین پاک را برای شما برگزیده است؛ و شما، جز به آیین اسلام (تسلیم در برابر فرمان خدا) از دنیا نروید!» (۱۳۲)

آیا هنگامی که مرگ بعقوب فرا رسید، شما حاضر بودید؟ در آن هنگام که به فرزندان خود گفت: «پس از من، چه چیز را می‌پرسید؟» گفتند: «خدای تو، و خدای پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خداوند یکتارا، و ما در برابر او تسلیم هستیم.» (۱۳۳)

آنها امتنی بودند که درگذشتند. اعمال آنان، مربوط به خودشان بود و اعمال شما نیز مربوط به خود شاست؛ و شما هیچ‌گاه مسئول اعمال آنها نخواهید بود. (۱۳۴)

(اهل کتاب) گفتند: «بیهودی یا مسیحی شوید، تا هدایت یابید!» پس: «(این آیینهای تحریف شده، هرگز نمی‌تواند موجب هدایت گردد، بلکه از آیین خالص ابراهیم پیروی کنید! و او هرگز از مشرکان نبود!» (۱۳۵)

بگویید: «ما به خدا ایمان آورده‌ایم؛ و به آنچه بر ما نازل شده؛ و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و پیامبران از فرزندان او نازل گردید، و (همچنین) آنچه به موسی و پیامبران (بیگن) از طرف پروردگار داده شده است، و در میان هیچ یک از آنها جدایی قائل نمی‌شویم، و در برابر فرمان خدا تسلیم هستیم؛ و تعصبات نژادی و اغراض شخصی، سبب نمی‌شود که بعضی را پیشیریم و بعضی را رها کنیم.» (۱۳۶)

اگر آنها نیز به مانند آنچه شما ایمان آورده‌اید بیاورند، هدایت یافته‌اند؛ و اگر سریچی کنند، از حق جدا شده‌اند و خداوند، شر آنها را از تو دفع می‌کند؛ و او شنونده و داناست. (۱۳۷)

رنگ خدایی (پیشیرید! رنگ ایمان و توحید و اسلام) و چه رنگی از رنگ خدایی بهتر است؟! و مانها او را عبادت می‌کنیم. (۱۳۸)

بگو: «آیا در باره خداوند با ما محاجه می‌کنید؟ در حالی که او، پروردگار ما و شماست؛ و اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماست؛ و ما او را با اخلاص پرستش می‌کنیم، (و موحد خالصیم).» (۱۳۹)

یا می‌گویند: «ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسپاط، یهودی یا نصرانی بودند؟!» بگو: سخن‌هشما بهتر می‌دانید یا خدا! (و با اینکه می‌دانید آنها یهودی یا نصرانی نبودند، چرا حقیقت را کتمان می‌کنید؟) و چه کسی ستمکارتر است از آن کن که گواهی و شهادت الهی را که نزد اوست، کتمان می‌کند؟! و خدا از اعمال شما غافل نیست. (۱۴۰)

(به هر حال) آنها امته بودند که درگذشتند. آنچه کردند، برای خودشان است؛ و آنچه هم شما کردید، برای خودتان است؛ و شما مسئول اعمال آنها نیستید. (۱۴۱)

به زودی سپاهسوزان از مردم می‌گویند: «جه چیز آنها (مسلمانان) را، از قبلامی که بر آن بودند، بازگردانید؟!» بگو: «شرق و غرب، از آن خداست؛ خدا هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می‌کند.» (۱۴۲)

همان‌گونه (که قبله شما، دل قبله میانه است) شما را نیز، امته میانه‌ای قرار دادیم (در حد اعدام، میان افراط و تقریب؛) تا بر مردم گواه پاشید؛ و پیامبر هم بر شما گواه است. و ما، اآن قبله‌ای را که قبله‌ای را که جاهلیت بازی‌گردند، مشخص شوند. و مسلمان این حکم، جز بر کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده، دشوار بود. (این را نیز بدانید که نمازهای شما در برایر قبله سابق، صحیح بوده است؛) و خدا هرگز ایمان (نمایز) شما را صالع نمی‌گرداند؛ زیرا خداوند، نسبت به مردم، رحیم و مهربان است. (۱۴۳)

نگاههای انتظار آمیز تو را به سوی آسمان (برای تعیین قبله نهایی) می‌بینیم! اکنون تو را به سوی قبلامی که از آن خشنود باشی، باز می‌گردانیم. پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن! و هر جا باشی، روی خود را به سوی آن بگردانید! و کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده، بخوبی می‌دانند این فرمان حقی است که از ناحیه پروردگارشان صادر شده؛ (و در کتابهای خود خوانده‌اند که پیغمبر اسلام، به سوی تو قبله، نماز می‌خواند). و خداوند از اعمال آنها (در مخفی داشتن این آوات) غافل نیست! (۱۴۴)

سوگند که اگر برای (این گروه از) اهل کتاب، هرگونه آیه (و نشانه و دلیلی) بیاوری، از قبله تو پیروی نخواهد کرد؛ و تو نیز، هیچ‌گاه از قبله آنان، پیروی نخواهی نمود. (آنها نباید تصور کنند که بار دیگر، تغییر قبله امکان‌پذیر است!) و حتی هیچ‌یک از آنها، پیروی از قبله دیگری نخواهد کرد! و اگر تو، پس از این آگاهی، متابعت هوسهای آنها کنی، مسلمان از ستمگران خواهی بود! (۱۴۵)

کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده‌ایم، او (پیامبر) را همچون فرزندان خود می‌شناسند؛ (ولی) جمعی از آنان، حق را آگاهانه کتمان می‌کنند! (۱۴۶)

این (فرمان تغییر قبله) حکم حقی از طرف پروردگار توست، بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان در آن مبایش! (۱۴۷)

هر طایفه‌ای قبله‌ای دارد که خداوند آن را تعیین کرده است؛ (بنابراین، زیاد در باره قبله گفتگو نکنید! و به جای آن)، در نیکی‌ها و اعمال خیر، بر پکیج سبقت جویید! هر جا باشد، خداوند همه شما را (برای پاداش و کیفر در برابر اعمال نیک و بد، در روز رستاخیز)، حاضر می‌کند؛ زیرا او، بر هر کاری توانست. (۱۴۸)

از هر جا (و از هر شهر و نقطه‌ای) خارج شدی، (به هنگام نماز)، روی خود را به جانب «مسجد الحرام» کن! این دستور حقیقی از طرف پروردگار نتوست! و خداوند، از آنچه انجام می‌دهید، غافل نیست! (۱۴۹)

و از هر جا خارج شدی، روی خود را به جانب مسجد الحرام کن! و هر جا بودید، روی خود را به سوی آن کنید! تا مردم، جز ظالمان (که دست از لجاجت بر نمی‌دارند)، نلبی بر ضد شما نداشته باشدند؛ (زیرا از نشانه‌های پیامبر، که در کتب اسمائی پیشین آمده، این است که او، به سوی دو قبله، نماز می‌خواند) از آنها تقریبید! و (نتها) از من بتدرسید! (این تغییر قبله، به خاطر آن بود که) نعمت خود را بر شما تمام کن، شاید هدایت شوید! (۱۵۰)

همان گونه (که با تغییر قبله، نعمت خود را بر شما کامل کردیم)، رسولی از خودتان در میان شما فرستادیم؛ کا آیات ما را بر شما بخواهند؛ و شما را پاک کنید؛ و به شما، کتاب و حکمت بیاموزد؛ و آنچه را نمی‌دانستید، به شما یاد دهد. (۱۵۱)

پس به یاد من باشید، تا به یاد شما باشم! و شکر مرا گویید و (در برابر نعمت‌هایم) کفران نکنید! (۱۵۲)

ای افرادی که ایمان آورده‌اید! از صبر (و استقامت) و نماز، کمک بگیرید! (زیرا) خداوند با صابران است. (۱۵۳)

و به آنها که در راه خدا کشته می‌شوند، مرد نگویید! بلکه آنان زنده‌اند، ولی شما نمی‌فهمید! (۱۵۴)

قلعا همه شمارا با چیزی از نرسن، گرسنگی، و کاهش در مالها و جانها و سیوه‌ها، آزمایش می‌کنیم؛ و بشارت ده به استقامت‌کنندگان! (۱۵۵)

آنها که هر گاه مصیبتی به ایشان می‌زسد، می‌گویند: «ما از آن خدایم؛ و به سوی او باز می‌گردیم!» (۱۵۶)

اینها، همانها هستند که الطاف و رحمت خدا شامل حالتان شده؛ و آنها هستند هدایت یافتنگان! (۱۵۷)

«صفا» و «مروده» از شعائر (و نشانه‌های) خداست! بنابراین، کسانی که حج خانه خدا و یا عمره انجام می‌دهند، مانع نیست که بر آن دو طواف کنند؛ (و سعی صفا و مروده انجام دهند). و هرگز اعمال بی‌رویه مشرکان، که بنهایی بر این دو کوه نصب کرده بودند، از موقعیت این دو مکان مقدس نمی‌کاهم! و کسی که فرمان خدا را در انجام کارهای نیک اطاعت کند، خداوند (در برابر عمل او) شکرگزار، و (از افعال وی) آگاه است. (۱۵۸)

کسانی که دلایل روشن، و وسیله هدایتی را که نازل کردند، بعد از آنکه در کتاب برای مردم بیان نمودیم، کتمان کنند، خدا آنها را لغت می‌کنند؛ و همه لعن گفتنگان نیز، آنها را لعن می‌کنند. (۱۵۹)

مگر آنها که توبه و بازگشت کرند، و (اعمال بد خود را، با اعمال نیک)، اصلاح نسوند، (و آنچه را کتمان کرده بودند؛ آشکار ساختند؛) من توبه آنها را می‌پذیرم؛ که من تواب و رحیم. (۱۶۰)

کسانی که کافر شدند، و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خداوند و فرشتگان و همه مردم بر آنها خواهد بود! (۱۶۱)

همیشه در آن (لعن و دوری از رحمت پرورده‌گار) باقی می‌مانند؛ نه در عذاب آنان تخفیف داده می‌شود، و نه مهلتی خواهد داشت! (۱۶۲)

و خدای شما، خداوند یگانه‌ای است، که غیر از او معبدی نیست! اوست بخشنده و مهربان (و دارای رحمت عام و خاص)! (۱۶۳)

در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شب و روز، و کشتهایی که در دریا په سود مردم در حرکتند، و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده، و با آن، زمین را پس از مرگ، زنده نموده، و انواع جنبندگان را در آن گشترده، و (همچنین) در تغییر مسیر بادها و ابرهایی که میان زمین و آسمان مسخرند، نشانه‌هایی است (از ذات پاک خدا و یگانگی او) برای مردمی که عقل دارند و می‌اندیشند! (۱۶۴)

بعضی از مردم، معبدهایی غیر از خداوند برای خود انتخاب می‌کنند؛ و آنها را همچون خدا دوست می‌دارند. اما آنها که ایمان دارند، عشقشان به خدا، (از مشرکان نسبت به معبدهایشان)، شدیدتر است. و آنها که ستم کرند، (و معبدی غیر خدا برگزینند)، هنگامی که عذاب (الله) را مشاهده کنند، خواهند دانست که تمام قدرت، از آن خداست؛ و خدا دارای مجازات شدید است؛ (نه معبدهای خیالی که از آنها می‌هراسند). (۱۶۵)

در آن هنگام، رهبران (گمراه و گراحتنده) از پیروان خود، بیزاری می‌جویند؛ و کیفر خدا را مشاهده می‌کنند؛ و دستشان از همه جا کوتاه می‌شود. (۱۶۶)

و (بر این هنگام) پیروان می‌گویند: «کاش بار دیگر به دنیا بر می‌گشتم، تا از آنها (پیشوایان گمراه) بیزاری جویم، آن چنان که آنان (امروز) از ما بیزاری جستند! (آری)، خداوند این چنین اعمال آنها را به صورت حسرتزاگی به آنان نشان می‌دهد؛ و هرگز از آتش (دوزخ) خارج نخواهد شد! (۱۶۷)

ای مردم! از آنچه در زمین است، حلال و پاکیزه بخورید! و از گامهای شبستان، پیروی نکنید! چه اینکه او، دشمن آشکار شماست! (۱۶۸)

او شما را فقط به بدبنا و کار زشت فرمان می‌دهد؛ (و نیز دستور می‌دهد) آنچه را که نمی‌دانید، به خدا نسبت دهید. (۱۶۹)

و هنگامی که به آنها گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده است، پیروی نکنید!» می‌گویند: «نه، ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم، پیروی می‌نماییم.» آیا اگر پدران آنها، چیزی نمی‌فهمیدند و هدایت نیافتند (باز از آنها پیروی خواهند کرد)!؟! (۱۷۰)

مثل (تو در دعوت) کافران، بسان کسی است که (گوسفندان و حیوانات را برای نجات از چنگال خطر)، صدا می‌زند؛ ولی آنها چیزی جز سر و صدا نمی‌شنوند؛ (و حقیقت و مفهوم گفتار او را درک نمی‌کنند. این کافران، در واقع) کر و لال و نابینا هستند؛ از این رو چیزی نمی‌فهمند! (۱۷۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از نعمت‌های پاکیزه‌ای که به شمار و وزی داده‌ایم، بخورید و شکر خدا را بجا آورید؛ اگر او را پرسش می‌کنید! (۱۷۲)

خداؤند، تنها (گوشت) مردار، خون، گوشت خوک و آنچه را نام غیر خدا به هنگام ذبح بر آن گفته شود، حرام کرده است. (ولی) آن کس که مجبور شود، در صورتی که سنتگر و متجاوز نباشد، گناهی بر او نیست؛ (و می‌تواند برای حفظ جان خود، در موقع ضرورت، از آن بخورد؛) خداوند بخششده و مهربان است. (۱۷۳)

کسانی که کتمان می‌کنند آنچه را خدا از کتاب نازل کرده، و آن را به بهای کسی می‌فروشند، آنها جز آتش چیزی نمی‌خورند؛ (و هدایا و اموالی که از این رهگذر به دست می‌آورند، در حقیقت آتش سوزانی است.) و خداوند، روز قیامت، با آنها سخن نمی‌گوید؛ و آنان را پاکیزه نمی‌کند؛ و برای آنها عذاب دردنگی است. (۱۷۴)

ابنان، همانهایی هستند که گمراهی را با هدایت، و عذاب را با آمرزش، مبدل کرده‌اند؛ راستی چقدر در برابر عذاب خداوند، شکیبا هستند !! (۱۷۵)

اینها، به خاطر آن است که خداوند، کتاب (آسمانی) را به حق، (و توام با نشانه‌ها و دلایل روشن)، نازل کرده؛ و آنها که در آن اختلاف می‌کنند، (و با کتمان و تحریف، اختلاف به وجود می‌آورند)، در شکاف و (پراکنده‌گی) عصیتی قرار دارند. (۱۷۶)

نیکی، (نهایا) این نیست که (به هنگام نساز)، روی خود را به سوی شرق و (با) غرب کنند؛ (و تسام گفتگوی شما، در باره قبله و تغییر آن باشد؛ و همه وقت خود را مصروف آن سازید)، بلکه نیکی (و نیکوار) کسی است که به خدا، و روز رستاخیز، و فرشتگان، و کتاب (آسمانی)، پیامبران، ایمان آورده؛ و سال (خود) را، با همه علاقه‌های که به آن دارد، به خوبی‌شاوندان و پیمان و سیکیان و امانتگان در راه و سانلان و بردگان، اتفاق می‌کند؛ نساز را بربا می‌دارد و زکات را می‌پردازد؛ و (هچنین) کسانی که به عهد خود به هنگامی که هم‌بستان‌دوافق می‌کنند؛ و در برابر محرومیتها و بیماریها و در میدان جنگ، استقامت به خرج می‌دهند؛ اینها کسانی هستند که راست می‌گویند؛ و (گفتارشان با اعتقادشان هماهنگ است)؛ و اینها هستند پر هیز کاران ! (۱۷۷)

ای افرادی که ایمان آورده‌اید! حکم قصاص در مورد کشتگان، بر شما نوشته شده است: آزاد در برابر آزاد، و بردۀ در برابر بردۀ، و زن در برابر زن، پس اگر کسی از سوی برادر (بنی) خود، چیزی به او بخشیده شود، (و حکم قصاص او، و تبدیل به خونبها گردد)، باید از راه پسندیده پیروی کند. (و صاحب خون، حال پرداخت کننده دیه را در نظر بگیرد). و او (قاتل) نیز، به نیکی دیه را (به ولی مقتول) پردازد؛ (و در آن، مسامحة نکند). این، تخیف و رحمتی است از ناحیه پروریدگار شما! و کسی که بعد از آن، تجاوز کند، عذاب دردنگی خواهد داشت. (۱۷۸)

و برای شمار در قصاص، حیات و زندگی است، ای صاحبان خرد! شاید شما نتوانید پیشنه کنید. (۱۷۹)

بر شما نوشته شده: «هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد، اگر چیز خوبی (مالی) از خود به جای گذارده، برای پدر و مادر و نزدیکان، بطوط شایسته و صیحت کند! این حقی است بر پر هیز کاران !» (۱۸۰)

پس کسانی که بعد از شنیدن آن را تغییر دهند، گناه آن، تنها بر کسانی است که آن (وصیت) را تغییر می‌دهند؛ خداوند، شنوا و دانست. (۱۸۱)

و کسی که از انحراف وصیت کننده (و تمايل يكجانيه او به بعض ورثه)، يا از گناه او (كه مبادا وصیت به کار خلافی کند) بترسد، و میان آنها را اصلاح دهد، گناهی بر او نیست؛ (و مشمول حکم تبدیل وصیت نمی‌باشد.) خداوند، امر زنده و مهریان است. (۱۸۲)

ای فردی که ایمان آورده‌اید! روزه برو شما نوشته شده، همان‌گونه که بر کسانی که قبیل از شما بودند نوشته شد؛ تا پر هیز کار شوید. (۱۸۳)

چند روز محدودی را (باید روزه بدارید!) و هر کس از شما بیمار یا مسافر باشد تعدادی از روزه‌های دیگر را (روزه بدارد) و بر کسانی که روزه برای آنها طاقت‌فرasاست؛ (همچون بیماران مزمن، و پیرمردان و پیرزنان)، لازم است کفاره بدهند؛ مسکینی را اطعم کنند؛ و کسی که کار خیری انجام دهد، برای او بهتر است؛ و روزه داشتن برای شما بهتر است اگر بدانید! (۱۸۴)

(روزه، در چند روز محدود) ماه رمضان است؛ ماهی که قرآن، برای راهنمایی مردم، و نشانه‌های هدایت، و فرق میان حق و باطل، در آن نازل شده است. پس آن کس از شما که در ماه رمضان در حضر باشد، روزه بدارد! و آن کس که بیمار یا در سفر است، روزه‌ای دیگری را به جای آن، روزه بگیرد! خداوند، راحی شما را می‌خواهد، نه زحمت شما را! هدف این است که این روزه را تکمیل کنید؛ و خدا را بر اینکه شمارا هدایت کرده، بزرگ بشرید؛ باشد که شکرگزاری کنید! (۱۸۵)

و هنگامی که بندگان من، از تو در باره من سوال کنند، (بگو): من نزدیکم! دعای دعا کننده را، به هنگامی که مرا می‌خواند، پاسخ می‌گویم! پس باید دعوت مرا بپذیرند، و به من ایمان بیاورند، تا راه یابند (و به مقصد برسند)! (۱۸۶)

آمیزش جنسی با همسر انتان، در شب روزه‌ای که روزه می‌گیرید، حلال است. آنها لباس شما هستند؛ و شما لباس آنها (هر دو زینت هم و سبب حفظ یکی‌گیری). خداوند می‌دانست که شما به خود خیانت می‌کردید؛ (و این کار ممنوع را انجام می‌دادید) پس توبه شما را پذیرفت و شما را بخشد. اکنون با آنها آمیزش کنید، و آنچه را خدا برای شما مقرر داشته، طلب نمایید! و بخورید و بیاشامید، تا رشته سپید صبح، از رشته سیاه (شب) برای شما اشکار گردد! سپس روزه را تا شب، تکمیل کنید! و در حالی که در مساجد به اعتکاف پرداخته‌اید، با زنان آمیزش نکنید! این، مرزهای الهی است؛ پس به آن نزدیک شوید! خداوند، این چنین آیات خود را برای مردم، روشن می‌سازد، باشد که پر هیز کار گردن! (۱۸۷)

و اموال یکی‌گر را به باطل (و ناحق) در میان خود نخورید! و برای خوردن بخشی از اموال مردم به گناه، (قسستی از) آن را (به عنوان رشود) به قضاط ندهید، در حالی که می‌دانید (این کار، گناه است)! (۱۸۸)

در باره «هلالهای ماه» از تو سوال می‌کنند؛ بگو: «آنها، بیان اوقات (و تقویم طبیعی) برای (نظام زندگی) مردم و (تعیین وقت) حج است». و (آن چنان که در جاہلیت مرسم بود که به هنگام حج، که جایه احرام می‌پوشیدند، از در خانه وارد نمی‌شوند، و از نقب پشت خانه وارد می‌شوند، نکنید!) کار ایله، آن نیست که از پشت خانه وارد شوید؛ بلکه نیکی این است که پر هیزگار باشید! و از در خانه‌ها وارد شوید و تقوای پیشه کنید، تا رستگار گردید! (۱۸۹)

و در راه خدا، با کسانی که با شما می‌جنگند، نبرد کنید! و از حد تجاوز نکنید، که خدا تعدی کنندگان را دوست نمی‌دارد! (۱۹۰)

و آنها را (بیت پرسنایی که از هیچ گونه حنایت ابا ندارند) هر کجا یافتد، به قتل برسانید! و از آن جا که شما را بیرون ساختند (مکه)، آنها را بیرون نکنید! و فتنه (و بیت پرسنایی از کشتهار هم بیشتر است! و با آنها، در نزد مسجد الحرام (در منطقه حرم)، جنگ نکنید! مگر اینکه در آن جا با شما بجنگد. پس اگر (در آن جا) با شما پیکار کردن، آنها را به قتل برسانید! چنین است جزای کافران! (۱۹۱)

و اگر خودداری کردن، خداوند آمرزنه و مهربان است. (۱۹۲)

و با آنها پیکار کنید! تا فتنه (و بیت پرسنایی، و سلب آزادی از مردم، باقی نماند؛ و دین، مخصوص خدا گردد. پس اگر (از روش نادرست خود) دست برداشتند، (مزاحم آنها نشود! زیرا) تعدی جز بر سرکاران روا نیست. (۱۹۳)

ماه حرام، در برابر ماه حرام! (اگر دشمنان، احترام آن را شکستند، شما نیز حق دارید مقابله به مثل کنید). و تمام حرامها، (قابل) قصاص است. و (به طور کالی) هر کس به شما تجلوز کرد، همانند آن بر او تعدی کنید! و از خدا پر هیزید (و زیاده روی ننمایید)! و بدانید خدا با پر هیزگاران است! (۱۹۴)

و در راه خدا، اتفاق کنید! و (با ترک اتفاق)، خود را به دست خود، به هلاکت نیفکنید! و نیکی کنید! که خداوند، نیکوکاران را دوست می‌دارد. (۱۹۵)

و حج و عمره را برای خدا به اتمام برسانید! و اگر محصور شدید، (و مانعی مانند ترس از دشمن یا بیماری، اجازه نداد که پس از احرام بست، وارد مکه شوید)، آنچه از قربانی فراهم شود (ذبح کنید، و از احرام خارج شوید)! و سرهای خود را نترشید، تا قربانی به محلش برسد (و در قربانگاه ذبح شود!) و اگر کسی از شما بیمار بود، و یا ناراحتی در سر داشت، (و ناچار بود سر خود را بترآشد)، باید فدیه و کفاره‌ای از قبول روزه یا صندقه یا گوگسفندی پدهد! و هنگامی که (از بیماری و دشمن) در امان بود، هر کس با ختم عسره، حج را آغاز کند، آنچه از قربانی برای او میسر است (ذبح کنید)! و هر که نیافت، سه روز در ایام حج، و هفت روز هنگامی که باز می‌گردید، روزه پدارد! این، ده روز کامل است. (البته) این برای

کسی است که خاتواده او، نزد مسجد الحرام نباشد (اهل مکه و اطراف آن نباشد). و از خدا بپر هیزید! و بدانید که او، سختکیفر است! (۱۹۶)

حج، در ماههای معینی است! و کسانی که (با ستن احرام، و شروع به مناسک حج،) حج را بر خود فرض کردند، (باید بدانند که) در حج، امیزش جنسی با زنان، و گناه و جدال نیست! و آنچه از کارهای نونک انجام دهد، خدا آن را می‌داند. و زاد و توشه تپیه کنید، که بهترین زاد و توشه، پر هیزکاری است! و از من بپر هیزید ای خردمندان! (۱۹۷)

گناهی بر شما نیست که از فضل پرور دگارتان (و از منافع اقتصادی در ایام حج) طلب کنید (که یکی از منافع حج، بی ریزی یک اقتصاد صحیح است). و هنگامی که از «عرفات» کوچ کردید، خدا را نزد «شعر الحرام» باد کنید! او را یاد کنید همان طور که شما را هدایت نمود و قطعاً شما پیش از این، از گمراهان بودید. (۱۹۸)

سپس از همانجا که مردم کوچ می‌کنند، (به سوی سرزمینی منی) کوچ کنید! و از خداوند، امرزش بطلیبد، که خدا امروز نده مهربان است! (۱۹۹)

و هنگامی که مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری از پدرانتان (آن گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر! (در این مراسم، مردم دو گروهند؛ بعضی از مردم می‌گویند: «خداؤند! به ما در دنیا، (بنیکی×) عطا کن!» ولی در آخرت، بپرها دارند. (۲۰۰))

و بعضی می‌گویند: «پرور دگار! به ما در دنیا (بنیکی×) عطا کن! و در آخرت نیز (بنیکی×) مرحمت فرما! و ما را از عذاب آتش نگاه دار!» (۲۰۱)

آنها از کار (و دعای) خود، نصیب و بپرها دارند؛ و خداوند، سریع الحساب است. (۲۰۲)

و خدارا در روزهای معینی یاد کنید! (روزهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ ماه ذی حجه). و هر کس شتاب کند، (و ذکر خدارا) در دو روز انجام دهد، گناهی بر او نیست، و هر که تأخیر کند، (و سه روز انجام دهد نیز) گناهی بر او نیست؛ برای کسی که تقوای پیش کند. و از خدا بپر هیزید! و بدانید شما به سوی او محشور خواهید شد! (۲۰۳)

و از مردم، کسانی هستند که گفخار آنان، در زنگی دنیا مایه اعجاب تو می‌شود؛ (در ظاهر، اظهار محبت شدید می‌کنند) و خدارا بر آنچه در دل دارند گواه می‌گیرند. (این در حالی است که) آنان، سرسخت‌ترین دشمنانند. (۲۰۴)

(نشانه آن، این است که) هنگامی که روپری میگردانند (و از نزد تو خارج میشوند)، در راه فساد در زمین، کوشش میکنند، و زراعتها و چهارپایان را نبود میسازند؛ (با اینکه میدانند) خدا فساد را دوست نمیدارد. (۲۰۵)

و هنگامی که به آنها گفته شود: «از خدا بترسید!» (لجاجت آنان بیشتر میشود)، و لجاجت و تعصب، آنها را به گناه میکشاند. آتش دوزخ برای آنان کافی است؛ و چه بد جایگاهی است! (۲۰۶)

بعضی از مردم (با ایمان و فداکار، همچون علی (ع) در «بلة البيت» به هنگام خفن در جایگاه پیغمبر ص)، جان خود را به خاطر خشنودی خدا میفروشند؛ و خداوند نسبت به بندگان مهربان است. (۲۰۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید همگی در صلح و آشتی درآید! و از گامهای شیطان، پیروی نکنید؛ که او دشمن آشکار شماست (۲۰۸)

و اگر بعد از این همه نشانه‌های روشن، که برای شما آمده است، لغزش کردید (و گمراه شدید)، بدانید (از چندگال عدالت خدا، فرار نتوانید کرد)؛ که خداوند، توانا و حکیم است. (۲۰۹)

ایا (پیروان فرمان شیطان، پس از این همه نشانه‌ها و برنامه‌های روشن) انتظار دارند که خداوند و فرشتگان، در سایه‌هایی از ابرها به سوی آنان بیایند (و دلایل تازه‌ای در اختیارشان بگذارند؟! با اینکه چنین چیزی محال است!) و همه چیز انجام شده، و همه کارها به سوی خدا باز میگردد. (۲۱۰)

از بنی اسرائیل پیر م: «چه اندازه نشانه‌های روشن به آنها دادیم؟» (ولی آنان، تعمتها و امکانات مادی و معنوی را که خداوند در اختیارشان گذاشته بود، در راه غلط به کار گرفتند). و کسی که نعمت خدا را، پس از آن که به سراغش آمد، تبدیل گند (و در مسیر خلاف به کار گیرد، گرفتار عذاب شدید الهی خواهد شد) که خداوند شدید العقاب است. (۲۱۱)

زندگی دنیا برای کفران زینت داده شده است، از این‌رو افراد بایران را (که گاهی دستشان تهی است)، مسخره میکنند؛ در حالی که پر هیزگاران در قیامت، بالاتر از آنان هستند؛ (چراکه ارزش‌های حقیقی در آنجا آشکار میگردد، و صورت عینی به خود میگیرد)؛ و خداوند، هر کس را بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد. (۲۱۲)

مردم (در آغاز) بک نسته بودند؛ و تضادی در میان آنها وجود نداشت. پندریج جوامع و طبقات پدید آمد و اختلافات و تضادهایی در میان آنها پیدا شد، در این حال (خداوند، پیاسبران را برانگیخت؛ تا مردم را بشارت و بیم دهنده و کتاب آسمانی، که به سوی حق دعوت می‌کرد، با آنها نازل نمود؛ کا در میان مردم، در آنچه اختلاف داشتند، داوری کنند. (افراد بالایمان، در آن اختلاف نکرند) تنها (گروهی از) کسانی که کتاب را دریافت داشته بودند، و شناسه‌های روشن به آنها رسیده بود، به خاطر انحراف از حق و سنتگری، در آن اختلاف کردند. خداوند، آنها را که ایمان اورده بودند، به حقیقت آنچه مورد اختلاف بود، به فرمان خودش، رهبری نمود. (اما افراد بی‌ایمان، همچنان در گمراهی و اختلاف، باقی مانند) و خدا، هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می‌کند. (۲۱۳)

ایا گمان کردید داخل بپشت می‌شوید، بی‌آنکه حوالثی همچون حواتی گشتنگان به شما بر سد؟! همانان که گرفتاریها و نزار احتیها به آنها رسید، و آن چنان نراحت شدند که پیاسبر و افرادی که ایمان آورده بودند گفتند: «پس یاری خدا کی خواهد آمد؟!» (در این هنگام، تلقاضای یاری از او کردن، و به آنها گفته شد) آگاه باشید، یاری خدا نزدیک است! (۲۱۴)

از تو سؤال می‌کنند چه چیز اتفاق گفتند؟ بگو: «هر خیر و نیکی (و سرمایه سودمند ملای و سعنوی) که اتفاق می‌کنند، باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و درمانگان در راه باشد.» و هر کار خیری که انجام دهید، خداوند از آن آگاه است. (لازم نیست تظاهر کنید، او می‌داند). (۲۱۵)

جهد در راه خدا، بر شما مقرر شد؛ در حالی که برایتان ناخوشایند است. چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آن که خبر شما در آن است. و یا چیزی را دوست داشته باشید، حال آنکه شر شما در آن است. و خدا می‌داند، و شما نمی‌دانید. (۲۱۶)

از تو، در باره چنگ کردن در ساه حرام، سؤال می‌کنند: بگو: «چنگ در آن، (گناهی) بزرگ است؛ ولی جلوگیری از راه خدا (و گرایش مردم به آینین حق) و کفر و رزیدن نسبت به او و هنک احترام مسجد الحرام، و اخراج ساکنان آن، نزد خداوند مهمتر از آن است؛ و ایجاد فتنه، (و محیط نامساعد، که مردم را به کفر، تشویق و از ایمان بازمی‌دارد) حتی از قتل بالاتر است. و شرکان، پیوسنه با شما می‌جنگند، تا اگر بتوانند شما را از آیینتان برگردانند؛ ولی کسی که از آبیتش برگردد، و در حال کفر بمیرد، تمام اعمال نیک (گفتشه) او، در دنیا و آخرت، بر بادی زرود؛ و آن اهل دوزخند؛ و همیشه در آن خواهد بود. (۲۱۷)

کسانی که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد نموده‌اند، آنها امید به رحمت پرورده‌کار دارند و خداوند آمرزند و مهربان است. (۲۱۸)

در باره شراب و قمار از تو سؤال می‌کنند، بگو: «در آنها گناه و زیان بزرگی است؛ و منافعی (از نظر ملای) برای مردم در بردارد؛ (ولی) گناه آنها از نفعشان بیشتر است. و از تو می‌پرسند چه چیز اتفاق گفتند؟ بگو: از سازاد نیازمندی خود.» اینچنین خداوند آیات را برای شما روشن می‌سازد، شاید اندیشه کنید! (۲۱۹)

(تا اندیشه کنید) درباره دنیا و آخرت! و از تو در باره بیتمن سوال می‌کنند، بگو: «اصلاح کار آنان بهتر است. و اگر زندگی خود را با زندگی آنان بیامبزد، (مانعی ندارد؛ آنها برادر (دینی) شما هست).» (و همچون يك برادر با آنها رفتار کنید!) خداوند، مفسدان را از مصلحان، باز می‌شناسد. و اگر خدا بخواهد، شمارا به رحمت می‌اندازد؛ (و دستور می‌دهد در عین سرپرستی بیتمن، زندگی و اموال آنها را بکلی از اموال خود، جدا سازید؛ ولی خداوند چنین نمی‌کند؛) زیرا او توانا و حکیم است. (۲۲۰)

و با زنان مشترک و بتپرسن، تا ایمان نیاورده‌اند، ازدواج نکنند! (اگر چه جز به ازدواج با کنیز ان، دسترسی نداشته باشید؛ زیرا) کنیز بایمان، از زن آزاد بتپرسن، بهتر است؛ هر چند (زیبایی، یا ثروت، یا موقعیت او) شما را به شگفتی آورد. و زنان خود را به ازدواج مردان بتپرسن، تا ایمان نیاورده‌اند، در نیاوردید! (اگر چه ناجار شود آنها را به همسری غلامان بالایان درآورید؛ زیرا) یک غلام بایمان، از یک مرد آزاد بتپرسن، بهتر است؛ هر چند (مال و موقعیت و زیبایی او)، شما را به شگفتی آورد. آنها دعوت به سوی آتش می‌کنند؛ و خدا دعوت به پیشنهاد و آمرزش به فرمان خود می‌نماید، و آیت خوبیش را برای مردم روشن می‌سازد؛ شاید متنکر شوند! (۲۲۱)

و از تو، در باره خون حیض سوال می‌کنند، بگو: «چیز زیباتوار و آسوده‌ای است؛ از این رو در حالت قاعده‌گی، از آنان کنار مگیری کنید! و با آنها نزدیکی ننماید، تا پاک شوند! و هنگامی که پاک شوند، از طریقی که خدا به شما فرمان داده، با آنها آمیزش کنید! خداوند، تو به کنندگان را نوست دارد، و پاکان را (تیز) نوست دارد. (۲۲۲)

زنان شما، محل بذر اشنانی شما هستند؛ پس هر زمان که بخواهید، می‌توانید با آنها آمیزش کنید. و (سعی نمانید از این فرست بهره گرفته، با پرورش فرزندان صالح) اثر نیکی برای خود، از پیش بفرستید؛ و از خدا بپرهیزید و بدانید او را ملاقات خواهید کرد و به مؤمنان، بشارت ده! (۲۲۳)

خدا را در معرض سوگندهای خود قرار ندهید! و برای اینکه نیکی کنید، و تقوا پیشه سازید، و در میان مردم اصلاح کنید (سوگند یاد ننمایید)! و خداوند شناو و دانست. (۲۲۴)

خداوند شما را به خاطر سوگندهایی که بدون توجه یاد می‌کنند، مژا خنده نخواهد کرد، اما به آنچه دلهای شما کسب کرده، (و سوگندهایی که از روی اراده و اختیار، یاد می‌کنند)، مژا خنده می‌کند. و خداوند، آمرزند و بربار است. (۲۲۵)

کسانی که زنان خود را «ایلاه» می‌نمايد (سوگند یاد می‌کنند که با آنها، آمیزش جنسی ننمایند)، حق دارند چهار ماه انتظار بکشند. (و در ضمن این چهار ماه، وضع خود را با همسر خوبیش، از نظر ادامه زندگی یا طلاق، روشن سازند). اگر (در این فرصت)، بازگشت کنند، (چیزی بر آنها نیست؛ زیرا) خداوند، آمرزند و مهربان است. (۲۲۶)

و اگر تصمیم به جدایی گرفتند، (آن هم با شرایطش مانع ندارد) خداوند شنا و دانست. (۲۲۷)

زنان مطلقه، باید به مدت سه مرتبه عادت ماهانه دین (و پاک شدن) انتظار بکشند! (عده نگه دارند) و اگر به خدا و روز رستاخیز، ایمان دارند، برای آنها حال نیست که آنچه را خدا در رحمهایشان افریده، کتمان کنند، و مسراشان، برای بازگرداندن آنها (و از سرگرفتن زندگی زناشویی) در این مدت، (از دیگران) سزاوار ترنده در صورتی که (براستی) خواهان اصلاح باشند. و برای آنان، همانند وظایفی که بر نوش آنهاست، حقوق شایسته‌ای قرار داده شده؛ و مردان بر آنان برتری دارند؛ و خداوند توانا و حکیم است. (۲۲۸)

طلاق، (طلاقی که رجوع و بازگشت دارد)، دو مرتبه است؛ (و در هر مرتبه)، باید به طور شایسته همسر خود را نگاهداری کند (و آشتی نماید)، یا بانیکی او را راه‌سازد (و از او جدا شود). و برای شما حال نیست که جیزی از آنچه به آنها داده‌اید، پس بگیرید؛ مگر اینکه دو همسر، بترسند که حدود الهی را برپا ندارند. اگر بترسید که حدود الهی را رعایت نکنند، مانع برای آنها نیست که زن، فدیه و عوضی پیردادزد (و طلاق بگیرد). اینها حدود و مرزهای الهی است؛ از آن، تجاوز نکنید؛ و هر کس از آن تجاوز کند، ستمگر است. (۲۲۹)

اگر (بعد از دو طلاق و رجوع، بار دیگر) او را طلاق داد، از آن به بعد، زن بر او حال نخواهد بود؛ مگر اینکه همسر دیگری انتخاب کند (و با او، آمیزش جنسی نماید. در این صورت)، اگر (همسر دوم) او را طلاق گفت، گناهی ندارد که بازگشت کنند؛ (و با همسر اول، دوباره ازدواج نمایند) در صورتی که امید داشته باشند که حدود الهی را محترم می‌شوند. اینها حدود الهی است که (خد) آن را برای گروهی که آگاهند، بیان می‌نماید. (۲۳۰)

و هنگامی که زنان را طلاق دادند، و به آخرین روزهای «عده» رسیدند، یا به طرز صحیحی آنها را نگاه دارید (و آشتی کنید)، و یا به طرز پستندهای آنها را رهای سازید! و هیچ‌گاه به خاطر زیان رساندن و تعدی کردن، آنها را نگاه ندارید؛ و کسی که چنین کند، به خویشتن سمت کرده است. (و با این اعمال، و سوء استفاده از قوانین الهی)، آیات خدا را به استهزا نگیرید؛ و به یاد بیاورید نعمت خدا را بر خود، و کتاب آسمانی و علم و دانشی که بر شما نازل کرده، و شمارا با آن، پند می‌دهد؛ و از خدا پیر هیزید! و بدانید خداوند از هر چیزی آگاه است (و از نیات کسانی که از قوانین او، سوء استفاده می‌کنند، با خبر است)! (۲۳۱)

و هنگامی که زنان را طلاق دادند و عده خود را به پیان رسانند، مانع آنها نشود که با همسران (سابق) خویش، ازدواج کنند! اگر در میان آنان، به طرز پستندهای ترااضی برقرار گردد. این سنتوری است که تنها افرادی از شما، که ایمان به خدا و روز قیامت دارند، از آن، پند می‌گیرند (و به آن، عمل می‌کنند). این (سنتور)، برای رشد (خانواده‌های شما مؤثرتر، و برای شستن آلوگیها مفیدتر است؛ و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید). (۲۳۲)

مادران، فرزندان خود را دو سال تمام، شور می‌دهند. (این) برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند. و بر آن کس که فرزند برای او متولد شده (پدر)، لازم است خوراک و پوشش مادر را به طور شایسته (در مدت شور دادن) بپردازد؛ حتی اگر طلاق گرفته باشد. هیچ کس موظف به بیش از مقدار تراویتی خود نیست! نه مادر (به خاطر اختلاف با

پدر) حق ضرر زدن به کودک را دارد، و نه پدر، و بر وارث او نیز لازم است این کار را انجام دهد (هزینه مادر را در دوران شیرخوارگی تأمین نماید). و اگر آن تو، با رضایت یکدیگر و مشورت، بخواهند کوک را (زوختن) از شیر بازگیرند، گناهی بر آنها نیست. و اگر (با عدم توافقی، یا عدم موافقت مادر) خواسته دایه‌ای برای فرزندان خود بگیرید، گناهی بر شما نیست؛ به شرط اینکه حق گذشته مادر را به طور شایسته بپردازید. و از (مخالفت فرمان) خدا بپر هیزید! و بدانید خدا، به آنچه انجام می‌دهید، بیناست! (۲۳۳)

و کسانی که از شما می‌بینند و همسرانی باقی می‌گذارند، باید چهار ماه و ده روز، انتظار بکشند (و عده نگه دارند)! و هنگامی که به آخر مدت شان رسیدند، گناهی بر شما نیست که هر چه می‌خواهند، در باره خودشان به طور شایسته انجام دهند (و یا مرد دلخواه خود، ازدواج کنند). و خدا به آنچه عمل می‌کنید، اگاه است. (۲۳۴)

و گناهی بر شما نیست که به طور کنایه، (از زنانی که همسرانشان مرده‌اند) خواستگاری کنید، و یا در دل تصمیم بر این کار بگیرید (بدون اینکه آن را اظهار کنید). خداوند می‌دانست شما به یاد آنها خواهید افتاد؛ و با خواسته طبیعی شما به شکل معقول، مخالف نیست؛ ولی پنهانی با آنها قرار زناشویی نگذارید، مگر اینکه به طرز پسندیده‌ای (به طور کنایه) اظهار کنید! (ولی در هر حال)، اقدام به ازدواج ننمایید، تا عده آنها سراید! و بدانید خداوند آنچه را در دل دارید، می‌داند! از مخالفت او بپر هیزید! و بدانید خداوند، أمرزنه و برديبار است (و در مجازات بندگان، عجله نمی‌کند)! (۲۳۵)

اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی با تعیین مهر، (به علی) طلاق دهید، گناهی بر شما نیست. (و در این موقع، آنها را (با هدایای مناسب)، بهر مدت سازید! آن کس که توافقی دارد، به اندازه توافقی، و آن کس که تنگیست، به اندازه خودش، هدایای شایسته (که مناسب حل دهنده و گیرنده باشد) بدهد! و این بر نیکوکاران، الزامی است. (۲۳۶)

و اگر آنان را، پیش از آن که با آنها تماش بگیرید و (آمیزش جنسی کنید) طلاق دهید، در حالی که سهری برای آنها تعیین کرد داده، (لازم است) نصف آنچه را تعیین کرده‌اید (به آنها بدهید) مگر اینکه آنها (حق خود را) ببخشند؛ یا (در صورتی که صغیر و سفیه باشند، ولی آنها، یعنی) آن کس که گرمه ازدواج به دست او است، آن را ببخشد. و گذشت کردن شما (و بخشیدن تمام مهر به آنها) به پر هیز کاری نزدیکتر است، و گذشت و نیکوکاری را در میان خود فراموش نکنید، که خداوند به آنچه انجام می‌دهید، بیناست! (۲۳۷)

در انجام همه نماز‌ها، (به خصوص) نماز وسطی (نماز ظهر) کوشایشید! و از روی خضوع و اطاعت، برای خدا پیاخیزید! (۲۳۸)

و اگر (به خاطر جنگ، یا خطر دیگری) بترسید، (نماز را) در حال پیاده یا سواره انجام دهید! اما هنگامی که امنیت خود را بازیابی‌کنید، خدا را باد کنید! (نماز را به صورت معمولی بخوانید) همان‌گونه که خداوند، چیز‌هایی را که نمی‌دانستید، به شما تعلیم داد. (۲۳۹)

و کسانی که از شما در آستانه مرگ قرار می‌گیرند و همسرانی از خود بهجا می‌گذارند، باید برای همسران خود وصیت کنند که تا یک سال، انها را (با پرداختن هزینه زنگی) بهر مدت سازند، به شرط اینکه انها (از خانه شوهر) بیرون نروند (و اقدام به ازدواج جدید نکنند). و اگر بیرون روند، (حقی در هزینه ندارند؛ ولی) گناهی بر شما نیست نسبت به آنچه در باره خود، به طور شایسته انجام می‌دهند. و خداوند، توانا و حکیم است. (۲۴۰)

و برای زنان مطلقه، هدیه مناسبی لازم است (که از طرف شوهر، پرداخت گردد). این، حقی است بر مردان پر هیز کار. (۲۴۱)

اين چنین، خداوند آيات خود را برای شناسنامه دهد؛ شاید اندیشه کنید! (۲۴۲)

آیا ندیدی جمعیتی را که از ترس مرگ، از خانه‌های خود فرار کرند؟ و آنان، هزارها نفر بودند (که به بهانه بیماری طاعون، از شرکت در میدان جهاد خودداری نمودند). خداوند به آنها گفت: بمیرید! (و به همان بیماری، که آن را بهانه فرار داده بودند، مردند). سپس خدا آنها را زنده کرد؛ و ماجرای زنگی آنها را درس عبرتی برای آینه‌گان قرار داد. خداوند نسبت به بندگان خود احسان می‌کند؛ ولی بیشتر مردم، شکر (او را) بجانبی اورند. (۲۴۳)

و در راه خدا، پیکار کنید! و بدانید خداوند، شنوا و دناست. (۲۴۴)

کیست که به خدا «قرض الحسن» دهد، (و از اموالی که خدا به او بخشیده، اتفاق کند)، تا آن را برای او، چندین برابر کند؟ و خداوند است (که روزی بندگان را) محدود با گستره می‌سازد؛ (و اتفاق، هرگز باعث کمیود روزی آنها نمی‌شود). و به سوی او باز می‌گردد (و پاداش خود را خواهد گرفت). (۲۴۵)

آیا مشاهده نکرده جمعی از بنی اسرائیل را بعد از موسی، که به پیامبر خود گفتند: «زمادار (و فرماندهی) برای ما انتخاب کن! تا (زیر فرمان او) در راه خدا پیکار کنیم. پیامبر آنها گفت: سخا لهشاید اگر دستور پیکار به شما داده شود، (سرپیچی کنید)، و در راه خدا، جهاد و پیکار نکید!» گفتن: «چگونه ممکن است در راه خدا پیکار نکیم، در حالی که از خانمهای فرزندان امان رانده شدایم، (و شهرهای ما به وسیله دشمن اشغال، و فرزندان ما اسیر شده‌اند)!؛ سنه اما هنگامی که دستور پیکار به آنها داده شد، جز عده کمی از آنان، همه سرپیچی کردند. و خداوند از ستمکاران، آگاه است. (۲۴۶)

و پیامبر شان به آنها گفت: «خداوند («طلالت») را برای زمامداری شما می‌عوشت (و انتخب) کرده است.» گفتن: «چگونه او بر ما حکومت کند، با اینکه ما از او شایستگیریم، و او ثروت زیادی ندارد؟!» گفت: «خدا او را بر شما برگزیده، و او را در علم و (قدرت) جسم، وسعت بخشیده است. خداوند، ملکش را به هر کس بخواهد، می‌بخشد؛ و احسان خداوند، وسیع است؛ و (از لیاقت افراد برای منصب‌ها) آگاه است.» (۲۴۷)

و پیامبر شان به آنها گفت: «شانه حکومت او، این است که («صندوق عهد») به سوی شما خواهد آمد. (همان صندوقی که در آن، آرامشی از پرورنگار شما، و بادگارهای خاندان موسی و هارون قرار دارد؛ در حالی که فرشتگان، آن را حمل می‌کنند. در این موضوع، شانه‌ای (روشن) برای شماست؛ اگر ایمان داشته باشد.» (۲۴۸)

و هنگامی که طلبوت (به فرماندهی لشکر بنی اسرائیل منصوب شد، و سپاهیان را با خود پیرون برد، به آنها گفت: «خداؤن، شمارا به وسیله یک نهر آب، آزمایش می‌کنند؛ آنها (که به هنگام تشنگی)، از آن بتوشند، از من نبیشند؛ و آنها که جز یک پیمانه با دست خود، بیشتر از آن نخورند، از من هستند» جز عده کسی، همگی از آن بتوشند. سپس هنگامی که او، و افرادی که با او ایمان آورده بودند، (و از بوده آزمایش، سالم بدر آمدند)، از آن نهر گذشتند، (از کسی نفرات خود، نراحت شدند؛ و عدهای) گفتند: «امروز، ماتوانی مقابله با («جالوت») و سپاهیان او را نداشیم.» اما آنها که می‌دانستند خدا را ملاقات خواهند کرد (و به روز رستاخیز، ایمان داشتند) گفتند: «چه بسیار گروه‌های کوچکی که به فرمان خدا، بر گروه‌های عظیمی پیروز شدند! و خداوند، با صابران و استقامت‌کنندگان است.» (۲۴۹)

و هنگامی که در پرایر («جالوت») و سپاهیان او قرار گرفتند گفتند: «پرورنگار! پیمانه شکیبایی و استقامت را بر ما ببریز! و قمهای ما را ثابت بدار! و مارا بر جمعیت کافران، پیروز بگردان!» (۲۵۰)

ج ۱۵۲(۸۳۲) می‌پس به فرمان خدا، آنها سپاه دشمن را به هزیمت و داشتند. و «دادوو» (تجویان نیرومند و شجاعی که در لشکر «طلبوت» بود)، «جالوت» را کشت؛ و خداوند، حکومت و دانش را به او بخشید؛ و از آنجه می‌خواست به او تعليم داد. و اگر خداوند، بعضی از مردم را به وسیله بعضی دیگر دفع نمی‌کرد، زمین را فساد فرامی‌گرفت، ولی خداوند نسبت به جهانیان، لطف و احسان دارد. (۲۵۱)

اینها، آیات خداست که به حق، بر تو می‌خوانیم؛ و تو از رسولان (ما) هستی. (۲۵۲)

بعضی از آن رسولان را بر بعضی دیگر برتری دادیم؛ برخی از آنها، خدا با او سخن می‌گفت؛ و بعضی را در جاتی برتر داد؛ و به عیسی بن مریم، شانه‌های روش دادیم؛ و را با «روح القدس من ذله تایید نمودیم» (ولی فضیلت و مقام آن پیامبران، مانع اختلاف امتهای نشد). و اگر خدا می‌خواست، کسانی که بعد از آنها بودند، پس از آن همه شانه‌های روشن که برای آنها آمد، جنگ و سنجنی کردند؛ (اما خدا مردم را مجبور نساخته؛ و آنها را در پیمودن راه سعادت، از اراد کذارده است)؛ ولی این امتهای بودند که با هم اختلاف کردند؛ بعضی ایمان آورند و بعضی کافر شدند؛ (و جنگ و خونریزی بروز کرد. و باز) اگر خدا می‌خواست، با هم پیکار نمی‌کردند؛ ولی خداوند، آنچه را می‌خواهد، (از روی حکمت) انجام می‌دهد (و هیچ‌کس را به قبول چیزی مجبور نمی‌کند). (۲۵۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از آنچه به شما روزی داده‌ایم، اتفاق کنید! پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن، نه خرید و فروش است (تا بتوانید سعادت و نجات از کیفر را برای خود خردباری کنید)، و نه نوشتی (و رفاقت‌های سادی سودی دارد)،

و نه شفاعت؛ (زیرا شما شایسته شفاعت نخواهید بود). و کافران، خود ستمگرند؛ (هم به خودشان ستم می‌کنند، هم به دیگران). (۲۵۴)

هیچ معیوبی نیست جز خداوند یگانه زنده، که قائم به ذات خویش است، و موجودات دیگر، قائم به او هستند؛ هیچگاه خواب سین و سنجینی او را فرانسی گیرد؛ (و لحظه‌ای از تبدیل جهان هستی، غافل نمی‌ماند) آنچه در انسانها و آنچه در زمین است، از آن اوست؛ کیست که در نزد او، جز به فرمان او شفاعت کند؟ (بنابراین، شفاعت شفاعت‌کنندگان، برای آنها که شایسته شفاعتند، از مالکیت مطلقه او نمی‌کارد) آنچه را در پیش روی آنها (بندگان) و پیش سرشان است می‌داند؛ (و گذشته و آینده، در پیشگاه علم او، بکسان است) و کسی از علم او آگاه نمی‌گردد؛ جز به مقداری که او بخواهد. (اوست که به همه چیز آگاه است؛ و علم و دانش محدود دیگران، پرتوی از علم بی‌پایان و نامحدود اوست)، تخت (حکومت) او، انسانها و زمین را دربرگرفته؛ و نگاهداری آن دو (آسمان و زمین)، او را خسته نمی‌کند. بلندی مقام و عظمت، مخصوص اوست. (۲۵۵)

در قبول دین، اکراهی نیست. (زیرا) راه درست از راه انحرافی، روشن شده است. بنابراین، کسی که به طاغوت (بت و شیطان، و هر موجود طغیانگر) کفر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است، که گستاخان برای آن نیست. و خداوند، شنا و داناست. (۲۵۶)

خداوند، ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده‌اند؛ آنها را از ظلمتها، به سوی نور ببرون می‌برد. (اما) کسانی که کافر شدن، اولیای آنها طاغوتها هستند؛ که آنها را از نور، به سوی ظلمتها ببرون می‌برند؛ آنها اهل اشتباد و همیشه در آن خواهند ماند. (۲۵۷)

آیا نزدی (و آگاهی نداری از) کسی (نرسود) که با ابراهیم در بازه پروردگارش محااجه و گفتگو کرد؟ زیرا خداوند به او حکومت داده بود؛ (و بر اثر کسی ظرفیت، از باده غرور سرمست شده بود) هنگامی که ابراهیم گفت: «خدای من آن کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند»، او گفت: سخ‌لهمن نیز زنده می‌کنم و می‌میرانم! (و برای اثبات این کار و مشتبه‌ساختن بر مردم نستور داد دو زندانی را حاضر کردند، فرمان آزادی یکی و قتل دیگری را داد) ابراهیم گفت: سخ‌لهخداوند، خورشید را از افق مشرق می‌اورد؛ (اگر راست می‌گویی که حاکم بر جهان هستی تویی)، خورشید را از مغرب بیاور! (در اینجا) آن مرد کافر، مبهوت و واماند شد. و خداوند، قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند. (۲۵۸)

یا همانند کسی که از کنار یک آبدی (ویران شده) عبور کرد، در حالی که دیوارهای آن، به روی سقفها فرو ریخته بود، (و اجسام و استخوانهای اهل آن، در هر سو پراکنده بود؛ او با خود) گفت: «چگونه خدا اینها را پس از مرگ، زنده می‌کند؟» (در این هنگام، خدا او را پیکست سال میراند؛ سپس زنده کرد؛ و به او گفت: «چنقر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز؛ با بخشی از یک روز.» فرمود: «نه، بلکه پکصد سال درنگ کردی! نگاه کن به غذا و نوشیدنی خود (که همراه داشتی، با گشت سالها) هیچ‌گونه تغییر نیافرته است! (خدایی که یک چنین مواد فاسدشدنی را در طول این مدت، حفظ کرده، بر همه چیز قادر است!) ولی بد الایخ خود نگاه کن (که چگونه از هم متلاشی شده؛ این زنده شدن تو پس از مرگ، هم برای اطمینان خاطر نیست، و هم) برای اینکه تو را نشانه‌ای برای مردم (در مورد معاد) قرار دهیم. (اگرتون) به استخوانهای مرکب سواری خود نگاه کن که چگونه آنها را برداشته، به هم پیوند می‌دهیم، و گوشت بر آن می‌پوشانیم!» هنگامی که (این حقایق) بر او آشکار شد، گفت: «می‌دانم خدا بر هر کاری توانی است». (۲۵۹)

و (به خاطر بیاور) هنگامی را که ابراهیم گفت: «خدا! به من نشان بده چگونه مردگان را زنده می‌کنی؟» فرمود: «سگر ایمان نیاورده‌ای؟» عرض کرد: «آری، ولی می‌خواهم قلبم آرماش پاید. سذله فرمود: «در این صورت، چهار نوع از مرغان را انتخاب کن! و آنها را (پس از ذبح کردن)، قطعه قطعه کن (و در هم بیامیز)! پس بر هر کوهی، قسمتی از آن را قرار بد، پس آنها را بخوان، به سوی تو می‌آیند! و بدان خداوند قادر و حکیم است؛ (هم از ذرات بدن مردگان آگاه است، و هم توانایی بر جمع آنها دارد).» (۲۶۰)

کسانی که اموال خود را در راه خدا اتفاق می‌کنند، همانند بذری هستند که هفت خوشه برویاند؛ که در هر خوشه، یکصد دانه باشد؛ و خداوند آن را برابر هر کس بخواهد (و شایستگی داشته باشد)، دو چند برابر می‌کند؛ و خدا (از نظر قدرت و رحمت)، وسیع، و (به همه چیز) دانست. (۲۶۱)

کسانی که اموال خود را در راه خدا اتفاق می‌کنند، می‌پس به دنبال اتفاقی که کردند، منت نمی‌گذارند و آزاری نمی‌رسانند، پاداش آنها نزد پروردگارشان (محفوظ) است؛ و نه ترسی دارند، و نه غمگین می‌شوند. (۲۶۲)

گفتنار پستدیده (در برابر نیازمندان)، و عفو (و گفشت از خشونتهای آنها)، از بخششی که آزاری به دنبال آن باشد، بهتر است؛ و خداوند، بی‌نیاز و بردباز است. (۲۶۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بخشش‌های خود را با منت و آزار، باطل نسازید! همانند کسی که مال خود را برابر نشان دادن به مردم، اتفاق می‌کند؛ و به خدا و روز رستاخیز، ایمان نمی‌آورد؛ (کار او) همچون قطعه سنگی است که بر آن، (قشر نازکی از) خاک باشد؛ (و بذرهایی در آن افشارنده شود)؛ و رگبار باران به آن برسد، (و همه خاکها و بذرها بشوید)، و آن را صاف (و خالی از خاک و بذر) رها کند. آنها از کاری که انجام دادند، چیزی به دست نمی‌آورند؛ و خداوند، جمعیت کافران را هدایت نمی‌کند. (۲۶۴)

و (کار) کسانی که اموال خود را برابر خشنودی خدا، و تثبیت (ملکات انسانی در) روح خود، اتفاق می‌کنند، همچون باغی است که در نقطه بلندی باشد، و بارانهای درشت به آن برسد، (و از هوای آزاد و نور افقتاب، به حد کافی بهره گیرد)؛ و میوه خود را دو چندان دهد (که هیشه شداب و با طراوت است). و خداوند به آنچه انجام می‌دهید، بیناست. (۲۶۵)

آیا کسی از شما نوست دارد که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که از زیر درختان آن، نهرها بگذرد، و برابر او در آن (باغ)، از هر گونه میوه‌ای وجود داشته باشد، در حالی که به من پیری رسیده و فرزندانی (کوچک) و ضعیف دارد؛ (در این هنگام)، گردبادی (کوینده)، که در آن آتش (سوژانی) است، به آن برخورد کند و شعلهور گردد و بسوزد؟! (همین‌طور است حال کسانی که اتفاقهای خود را، باریا و منت و آزار، باطل می‌کنند). این چنین خداوند آیات خود را برای شما آشکار می‌سازد؛ شاید بیندیشید (و با اندیشه، راه حق را بیابید)! (۲۶۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از قسمت‌های پاکیزه اموالی که (از طریق تجارت) به دست آورده‌اید، و از آنچه از زمین برای شما خارج ساخته‌ایم (از منابع و معدن و درختان و گیاهان)، اتفاق کنید! و برای اتفاق، به سراغ قسمت‌های ناپاک نروید در حالی که خود شما، (به هنگام بذریش اموال)، حاضر نیستید آنها را بپذیرید؛ مگر از روی اغراض و کراحت! و بدانید خداوند، بینیاز و شایسته ستایش است. (۲۶۷)

شیطان، شمارا (به هنگام اتفاق)، وعده فقر و تهیمتی می‌دهد؛ و به فحشا (و زشتیها) امر می‌کند؛ ولی خداوند وعده «أمرزش» و «فزوئی» به شما می‌دهد؛ و خداوند، قادرش وسیع، و (به هر چیز) دانست. (به همین دلیل، به وعده‌های خود، وفا می‌کند). (۲۶۸)

(خدا) دانش و حکمت را به هر کمن بخواهد (و شایسته بداند) می‌دهد؛ و به هر کمن دانش داده شود، خیر فراوانی داده شده است. و جز خردمندان، (این حقایق را درک نمی‌کنند، و) متذکر نمی‌گردند. (۲۶۹)

و هر چیز را که اتفاق می‌کنید، یا (اموالی را که) نظر کرده‌اید (بر رامدنا اتفاق کنید)، خداوند آنها را می‌داند. و ستمگران یاوری ندارند. (۲۷۰)

اگر اتفاقها را آشکار کنید، خوب است! و اگر آنها را مخفی ساخته و به نیازمندان بدهید، برای شما بهتر است! و قسمتی از گناهان شما را می‌پوشاند؛ (و در پرتو بخشش در راه خدا، بخشنود خواهید شد). و خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. (۲۷۱)

هدایت آنها (بطوطور اجبار)، بر تو نیست؛ (بنابر این، ترک اتفاق به غیر مسلمانان، برای اجبار به اسلام، صحیح نیست؛) ولی خداوند، هر که را بخواهد (و شایسته بداند)، هدایت می‌کند. و آنچه را از خوبیها و اموال اتفاق می‌کنید، برای خودقان است؛ (ولی) جز برای رضای خدا، اتفاق نکنید! و آنچه از خوبیها اتفاق می‌کنید، (پلاش آن) به طور کامل به شما داده می‌شود؛ و به شما ستم نخواهد شد. (۲۷۲)

(اتفاق شما، مخصوصاً باید) برای نیازمندانی باشد که در راه خدا، در تنگنا فرار گرفته‌اند؛ (و توجه به آینین خدا، آنها را از وطن‌های خوبیش آواره ساخته؛ و شرکت در میدان جهاد، به آنها اجازه نمی‌دهد تا برای تامین هزینه زندگی، دست به کسب و تجارتی بزنند؛ نمی‌توانند مسافرتی کنند (و سرمایه‌ای به دست آورند)؛ و از شدت خوبیشتن‌داری، افراد ناآگاه آنها را بینیاز می‌پندارند؛ اما آنها را از چهره‌هایشان می‌شناسی؛ و هر گز با اصرار چیزی از مردم نمی‌خواهند. (این است مشخصات آنها!) و هر چیز خوبی در راه خدا اتفاق کنید، خداوند از آن آگاه است. (۲۷۳)

آنها که اموال خود را، شب و روز، پنهان و آشکار، اتفاق می‌کنند، مزدشان نزد پرورنگارشان است؛ نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین می‌شوند. (۲۷۴)

کسانی که ریا می‌خورند، (در قیامت) بر نیوی خیزند مگر مانند کسی که بر اثر تماش شیطان، دیوانه شده (و نمی‌تواند تعادل خود را حفظ کند؛ گاهی زمین می‌خورد، گاهی پای می‌خیزد). این، به خاطر آن است که گفتند: «داد و ستد هم مانند ریا است (و تقاوی میان آن دو نیست).» در حالی که خدا بیع را حلال کرده، و ریا را حرام! (زیرا فرق میان این دو، بسیار است.) و اگر کسی اندرز الهی به او رسد، و (از ریاخواری) خودداری کند، سودهایی که در سایق (قبل از نزول حکم تحریر) به دست آورده، مال اوست؛ (و این حکم، گشته را شامل نمی‌گردد) و کار او به خدا و اگذار می‌شود؛ (و گشته او را خواهد بخشید). اما کسانی که بازگردند (و با دیگر مرتكب این گاه شوند)، اهل آتشند؛ و همیشه در آن می‌مانند. (۲۷۵)

خداآند، ریا را نایبود می‌کند؛ و صدقات را افزایش می‌دهد؛ و خداوند، هیچ انسان ناسپاس گنهکاری را دوست نمی‌دارد. (۲۷۶)

کسانی که ایمان آورند و اعمال صالح انجام دادند و نماز را برپا داشتند و زکات را پرداختند، اجرشان نزد پرورنگارشان است؛ و نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین می‌شوند. (۲۷۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپر هیزید، و آنجه از (خطایات) ریا بقی مانده، رها کنید؛ اگر ایمان دارید! (۲۷۸)

اگر (چنین) نمی‌کنید، بدانید خدا و رسولش، با شما پیکار خواهند کرد؛ و اگر توبه کنید، سرمایه‌های شما، از آن شماست (اصل سرمایه، بدون سود)؛ نه ستم می‌کنید، و نه بر شما ستم وارد می‌شود. (۲۷۹)

و اگر (بدهکار)، قدرت پرداخت نداشته باشد، او را تا هنگام توانایی، مهلت دهید! (و در صورتی که براستی قدرت پرداخت را ندارد)، برای خدا به او ببخشید بهتر است؛ اگر (منافع این کار را) بدانید! (۲۸۰)

و از روزی بپر هیزید (و بترسید) که در آن روز، شمارا به سوی خدا باز می‌گردانند؛ سپس به هر کس، آنچه انجام داده، به طور کامل باز پس داده می‌شود، و به آنها ستم نخواهد شد. (چون هر چه می‌بینند، نتایج اعمال خودشان است.) (۲۸۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که بدھی مدت‌داری (به خاطر وام یا داد و ستد) به یکدیگر پیدا کنند، آن را بترسید؛ و باید نویسنده‌ای از روی عدالت، (سند را) در میان شما بترسید! و کسی که قدرت بر نویسنده‌گی دارد، باید از نوشتن - همان

طور که خدا به او تعلیم داده خودداری نکند! پس باید بنویسد، و آن کس که حق بر عهده اوست، باید املا کند، و از خدا که پروردگار اوست بپرهیزد، و پیزی را فروگزار ننماید! و اگر کسی که حق بر نمۀ اوست، سفیه (با از نظر عقل) ضعیف (و مجنون) است، یا (به خاطر لال بودن)، تو انانی بر املاکردن ندارد، باید ولی او (به جای او)، بار علیت عدالت، املا کند! و دو نفر از مردان (عدل) خود را (بر این حق) شاهد بگیرید! و اگر دو مرد بتوانند، رک مرد و روزن، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند، تذکر کنید! (و این روزن، باید باهم شاهد قرار گیرند)، تا اگر یکی اثرا فی را یافته، بیگری به او بادآوری کند. و شهود نباید به هنگامی که آنها را (برای شهادت) دعوت مکنند، خودداری ننمایند! و از توشن (بدهی خود)، چه کوچک یا شدید یا بزرگ، مسلول نشود (هر چه باشد بنویسد)! این، در نزد خدا به عدالت نزدیکتر، و برای شهادت مستقیم تر، و برای جلوگیری از تردید و شک (و نزاع و گفتگو) بهتر می‌باشد؛ مگر اینکه داد و ستد نقدی باشد که بین خود، دست به دست می‌کنید. در این صورت، گناهی بر شناسایی نیست که آن را بنویسد. ولی هنگامی که خرد و فروش (نقدی) می‌کنید، شاهد بگیرید! و نباید به نویسنده و شاهد، (به خاطر حقگویی)، زیانی برسد و تحت فشار قرار گیرند! و اگر چنین کنید، از فرمان پروردگار خارج شداید، از خدا بپرهیزد! و خداوند به شما تعليم می‌دهد؛ خداوند به همه چیز دانست. (۲۸۲)

و اگر در سفر بودید، و نویسندهای نیافتید، گروگان بگیرید! (گروگانی که در اختیار طلبکار قرار گیرد). و اگر به یکدیگر اطمینان (کامل) داشته باشید، (گروگان لازم نیست، و) باید کسی که امین شمرده شده (و بیون گروگان، چیزی از دیگری گرفته)، امانت (و بدھی خود را بموضع) پیردازد؛ و از خدایی که پروردگار اوست، بپرهیزد! و شهادت را کمتر نکنید! و هر کس آن را کتمان کند، قلبش گناهکار است. و خداوند، به آنچه انجام می‌دهید، دانست. (۲۸۳)

آنچه در آسمانها و زمین ا است، از آن خداشت، و (از این رو) اگر آنچه را در دل دارید، آشکار سازید یا پنهان، خداوند شما را بر طبق آن، محاسبه می‌کند. سپس هر کس را بخواهد (و شایستگی داشته باشد)، می‌بخشد؛ و هر کس را بخواهد (و مستحق باشد)، مجازات می‌کند. و خداوند به همه چیز قدرت دارد. (۲۸۴)

پیامبر، به آنچه از سوی پروردگاریش بر او نازل شده، ایمان آورده است. (و او، به تمام سخنان خود، کاملاً مؤمن می‌باشد) و همه مؤمنان (بنی)، به خدا و فرشتگان او و کتابها و فرستادگانش، ایمان آورده‌اند؛ (و می‌گویند): ما در میان هیچ یک از پیامران او، فرق نسی‌گذاریم (و به همه ایمان داریم). و (مؤمنان) گفتند: «ما شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگار! (انتظار) امریکش تو را (داریم)؛ و بازگشت (ما) به سوی توست.» (۲۸۵)

خداوند هیچ کس را، جز به اندازه تو ایشان، تکلیف نمی‌کند. (انسان)، هر کار (نیکی) را انجام دهد، برای خود انجام داده؛ و هر کار (بدی) کند، به زیان خود کرده است. (مؤمنان می‌گویند): پروردگار! پروردگار! اگر ما فراموش یا خطأ کردیم، مارا مُواخذه مکن! پروردگار! تکلیف سنگینی بر ما قرار مده، آن چنان که (به خاطر گناه و طغیان)، بر کسانی که پیش از ما بودند، قرار دادی! پروردگار! آنچه طاقت تحمل آن را نداریم، بر ما مقرر مدار! و آثار گناه را از ما بشوی! مارا ببخش و در رحمت خود قرار ده! تو مولا و سریرست مایی، پس ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان! (۲۸۶)

سوره آن عمران

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

الم (۱)

معبودی جز خداوند بگانه زنده و پایدار و نگهدارنده، نیست. (۲)

(همان کسی که) کتاب را بحق بر تو نازل کرد، که با نشانه‌های کتب پیشین، منطبق است؛ و مخ‌لهٔ هئورات» و «انجیل» را.
(۳)

پیش از آن، برای هدایت مردم فرستاد؛ و (نیز) کتابی که حق را از باطل مشخص می‌سازد، نازل کرد؛ کسانی که به آیات خدا کافر شدند، کیفر شدیدی دارند؛ و خداوند (برای کیفر بدکاران و کافران لجوچ) توانا و صاحب انتقام است. (۴)

هیچ چیز، در آسمان و زمین، در خدا مخفی نمی‌ماند. (بنابر این، تکبیر آنها بر او مشکل نیست.) (۵)

او کسی است که شما را در رحم (مادران)، آنچنان که می‌خواهد تصویر می‌کند. معبودی جز خداوند توانا و حکیم، نیست.
(۶)

او کسی است که این کتاب (آسمانی) را بر تو نازل کرد، که قسمتی از آن، آیات «محکم» (صریح و روشن) است؛ که اساس این کتاب می‌پاشد؛ و هر گونه پیچیدگی در آیات دیگر، با مراجعته به اینها، برطرف می‌گردد). و قسمتی از آن، «ستابه» است (آیاتی که به خاطر بالا بودن سطح مطلب و جهات دیگر، در نگاه اول، احتمالات مختلفی در آن می‌روند؛ ولی با توجه به آیات محکم، تفسیر آنها آشکار می‌گردد). اما آنها که در قلوبشان انحراف است، به دنبال متشابهاتند، تافتنه‌انگیزی کنند (و مردم را گمراه سازند)؛ و تفسیر (تادرستی) برای آن می‌طلبند؛ در حالی که تفسیر آنها را، جز خدا و راسخان در علم، نمی‌دانند. (آنها که به دنبال فهم و درک اسرار همه آیات قرآن در پرتو علم و دانش الهی) می‌گویند: «ما به همه آن ایمان اورزیم؛ همه از طرف پروردگار ماست». و جز صاحبان عقل، متنکر نمی‌شوند (و این حقیقت را درک نمی‌کنند). (۷)

(راسخان در علم، می‌گویند): «پروردگار! دلهایان را، بعد از آنکه ما را هدایت کردی، (از راه حق) منحرف مگردان! و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش، زیرا تو بخشنده‌ای! (۸)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

پروردگار! تو مردم را، برای روزی که تردیدی در آن نیست، جمع خواهی کرد؛ زیرا خداوند، از وعده خود، تحفظ نمی‌کند. (ما به تو و رحمت بپیلات، و به وعده رستاخیز و قیامت ایمان داریم.)^(۹)

ثروتها و فرزندان کسانی که کافر شدند، نمی‌تواند آنان را از (عذاب) خداوند باز دارد؛ (و از کفر، رهایی بخشد). و آنان خود، آتشگیره دوز خند. (۱۰)

(عادت آنان در انکار و تحریف حقیق)، همچون عادت آل فرعون و کسانی است که پیش از آنها بودند؛ آیت ما را تکذیب کردند، و خداوند آنها را به (کفر) گناهاتشان گرفت؛ و خداوند، شدید العقاب است. (۱۱)

به آنها که کافر شدند بگو: «(از پیروزی موقت خود در جنگ احده، شاد نباشید!) بزودی مغلوب خواهید شد؛ (و سپس در رستاخیز) به سوی جهنم، محشور خواهید شد. و چه بد جایگاهی است!»^(۱۲)

در دو گروهی که (در میدان جنگ بدر)، با هم رو به رو شدند، شانه (و نرس عربی) برای شما بود: يك گروه، در راه خدا نبرد می‌کرد؛ و جمع دیگری که کافر بود، (در راه شیطان و بت)، در حالی که آنها (گروه مؤمنان) را با چشم خود، دو برابر آنچه بیوند، می‌دینند. (و این خود عاملی برای وحشت و شکست آنها شد) و خداوند، هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، با پاری خود، تایید می‌کند. در این، عربی است برای بیانیان!^(۱۳)

محبت امور مادی، از زنان و فرزندان و اموال هنگفت از طلا و نقره و اسبهای متاز و چهارپایان و زراعت، در نظر مردم جلوه داده شده است؛ (تا در پرتو آن، آزمایش و تربیت شوند؛ ولی) اینها (در صورتی که هدف نهایی آدمی را تشکیل دهند)، سرمایه زندگی پست (مادی) است؛ و سرانجام نیک (و زندگی والا و جاویدان)، نزد خداست. (۱۴)

بگو: «ایا شمارا از چیزی آگاه ننم که از این (سرمایه‌های مادی)، بهتر است؟» برای کسانی که پر هیزگاری پیشه کرده‌اند، (و از این سرمایه‌ها، در راه مشروع و حق و عدالت، استفاده سی‌کنند)، در نزد پروردگارشان (در جهان دیگر)، باشهایی است که نهرها از پای درختانش می‌گذرد؛ همیشه در آن خواهند بود؛ و همسرانی پلکیز، و خشنودی خداوند (نصیب آنهاست). و خدا به (امور) بندگان، بیناست. (۱۵)

همان کسانی که می‌گویند: «پروردگار! ما ایمان آورده‌ایم؛ پس گناهان ما را بیامزز، و ما را از عذاب آتش، نگاهدار!»^(۱۶)

آنها که (در برابر مشکلات، و در مسیر اطاعت و ترک گناه) استقامت می‌ورزند، راستگو هستند، (در برابر خدا) خضوع، و (در راه او) انفاق می‌کنند، و در سحرگاهان، استغفار می‌نمایند. (۱۷)

خداوند، (با ایجاد نظام واحد جهان هستی)، گواهی می‌دهد که معبدی جز او نیست؛ فرشتگان و صاحبان داشش، (هر کدام به گونه‌ای بر این مطلب)، گواهی می‌دهند؛ در حالی که (خداوند در تمام عالم) قیام به عدالت دارد؛ معبدی جز او نیست، که هم توانا و هم حکیم است. (۱۸)

دین در نزد خدا، اسلام (و تسلیم بودن در برابر حق) است. و کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده شد، اختلافی (در آن) ایجاد نکردند، سرگ بعد از آگاهی و علم، آن هم به خاطر ظلم و ستم در میان خود؛ و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، (خدا به حساب او می‌رسد؛ زیرا) خداوند، سریع الحساب است. (۱۹)

اگر با تو، به گفتشگو و ستیز بربخیزند، (با آنها مجادله نکن! و) بگو: «من و پیروانم، در برابر خداوند (و فرمان او)، تسلیم شده‌ایم.» و به آنها که اهل کتاب هستند (یهود و نصاری) و بی‌سوادان (مشرکان) بگو: «آیا شما هم تسلیم شده‌اید؟» اگر (در برابر فرمان و منطق حق، تسلیم شوند، هدایت می‌پذیند؛ و اگر سریچی کنند، (نگران می‌باش! زیرا) بر تو، تنها ابلاغ (رسالت) است؛ و خدا نسبت به (اعمال و عقاید) بندگان، بیانت است. (۲۰)

کسانی که نسبت به آیات خدا کفر می‌ورزند و بی‌پاماران را بناحق می‌کنند، و (تیز) مردمی را که امر به عدالت می‌کنند به قتل می‌رسانند، و به کیفر در دنیاک (الهی) بشارث ده. (۲۱)

آنها کسانی هستند که اعمال (نیکشان، به خاطر این گناهان بزرگ)، در دنیا و آخرت تباہ شده، و بیلور و مدنکار (و شفاقت کننده‌ای) ندارند. (۲۲)

آیا ندیدی کسانی را که بهرامی از کتاب (آسمانی) داشتند، به سوی کتاب الهی دعوت شدند تا در میان آنها داوری کند، سپس گروهی از آنان، (با علم و آگاهی)، روی می‌گردانند، در حالی که (از قبیل حق) اعراض دارند؟ (۲۳)

این عمل آنها، به خاطر آن است که می‌گفتند: «آتش (دوخ)، جز چند روزی به ما نمی‌رسد. (و کیفر ما، به خاطر امتیازی که بر اقوام دیگر داریم، پسیار محدود است.)» این افترا (و دروغی که به خدا بسته بودند)، آنها را در دینشان مغور ساخت (و گرفتار انواع گناهان شدند). (۲۴)

پس چه گونه خواهند بود هنگامی که آنها را برای روزی که شکی در آن نیست (روز رستاخیز) جمع کنیم، و به هر کس، انچه (از اعمال برای خود) فراهم کرده، بطور کامل داده شود؟ و به آنها ستم خواهد شد (زیرا مخصوصاً اعمال خود را می‌چینند). (۲۵)

بگو: «بارالها! مالک حکومتها تویی؛ به هر کس بخواهی، حکومت می‌بخشی؛ و از هر کس بخواهی، حکومت را می‌گذری؛ هر کس را بخواهی، عزت می‌دهی؛ و هر که را بخواهی خوار می‌کنی. تمام خوبیها به دست توست؛ تو بر هر چیزی قادری.» (۲۶)

شب را در روز داخل می‌کنی، و روز را در شب؛ و زنده را از مرده بیرون می‌آوری، و مرده را زنده؛ و به هر کس بخواهی، بدون حساب، روزی می‌بخشی.» (۲۷)

افراد بالیمان نباید به جای مؤمنان، کافران را دوست و سرپرست خود انتخاب کنند؛ و هر کس چنین کند، هیچ رابطه‌ای با خدا ندارد (و پیوند او بکلی از خدا گستاخ می‌شود)؛ مگر اینکه از آنها پیر هیزید (و به خاطر هفته‌ای مهمتری تقدیم کنید). خداوند شما را از (نافرمانی) خود، بر حذر می‌دارد؛ و بازگشت (شما) به سوی خداست. (۲۸)

بگو: «اگر آنچه را در سینه‌های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خداوند آن را می‌داند؛ و (نیز) از آنچه در آسمانها و زمین است، آگاه می‌باشد؛ و خداوند بر هر چیزی توانست.» (۲۹)

روزی که هر کس، آنچه را از کار نیک انجام داده، حاضر می‌بیند؛ و آرزو می‌کند میان او، و آنچه از اعمال بد انجام داده، فاصله زمانی زیادی باشد. خداوند شما را از (نافرمانی) خودش، بر حذر می‌دارد؛ و (در عین حال)، خدا نسبت به همه بنگان، مهربان است.» (۳۰)

بگو: «اگر خدارا دوست می‌دارید، از من پیروی کنید! تا خدا (نیز) شما را دوست بدارد؛ و گناهاتتان را بخشد؛ و خدا امرزنده مهربان است.» (۳۱)

بگو: «از خدا و فرستاده (او)، اطاعت کنید! و اگر سرپیچی کنید، خداوند کافران را دوست نمی‌دارد.» (۳۲)

خداوند، آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را بر جهاتیان برتری داد. (۳۳)

آنها فرزندان و (دودمانی) بودند که (از نظر پاکی و نقاو و فضیلت)، بعضی از بعض دیگر گرفته شده بودند؛ و خداوند، شنوا و دانایست (و از کوشش‌های آنها در مسیر رسالت خود، اگاه می‌باشد). (۳۴)

(به یاد آورید) هنگامی را که همسر «عمران» گفت: «خداوند! آنچه را در رحم دارم، برای تو نذر کردم، که «محر» (و ازاد، برای خدمت خانه تو) باشد. از من پیشتر، که تو شنوا و دانای! (۳۵)

ولی هنگامی که او را به دنیا آورد، (و او را دختر یافت،) گفت: «خداوند! من او را دختر آوردم - ولی خدا از آنچه او به دنیا آورده بود، اگاهتر بود- و پسر، همانند دختر نیست. (دختر نمی‌تواند وظیفه خدمتگزاری معبد را همانند پسر انجام دهد.) من او را مريم نام گذاردم؛ و او و فرزندانش را از (وسسه‌های) شیطان رانده شده، در پناه تو قرار می‌دهم.» (۳۶)

خداوند، او (مریم) را به طرز نیکوبی پذیرفت؛ و به طرز شایستگی، (نهال وجود) او را روپانید (و پرورش داد)؛ و کمالت او را به «زکریا» سپرد. هر زمان زکریا وارد محراب او می‌شد، غذای مخصوصی در آن جا می‌دید. از او پرسید: «ای مریم! این را از کجا آورده‌ای؟!» گفت: «این از سوی خداست. خداوند به هر کس بخواهد، بی حساب روزی می‌دهد.» (۳۷)

در آنجا بود که زکریا، (با مشاهده آن همه شایستگی در مریم)، پرورنگار خویش را خواند و عرض کرد: «خداوند! از طرف خود، فرزند پاکیزه‌ای (تیر) به من عطا فرما، که تو دعا را می‌شنوی!» (۳۸)

و هنگامی که او در محراب ایستاده، مشغول نیایش بود، فرشتگان او را صدا زدند که: «خدا تو را به» بحیی «بشارت می‌دهد؛ (کسی) که کلمه خدا (مسیح) را تصدیق می‌کند؛ و رهبر خواهد بود؛ و از هوسهای سرکش برکنار، و پیامبری از صالحان است.» (۳۹)

او عرض کرد: «پرورنگار! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که پیری به سراغ من آمد، و همسر م ناز است؟!» فرمود: «بین گرفته خداوند هر کاری را بخواهد انجام می‌دهد. س. ذلله! (۴۰)

(زکریا) عرض کرد: «پرورنگار! نشانه‌ای برای من قرار ده!» گفت: «نشانه تو آن است که سه روز، جز به اشاره و رمز، با مردم سخن نخواهی گفت. (و زیان تو، بدون هیچ علت ظاهری، برای گفتگو با مردم از کار می‌افتد.) پرورنگار خود را (به شکرانه این نعمت بزرگ)، بسیار یاد کن! و به هنگام صبح و شام، او را تسبیح بگو! (۴۱)

و (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خدا تو را برگزیده و پاک ساخته؛ و بر تمام زنان جهان، برتری داده است. (۴۲)

ای مریم! (به شکرانه این نعمت) برای پروردگار خود، خضوع کن و سجده بجا آور! و بارکو عکنندگان، رکوع کن! (۴۳)

(ای پیامبر!) این، از خبرهای غیبی است که به تو وحی می‌کنیم؛ و تو در آن هنگام که قلمهای خود را (برای فرمودن) به آب می‌افکنند تا کاملاً کذالت و سپرستی مریم را عهددار شود، (نیز) به هنگامی که (دانشمندان بنی اسرائیل، برای کسب افتخارات سرپرستی او)، با هم کشمکش داشتند، حضور خداوند نداشتند؛ و همه اینها، از راه وحی به تو گفته شد. (۴۴)

(به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خداوند تو را به کلمه‌ای (وجود باعطنی) از طرف خودش بشارت می‌دهد که نامش «مسيح، عيسی پسر مریم» است؛ در حالی که در اين جهان و جهان دیگر، صاحب شخصیت خواهد بود؛ و از مقربان (الهي) است. (۴۵)

و با مردم، در گاهواره و در حالت کهولت (و میانسال شدن) سخن خواهد گفت؛ و از شایستگان است.» (۶)

(مریم) گفت: «پروردگار! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که انسانی یا من تاسی نگرفته است؟!» فرمود: «خداؤن، این گونه هر چه را بخواهد می‌افزیند! هنگامی که چیزی را مقرر دارد (و فرمان هستی آن را صادر کند)، فقط به آن می‌گوید: «موجود باش!» آن نیز فوراً موجود می‌شود. (۴۶)

و به او، کتاب و دانش و تورات و انجیل، می‌آموزد. (۴۸)

و (او را به عنوان) رسول و فرستاده به سوی بنی اسرائیل (قرار داده، که به آنها می‌گوید): من نشانه‌ای از طرف پروردگار شما، برایتان اورده‌ام؛ من از گل، چیزی به شکل پرندۀ می‌سازم؛ سپس در آن می‌دم و به فرمان خدا، پرندۀ‌ای می‌گردند. و به اذن خدا، کور مادرزاد و مبتلایان به برص (پیسی) را بپروردی سی‌بخشم؛ و مرندگان را به اذن خدا زنده می‌کنم؛ و از آنچه می‌خورید، و در خانه‌های خود ذخیره می‌کنید، به شما خبر می‌دهم؛ مسلماً در اینها، نشانه‌ای برای شماست، اگر ایمان داشته باشید! (۴۹)

و آنچه را پیش از من از تورات بوده، تصدیق می‌کنم؛ و (آمده‌ام) تا پاره‌ای از چیزهایی را که (بر اثر ظلم و گناه) بر شما حرام شده، (مانند گوشت بعضی از چهاربیان و ساهیها)، حلال کنم؛ و نشانه‌ای از طرف پروردگار شما، برایتان اورده‌ام؛ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید! (۵۰)

خداوند، پروردگار من و شماست؛ او را پرسیده (نه من، و نه چیز دیگر را)! این است راه راست!؛ مدنله (۵۱)

هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر (و مخالفت) کرد، گفت: «کیست که یاور من به سوی خدا (برای تبلیغ آین او) گردد؟» حواریان (شاگردان مخصوص او) گفتند: «ما یاوران خدایم؛ به خدا ایمان اوردهیم؛ و تو (نیز) گواه باش که ما اسلام آوردهایم. (۵۲)

پروردگار! به آنچه نازل کرده‌ای، ایمان اوردهیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم؛ ما را در زمرة گواهان بنویس!» (۵۳)

و (بیهود و دشمنان مسیح، برای تابودی او و آینش)، نقشه کشیدند؛ و خداوند (بر حفظ او و آینش)، چاره‌جویی کرد؛ و خداوند، بهترین چاره‌جویان است. (۵۴)

(به یاد آورید) هنگامی را که خدا به عیسی فرمود: «من تو را برمی‌گیرم و به سوی خود، بالا می‌برم و تو را از کسانی که کفر شدند، پاک می‌سازم؛ و کسانی را که از تو پیروی کرند، تاروز رستاخیز، برتر از کسانی که کافر شدند، فرامی‌دهم؛ سپس بازگشت شما به سوی من است و در میان شما، در آنچه اختلاف داشتید، ناوری می‌کنم. (۵۵)

اما آنها که کافر شدند، (و پس از شناختن حق، آن را انکار کردند)، در دنیا و آخرت، آنان را مجازات دردناکی خواهم کرد؛ و برای آنها، یاورانی نیست. (۵۶)

اما آنها که ایمان اوردهند، و اعمال صالح انجام دادند، خداوند پاداش آنان را بطور کامل خواهد داد؛ و خداوند، ستمکاران را دوست نمی‌دارد.» (۵۷)

اینها را که بر تو می‌خوانیم، از نشانه‌ها(ی) حقائیت تو) است، و یادآوری حکیمانه است. (۵۸)

مثل عیسی در نزد خدا، همچون آدم است؛ که او را از خاک آفرید، و سپس به او د: «موجود باش!» او هم فوراً موجود شد. (بنابر این، ولادت مسیح بدون پدر، هرگز نیلی بر الوهیت او نیست.) (۵۹)

اینها حقیقتی است از جانب پروردگار تو؛ بنابر این، از تردید کنندگان میباشد! (۶۰)

هرگاه بعد از علم و دانشی که (در باره مسیح) به تو رسیده، (باز) کسانی با تو به محاجه و ستیز برخیزند، به آنها بگو: «بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما هم فرزندان خود را؛ ما زنان خوبش را دعوت نماییم، شما هم زنان خود را؛ ما از نفوس خود دعوت کنیم، شما هم از نفوس خود؛ آگاه می‌آهله کنیم؛ و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم. (۶۱)

این همان سرگذشت واقعی (مسیح) است. (و ادعاهایی همچون الوهیت او، یا فرزند خدا بودنش، بی‌اساس است.) و هیچ معبودی، جز خداوند یگانه نیست؛ و خداوند توانا و حکیم است. (۶۲)

اگر. (با این همه شواهد روشن، باز هم از پذیرش حق) روی گردانند، (بدان که طالب حق نیستند؛ و) خداوند از مفسدهجویان، آگاه است. (۶۳)

بگو: «ای اهل کتاب! بیاید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است؛ که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم؛ و بعضی از ما، بعضی دیگر را - غیر از خدای یگانه. به خدایی پذیرد.» هرگاه (از این دعوت)، سرباز زند، بگویید: «گواه باشید که ما مسلمانیم!» (۶۴)

ای اهل کتاب! چرا درباره ابراهیم، گفتگو و نزاع می‌کنید (و هر کدام، او را پیرو آیین خودتان معرفی می‌نمایید)!؟ در حالی که تورات و انجیل، بعد از او نازل شده است! آیا اندیشه نمی‌کنید؟! (۶۵)

شما کسانی هستید که درباره آنچه نسبت به آن آگاه بودید، گفتگو و ستیز کردید؛ چرا درباره آنچه آگاه نیستید، گفتگو می‌کنید؟! و خدا می‌داند، و شما نمی‌دانید. (۶۶)

ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی؛ بلکه موحدی خالص و مسلمان بود؛ و هرگز از مشرکان نبود. (۶۷)

سزاوارترین مردم به ابراهیم، آنها هستند که از او پیروی کردند، و (در زمان و عصر او، به مکتب او وفادار بودند؛ همچنان) این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان اورده‌اند (از همه سزاوارترند)؛ و خداوند، ولی و سرپرست مؤمنان است. (۶۸)

جمعی از اهل کتاب (از یهود)، دوست داشتند (و آرزو می‌کردند) شما را گمراه کنند؛ (اما آنها باید بدانند که نمی‌توانند شما را گمراه سازند، آنها گمراه نمی‌کنند مگر خودشان را، و نمی‌فهمند!) (۶۹)

ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می‌شوید، در حالی که (به درستی آن) گواهی می‌دهید؟! (۷۰)

ای اهل کتاب! چرا حق را با باطل (میز میزید و) مشتبه می‌کنید (تا دیگران نفهمند و گمراه شوند)، و حقیقت را پوشیده می‌دارید در حالی که می‌دانید؟! (۷۱)

و جمعی از اهل کتاب (از یهود) گفتند: «(بروید در ظاهر) به آنچه بر مؤمنان نازل شده، در أغزار روز ایمان بباورید؛ و در پایان روز، کافر شوید (و باز گردید)! شاید آنها (از آین خود) بازگردد! (زیرا شمارا، اهل کتاب و آگاه از بشارات آسمانی پیشین می‌دانند؛ و این توطنه کافی است که آنها را متزلزل سازد).» (۷۲)

و جز به کسی که از آین شما پیروی می‌کند، (واقعاً) ایمان نباورید!» بگو: «هدایت الهی است! (و این توطنه شما، در برابر آن بی اثر است)»! (سپس اضافه کردند: «تصور نکنید: به کسی هسانند شما (کتاب آسمانی) داده می‌شود، یا اینکه می‌توانند در پیشگاه بروز نگاران، با شما بحث و گفتگو کنند، (بکه نبوت و منطق، هر دو نزد شمامست!)» بگو: «فضل (و موهبت نبوت و عقل و منطق، در انحصار کسی نیست، بلکه) به دست خداست؛ و به هر کس بخواهد (و شایسته بدان)، می‌دهد؛ و خداوند، واسع (دارای موهب گسترده) و آگاه (از موارد شایسته آن) است.» (۷۳)

هر کس را بخواهد، ویژه رحمت خود می‌کند؛ و خداوند، دارای موهب عظیم است.» (۷۴)

و در میان اهل کتاب، کسانی هستند که اگر ثروت زیادی به رسم امانت به آنها بسپاری، به تو باز می‌گردانند؛ و کسانی هستند که اگر یک دینار هم به آنان بسپاری، به تو باز نمی‌گردانند؛ مگر تا زمانی که بالای سر آنها ایستاده (و بر آنها مسلط) باشی! این بخارط آن است که می‌گویند: «ما در برابر امین (غیر یهود)، مسؤول نیستیم.» و بر خدا دروغ می‌بنند؛ در حالی که می‌دانند (این سخن دروغ است).» (۷۵)

آری، کسی که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری پیشه نماید، (خدا او را دوست می‌دارد؛ زیرا) خداوند پرهیزگاران را دوست دارد.» (۷۶)

کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود (یه نام مقدس او) را به بهای ناجیزی می‌فروشنند، آنها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آنها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی‌سازد؛ و عذاب در نناکی برای آنهاست.» (۷۷)

در میان آنها (بیوه) کسانی هستند که به هنگام تلاوت کتاب (خدا)، زبان خود را چنان می‌گردانند که گمان نکند (آنچه را می‌خوانند)، از کتاب (خدا) است؛ بر حالی که از کتاب (خدا) نیست! (و با صراحت) می‌گویند: «آن از طرف خداست!» با اینکه از طرف خدا نیست، و به خدا دروغ می‌بنند در حالی که می‌گردانند! (۷۸)

برای هیچ پسری سزاوار نیست که خداوند، کتاب آسمانی و حکم و نبوت به او دهد سپس او به مردم بگوید: «غیر از خدا، مرد پرستش کنند!» بلکه (سزاوار مقام او، این است که بگوید) مردمی الهی باشید، آن‌گونه که کتاب خدا را می‌آموختید و درس می‌خواندید! (و غیر از خدا را پرستش نکنید!) (۷۹)

و نه اینکه به شما دستور دهد که فرشتگان و پیامبران را، پرورنگار خود انتخاب کنید. آیا شما را، پس از آنکه مسلمان شدید، به کفر دعوت می‌کنید؟! (۸۰)

و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خداوند، از پیامبران (و پیروان آنها)، پیمان مؤکد گرفت، که هرگاه کتاب و دانش به شما دادم، سپس پیامبری به سوی شما آمد که آنچه را با شمامت تصدیق می‌کند، به او ایمان بیاورید و او را باری کنید! سپس (خداوند) به آنها گفت: «ایا به این موضوع، افرار دارید؟ و بر آن، پیمان مؤکد بستید؟» گفتند: «(از) افرار داریم!» (خداوند به آنها) گفت: «پس گواه بایشید! و من نیز با شما از گواهانم.» (۸۱)

پس کسی که بعد از این (پیمان محکم)، روی گر داده، فاسق است. (۸۲)

آیا آنها غیر از آئین خدا می‌طلبند؟ (آئین او همین اسلام است)؛ و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از روی اختیار یا از روی اجبار، نه برابر (فرمان) او تسلیمند، و همه به سوی او بازگردانده می‌شوند. (۸۳)

بگو: «بِهِ خَدَا اِيمَانَ أُورَدِيهِمْ وَ (هَمْچِنِينَ) بِهِ آنچِهِ بِرِ ما وَ بِرِ اِبْرَاهِيمْ وَ اِسْمَاعِيلْ وَ اِسْحَاقْ وَ يَعْوَبْ وَ اِسْبَاطِ نَازِلَ گُرْبَيِّدَهِ؛ وَ آنچِهِ بِهِ مُوسَى وَ عِيسَى وَ (دِيَگَرْ) پِيَامِبرَنَ، از طَرَفِ پِرَورِنَگَارِشَانَ دَادَهِ شَدَهِ اَسْتَهِمْ؛ مَا در میان هیچ یك از آنَان فرقی نمی‌گذاریم؛ و در برابر (فرمان) او تسلیم هستیم.» (۸۴)

و هر کن جز اسلام (و تسلیم در برابر فرمان حق)، آینی برای خود انتخاب کند، از او پذیرفته نخواهد شد؛ و او در آخرت، از زینکاران است. (۸۵)

«چگونه خداوند جمعیتی را هدایت می‌کند که بعد از ایمان و گواهی به حقانیت رسول و آمدن شانه‌های روشن برای آنها، کافر شندند؟ و خدا، جمعیت ستمکاران را هدایت نخواهد کرد!» (۸۶)

کیفر آنها، این است که لعن (و طرد) خداوند و فرشتگان و مردم همگی بر آنهاست. (۸۷)

همواره در این لعن (و طرد و نفرین) می‌مانند؛ مجاز اشنان تخفیف نمی‌باید؛ و به آنها مهلات داده نمی‌شود. (۸۸)

مگر کسانی که پس از آن، توبه کنند و اصلاح نمایند؛ (و در مقام جبران گناهان گذشته برآید، که توبه آنها پذیرفته خواهد شد؛) زیرا خداوند، آمرزند و بخشنده است. (۸۹)

کسانی که پس از ایمان کافر شدند و سپس بر کفر (خود) افزودند، (و در این راه اصرار ورزیدند)، قبول نمی‌شود؛ و آنها گمراهن (واقعی) اند (چرا که هم راه خدا را گم کردند، و هم راه توبه را!). (۹۰)

کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیارفتت، اگر چه روی زمین پر از طلا باشد، و آن را بعنوان فیله (و کفاره اعمال بد خوش) پردازند، هرگز از هیچیک انها قبول نخواهد شد؛ و برای آنان، مجازات دردناک است؛ و یاورانی ن

هرگز به (حقیقت) نیکوکاری نمی‌رسید مگر اینکه از آنچه دوست می‌دارید، (در راه خدا) انفاق کنند؛ و آنچه انفاق می‌کنند، خداوند از آن آگاه است. (۹۲)

همه غذاها (ی پاک) بر بنی اسرائیل حلال بود، جز آنچه اسرائیل (يعقوب)، پیش از نزول تورات، بر خود تحریم کرده بود؛ (مانند گوشت شتر که برای او ضرر داشت). بگو: «اگر راست می‌گویید تورات را بیاورید و بخوانید! (این نسبتها بی که به پیامبران پیشین می‌دهید، حتی در تورات تحریف شده شما نیست!)» (۹۳)

بنا بر این، آنها که بعد از این به خدا دروغ می‌بندند، ستمگرند! (زیرا از روی علم و عمد چنین می‌کنند). (۹۴)

بگو: «خدا راست گفته (و اینها در آین پاک ابراهیم نبوده) است. بنا بر این، از آین ابراهیم پیروی کنید، که به حق گرایش داشت، و از مشرکان نبود!» (۹۵)

نخستین خانمای که برای مردم (و نیایش خداوند) قرار داده شد، همان است که در سرزمین مکه است، که پر برکت، و مایه هدایت جهانیان است. (۹۶)

در آن، نشانه‌های روشن، (از جمله) مقام ابراهیم است؛ و هر کس داخل آن (خانه خدا) شود؛ در آمان خواهد بود، و برای خدا بر مردم است که آهنج خانه (او) کنند، آنها که توانایی رفتن به سوی آن دارند. و هر کس کفر ورزد (و حج را ترک کند، به خود زیان رسانده)، خداوند از همه جهانیان، بی‌بنای است. (۹۷)

بگو: «ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟! و خدا گواه است بر اعمالی که انجام می‌دهید!» (۹۸)

بگو: «ای اهل کتاب! چرا افرادی را که ایمان آورده‌اند، از راه خدا بازمی‌دارید، و می‌خواهید این راه را کج سازید؟! در حالی که شما (به درستی این راه) گواه هستید؛ و خداوند از آنچه انجام می‌دهید، غافل نیست!» (۹۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از گروهی از اهل کتاب، (که کارشان نفاق افکنی و شعله‌ور ساختن آتش کینه و عداوت است) اطاعت کنید، شما را پس از ایمان، به کفر بازمی‌گردانند. (۱۰۰)

و چگونه ممکن است شما کافر شوید، با اینکه (در دامان وحی قرار گرفته‌اید، و) آیات خدا بر شما خوانده می‌شود، و پیامبر او در میان شماست؟! (بنابر این، به خدا تمسک جویید!) و هر کس به خدا تمسک جوید، به راهی راست، هدایت شده است. (۱۰۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! آن گونه که حق تقوا و پر هیز کاری است، از خدا پر هیزید! و از دنیا نزروید، مگر اینکه مسلمان باشید! (باید گوهر ایمان را تا پایان عمر، حفظ کنید!) (۱۰۲)

و همگی به رسیمان خدا (قرآن و اسلام، و هر چگونه وسیله وحدت)، چنگ زنید، و پراکنده نشوید! و نعمت (بزرگ) خدا را بر خود، به یاد ارید که چگونه نشن وکیلگر بودید، و او میان دلهای شما، الفت ایجاد کرد، و به برکت نعمت او، برادر شدید! و شما بر لب حفره‌ای از آتش بودید، خدا شما را از آن نجات داد؛ این چنین، خداوند آیات خود را برای شما اشکار می‌سازد؛ شاید پنیرای هدایت شوید. (۱۰۳)

باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند؛ و آنها همان رستگارانند. (۱۰۴)

و مانند کسانی نباشد که پراکنده شدند و اختلاف کرند؛ (آن هم) پس از آنکه نشانه‌های روش (پرورنگار) به آنان رسید و آنها عذاب عظیمی دارند. (۱۰۵)

(آن عذاب عظیم) روزی خواهد بود که چهره‌های سفید، و چهره‌های سیاه می‌گردد، اما آنها که صورت‌هایشان سیاه شده، (به آنها گفته می‌شود:) آیا بعد از ایمان، و (اخوت و برادری در سایه آن)، کافر شدید؟! پس بچشید عذاب را، به سبب آنچه کفر می‌ورزیدید! (۱۰۶)

و اما آنها که چهره‌هایشان سفید شده، در رحمت خداوند خواهند بود؛ و جلوه‌دانه در آن می‌مانند. (۱۰۷)

«اینها آیات خداست؛ که بحق بر تو می‌خوانیم. و خداوند (هیچ‌گاه) ستمی برای (احدى از) جهانیان نمی‌خواهد. (۱۰۸)

و چگونه ممکن است خدا ستم کند؟! در حالی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، مال اوست؛ و همه کارها، به سوی او باز می‌گردد (و به فرمان اوست). (۱۰۹)

شما بپترین امی بودید که به سود انسانها آفریده شده‌اند؛ (جه اونکه) امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب، (به چنین برنامه و آین درخشانی)، ایمان آورند، برای آنها بپتر است! (ولی تنهای) عده کمی از آنها با ایمانند، و بیشتر آنها فاسقد، (و خارج از اطاعت پرورنگار) (۱۱۰)

آنها (اهل کتاب، مخصوصاً) بپواد هرگز نمی‌توانند به شما زیان برسانند، جز آزارهای مختصر؛ و اگر با شما پیکار کنند، به شما پشت خواهند کرد (و شکست می‌خورند؛ سپس کسی آنها را یاری نمی‌کند). (۱۱۱)

هر جا یافت شوند، مهر نلت بر آنان خورده است؛ مگر با ارتباط به خدا، (و تجدید نظر در روش ناپسند خود)، و (با) با ارتباط به مردم (و وابستگی به این و آن)؛ و به خشم خدا، گرفتار شده‌اند؛ و مهر بیچارگی بر آنها زده شده؛ چرا که آنها به آیات خدا، کفر می‌بنانند. اینها بخاطر آن است که کنایه کرند؛ و (به حقوق دیگران)، تجاوز می‌نمودند. (۱۱۲)

آنها همه یکسان نیستند؛ از اهل کتاب، جمعیتی هستند که (به حق و ایمان) قیام می‌کنند؛ و پیوسته در اوقات شب، آیات خدا را می‌خوانند؛ در حالی که سجده می‌نمایند. (۱۱۳)

به خدا و روز دیگر ایمان می‌آورند؛ امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند؛ و در انجام کارهای نیک، پیشی می‌گیرند؛ و آنها از صالحانند. (۱۱۴)

و آنچه از اعمال نیک انجام دهند، هرگز کفران نخواهد شد! (و پاداش شایسته آن را می‌بینند). و خدا از پرهیزکاران، آگاه است. (۱۱۵)

کسانی که کافر شدند، هرگز نمی‌توانند در پناه اموال و فرزندانشان، از مجازات خدا در امان بمانند! آنها اصحاب دوز خند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند. (۱۱۶)

آنچه آنها در این زندگی پست دنیوی اتفاق می‌کنند، همانند باد سوزانی است که به زراعت قرمی که بر خود ستم کرده (و در غیر محل و وقت مناسب، کشت نموده‌اند)، بوزد؛ و آن را تایید سازد. خدا به آنها ستم نکرده؛ بلکه آنها، خودشان به خوبیشان ستم می‌کنند. (۱۱۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! محروم اسراری از غیر خود، انتخاب نکنید! آنها از هرگونه شر و فسادی در باره شما، کوتاهی نمی‌کنند. آنها دوست دارند شما در رنج و زحمت باشید. (تشانه‌های) دشمنی از دهان (و کلام)‌شان اشکار شده؛ و آنچه در دلهیشان پنهان می‌دارند، از آن مهمتر است. ما آیات (و راه‌های پیشگیری از شر آنها) را برای شما بیان کردیم اگر اندیشه کنید! (۱۱۸)

شما کسانی هستید که آنها را دوست می‌دارید؛ اما آنها شما را دوست ندارند! در حالی که شما به همه کتابهای آسمانی ایمان دارید (و آنها به کتاب آسمانی شما ایمان ندارند). هنگامی که شما را ملاقات می‌کنند، (به دروغ) می‌گویند: «ایمان آورده‌ایم!» اما هنگامی که تنها می‌شوند، از شدت خشم بر شما، سر انگشتان خود را به نذنان می‌گزند! بگو: «با همین خشی که دارید بمیرید! خدا از (اسرار) درون سینه‌ها آگاه است.» (۱۱۹)

اگر نیکی به شما برسد، آنها را ناراحت می‌کند؛ و اگر حادثه ناگواری برای شما رخ دهد، خوشحال می‌شوند. (اما) اگر (در بر ابرشان) استقامت و پرهیزگاری پیشه کنید، نقشه‌های (خانان) آنان، به شما زیانی نمی‌رسانند؛ خداوند به آنچه انجام می‌دهند، احاطه دارد. (۱۲۰)

و (به یاد آور) زمانی را که صبحگاهان، از میان خانواده خود، جهت انتخاب اردوگاه جنگ برای مؤمنان، بیرون رفتی! و خداوند، شنوای دنیاست (گفتوگوهای مختلفی را که در باره طرح جنگ گفته می‌شد، می‌شنید؛ و اندیشه‌هایی را که بعضی در سر می‌پرورانندند، می‌دانست). (۱۲۱)

(و نیز به یاد آور) زمانی را که دو طایفه از شما تصمیم گرفتند سمتی نشان دهند (و از وسط راه بازگردند); و خداوند پشتیبان آنها بود (و به آنها کمک کرد که از این فکر بازگردند); و افراد بالایان، باید تنها بر خدا ترکل کنند! (۱۲۲)

خداوند شمارا در «بدر» پاری کرد (و بر دشمنان خطرناک، پیروز ساخت); در حالی که شما (نسبت به آنها)، ناتوان بودید. پس، از خدا پیرهیزید (و در برابر دشمن، مخالفت فرمان پیامبر نکنید)، تا شکر نعمت او را بجا اورد و باشید! (۱۲۳)

در آن هنگام که تو به مؤمنان می‌گفتی: «آیا کافی نیست که پروردگار تان، شما را به سه هزار نفر از فرشتگان، که از آسمان فرود می‌آیند، پاری کند؟!» (۱۲۴)

آری، (امروز هم) اگر استقامت و تقوا پیشه کنید، و دشمن به همین زودی به سراغ شما بیاید، خداوند شمارا به پنج هزار نفر از فرشتگان، که نشانه‌هایی با خود دارند، مدد خواهد داد! (۱۲۵)

ولی اینها را خداوند فقط بشارت، و برای اطمینان خاطر شما قرار داده؛ و گرنه، پیروزی تنها از جانب خداوند توانای حکیم است! (۱۲۶)

(این وعده را که خدا به شما داده،) برای این است که قسمتی از پیکر لشکر کافران را قطع کند؛ یا آنها را با ثلت برگرداند؛ تا مایوس و نامید، (به وطن خود) بازگردند. (۱۲۷)

هیچ‌گونه اختیاری (در باره عفو کافران، یا مؤمنان فراری از جنگ)، برای تو نیست؛ مگر اینکه (خدا) بخواهد آنها را ببخشد، یا مجازات کند؛ زیرا آنها ستمگرند. (۱۲۸)

و آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می‌بخشد؛ و هر کس را بخواهد، مجازات می‌کند؛ و خداوند امرزنه مهریان است. (۱۲۹)

ای کسانی که ایمان آوردهاید! ریا (و سود پول) را چند برابر نخورید! از خدا پیرهیزید، تا رستگار شوید! (۱۳۰)

و از آتشی پیرهیزید که برای کافران آمده شده است! (۱۳۱)

و خدا و پیامبر را اطاعت کنید، تا مشمول رحمت شوید! (۱۳۲)

و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پرورده‌گاران؛ و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است؛ و برای پرهیزگاران آماده شده است. (۱۳۳)

همانها که در توانگری و تنگستی، اتفاقی کنند؛ و خشم خود را فرو می‌برند؛ و از خطای مردم در می‌گذرند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد. (۱۳۴)

و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی شوند، یا به خود ستم کنند، به یاد خدا می‌افتد؛ و برای گناهان خود، طلب آمرزش می‌کنند و کیست جز خدا که گناهان را ببخشد؟ و بر گناه، اصرار نمی‌ورزند، با اینکه می‌دانند. (۱۳۵)

آنها پاداششان آمرزش پرورده‌گار، و بهشت‌هایی است که از زیر درختانش، نهرها جاری است؛ جلوه‌انه در آن می‌میانند؛ چه نیکو است پاداش اهل عمل! (۱۳۶)

پیش از شما، سنت‌هایی وجود داشت؛ (و هر قوم، طبق اعمال و صفات خود، سرنوشت‌هایی داشتند؛ که شما نیز، همانند آن را دارید.) پس در روی زمین، گردش کنید و بینید سرانجام تکذیب‌کنندگان (آیات خدا) چگونه بود؟! (۱۳۷)

این، بیانی است برای علوم مردم؛ و هدایت و اندرزی است برای پرهیزگاران! (۱۳۸)

و سست نشوید! و غمگین نگردید! و شما برترید اگر ایمان داشته باشید! (۱۳۹)

اگر (در میدان احمد)، به شما جراحتی رسید (و ضربه‌ای وارد شد)، به آن جمعیت نیز (در میدان بدر)، جراحتی همانند آن وارد گردید. و ما این روزها (پیروزی و شکست) را در میان مردم می‌گردانیم؛ (و این خاصیت زندگی دنیاست.- تا خدا، افرادی را که ایمان اورده‌اند، بداند (و شناخته شوند)؛ و خداوند از میان شما، شاهدانی بگیرد. و خدا ظالمان را دوست نمی‌دارد. (۱۴۰)

و تا خداوند، افراد بالیمان را خالص گرداند (و ورزیده شوند); و کافران را به تدریج نایبود سازد. (۱۴۱)

آیا چنین پنداشتید که (تنها با ادعای ایمان) وارد بهشت خواهید شد، در حالی که خداوند هنوز مجاهدان از شما و صابران را مشخص نساخته است؟! (۱۴۲)

و شما مرگ (و شهادت در راه خدا) را، پیش از آنکه با آن روپارو شوید، آرزو می‌کردید؛ سپس آن را با چشم خود دیدید، در حالی که به آن نگاه می‌کردید (و حاضر نبودید به آن تن دردهید! چقدر میان گفتار و کردار شما فاصله است؟!) (۱۴۳)

محمد (ص) فقط فرستاده خداست؛ و پیش از او، فرستادگان دیگری نیز بودند؛ آیا اگر او بسیرد و یا کشته شود، شما به عقب بر می‌گردید؟ (و اسلام را رها کرده به دوران جاهلیت و کفر بازگشت خواهید نمود؟) و هر کس به عقب باز گردد، هرگز به خدا ضرری نمی‌زند؛ و خداوند بزودی شاکران (و استقامت‌کنندگان) را پاداش خواهد داد. (۱۴۴)

هیچ‌کس، جز به فرمان خدا، نمی‌میرد؛ سرنوشتی است تعیین شده؛ (بنابر این، مرگ پیامبر یا دیگران، یک سنت الهی است.) هر کس پاداش دنیا را بخواهد (و نه زندگی خود، در این راه گام بردارد)، چیزی از آن به او خواهیم داد؛ و هر کس پاداش آخرت را بخواهد، از آن به او می‌دهیم؛ و بزودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد. (۱۴۵)

چه بسیار پیامبرانی که مردان الهی فراوانی به هر اه آنان چنگ کردند! آنها هیچ‌گاه در برایر آتش در راه خدا به آنان می‌رسید، سست و ناتوان نشدند (و تن به تسليم ندادند)؛ و خداوند استقامت‌کنندگان را دوست دارد. (۱۴۶)

سخشنان تنها این بود که: «پرورده‌گار! گناهان ما را ببخش! و از تندرویهای ما در کارها، چشیوشی کن! قدمهای ما را استوار بدار! و ما را برجمعیت کافران، پیروز گردان!» (۱۴۷)

از این‌دو خداوند پاداش این جهان، و پاداش نیک آن جهان را به آنها داد؛ و خداوند نیکاران را دوست می‌دارد. (۱۴۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از کسانی که کافر شده‌اند اطاعت کنید، شما را به گذشته‌هایتان باز می‌گردانند؛ و سرانجام، زیانکار خواهید شد. (۱۴۹)

(آنها تکیه‌گاه شما نیستند) بلکه ولی و سرپرست شما، خداست؛ و او بهترین پاوران است. (۱۵۰)

بزوی در دلهای کافران، بخاطر اینکه بیون دلیل، چیزهایی را برای خدا همتا قرار دادند، رعب و ترس می‌افکنیم؛ و جایگاه آنها، آتش است؛ و چه بد جایگاهی است جایگاه ستمکاران! (۱۵۱)

خداؤند، وعده خود را به شما، (در باره پیروزی بر دشمن در احمد) تحقق بخشید؛ در آن هنگام (که در آغاز جنگ)، نشمنان را به فرمان او، به قتل می‌رسانید؛ (و این پیروزی ادامه داشت) تا اینکه مسٹ شدید؛ و (پس رهکردن سنگرهای) در کار خود به نزاع پرداختند؛ و بعد از آن که آنچه را دوست می‌داشتند (از غلبه بر دشمن) به شما نشان داد، نافرمانی کردید. بعضی از شما، خواهان دنیا بودند؛ و بعضی خواهان آخرت. سپس خداوند شما را از آنان منصرف ساخت؛ (و پیروزی شما به شکست انجامید) تا شما را آزمایش کند. و او شما را بخشدید؛ و خداوند نسبت به مؤمنان، فضل و بخشش دارد. (۱۵۲)

(به خاطر بیاورید) هنگامی را که از کوه بالا میرفتید؛ و جمعی در وسط بیابان پراکنده شدند؛ و از شدت وحشت، به عقب ماندگان نگاه نمی‌کردید، و پیامبر از پشت سر، شما را صدا می‌زد. سپس اندوهها را یکی پس از دیگری به شما جزا داد؛ این بخاطر آن بود که دیگر برای از دست رفتن (غایم جنگی) غمگین نشوید، و نه بخاطر مصیبت‌هایی که بر شما وارد می‌گردد. و خداوند از آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. (۱۵۳)

سپس بدبیل این غم و اندوه، آرامشی بر شما فرستاد. این آرامش، بصورت خواب سبکی بود که (در شب بعد از حادثه احمد) گروهی از شمارا فرا گرفت؛ اماگر دیگری در فکر جان خویش بودند؛ و خواب به چشانشان نرفت) آنها گناهاتی نادرستی - محجون گناهاتی دوران جاهلیت. درباره خدا داشتند؛ و می‌گفتند: «آیا چیزی از پیروزی نصیب ما می‌شود؟!» بگو: من خلیله کارها (و پیروزیها) به دست خداست! آنها در دل خود، چیزی را پنهان می‌دارند که برای تو اشکار نمی‌سازند؛ می‌گویند: «اگر ما سهی از پیروزی داشتیم، در اینجا کشته نمی‌شیم!» بگو: «اگر هم در خانه‌های خود بودند، آنهای که کشتمند بر آنها مقرر شده بود، قطعاً به سوی آرمگاه‌های خود، بیرون می‌آمدند (و آنها را به قتل می‌رسانند). و اینها برای این است که خداوند، آنچه در سینه‌هایتان پنهان دارید، بیازاید؛ و آنچه را در دلهای شما (از ایمان) است، خالص گرداند؛ و خداوند از آنچه در درون سینه‌هایست، باخبر است. (۱۵۴)

کسانی که در روز روپرو شدن تو جمعیت با یکدیگر (در جنگ احمد)، فرار کردند، شیطان آنها را بر اثر بعضی از گناهاتی که مرتکب شده بودند، به لغزش انداخت؛ و خداوند آنها را بخشدید. خداوند، أمرزنه و بردیار است. (۱۵۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همانند کافران نباشید که چون برادر اشان به مسافرتی می‌روند، یا در جنگ شرکت می‌کنند (و از دنیا می‌روند و یا کشته می‌شوند)، می‌گویند: «اگر آنها نزد ما بودند، نمی‌مرند و کشته نمی‌شوند!» (شما از این گونه سخنان نگویید، تا خدا این حسرت را بر دل آنها (کافران) بگذارد. خداوند، زنده می‌کند و می‌براند؛ و زنگی و مرگ، به دست اوست؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهید، بیناست. (۱۵۶)

اگر هم در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، (زیان نکرده‌اید؛ زیرا) امرزش و رحمت خدا، از تمام آنچه آنها (در طول عمر خود)، جمع اوری میکنند، بهتر است! (۱۵۷)

و اگر بمیرید یا کشته شوید، به سوی خدا محشور می‌شود. (بنابراین، فانی نمی‌شود که از فنا، وحشت داشته باشید.) (۱۵۸)

به (برکت) رحمت الهی، در برابر آنان (مردم) نرم (و مهربان) شدی! و اگر خشن و سنگل بودی، از اطراف تو، پراکنده می‌شدن. پس آنها را ببخش و برای آنها امرزش بطلب! و در کارها، با آنان مشورت کن! اما هنگامی که تصمیم گرفتی، (قطعاً بش! و) بر خدا توکل کن! زیرا خداوند متوكلان را دوست دارد. (۱۵۹)

اگر خداوند شما را پاری کند، هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد! و اگر دست از پاری شما بردارد، کیست که بعد از او، شما را پاری کند؟! و مؤمنان، تنها بر خداوند پاید ترکل کنند! (۱۶۰)

(گمان کردید ممکن است پیامبر به شما خیانت کند؟! در حالی که) ممکن نیست هیچ پیامبری خیانت کند! و هر کس خیانت کند، روز رستاخیز، آنچه را در آن خیانت کرده، با خود (به صحنه محشور) می‌آورد؛ سپس به هر کس، آنچه را فراهم کرده (و انجام نداده است)، بطور کامل داده می‌شود؛ و (به همین دلیل) به آنها ستم نخواهد شد (چرا که محصول اعمال خود را خواهند دید). (۱۶۱)

آیا کسی که از رضای خدا پیروی کرده، همانند کسی است که به خشم و غصب خدا بازگشته؟! و جایگاه او جهنم، و پایان کار او بسیار بد است. (۱۶۲)

هر یک از آنان، درجه و مقامی در پیشگاه خدا دارند؛ و خداوند به آنچه انجام می‌دهند، بیناست. (۱۶۳)

خداوند بر مؤمنان منت نهاد (نعمت بزرگی بخشید) هنگامی که در میان آنها، پیامبری از خودشان برانگیخت؛ که آیات او را بر آنها بخواند، و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد؛ هر چند پیش از آن، در گمراهی اشکاری بوند. (۱۶۴)

آیا هنگامی که مصیبیتی (در میدان جنگ احـد) به شمارسید، در حالی که دو برابر آن را (در میدان جنگ بـر بـر نشـن) وارد ساخته بـوـیـد، گفـتـید: «اـینـ مـصـيـبـتـ اـزـ كـجـاستـ؟!» بـگـوـ: «اـزـ نـاـيـهـ خـودـ شـماـسـتـ (کـهـ درـ مـيدـانـ جـنـگـ اـحـدـ، باـ دـسـتـورـ پـيـامـبرـ مـخـالـفـتـ كـرـيـدـ)! خـداـونـدـ بـرـ هـرـ چـيزـ قـادـرـ استـ. (وـ چـانـچـهـ روـشـ خـودـ رـاـ اـصـلاحـ كـنـدـ، درـ آـينـدـهـ شـماـ رـاـ بـيـروـزـ مـيـكـنـدـ).» (۱۶۵)

و آنچه (در روز احمد) در روزی که دوسته (مؤمنان و کافران) با هم نبرد کردنده به شمار سید، به فرمان خدا (و طبق سنت الهی) بود؛ و برای این بود که مؤمنان را مشخص کند. (۱۶۶)

و نیز برای این بود که منافقان شناخته شوند؛ آنها که به ایشان گفته شد: «باید در راه خدا نبرد کنید! با (حداقل) از حریم خود، دفاع نمایید!» گفتند: «اگر می‌دانیم جنگی روی خواهد داد، از شما پیروی می‌کردیم. (اما می‌دانیم جنگی نمی‌شود.)» آنها در آن هنگام، به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان؛ به زبان خود چیزی می‌گویند که در دلهایشان نیست! و خداوند از آنچه کنم می‌کنند، اگاهتر است. (۱۶۷)

(منافقان) آنها هستند که به برادران خود - در حالی که از حمایت آنها دست کثیفه بودند- گفتند: «اگر آنها از ما پیروی می‌کردند، کثته نمی‌شند!» بگو: «(مگر شما می‌توانید مرگ افراد را پیش‌بینی کنید؟) پس مرگ را از خودتان دور سازید، اگر راست می‌گویید!» (۱۶۸)

(ای پیامبر!) هر گز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شدند، مردگانند؛ بلکه آنان زنده‌اند، و نزد پرورده‌گارشان روزی داده می‌شوند. (۱۶۹)

آنها بخاطر نعمتهای فراوانی که خداوند از فضل خود به ایشان بخشیده است، خوشحالند؛ و بخاطر کسانی که هنوز به آنها ملحق نشده‌اند (مجاهدان و شهیدان آینده)، خوشوقتفند؛ (زیرا مقلمات بر جسته آنها را در آن جهان می‌بینند؛ و می‌دانند) که نه ترسی بر آنهاست، و نه غمی خواهد داشت. (۱۷۰)

و از نعمت خدا و فضل او (نسبت به خودشان نیز) مسرورند؛ و (می‌بینند که) خداوند، پاداش مؤمنان را ضایع نمی‌کند؛ (نه پاداش شهیدان، و نه پاداش مجاهدانی که شوید نشند). (۱۷۱)

آنها که دعوت خدا و پیامبر (ص) را، پس از آن همه جراحاتی که به ایشان رسید، اجابت کردند؛ (و هنوز زخم‌های میدان احمد التیام نیافته بود، به سوی میدان «حرار الاَّد» حرکت نمودند)؛ برای کسانی از آنها، که نیکی کرند و نقوا پیش گرفتند، پاداش بزرگی است. (۱۷۲)

اینها کسانی بودند که (بعضی از) مردم، به آنان گفتند: «مردم (لشکر دشمن) برای (حمله به) شما اجتماع کرده‌اند؛ از آنها بترسید!» اما این سخن، بر ایمانشان افزود؛ و گفتند: «خدا مارا کافی است؛ و او بهترین حامی ماست.» (۱۷۳)

به همین جهت، آنها (از این میدان) با نعمت و فضل پروردگارشان، بازگشته؛ در حالی که هیچ ناراحتی به آنان نرسید؛ و از رضای خدا، پیروی کردند؛ و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگی است. (۱۷۴)

این فقط شیطان است که پیروان خود را (با سخنان و شایعات بی اساس)، می ترساند، از آنها نترسید! و تنها از من بترسید اگر ایمان دارید! (۱۷۵)

کسانی که در راه کفر، شتاب میکنند، تو را غمگین نسازند! به یقین، آنها هرگز زیانی به خداوند نمی رسانند. (علوه) خدا می خواهد (آنها را به حال خودشان واگذارد؛ و در نتیجه)، بهره‌ای برای آنها در آخرت قرار ندهد. و برای آنها مجازات بزرگی است! (۱۷۶)

(آری)، کسانی که ایمان را دادند و کفر را خربداری کردند، هرگز به خدا زیانی نمی رسانند؛ و برای آنها، مجازات دردنگی است! (۱۷۷)

آنها که کافر شدند، (و راه طغیان پیش گرفتند)، تصور نکنند اگر به آنان مهلت می دهیم، به سودشان است! ما به آنان مهلت می دهیم فقط برای اینکه بر گناهان خود بیفزایند؛ و برای آنها، عذاب خوارکننده‌ای (اماده شده) است! (۱۷۸)

چنین نبود که خداوند، مؤمنان را به همان‌گونه که شما هستید واگذارد؛ مگر انکه نایاک را از پاک جدا سازد. و نیز چنین نبود که خداوند شمارا از اسرار غیب، اگاه کند (تا مؤمنان و منافقان را از این راه بشناسید؛ این برخلاف سنت الهی است)، ولی خداوند از میان رسولان خود، هر کس را بخواهد بر می‌گیردند؛ و قسمتی از اسرار نهان را که برای مقام رهبری او لازم است، در اختیار او می‌گذارد. پس (اگر کسی این جهان، بوته آزمایش پاک و نایاک است)، به خدا و رسولان او ایمان بیاورید! و اگر ایمان بیاورید و تقوای پیشنه کنید، پاداش بزرگی برای شماست. (۱۷۹)

کسانی که بخل می‌ورزند، و آنچه را خدا از فضل خویش به آنان داده، انفاق نمی‌کنند، گمان نکنند این کار به سود آنها است؛ بلکه برای آنها شر است؛ بزودی در روز قیامت، آنچه را نسبت به آن بخل و رزیدند، همانند طوفی به گردشان می‌افکند. و میراث انسانها و زمین، از آن خداست؛ و خداوند، از آنچه انجام می‌دهید، اگاه است. (۱۸۰)

خداوند، سخن آنها را که گفتنند: «خدا فقیر است، و ما بی‌نیازیم»، شنید! به زودی آنچه را گفتند، خواهیم نوشت؛ و (همچنین) گشتن پیامبران را بنالحق (می‌نویسیم)؛ و به آنها می‌گوییم: «چشید عذاب سوزان را (در برابر کارهایتان!)». (۱۸۱)

این بخارط چیزی است که دستهای شما از پیش فرستاده (و نتیجه کار شماست) و بخارط آن است که خداوند، به بندگان خود، ستم نمی‌کند. (۱۸۲)

(اینها) همان کسانی (هستند) که گفتند: «خداوند از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا (این معجزه را انجام دهد): یک قربانی بپاورد، که آتش (صاعقه آسمانی) آن را بخورد!» بگو: «پیامبرانی پیش از من، برای شما آمدند؛ دلایل روشن، و آنچه را گفته اند اورده‌اند؛ پس چرا آنها را به قتل رسانیدند اگر راست می‌گویند؟!» (۱۸۳)

پس (اگر این بهانه‌جويان)، تو را تکذيب کنند، (چيز تازه‌اي نیست): رسولان پیش از تو (نیز) تکذيب شدند؛ پیامبرانی که دلایل آشکار، و نوشته‌های متنب و محکم، و کتاب روشنی پیخش آورده بودند. (۱۸۴)

هر کسی مرگ را سیچشد؛ و شما پاداش خود را بطور کامل در روز قیامت خواهید گرفت؛ آنها که از آتش (دوزخ) دور شده، و به هشت وارد شوند نجات یافته و رستگار شده‌اند و زندگی دنیا، چیزی جز سرمایه فربی نیست! (۱۸۵)

به یقین (همه شما) در اموال و جانهای خود، آزمایش می‌شوید! و از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده (يهود)، و (محاجنین) از مشرکان، سختان آزار دهنده فروان خواهید شدند؛ و اگر استقامت کنید و ثقا پیشه سازید، (شایسته‌تر است؛ زیرا) این از کارهای مهم و قابل اطمینان است. (۱۸۶)

و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خدا، از کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شده، پیمان گرفت که حتی آن را برای مردم آشکار سازید و کشان نکنید! ولی آنها، آن را پشت سر افکنند؛ و به های کسی فروختند؛ و چه بد متاعی می‌خرند؟! (۱۸۷)

گمان میر آنها که از اعمال (زشت) خود خوشحال می‌شوند، و درست دارند در برابر کار (نیکی) که انجام نداده‌اند مورد ستایش قرار نگیرند، از عذاب (الله) برکنارند! (لیکه) برای آنها، عذاب دردنگی است! (۱۸۸)

و حکومت آسمانها و زمین، از آن خداست؛ و خدا بر همه چیز تواناست. (۱۸۹)

مسلمان در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و رفت شب و روز، نشانه‌های (روشنی) برای خردمندان است. (۱۹۰)

همانها که خدا را در حال ایستاده و نشسته، و آنگاه که بر پهلو خوابیده‌اند، یاد می‌کنند؛ و در اسرار آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند؛ (و می‌گویند): بار الها! اینها را بیهوهه نیافریدهای! منزه‌تی تو! ما را از عذاب اتش، نگاه دار! (۱۹۱)

پروردگار! هر که را تو (بخاطر اعمالش)، به آتش افکنی، او را خوار و رسوا ساخته‌ای! و برای افراد سستگر، هیچ یاوری نیست! (۱۹۲)

پروردگار! ما صدای منلای (تو) را شنیدیم که به ایمان دعوت می‌کرد که: «به پروردگار خود، ایمان بیاور بد!» و ما ایمان آوردیم؛ پروردگار! گناهان ما را بیخش! و بدیهای ما را بیوشان! و ما را بانیکان (و در مسیر آنها) بسیران! (۱۹۳)

پروردگار! آنچه را به وسیله پیامبرانست به ما وعده فرمودی، به ما عطا کن! و ما را در روز رستاخیز، رسوا مگردان! زیرا تو هیچ‌گاه از وعده خود، تخلف نمی‌کنی. (۱۹۴)

خداآن، درخواست آنها را پذیرفت؛ (و فرمود): من عمل هیچ عمل کننده‌ای از شمارا، زن باشد یا مرد، ضایع نخواهم کرد؛ شما همنوعید، و از جنس یکبیگر! آنها که در راه خدا هجرت کرند، و از خانه‌های خود بیرون رانده شوند و در راه من آزار دینند، و جنگ کرند و کشته شوند، بیقین گناهاتشان را می‌بخشم؛ و آنها را در باغهای بهشتی، که از زیر درختانش نهرها جاری است، وارد می‌کنم. این پاداشی است از طرف خداوند؛ و بهترین پاداشها نزد پروردگار است. (۱۹۵)

رفت و آمد (پیرو زمانه) کفار ان در شهرها، تو را نفرید! (۱۹۶)

این منتع ناجیزی است؛ و سپس جایگاهشان دوزخ، و چه بد جایگاهی است! (۱۹۷)

ولی کسانی (که ایمان دارند، و) از پروردگارشان می‌پر هیزند، برای آنها با غایبی از بهشت است، که از زیر درختانش نهرها جاری است؛ همیشه در آن خواهد بود. این، نخستین پذیرایی است که از سوی خداوند به آنها می‌رسد؛ و آنچه در نزد خداست، برای نیکان بهتر است! (۱۹۸)

و از اهل کتاب، کسانی هستند که به خدا، و آنچه بر شما نازل شده، و آنچه بر خوشنان نازل گردیده، ایمان دارند؛ در برابر (فرمان) خدا خاضعند؛ و آیات خدا را به بهای ناجیزی نمی‌فروشند. پاداش آنها، نزد پروردگارشان است. خداوند، سریع الحساب است. تمام اعمال نیک آنها را به سرعت حساب می‌کند، و پاداش میدهد. (۱۹۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در برابر مشکلات و هوسها) استقامت نکنید! و در برابر دشمنان (نیز) پایدار باشید و از مرزهای خود، مراقبت کنید و از خدا پیرهیزید، شاید رستگار شوید! (۲۰۰)

سوره النساء

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

ای مردم! از (مخالفت) پروردگار تان پیرهیزید! همان کسی که همه شما را از یک انسان آفرید؛ همسر او را (نیز) از جنس او خلق کرد؛ و از آن دو، سردان و زنان فروانی (در روی زمین) سنتور ساخت. و از خدای پیرهیزید که (همگی به عظمت او معتبرفی؛ و) هنگامی که چیزی از یکیگر می‌خواهید، نام او را می‌برید! (و نیز) (از قطع رابطه با) خویشاوندان خود، پیرهیز کنید! زیرا خداوند، مراقب شماست. (۱)

و اموال یتیمان را (هنگامی که به حد رسیدن) به آنها بدهد! و اموال بد (خود) را، با اموال خوب (آنها) عوض نکنید! و اموال آنان را همراه اموال خودتان (با مخلوط کردن یا تبدیل نمودن) نخورید، زیرا این گاه بزرگی است! (۲)

و اگر می‌ترسید که (بهنگام ازدواج با دختران یتیم)، عدالت را رعایت نکنید، (از ازدواج با آنان، چشمپوشی نکند) و پاک (دیگر) ازدواج نمائید، دو یا سه یا چهار همسر و اگر می‌ترسید عدالت را (درباره همسران متعدد) رعایت نکنید، تنها یک همسر بگیرید، و یا از زنانی که مالک آنها نیست، استفاده کنید، این کار، از ظلم و ستم بهتر جلوگیری می‌کند. (۳)

و مهر زنان را (بطور کامل) بعنوان یک بدھی (یا عطیه)، به آنان پردازید! (ولی) اگر آنها چیزی از آن را با رضایت خاطر به شما ببخشند، حلال و گوارا مصرف نکنید! (۴)

اموال خود را، که خداوند وسیله قوام زندگی شما قرار داده، به دست سفیهان نسپارید و از آن، به آنها روزی دهید! و لباس بر آنان بپوشانید و با آنها سخن شایسته بگویید! (۵)

و یتیمان را چون به حد بلوغ برسند، بیازمایند! اگر در آنها رشد (کافی) یافتند، اموالشان را به آنها بدهد! و پیش از آنکه بزرگ شوند، اموالشان را از روی اسراف نخورید! هر کس که می‌نیاز است، (از برداشت حق الزحمه) خودداری کند؛ و آن کس که نیاز نمود است، به طور شایسته (و مطابق رحمتی که می‌کشد)، از آن بخورد. و هنگامی که اموالشان را به آنها بازمی‌گردانید، شاهد بگیرید! اگر چه خداوند برای محاسبه کافی است. (۶)

برای مردان، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان از خود بر جای می‌گذارند، سهی است؛ و برای زنان نیز، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان می‌گذارند، سهی؛ خواه آن مال، کم باشد یا زیاد؛ این سهی است تعیین شده و پرداختی. (۷)

و اگر بعنگام تقسیم (ارت)، خویشاوندان (و طبقه‌ای که ارت نسبت دارد) و یتیمان و مستمندان، حضور داشته باشد، چیزی از آن اموال را به آنها بدهید! و با آنان به طور شایسته سخن بگویید! (۸)

کسانی که اگر فرزندان ناتوانی از خود بیانگار بگذارند از آینده آنان می‌ترسند، باید (از ستم درباره یتیمان مردم) بترسند از (مخالفت) خدا بپر هیزن، و سخنی استوار بگویند. (۹)

کسانی که اموال یتیمان را به ظلم و ستم می‌خورند، (در حقیقت)، تنها آتش می‌خورند؛ و بزودی در شعله‌های آتش (دوزخ) می‌سوزند. (۱۰)

خداآوند در باره فرزندان‌تان به شما سفارش می‌کند که سهم (میراث) پسر، به اندازه سهم دو دختر باشد؛ و اگر فرزندان شما، (دو دختر و) بیش از دو دختر باشند، دو سوم میراث از آن آنهاست؛ و اگر یکی باشد، نیمی (از میراث)، از آن اوست. و برای هر یک از پدر و مادر او، یک ششم سیراث است، اگر (میت) فرزندی داشته باشد؛ و اگر فرزندی داشته باشد، و (تنها) پدر و مادر از او ارت برند، برای مادر او یک سوم است (و یقیه از آن پدر است)؛ و اگر او برادرانی داشته باشد، مادرش یک ششم می‌پردازد (و پنج ششم باقیمانده، برای پدر است). (همه اینها، بعد از انجام وصیتی است که او کرده، و بعد از ادائی دین است - شما نمی‌دانید پدران و مادران و فرزندان‌تان، کدامیک برای شما سودمندترند! این فریضه الهی است؛ و خداوند، دانا و حکیم است). (۱۱)

و برای شما، نصف میراث زنلتان است، اگر آنها فرزندی داشته باشند؛ و اگر فرزندی داشته باشند، یک چهارم از آن شماست؛ پس از انجام وصیتی که کرده‌اند، و ادائی دین (آنها). و برای زنان شما، یک چهارم میراث شماست، اگر فرزندی نداشته باشید؛ و اگر برای شما فرزندی باشند، یک هشتم از آن آنهاست؛ بعد از انجام وصیتی که کرده‌اند، و اگر مردی بوده باشد که کلاله (خواهر یا برادر) از او ارت می‌پردازد، یا زنی که برادر یا خواهری دارد، سهم هر کدام، یک ششم است (اگر برادران و خواهران مادری باشند)؛ و اگر بیش از یک نفر باشند، آنها در یک سوم شریکت؛ پس از انجام وصیتی که شده، و ادائی دین؛ بشرط آنکه (از طریق وصیت و اقرار به دین)، به آنها ضرر نزنند. این سفارش خداست؛ و خدا دانا و بردار است. (۱۲)

اینها مزهای الهی است؛ و هر کس خدا و پیغمبر را اطاعت کند، (و قوانین او را محترم بشمرد)، خداوند وی را در باغهایی از بیشتر وارد می‌کند که همواره، آب از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن می‌مانند؛ و این، پیروزی بزرگی است! (۱۳)

و آن کس که نافرمانی خدا و پیامبر را کند و از مرزهای او تجاوز نماید، او را در آتشی وارد می‌کند که جلوانه در آن خواهد ماند؛ و برای او مجازات خوارگشتهای است. (۱۴)

و کسانی از زنان شما که مرتكب زنا شوند، چهار نفر از مسلمانان را بعنوان شاهد بر آنها بطلبید! اگر گواهی دادند، آنان (زنان) را در خانه های خود نگاه دارید تا مرگشان فرار نماید؛ یا اینکه خداوند، راهی برای آنها قرار دهد. (۱۵)

و از میان شما، آن مردان و زنانی که (همسر ندارند، و) مرتكب آن کار (زشت) می‌شوند، آنها را آزار دهید (و حد بر آنان جاری نمایید)! و اگر توبه کنند، و (خود را) اصلاح ننمایند، (و به جیران گشته بپردازند)، از آنها درگذرید! زیرا خداوند، توپیزیر و مهربان است. (۱۶)

پذیرش توبه از سوی خدا، تنها برای کسانی است که کار بدی را از روی جهالت انجام می‌دهند، سپس زود توبه می‌کنند. خداوند، توبه چنین اشخاصی را می‌پذیرد؛ و خدا دانا و حکیم است. (۱۷)

برای کسانی که کارهای بد را انجام می‌دهند، و هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا می‌رسد می‌گوید: «الآن توبه کردم!» توبه نیست؛ و نه برای کسانی که در حال کفر از دنیا می‌روند؛ اینها کسانی هستند که عذاب درنگاهی برایشان فراهم کرده‌اند. (۱۸)

اینها اینها ای کسانی که ایمان آورده‌اید! برای شما حلalan نیست که از زنان، از روی اکراه (و ایجاد ناراحتی برای آنها)، ارث ببرید! و آنان را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده‌اید (از مهر)، تملک کنید! مگر اینکه آنها عمل زشت اشکاری انجام دهند. و با آنان، بطور شایسته رفقار کنید! و اگر از آنها، (بجهتی) کراحت داشتید، (فوراً) تصمیم به جدایی نگیرید! چه بسا چیزی خوشایند شما بنشد، و خداوند خیر فراوانی در آن قرار می‌دهد! (۱۹)

و اگر تصمیم گرفتید که همسر دیگری به جای همسر خود انتخاب کنید، و مال فراوانی (بعنوان مهر) به او پرداخته‌اید، چیزی از آن را پس نگیرید! آیا برای باز پس گرفتن مهر آنان، به تهمت و گناه اشکار متول می‌شوید؟! (۲۰)

و چگونه آن را باز پس می‌گیرید، در حالی که شما با یکدیگر تمدن و آمیزش کامل داشته‌اید؟ و (از این گذشته)، آنها (هتگام ازدواج)، از شما پیمان محکمی گرفته‌اند! (۲۱)

باز نتیی که پدران شما با آنها ازدواج کرده‌اند، هرگز ازدواج نکنید! مگر آنچه در گذشته (پیش از نزول این حکم) انجام شده است؛ زیرا این کار، عملی زشت و تنفراور و راه نادرستی است. (۲۲)

حرام شده است بر شما، مادرانتان، و دختران، و خواهران، و عمه‌ها، و خاله‌ها، و دختران برادر، و دختران خواهر شما، و مادرانی که شمارا شیر داده‌اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران همسرتان، و دختران همسرتان که در دامان شما پرورش یافته‌اند از همسرانی که با آنها آمیزش جنسی داشته‌اید - و جناتچه با آنها آمیزش جنسی نداشته‌اید، (دختران آنها) برای شما مانعی ندارد - و (همچنین) همسرانی که از نسل شما هستند (خواهران خواهد‌های) و (بنی حرام است بر شما) جمع میان دو خواهر نکنید؛ مگر آنچه در گذشته واقع شده؛ چرا که خداوند، امرزنده و مهربان است. (۲۳)

و زنان شوهردار (بر شما حرام است)؛ مگر آنها را که (از راه اسارت) مالک شده‌اید؛ (زیرا اسارت آنها در حکم طلاق است)؛ اینها احکامی است که خداوند بر شما مقرر داشته است. اما زنان دیگر غیر از اینها (که گفته شد)، برای شما حلال است که با اموال خود، آنان را اختیار کنید؛ در حالی که پاکدامن باشید و از زنا، خودداری نمایید. و زنانی را که متعه (ازدواج موقت) می‌کنید، واجب است مهر آنها را پیردادید. و گناهی بر شما نیست در آنچه بعد از تعین مهر، با یکدیگر توافق کرده‌اید. (بعدا می‌ترانید با توافق، آن را کم یا زیاد کنید). خداوند، دانا و حکیم است. (۲۴)

و آنها که توانایی ازدواج با زنان (از اد) پاکدامن بایمان را ندارند، می‌توانند با زنان پاکدامن از برده‌گان بالمانی که در اختیار دارید ازدواج کنند - خدا به ایمان شما آگاهتر است - و هنگی اعضاي یاک بپکرید. آنها را با اجازه صاحبان آنان تزویج نمایید، و مهربان را به خودشان بدهید؛ به شرط انکه پاکدامن باشند، نه بطور آشکار مرتبک زنا شوند، و نه دوست پنهانی بگیرند. و در صورتی که «محضن» باشند و مرتبک عمل منافي عفت سوند، نصف ججازات زنان از اد را خواهد داشت. این (اجازه ازدواج با کنیزان) برای کسانی از شمامت که بترسند (از نظر غریزه جنسی) به زحمت بیفتد؛ و (با این حال نیز) خودداری (از ازدواج با آنان) برای شما بهتر است. و خداوند، امرزنده و مهربان است. (۲۵)

خداؤند می‌خواهد (با این نسخه‌ها، راههای خوشبختی و سعادت را) برای شما آشکار سازد، و به سنتهای (صحیح) پیشینیان رهبری کند. و خداوند دانا و حکیم است. (۲۶)

خدا می‌خواهد شما را ببخشد (و از آونگی پاک نماید)، اما آنها که پیرو شهواتند، می‌خواهند شما بکلی منحرف شوید. (۲۷)

خدا می‌خواهد (با احکام مربوط به ازدواج با کنیزان و مانند آن)، کار را بر شما سبک کند؛ و انسان، ضعیف آفریده شده؛ (و در برابر طوفان غرایز، مقلومت او کم است) (۲۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اموال یکدیگر را به باطل (و از طرق نامشروع) نخوردید مگر اینکه تجاری با رضایت شما انجام گیرد. و خودکشی نکنید! خداوند نسبت به شما مهربان است. (۲۹)

و هر کن این عمل را از روی تجاوز و ستم انجام دهد، بزودی او را در آتشی وارد خواهیم ساخت؛ و این کار برای خدا آسان است. (۳۰)

اگر از گناهان بزرگی که از آن نهی می‌شود پر هیز کنید، گناهان کوچک شما را می‌پوشانیم؛ و شمارا در جایگاه خوبی وارد می‌سازیم. (۳۱)

برتریهای را که خداوند برای بعضی از شما بر بعضی دیگر قرار داده آرزو نکنید! (این تفاوت‌های طبیعی و حقوقی، برای حفظ نظام زندگی شما، و بر طبق عدالت است. ولی با این حال،) مردان نصیبی از آنچه به دست می‌آورند دارند، و زنان نیز نصیبی؛ (و نایاب حقوق هیچ‌یک پایمال گردد). و از فضل (و رحمت و برکت) خدا، برای رفع تنگاتها طلب کنید! و خداوند به هر چیز دانست. (۳۲)

برای هر کسی، وارثانی قرار دادیم، که از میراث پدر و مادر و نزدیکان ارث ببرند؛ و (نیز) کسانی که با آنها پیمان بسته‌اید، نصیبیشان را بپردازید! خداوند بر هر چیز، شاهد و ناظر است. (۳۳)

مردان، سرپرست و نگهدار زنانند، بخاطر برتریهای که خداوند (از نظر نظام اجتماع) برای بعضی نسبت به بعضی دیگر قرار داده است، و بخاطر اتفاقهایی که از اموالشان (در مورد زنان) می‌کنند. و زنان صالح، زنانی هستند که متواضعند، و در غیاب (همسر خود)، اسرار و حقوق او را، در مقابل حقوقی که خدا برای آنان قرار داده، فقط می‌کنند. و (اما) آن دسته از زنان را که از سرکشی و مخالفشان بیم دارید، بند و اندرز دهید! (و اگر مؤثر واقع نشد)، در بستر از آنها نوری نمایید! و (اگر هیچ راهی جز شدت عمل، برای ودار کردن آنها به انجام وظایفشان نبود)، آنها را تنبیه کنید! و اگر از شما پیروی کردند، راهی برای تعدد بر آنها نجربید! (بدانید) خداوند، بلنمرتبه و بزرگ است. (و قدرت او، بالاترین قدرت‌های است.) (۳۴)

و اگر از جدایی و شکاف میان آن دو (همسر) بیم داشته باشید، یک داور از خانواده شوهر، و یک داور از خانواده زن انتخاب کنید (تا به کار آنان رسیدگی کنند). اگر این دو داور، تصمیم به اصلاح داشته باشند، خداوند به توافق آنها کمک می‌کند؛ زیرا خداوند، دانا و آگاه است (و از نیات همه، باخبر است). (۳۵)

و خدارا بپرسید! و هیچ‌چیز را همتای او قرار ندهید! و به پدر و مادر، نیکی کنید؛ همچنین به خویشاوندان و بیتیان و منسکینان، و همسایه نزدیک، و همسایه دور، و دوست و همتشین، و وامنگان در سفر، و برداگانی که مالک آنها هستند؛ زیرا خداوند، کسی را که متکبر و فخر فروش است، (و از ادای حقوق دیگران سرباز می‌زند)، دوست نمی‌دارد. (۳۶)

آنها کسانی هستند که بخل می‌ورزند، و مردم را به بخل دعوت می‌کنند، و آنچه را که خداوند از فضل (و رحمت) خود به آنها داده، گفتمان می‌نمایند. (این عمل، در حقیقت از کفرشان سرجشنه گرفته؛) و سا برای کافران، عذاب خوارگشتهای آمده کرده‌ایم. (۳۷)

و آنها کسانی هستند که اموال خود را برای نشان دادن به مردم اتفاق می‌کنند، و ایمان به خدا و روز بازپسین ندارند؛ (چرا که شیطان، رفیق و همنشین آنهاست؛) و کسی که شیطان قربان او باشد، بد همنشین و قرینی است. (۳۸)

چه می‌شد اگر آنها به خدا و روز بازپسین ایمان می‌آورندند، و از آنچه خدا به آنان روزی داده، (در راه او) اتفاق می‌کرندند؟ و خداوند از (اعمال و نیات) آنها آگاه است. (۳۹)

خداوند (حتی) به اندازه سنجگینی ذره‌ای ستم نمی‌کند؛ و اگر کار نیکی باشد، آن را نو چندان می‌سازد؛ و از نزد خود، پاداش عظیمی (در برابر آن) می‌دهد. (۴۰)

حال آنها چگونه است آن روزی که از هر امتی، شاهد و گواهی (بر اعمالشان) می‌آوریم، و تو را نیز بر آنان گواه خواهیم آورد؟ (۴۱)

در آن روز، آنها که کافر شدند و با پیامبر (ص) بمخالفت برخاستند، آرزو می‌کنند که ای کاش (خاک بودند، و خاک آنها با زمینهای اطراف پکسان می‌شد (و بکلی محو و فراموش می‌شدند). در آن روز، (با آن همه گواهان)، سخنی را نمی‌توانند از خدا پنهان کنند. (۴۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در حال مستی به نماز نزدیک نشود، تا بدانند چه می‌گریبد! و همچنین هنگامی که جنب هستید مگر اینکه مسافر باشید. تا غسل کنید. و اگر بیمارید، یا مسافر، یا «قضای حاجت» کرده‌اید، و یا با زنان آمیزش جنسی داشته‌اید، و در این حال، آب (برای وضو یا غسل) نیافرید، با خاک پاکی تیم کنید! (به این طریق که) صورتها و دستهایتان را با آن مسح نمایید. خداوند، بخشش و امرزنه است. (۴۳)

آیا ندیدی کسانی را که بپرها از کتاب (خدا) به آنها داده شده بود، (به جای اینکه از آن، برای هدایت خود و دیگران استفاده کنند، برای خویش) گمراهی می‌خرند، و می‌خواهند شما نیز گمراه شوید؟ (۴۴)

خدا به دشمنان شما آگاهتر است؛ (ولی آنها زیانی به شما نمی‌رسانند.) و کافی است که خدا ولی شما باشد؛ و کافی است که خدا یاور شما باشد. (۴۵)

بعضی از یهود، سخنان را از جای خود، تحریف می‌کنند؛ و (به جای اینکه بگویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم»)، می‌گویند: «شنیدیم و مخالفت کردیم! و (بیز می‌گویند): پشن! که هرگز نشنوی! و (از روی تمسخر می‌گویند): راعتنا (ما را تحمیق کن!)» تا زبان خود، حقایق را بگردانند و در این خد، طعنه زنند. ولی اگر آنها (به جای این همه لجاجت) تند: «شنیدیم و اطاعت کردیم؛ و سخنان ما را بشنو و به ما مهلت ده (تا حقایق را درک کنیم) سنه، برای آن بهتر و با واقعیت سازگارتر بود. ولی خداوند، آنها را بخاطر کفرشان، از رحمت خود دور ساخته است؛ از این رو جز عده کمی ایمان نمی‌آورند. (۴۶)

ای کسانی که کتاب (خدا) به شما داده شده! به آنچه (بر پامبر خود) نازل کردیم مو هاشنگ با نشانه‌هایی است که با شناسنایی ایمان بیاورید، پیش از آنکه صورتهایی را محو کنیم، سپس به پشت سر بازگردانیم، یا آنها را از رحمت خود دور سازیم، همان گونه که «اصحاب سبت» (گروهی از تبهکاران بنی اسرائیل) را دور ساختیم؛ و فرمان خدا، در هر حال انجام شدنی است! (۴۷)

خداآوند (هرگز) شرک را نمی‌بخشد! و پلیپن‌تر از آن را برای هر کس (بخواهد و شایسته بداند) می‌بخشد. و آن کسی که برای خدا، شریکی قرار دهد، گناه بزرگی مرتكب شده است. (۴۸)

آیا نزدی کسانی را که خوستایی می‌کنند؟! (این خود ستایه‌ها، بی ارزش است؛) بلکه خدا هر کس را بخواهد، ستایش می‌کند؛ و کمترین ستمی به آنها نخواهد شد. (۴۹)

بین چگونه بر خدا دروغ می‌بنند! و همین گاه آشکار، (برای مجازات آنان) کافی است. (۵۰)

آیا نزدی کسانی را که بپراهمی از کتاب (خدا) به آن داده شده، (با این حال)، به «جبت» و سخاله‌طاگوت» (بیت و بت پرستان) ایمان می‌آورند، و درباره کافران می‌گویند: «آنها، از کسانی که ایمان آورده‌اند، هدایت یافتند!؟! (۵۱)

آنها کسانی هستند که خداوند، ایشان را از رحمت خود، دور ساخته است؛ و هر کس را خدا از رحمتش دور سازد، پاوری برای او نخواهی یافت. (۵۲)

آیا آنها (يهود) سهی در حکومت دارند (که بخواهند چنین داوری کنند)؟ در حالی که اگر چنین بود، (همه چیز را در انحصار خود می‌گرفتند)، و کمترین حق را به مردم نمی‌دانند. (۵۳)

یا اینکه نسبت به مردم (پیامبر و خاندانش)، و بر آنچه خدا از فضائلش به آنان بخشیده، حسد می‌ورزند؟ ما به آن ابراهیم، (که بهود از خاندان او هستند نیز)، کتاب و حکمت دادیم؛ و حکومت عظیمی در اختیار آنها (پیامران بنی اسرائیل) قرار دادیم. (۵۴)

ولی جمعی از آنها به آن ایمان آورند؛ و جمعی راه (مردم را) بر آن بستند. و شعله فروزان آتش دوزخ، برای آنها کافی است! (۵۵)

کسانی که به آیات ما کافر شدند، بزودی آنها را در آتشی وارد می‌کنیم که هرگاه پوستهای تنفسان (در آن) برین گردد (و بسوزد)، پوستهای دیگری به جای آن قرار می‌دهیم، تا کیفر (الهی) را بچشند. خداوند، توان و حکیم است (و روی حساب، کیفر می‌دهد). (۵۶)

و کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند، بزودی آنها را در باغهایی از بهشت وارد می‌کنیم که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ همیشه در آن خواهد ماند؛ و همسرانی پاکیزه برای آنها خواهد بود؛ و آنان را در سایه‌های گسترده (و فرح بخش) جای می‌دهیم. (۵۷)

خداؤند به شما فرمان می‌دهد که امانتها را به صاحبانش بدهید! و هنگامی که میان مردم داوری می‌کنند، به عدالت داوری کنید! خداوند، اندرزهای خوبی به شما می‌دهد! خداوند، شنوای بیناست. (۵۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اطاعت کنید خدا را! و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولو الامر (وصیای پیامبر) را! و هرگاه در چیزی نزع داشتید، آن را به خدا و پیامبر بازگردانید (و از آنها داوری بطلبید) اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارید! این (کار) برای شما بهتر، و عاقبت و پیانش نیکوتر است. (۵۹)

ای ندیدی کسانی را که گمان می‌کنند به آنچه (از کتابهای آسمانی که) بر تو و بر پیشینان نازل شده، ایمان آورده‌اند، ولی می‌خواهند برای داوری نزد طاغوت و حکام باطل بروند! با اینکه به آنها دستور داده شده که به طاغوت کافر شوند. اما شیطان می‌خواهد آنان را گمراه کند، و به بی‌راهه‌های دور دستی بیفکند. (۶۰)

و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خداوند نازل گردد، و به سوی پیامبر بیاید سنه، منافقان را می‌بینی که (از قبول دعوت) تو، اعراض می‌کنند! (۶۱)

پس چگونه وقی به خاطر اعمالشان، گرفتار مصیبته می‌شوند، سپس به سراغ تو می‌آیند، سوگند یاد می‌کنند که منظور (ما از بردن داوری نزد بیگران)، جز نیکی کردن و توافق (میان طرفین نزاع)، نبوده است؟! (۶۲)

آنها کسانی هستند که خدا، آنچه را در دل دارند، می‌داند. از (مجازات) آنان صرف نظر کن! و آنها را اندرز ده! و با بیانی رسأ، نتایج اعمالشان را به آنها گوئند نما! (۶۳)

ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای این که به فرمان خدا، از وی اطاعت شود. و اگر این مخالفان، هنگامی که به خود ستم می‌کردند (و فرمانهای خدا را زیر پا می‌گذارند)، به نزد تو می‌آمدند؛ و از خدا طلب آمرزش می‌کردند؛ و پیامبر هم برای آنها استغفار می‌کرد؛ خدا را توبه پذیر و مهربان می‌باختند. (۶۴)

به پیورنگاروت سوگند که آنها مژمن نخواهند بود، مگر اینکه در اختلافات خود، تو را به داوری طلبند؛ و سپس از داوری تو، در دل خود احسان ناراحتی نکنند؛ و کاملاً تسليم باشند. (۶۵)

اگر (همانند بعضی از امتهای پیشین)، به آنان دستور می‌دادیم: «بکدیگر را به قتل برسانید می‌ذله، و یا: «از وطن و خانه خود، بیرون روید»، تنها عده کسی از آنها عمل می‌کردند؛ و اگر اندرزهایی را که به آنان داده می‌شد انجام می‌دادند، برای آنها بهتر بود؛ و موجب تقویت ایمان آنها می‌شد. (۶۶)

و در این صورت، پداش بزرگی از ناحیه خود به آنها می‌دانیم. (۶۷)

و آنان را به راه راست، هدایت می‌کردیم. (۶۸)

و کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند، (در روز رستاخیز)، همنشین کسانی خواهد بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کردد؛ از پیامران و صدیقان و شهداء و صالحان؛ و آنها رفیقهای خوبی هستند! (۶۹)

این موهبتی از ناحیه خداست. و کافی است که او، (از حال بندگان، و نیلت و اعمالشان) آگاه است. (۷۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! آمدگی خود را (در برابر دشمن) حفظ کنید و در دسته‌های متعدد، یا بصورت دسته واحد، (طبق شرایط هر زمان و هر مکان)، به سوی دشمن حرکت نمایید! (۷۱)

در میان شما، افرادی (منافق) هستند، که (هم خودشان سست می‌باشند، و هم) دیگران را به سستی می‌کشانند؛ اگر مصیبتي به شما برسد، می‌گویند: «خدا به ما نعمت داد که با مجاهدان نبودیم، تا شاهد (آن مصیبیت) باشیم!» (۷۲)

و اگر غنیمتی از جانب خدا به شما برسد، درست مثل اینکه هرگز میان شما و آنها دوستی و موذتی نبوده، می‌گویند: «ای کافش ما هم با آنها بودیم، و به رستگاری (و پیروزی) بزرگی می‌رسیدیم!» (۷۳)

کسانی که زندگی دنیا را به آخرت فروخته‌اند، باید در راه خدا پیکار کنند او آن کس که در راه خدا پیکار کند، و کشته شود یا پیروز گردد، پاداش بزرگی به او خواهیم داد. (۷۴)

چرا در راه خدا، و (در راه) مردان و زنان و کوکانی که (به دست ستمگران) تضعیف شده‌اند، پیکار نمی‌کنند؟! همان افراد (ستمگران) که می‌گویند: «پیروز دیگار! مارا از این شهر (مک)، که اهلش ستمگراند، بیرون ببر! و از طرف خود، برای ما سرپرستی قرار ده! و از جانب خود، پار و پاوری برای ما تعیین فرما!» (۷۵)

کسانی که ایمان دارند، در راه خدا پیکار می‌کنند؛ و آنها که کافرونده‌اند، در راه طاغوت (بت و افراد طغیانگر). پس شما با یاران شیطان، پیکار کنیدا (و از آنها نهار اسید!) زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است. (۷۶)

آیا نزدی کسانی را که (در مک) به آنها گفته شد: «فعلاً دست از جهاد بدارید! و نیاز را ببر پا کنید! و زکات بپردازید!» (اما آنها از این دستور، ناراحت بودند)، ولی هنگامی که (در مدینه) فرمان جهاد به آنها داده شد، جمعی از آنان، از مردم می‌ترسیدند، همان گونه که از خدا می‌ترسند، بلکه بیشتر! و گفتند: «پیروز دیگار! چرا جهاد را بر ما مقرر داشتی؟! چرا این فرمان را تا زمان نزیبکی تأخیر نینداختی؟!» به آنها بگو: «سرمایه زندگی دنیا، ناچیز است! او سرای آخرت، برای کسی که پر هیزگار باشد، بهتر است! و به اندازه رئته شکاف هسته خرمایی، به شما ستم نخواهد شد!» (۷۷)

هر جا بایشید، مرگ شما را در می‌باید؛ هر چند در برجهای محکم باشید! و اگر به آنها (منافقان) حسنه (و پیروزی) برسد، می‌گویند: «این، از ناحیه خداست.» و اگر سینه (و شکستی) برسد، می‌گویند: «این، از ناحیه نتوست.» بگو: «همه اینها از ناحیه خداست.» پس چرا این گروه حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟! (۷۸)

(آری)، آنچه از نیکیها یه تو می‌رسد، از طرف خداست؛ و آنچه از بدی یه تو می‌رسد، از سوی خود توست. و ما تو را رسول برای مردم فرستادیم؛ و گواهی خدا در این باره، کافی است! (۷۹)

کسی که از پیامبر اطاعت کند، خدا را اطاعت کرده؛ و کسی که سرباز زند، تو را نگهبان (و مراقب) او نفرستادیم (و در برای او، مسؤول نیستی). (۸۰)

آنها در حضور تو می‌گویند: «فرماتبرداریم»؛ اما هنگامی که از نزد تو بیرون می‌روند، جمعی از آنان بر خلاف گفته‌های تو، جلسات سری شبانه تشکیل می‌دهند؛ انجه را در این جلسات می‌گویند، خداوند می‌توپسد. اعتنایی به آنها نکن! (و از نقشه‌های آنان وحشت نداشته باش!) و بر خدا توکل کن! کافی است که او بار و مدافع تو باشد. (۸۱)

آیا درباره فرآن نمی‌اندیشند؟ اگر از سوی غیر خدا بود، اختلاف فراوانی در آن می‌یافتد. (۸۲)

و هنگامی که خبری از پیروزی یا شکست به آنها برسد، (بدون تحقیق)، آن را شایع می‌سازند؛ در حالی که اگر آن را به پیامبر و پیشوایان گه قدرت تشخیص کافی دارند، بازگردانند، از ریشه‌های مسائل اگاه خواهند شد. و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، جز عده کسی، همگی از شیطان پیرو می‌کردید (و گمراه می‌شدید). (۸۳)

در راه خدا پیکار کن! تنها مسؤول وظیفه خود هستی! و مؤمنان را (بر این کار)، تشویق نمای! امید است خداوند از قدرت کفاران جلوگیری کند (حتی اگر تنها خودت به میدان بروی)! و خداوند قدرتش بیشتر، و مجازاتش دردنگر است. (۸۴)

کسی که شفاعت (تشویق و کمک) به کار نیکی کند، نصیبی از آن برای او خواهد بود؛ و کسی که شفاعت (تشویق و کمک) به کار بدی کند، سهمی از آن خواهد داشت. و خداوند، حساب‌رس و نگهدار هر چیز است. (۸۵)

هرگاه به شما تحریک گویند، پاسخ آن را بهتر از آن بدھید؛ یا (لااقل) به همان گونه پاسخ گویید! خداوند حساب همه چیز را دارد. (۸۶)

خداوند، معبدی جز او نیست! و به یقین، همه شمارادر روز رستاخیز که شکی در آن نیست. جمع می‌کند! و کیست که از خداوند، راستگوئر باشد؟ (۸۷)

چرا درباره منافقین دوسته شده‌اید؟! (بعضی جنگ با آنها را منوع، و بعضی مجاز می‌دانید). در حالی که خداوند بخاطر اعمالشان، (افکار) آنها را کاملاً وارونه کرده است! آیا شما می‌خواهید کسانی را که خداوند (بر اثر اعمال زششان) گمراه کرده، هدایت کنید؟ در حالی که هر کس را خداوند گمراه کند، راهی برای او نخواهی یافت. (۸۸)

آن ارزو می‌کنند که شما هم مانند ایشان کافر شوید، و مساوی یکیگر باشید. بنابر این، از آنها دوستانی انتخاب نکنید، مگر اینکه (توبه کنند، و) در راه خدا هجرت نمایند. هرگاه از این کار سر باز زنند، (و به اقسام بر ضد شما ادامه دهن)، هر جا آنها را یافته‌ید، اسیر نکنید! و (در صورت احساس خطر) به قتل برسانید! از میان آنها، دوست و بار و باوری اختیار نکنید! (۸۹)

مگر آنها که با همیمانان شما، پیمان سه‌تۀ‌اند؛ باینها که به سوی شما می‌آیند، و از پیکار با شما، یا پیکار با قوم خود ناتوان شده‌اند؛ (نه سر جنگ با شما دارند، و نه توانایی مبارزه با قوم خود) و اگر خداوند بخواهد، آنرا بر شما سلطه می‌کند تا با شما پیکار کنند. پس اگر از شما کنارگیری کرده و با شما پیکار ننمودند، (بلکه) پیشنهاد صلح کردن، خداوند به شما اجازه نمی‌دهد که متعرض آنان شوید. (۹۰)

بزودی جمعیت دیگری را می‌باید که می‌خواهند هم از ناحیه شما در امان باشند، و هم از ناحیه قوم خودشان (که مشرکند). لذا نزد شما ادعای ایمان می‌کنند؛ ولی) هر زمان آنرا به سوی فتنه (و بت پرسنی) بازگردانند، پسر در آن فرو می‌روند! اگر از درگیری با شما کنار نرفتند و پیشنهاد صلح نکردند و دست از شما نکشیدند، آنها را هر جا یافته‌ید اسیر نکنید و (با) به قتل برسانید! آنها کسانی هستند که ما برای شما، تسلط آشکاری نسبت به آنان فرار داده‌ایم. (۹۱)

هیچ فرد بالیمانی مجاز نیست که مؤمنی را به قتل برساند، مگر اینکه این کار از روی خطأ و اشتباه از او سر زند؛ (و در عین حال)، کسی که مؤمنی را از روی خطأ به قتل رساند، باید يك برده مؤمن را آزاد کند و خونبهایی به کسان او پهزادد؛ مگر اینکه آنها خونبهای را ببخشنند. و اگر مقتول، از گروهی باشد که دشمنان شما مستند (و کفرند)، ولی مقتول بالیمان بوده، (تنها) باید يك برده مؤمن را آزاد کند (و پرداختن خونبهای لازم نیست). و اگر از جمعیتی باشد که میان شما و آنها پیمانی برقرار است، باید خونبهای او را به کسان او پهزادد، و يك برده مؤمن (نیز) آزاد کند. و آن کس که دسترسی (به آزاد کردن برده) ندارد، دو ماه بی در پی روزه می‌گیرد. این، (یک نوع تخفیف، و) توبه الهي است. و خداوند، دانا و حکیم است. (۹۲)

و هر کس، فرد بالیمانی را از روی عمد به قتل برساند، مجازات او دوزخ است؛ در حالی که جاودانه در آن می‌ماند؛ و خداوند بر او غضب می‌کند؛ و او را از رحمتش دور می‌سازد؛ و عذاب عظیمی برای او آمده ساخته است. (۹۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که در راه خدا گام می‌زنید (و به سفری برای جهاد می‌روید)، تحقیق نکید! و بخارط اینکه سر مایه ناپایدار دنیا (و غایی) به دست آورید، به کسی که اظهار صلح و اسلام می‌کند نگویید: «مسلمان نیستی» زیرا غنیتهای فراوانی (برای شما) نزد خداست. شما قبلًا چنین بودید؛ و خداوند بر شما منت نهاد (و هدایت شدید). پس، (بشكرانه این نعمت بزرگ،) تحقیق نکید! خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. (۹۴)

(هرگز) افراد بالیمانی که بدون پیماری و ناراحتی، از جهاد بازنشستند، با مجاهدانی که در راه خدا با مال و جان خود جهاد کرددند، یکسان نیستند! خداوند، مجاهدانی را که با مال و جان خود جهاد نمودند، بر قاعدان (ترکتکننگان جهاد) برتری مهمی بخشیده؛ و به هر يك از این دو گروه (به نسبت اعمال نیکشان)، خداوند و عده پاداش نیک داده، و مجاهدان را بر قاعدان، با پاداش عظیمی برتری بخشیده است. (۹۵)

درجات (مهمی) از ناحیه خداوند، و آمرزش و رحمت (تصیب آنان می‌گردد); و (اگر لغزشایی داشته‌اند)، خداوند آمرزنده و مهربان است. (۹۶)

کسانی که فرشتگان (قیض ارواح)، روح آنها را گرفتند در حالی که به خویشتن ستم کرده بودند، به آنها گفتند: «شما در چه حالی بودید؟ (و چرا با اینکه مسلمان بودید، در صفت کفار جای داشتید؟!)» گفتند: «ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم.» آنها (فرشتگان) گفتند: «مگر سرزمین خدا، پهناور نبود که مهاجرت کنید!» آنها (عذری نداشتند، و جایگاهشان نوزخ است، و سرانجام بدی دارند. (۹۷)

مگر آن دسته از مردان و زنان و کردکانی که بر استی تحت فشار قرار گرفته‌اند (و حقیقتاً مستضعفند); نه چاره‌ای دارند، و نه راهی (برای نجات از آن محیط آسوده) می‌یابند. (۹۸)

ممکن است خداوند، آنها را مورد عفو قرار دهد؛ و خداوند، عفو کننده و آمرزنده است. (۹۹)

کسی که در راه خدا هجرت کند، جاهای امن فراوان و گسترده‌ای در زمین می‌یابد. و هر کس بعنوان مهاجرت به سوی خدا و پیامبر او، از خانه خود بپرون رود، سپس مرگش فرا رسد، پاداش او بر خاست؛ و خداوند، آمرزنده و مهربان است. (۱۰۰)

هنگامی که سفر می‌کنید، گناهی بر شما نیست که نماز را کوتاه کنید اگر از فتنه (و خطر) کافران بترسید؛ زیرا کافران، برای شما دشمن آشکاری هستند. (۱۰۱)

و هنگامی که در میان آنها باشی، و (در میدان جنگ) برای آنها نماز را برپا کنی، باید ستمهای از آنها با تو (به نماز) برخیزند، و سلاحهایشان را با خود برگیرند؛ و هنگامی که سجده کردن (و نماز را به پایان رسانند)، باید به پشت سر شما (به میدان نبرد) بروند، و آن دسته دیگر که نماز نخواهنداند (و متغول پیکار بوده‌اند)، بیابند و با تو نماز بخواهند؛ آنها باید وسیل دفاعی و سلاحهایشان (را در حال نماز) با خود حمل کنند؛ (زیرا) کافران ارزو دارند که شما از سلاحها و متابعهای خود غفل شوید و بکاره به شما هجوم آورند. و اگر از باران ناراحتید، و یا بیمار (و مجروح) هستید، مانع ندارد که سلاحهای خود را بر زمین بگذارید؛ ولی وسایل دفاعی (مانند زره و خود را) با خود بردارید خداوند، عذاب خوارکننده‌ای برای کافران فرام ساخته است. (۱۰۲)

و هنگامی که نماز را به پایان رسانید، خدا را یاد کنید؛ ایستاده، و نشسته، و در حالی که به پهلو خوابیده‌اید؛ و هرگاه آر امش یافته‌ید (و حالت ترس زایل گشت)، نماز را (به طور معمول) انجام دهید، زیرا نماز، وظیفه ثابت و معینی برای مؤمنان است! (۱۰۳)

و در راه تعقیب دشمن، (هرگز) سست شودیدا (زیرا) اگر شما درد و رنج می‌پیشید، آنها نیز همانند شما درد و رنج می‌پیشند؛ ولی شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند؛ و خداوند، دانا و حکیم است. (۱۰۴)

ما این کتاب را بحق بر تو نازل کردیم؛ تا به آنچه خداوند به تو آموخته، در میان مردم قضاوت کنی؛ و از کسانی مباش که از خلقان حمایت نمایی! (۱۰۵)

و از خداوند، طلب آمرزش نمای! که خداوند، آمرزند و مهربان است. (۱۰۶)

و از آنها که به خود خیانت کرند، دفاع مکن! زیرا خداوند، افراد خیانت‌پیشه گنهکار را دوست ندارد. (۱۰۷)

آنها زشتکاری خود را از مردم پنهان می‌دارند؛ اما از خدا پنهان نمی‌دارند، و هنگامی که در مجالس شبانه، سخنانی که خدا راضی نبود می‌گفتند، خدا با آنها بود، خدا به آنچه انجام می‌دهد، احاطه دارد. (۱۰۸)

آری، شما همانا هستید که در زندگی این جهان، از آنان دفاع کردید! اما کیست که در برابر خداوند، در روز رستاخیز از آنها دفاع کند؟! یا چه کسی است که وکیل و حامی آنها باشد؟! (۱۰۹)

کسی که کار بدی انجام دهد یا به خود ستم کند، سپس از خداوند طلب آمرزش نماید، خدا را آمرزند و مهربان خواهد یافت. (۱۱۰)

و کسی که گناهی مرتکب شود، به زیان خود مرتکب شده؛ خداوند، دانا و حکیم است. (۱۱۱)

و کسی که خطا یا گناهی مرتکب شود، سپس بیگناهی را متهم سازد، بار بھتان و گناه آشکاری بر دوش گرفته است. (۱۱۲)

اگر فضل و رحمت خدا شامل حال تو نبود، گروهی از آنان تصمیم داشتند تو را گمراه کنند؛ اما جز خوشنان را گمراه نسی کنند؛ و هیچ‌گونه زیانی به تو نمیرسانند. و خداوند، کتاب و حکمت بر تو نازل کرد؛ و آنچه را نمی‌دانستی، به تو مأمورخت؛ و فضل خدا بر تو (همواره) بزرگ بوده است. (۱۳)

در سیاری از سخنان درگوئی (و جلسات محرومته) آنها، خیر و سودی نیست؛ مگر کسی که (به این وسیله)، امر به کمک به دیگران، یا کار نیک، یا اصلاح در میان مردم کند؛ و هر کس برای خشنودی پروردگار چنین کند، پاداش بزرگی به او خواهیم داد. (۱۴)

کسی که بعد از آشکار شدن حق، با پیامبر مخالفت کند، و از راهی جز راه مؤمنان پیروی نماید، ما او را به همان راه که می‌رودمی‌بریم؛ و به دوزخ داخل می‌کنیم؛ و جایگاه بدی دارد. (۱۵)

خداوند، شرک به او را نمی‌آمرزد؛ (ولی) کسی از آن را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می‌آمرزد. و هر کس برای خدا همتایی قرار دهد، در گمراهی دوری افتاده است. (۱۶)

آنچه غیر از خدا می‌خوانند، فقط بتنهایی است (بی‌روح)، که هیچ اثری ندارد؛ و (با) شیطان سرکش و ویرانگر است. (۱۷)

خدا او را از رحمت خویش دور ساخته؛ و او گفته است: «از بندگان تو، سهم معینی خواهم گرفت! (۱۸)

و آنها را گمراه می‌کنم! و به آرزوها سرگرم می‌سازم! و به آنان دستور می‌دهم که (اعمال خرافی انجام دهن)، و گوش چهارپایان را بشکافند، و آفرینش پاک خداییرا تغییر دهند! (و فطرت توحید را به شرک بیالایند!) و هر کس، شیطان را به جای خدا ولی خود برگزیند، زیان آشکاری کرده است. (۱۹)

شیطان به آنها وعده‌ها (ی دروغین) می‌دهد؛ و به آرزوها، سرگرم می‌سازد؛ در حالی که جز فربی و نیرنگ، به آنها وعده نمی‌دهد. (۲۰)

آنها (پیروان شیطان) جایگاهشان جهتم است؛ و هیچ راه فراری ندارند. (۲۱)

و کسانی که ایمان آورده‌اند و اعمال صالح انجام داده‌اند، بزودی آن را در باغهایی از بهشت وارد می‌کنند که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهد ساند. وعده حق خداوند است و کیست که در لکفار و وعده‌هایش، از خدا صادقتر باشد؟! (۱۲۲)

(فضیلت و برتری) به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب نیست؛ هر کس عمل بدی انجام دهد، کیفر داده می‌شود؛ و کسی را جز خدا، ولی و پاور خود نخواهد یافت. (۱۲۳)

و کسی که چیزی از اعمال صالح را انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که ایمان داشته باشد، چنان کسانی داخل بهشت می‌شوند؛ و کترین سقی به آنها نخواهد شد. (۱۲۴)

دین و آینین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کند، و نیکوکار باشد، و پیرو آینین خالص و پاک ابراهیم گردد؟ و خدا ابراهیم را به دوستی خود، انتخاب کرد. (۱۲۵)

آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست؛ و خداوند به هر چیزی احاطه دارد. (۱۲۶)

از تو درباره حکم زنان سوال می‌کنند؛ پوگو: «خداوند درباره آنان به شما پاسخ می‌دهد: آنچه در قرآن درباره زنان یتیمی که حقوقشان را به آنها نمی‌هدی، و می‌خواهد با آنها ازدواج کنند، و نیز آنچه درباره کوکان صغیر و ناتوان برای شما بیان شده است، (قسطی از سفارش‌های خداوند در این زمینه می‌باشد؛ و نیز به شما سفارش می‌کند که) با تبیان به عدالت رفتار کنید! و آنچه از نیکیها انجام می‌دهید؛ خداوند از آن آگاه است (و به شما پاداش شایسته می‌دهد). (۱۲۷)

و اگر زنی، از طغیان و سرکشی یا اعتراض شوهرش، بیم داشته باشد، مانعی ندارد با هم صلح کنند (و زن یا مرد، از پاره‌ای از حقوق خود، بخارطه صلح، صرف نظر نماید). و صلح، بهتر است؛ اگر چه مردم (طبق غریزه حب ذات، در این گونه موارد) بخل می‌ورزند. و اگر نیکی کنید و پرهیزگاری پیش‌سازید (و بخارطه صلح، گذشت نمایید)، خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است (و پاداش شایسته به شما خواهد داد). (۱۲۸)

شما هرگز نمی‌توانید (از نظر محبت قلبی) در میان زنان، عدالت برقرار کنید، هر چند کوشش نمایید! ولی تصایل خود را بکلی متوجه یک طرف نسازید که بیگری را بصورت زنی که شوهرش را از دست داده در آورید! و اگر راه صلاح و پرهیزگاری پیش گیرید، خداوند آمرزند و سهربان است. (۱۲۹)

(اما) اگر (راهی برای اصلاح در میان خود نیابند، و) از هم جدا شوند، خداوند هر کدام از آنها را با فضل و کرم خود،
بی نیاز می کند؛ و خداوند، دارای فضل و کرم، و حکیم است. (۱۳۰)

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست. و ما به کسانی که پیش از شما، کتاب آسمانی به آنها داده شده بود،
سفارش کردیم، (همچنین) به شما (بنز) سفارش می کنیم که از (نافرستی) خدا بپر هیزید! و اگر کافر شوید، (به خدا زیانی
نمی رسید؛ زیرا) برای خداست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و خداوند، بی نیاز و ستوده است. (۱۳۱)

برای خداست آنچه در آسمانها و زمین است؛ و کافی است که خدا، حافظ و نگاهبان آنها باشد. (۱۳۲)

ای مردم! اگر او بخواهد، شمارا از میان میبرد و افراد دیگر را (به جای شما) می آورد، و خداوند، بر این کار توافق است.
(۱۳۳)

کسانی که پاداش دنیوی بخواهند، (و در قید نتایج معنوی و اخروی نباشند، در اشتباهند؛ زیرا) پاداش دنیا و آخرت نزد
خداست؛ و خداوند، شنوا و بیناست. (۱۳۴)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! کاملاً قیام به عدالت کنید! برای خدا شهادت دهید، اگر چه (این گواهی) به زیان خود شما، یا
بدر و مادر و نزدیکان شما بوده باشد! (جزا که) اگر آنها غنی یا فقیر باشند، خداوند سزاوارتر است که از آنان حسابات کند.
بنابراین، از هوی و هوس پیروی نکنید؛ که از حق، منحرف خواهید شد! و اگر حق را تحریف کنید، و یا از اظهار آن،
اعراض نمایید، خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. (۱۳۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خدا و پیامبر، و کتابی که بر او نازل کرده، و کتب (آسمانی) که پیش از این فرستاده
است، ایمان (واقعی) بیاورید کسی که خدا و فرشتگان او و کتابها و پیامبرانش و روز و ایسین را انکار کند، در گمراهی دور
و درازی افتاده است. (۱۳۶)

کسانی که ایمان آورده‌اند، سپس کافر شدند، باز هم ایمان آورده‌اند، و دیگر بار کافر شدند، سپس بر کفر خود افزودند، خدا هرگز
آنها را نخواهد بخشید، و آنها را به راه (راست) هدایت نخواهد کرد. (۱۳۷)

به منافقان بشارت ده که مجازات دردنگی در انتظار آنهاست! (۱۳۸)

همانها که کافران را به جای مؤمنان، دوست خود انتخاب می‌کنند. آیا عزت و آبرو نزد آنان می‌جویند؟ با اینکه همه عزتها از آن خداست؟! (۱۳۹)

و خداوند (این حکم را) در قرآن بر شما نازل کرده که هرگاه بشنوید افرادی آیات خدارا انکار و استهزا می‌کنند، با آنها نتشنید تا به سخن دیگری پیرنمازند! و گرنه، شما هم مثل آنان خواهید بود. خداوند، منافقان و کافران را همگی در نوزخ جمع می‌کند. (۱۴۰)

منافقان همانها هستند که پیوسته انتظار می‌کشند و مراقب شما هستند؛ اگر فتح و پیروزی نصیب شما گردد، می‌گویند: مگر ما با شما نبودیم؟ (پس ما نیز در اتفخارات و غایم شریکم!)؛ سutherland اگر بپرده نصیب کافران گردد، به آنان می‌گویند: مگر ما شمارا به مبارزه و عدم تسليم در برابر مؤمنان، تشویق نمی‌کردیم؟ (پس با شما شریک خواهیم بود!)» خداوند در روز رستاخیز، میان شماداوری می‌کند؛ و خداوند هرگز کافران را بر مؤمنان نسلطی نداده است. (۱۴۱)

منافقان می‌خواهند خدارا فریب دهند؛ در حالی که او آنها را فریب می‌دهد؛ و هنگامی که به نماز بر می‌خیزند، با کمالت بر می‌خیزند؛ و در برابر مردم ریا می‌کنند؛ و خدارا جز اندکی یاد نمی‌نمایند! (۱۴۲)

نم نم آنها افراد بی‌هدفی هستند که نه سوی اینها، و نه سوی آنها! (نه در صفت مؤمنان قرار دارند، و نه در صفت کافران!) و هر کس را خداوند گمراه کند، راهی برای او نخواهد بافت. (۱۴۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! غیر از مؤمنان، کافران را ولی و تکیهگاه خود قرار ندهید! آیا می‌خواهید (با این عمل)، دلیل آشکاری بر ضد خود در پیشگاه خدا قرار دهید؟ (۱۴۴)

منافقان در پایین‌ترین درگاتان نوزخ قرار دارند؛ و هرگز یاوری برای آنها نخواهی بافت! (بنابر این، از طرح دوستی با دشمنان خدا، که نشانه نفاق است، پیرهیزید!) (۱۴۵)

مگر آنها که توبه کنند، و جبران و اصلاح نمایند، به (دامن لطف) خدا، چنگ زند، و دین خود را برای خدا خالص کنند؛ آنها با مؤمنان خواهند بود؛ و خداوند به افراد بالایمان، پاداش عظیمی خواهد داد. (۱۴۶)

خدا چه نیازی به مجازات شما دارد اگر شکرگزاری کنید و ایمان آورید؟ خدا شکرگزار و آگاه است. (اعمال و نیات شمارا می‌داند، و به اعمال نیک، پاداش نیک می‌دهد) (۱۴۷)

خداوند دوست ندارد کسی با سخنان خود، بدیها(ی دیگران) را اظهار کند؛ مگر آن کس که مورد ستم واقع شده باشد. خداوند، شناو و داناست. (۱۴۸)

اگر نیکیها را آشکار یا مخفی سازید، و از بدیها گذشت نمایید، خداوند بخشنده و تواناست (و با اینکه قادر بر انتقام است، عفو و گذشت می‌کند). (۱۴۹)

کسانی که خدا و پیامبران او را انکار می‌کنند، و می‌خواهند میان خدا و پیامبرانش تعیض فاعل شوند، و می‌گویند: «به بعضی ایمان می‌آوریم، و بعضی را انکار می‌کنیم» و می‌خواهند در میان این دو، راهی برای خود انتخاب کنند... (۱۵۰)

آنها کافران حقیقی‌اند؛ و برای کافران، مجازات خوارکننده‌ای فراهم ساخته‌ایم. (۱۵۱)

(ولی) کسانی که به خدا و رسولان او ایمان آورده، و میان احده از آنها فرق نمی‌گذارند، پاداششان را خواهد داد؛ خداوند، امروزنده و مهریان است. (۱۵۲)

اهل کتاب از تو می‌خواهند کتابی از آسمان (یکجا) بر آنها نازل کنی؛ (در حالی که این یک بهانه است؛) آنها از موسی، بزرگتر از این را خواستند، و گفتند: «خدا را آشکارا به ما نشان ده! من نشأ و بخار این ظلم و ستم، صاعقه آنها را فرا گرفت. سپس گوسله (سامری) را، پس از آن همه دلایل روشن که برای آنها آمد، (به خدایی) انتخب کردند، ولی ما از آن درگذشتیم (و عفو کردیم) و به موسی، برhan آشکاری دادیم. (۱۵۳)

و کوه طور را بر فراز آنها بر افرادشیم؛ و در همان حال از آنها پیمان گرفتیم، و به آنها گفتیم: سخنه (برای توبه)، از در (بیت المقدس) با خضوع در آید! و (نیز) گفتیم: «روز شنبه تعدی نکنید (و دست از کار بکشید!)» و از آنان (در برابر همه آنها)، پیمان محکمی گرفتیم. (۱۵۴)

(ولی) بخار اینها، و انکار آیات خدا، و کشتن پیامبران بناحق، و بخار اینکه (از روی استهز) می‌گفتند: «بر دلهای ما، پرده افکنده (شده و سخنان پیامبر را در ک نمی‌کنیم! سذله رانده در گاه خدا شدند). آری، خداوند بعلت کفرشان، بر دلهای آنها سهر زده؛ که جز عده کسی (که راه حق می‌پویند و لجاج ندارند) ایمان نمی‌آورند. (۱۵۵)

و (نیز) بخار کفرشان، و تهمت بزرگی که بر مریم زدند. (۱۵۶)

و گفتارشان که: «ما، مسیح عیسی بن مریم، پیامبر خدا را کنستیم!» در حالی که نه او را کنستند، و نه بر دار آویختند؛ لکن امر بر آنها مشتبه شد. و کسانی که در مورد (قل) او اختلاف کردند، از آن در شک هستند و علم به آن ندارند و تنها از گمان پیروی می‌کنند؛ و قطعاً او را نکنند! (۱۵۷)

بلکه خدا او را به سوی خود، بالا برد. و خداوند، توانا و حکیم است. (۱۵۸)

و هیچ یک از اهل کتاب نیست مگر اینکه پیش از مرگش به او (حضرت مسیح) ایمان می‌آورد؛ و روز قیامت، بر آنها گواه خواهد بود. (۱۵۹)

بخاطر ظلمی که از یهود صادر شد، و (نیز) بخاطر جلوگیری بسیار آنها از راه خدا، بخشی از چیزهای پاکیزه را که بر آنها حلال بود، حرام کردیم. (۱۶۰)

و (همچنین) بخاطر رباگرفتن، در حالی که از آن نهی شده بودند؛ و خوردن اموال مردم بباطل؛ و برای کافران آنها، عذاب درینتکی آماده کردیم. (۱۶۱)

ولی راسخان در علم از آنها، و مؤمنان (از امت اسلام)، به تمام آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو نازل گردیده، ایمان می‌آورند. (همچنین) نماز گزاران و زکاتدهنگان و ایمانآورندگان به خدا و روز قیامت، بزودی به همه آنان پاداش عظیمی خواهیم داد. (۱۶۲)

ما به تو وحی فرستادیم؛ همان گونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم؛ و (نیز) به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسپاط (بنی اسرائیل) و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی نمودیم؛ و به داود زبور دادیم. (۱۶۳)

و پیامبرانی که سرگذشت آنها را پیش از این، برای تو باز گفتاریم؛ و پیامبرانی که سرگذشت آنها را بیان نکردیم؛ و خداوند با موسی سخن گفت. (و این امتیاز، از آن او بود.) (۱۶۴)

آ آ پیامبرانی که پشارتدهنده و بیهدهنده بودند، تا بعد از این پیامبران، حجتی برای مردم بر خدا باقی نماند، (و بر همه اتمام حجت شود؛) و خداوند، توانا و حکیم است. (۱۶۵)

ولی خداوند گواهی می‌دهد به آنچه بر تو نازل کرده؛ که از روی علمش نازل کرده است، و فرشتگان (نیز) گواهی می‌دهند؛ هر چند گواهی خدا کافی است. (۱۶۶)

کسانی که کافر شدند، و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، در گمراهی دوری گرفتار شده‌اند. (۱۶۷)

کسانی که کافر شدند، و (به خود و بیگران) ستم کردند، هرگز خدا آنها را نخواهد بخشید، و آنان را به هیچ راهی هدایت نخواهد کرد، (۱۶۸)

مگر به راه دوزخ! که جاودانه در آن خواهند ماند؛ و این کار برای خدا آسان است! (۱۶۹)

ای مردم! پیامبر(ع) که انتظارش را می‌کشیدید، حق را از جانب پروردگار تان آورد؛ به او ایمان بیاورید که برای شما بهتر است! و اگر کافر شوید، (به خدا زیانی نمی‌رسد، زیرا) آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و خداوند، دانا و حکیم است. (۱۷۰)

ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید! و در باره خدا، غیر از حق نگویید! مسیح عیسی بن مریم فقط فرستاده خدا، و کلمه (و مخلوق) اوست، که او را به مریم القانصود؛ و روحی (شایسته) از طرف او بود. بنابر این، به خدا و پیامران او، ایمان بیاورید! و نگویید: «(خداوند) سهگانه است!» (از این سخن) خودداری کنید که برای شما بهتر است! خدا، تنها معبد یگانه است؛ او منزه است که فرزندی داشته باشد؛ (بلکه) از آن اوست آنچه در آسمانها و در زمین است؛ و برای تدبیر و سرپرستی آنها، خداوند کافی است. (۱۷۱)

هرگز مسیح از این ابا نداشت که بنده خدا باشد؛ و نه فرشتگان مغرب او (از این ابا دارند). و آنها که از عبودیت و بندگی او، روی برتابند و تکبر کنند، بزودی همه آنها را (در قیامت) نزد خود جمع خواهد کرد. (۱۷۲)

اما آنها که ایمان آورند و اعمال صلاح انجام دادند، پاداششان را بطور کامل خواهد داد؛ و از فضل و بخشش خود، بر آنها خواهد افزود. و آنها را که ابا کردن و تکبر ورزیدند، مجازات درنناکی خواهد کرد؛ و برای خود، غیر از خدا، سرپرست و یاوری نخواهند یافت. (۱۷۳)

ای مردم! دلیل روشن از طرف پروردگار تان برای شما آمد؛ و نور آشکاری به سوی شما نازل کردم. (۱۷۴)

اما آنها که به خدا ایمان آورند و به (آن کتاب آسمانی) چنگ زنند، بزودی همه را در رحمت و فضل خود، وارد خواهد ساخت؛ و در راه راستی، به سوی خودش هدایت می‌کند. (۷۵)

از تو (در باره ارث خواهان و برادران) سوال می‌کنند، بگو: «خداؤند، حکم کلله (خواهر و برادر) را برای شما بیان می‌کند؛ اگر مردی از دنیا برود، که فرزند نداشته باشد، و برای او خواهی پاشد، نصف اموالی را که به جا گذاشته، از او (ارث) می‌برد؛ و (اگر خواهی از دنیا برود، وارث او يك برادر باشد)، او تمام مال را از آن خواهر به ارث می‌برد، در صورتی که (میت) فرزند نداشته باشد؛ و اگر دو خواهر (از او) باقی باشند دو سوم اموال را می‌برند؛ و اگر برادران و خواهان باهم باشند، (تمام اموال را میان خود تقسیم می‌کنند؛ و) برای هر منذر، دو برادر سهم موند است. خداوند (احکام خود را) برای شما بیان می‌کند تا گفراه نشود؛ و خداوند به همه چیز مانست. سنه (۱۷۶)

سوره المائدہ

به نام خداوند بخششند بخشایشگر

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به پیمانها (و فر ارادتها) وفا کنید! چهارپایان (و جنین آنها) برای شما حلal شده است؛ مگر آنچه بر شما خوانده می‌شود (و استثنای خواهد شد). و به هنگام احرام، صید را حلal نشمرید! خداوند هر چه بخواهد (و مصلحت پاشد) حکم می‌کند. (۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! شعاعر و حدود الهی (و مراسم حج را محترم بشمرید! و مخالفت با آنها) را حلal ندانید! و نه ماه حرام را، و نه قربانیهای بی‌نشان و نشاندار را، و نه آنها را که به قصد خانه خدا برای به دست آوردن فضل پرورنگار و خشنودی او می‌آیند! اما هنگامی که از احرام بیرون آمدید، صیدگردن برای شما مانع ندارد. و خصومت با جمیعتی که شما را از آمند به مسجد الحرام (در سال حدبیه) بازداشتند، نباید شما را وادار به تعذی و تجاوز کند! و (همواره) در راه نیکی و پر هیزگاری با هم تعاون کنید! و (هرگز) در راه گناه و تعذی همسکاری ننسایید! و از (مخالفت فرمان) خدا پیر هیزید که مجازات خدا شدید است! (۲)

گوشت مردار، و خون، و گوشت خوک، و حیواناتی که به غیر نام خدا ذبح شوند، و حیوانات خفشه، و به زجر کشته شده، و آنها که بر اثر پریشدن از بلندی میرند، و آنها که به ضرب شاخ حیوان دیگری مرده باشند، و باقیمانده صید حیوان در زندگ آنکه (موقعه به آن حیوان برسید، و) آن را سربرید. و حیواناتی که روی بینها (یا در برای آنها) ذبح می‌شوند، (همه) بر شما حرام شده است؛ و (همچنین) قست کردن گوشت حیوان به وسیله چوبی‌های تبر مخصوص بخت آزمایی؛ تمام این اعمال، فسق و گناه است - امروز، کافران از (زوال) آین شما، مایوس شدند؛ بنابر این، از آنها نترسید! و از (مخالفت) من بترسید! امروز، دین شما را کامل کردم؛ و نعمت خود را بر شما تمام نمودم؛ و اسلام را به عنوان آین (جاودان) شما

پذیرفتم. اما آنها که در حال گرسنگی، دستشان به غذای دیگری نرسد، و متمایل به گناه نباشد، (مانع ندارد که از گوشت‌های ممنوع بخورند؛) خداوند، امر زنده و مهربان است. (۳)

از تو سوال می‌کنند چه چیز‌های برای آنها حلال شده است؟ بگو: «آنچه پاکیزه است، برای شما حلال گردیده؛ (و نیز صید) حیوانات شکاری و سگهای آموخته (و تربیت بافته) که از آنچه خداوند به شما تعلیم داده به آنها یاد داده‌اید، (بر شما حلال است؛) پس، از آنچه این حیوانات برای شما (صید می‌کنند و نگاه می‌دارند، بخوردید؛ و نام خدا را (به هنگام فرستادن حیوان برای شکار)، بر آن ببرید؛ و از (معصیت) خدا بپر هیزید که خداوند سریع الحساب است!» (۴)

امروز چیز‌های پاکیزه برای شما حلال شده؛ و (همجنین) طعام اهل کتاب، برای شما حلال است؛ و طعام شما برای آنها حلال؛ و (نیز) آنان پاکدامن از مسلمانان، و آنان پاکدامن از اهل کتاب، حلالند؛ هنگامی که مهر آنها را بپردازید و پاکدامن باشید؛ نه زنکار، و نه دوست پنهانی و نامشروع گیرید. و کسی که انکار کند آنچه را باید به آن ایمان بیاورد، اعمال او تباه می‌گردد؛ و در سرای دیگر، از زبانکاران خواهد بود. (۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که به نماز می‌ایستید، صورت و دستهای را تا آرنج بشووید! و سر و پاها را تا منصل (بر آمدگی پشت پا) مسح کنید؛ و اگر جنب باشید، خود را بشویید (و غسل کنید)؛ و اگر بیمار با مسافر باشید، یا پکی از شما از محل پستی آمده (قضای حاجت کرده)، یا با آنان تماس گرفته (و آمیزش جنسی کرده‌اید)، و آب (برای غسل یا وضو) نباید، با خالک پاکی نموم کنید! و از آن، بر صورت (پیشانی) و دستها بکشید! خداوند نمی‌خواهد مشکلی برای شما ایجاد کند؛ بلکه می‌خواهد شما را پاک سازد و نعمتش را بر شما تمام نماید؛ شاید شکر او را بجا آورید! (۶)

و به یاد آورید نعمت خدا را بر شما، و پیمانی را که با تأکید از شما گرفت، آن زمان که گفتید: سخّل‌الهشتبیدم و اطاعت کردم»! و از (مخالفت فرمان) خدا بپر هیزید که خدا، از آنچه درون سینه‌هast، اگاه است! (۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همواره برای خدا قیام کنید، و از روی عدالت، گواهی دهید! دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترک عدالت نکشند! عدالت کنید، که به پر هیزگاری نزدیکتر است! و از (معصیت) خدا بپر هیزید، که از آنچه انجام می‌دهید، با خبر است! (۸)

خداؤند، به آنها که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند، و عده آمرزش و پاداش عظیمی داده است. (۹)

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردنده، اهل دوز خند. (۱۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! نعمتی را که خدا به شما بخشید، به یاد آورید؛ آن زمان که جمعی (از دشمنان)، قصد داشتند دست به سوی شما دراز کنند (و شما را از میان بردارند)، اما خدا دست آنها را از شما باز داشت! از خدا بپرسید! و مؤمنان باید تنها بر خدا توكل کنند! (۱۱)

خدا از بنی اسرائیل پیمان گرفت. و از آنها، دوازده نقیب (سرپرست) برانگیختم. و خداوند (به آنها) گفت: «من با شما هستم! اگر نماز را برپا دارید، و زکات را بپردازید، و به رسولان من ایمان بیاورید و آنها را باری کنید، و به خدا قرض الحسن بدهید (در راه او، به نیازمندان کم کنید)، گناهان شما را می‌پوشانم (می‌بخشم)؛ و شما را در باغهای از بهشت، که نهرها از زیر درختانش جاری است، وارد می‌کنم. اما هر کس از شما بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف گردیده است. (۱۲)

ولی بخارط پیمان‌شکنی، آنها را از رحمت خویش دور ساختم؛ و دلهای آنان را سخت و سنگین نمودم؛ سخنان (خدا) را از موردش تحریف می‌کنند؛ و بخشی از آنچه را به آنها گوشتزد شده بود، فراموش کرند؛ و هر زمان، از خیانتی (تازه) از آنها اگاه می‌شوی، مگر عده کمی از آنان؛ ولی از آنها درگیر و صرف‌نظر کن، که خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد! (۱۳)

و از کسانی که ادعای نصر ایت (و یاری مسیح) داشتند (تیز) پیمان گرفتیم؛ ولی آنها قسمت مهمی را از آنچه به آنان تذکر داده شده بود فراموش کرند؛ از این رو در میان آنها، تا دامنه قیامت، عداوت و نشمنی افکاریم. و خداوند، (در قیامت) آنها را از آنچه انجام می‌دادند (و نتایج آن)، اگاه خواهد ساخت. (۱۴)

ای اهل کتاب! پیامبر ما، که بسیاری از حقایق کتاب آسمانی را که شما کتمان می‌کردید روش می‌سازد، به سوی شما آمد؛ و از بسیاری از آن، (که فعلًا افسای آن مصلحت نیست)، صرف نظر می‌نماید. (آری)، از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. (۱۵)

خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند، به راههای سلامت، هدایت می‌کند؛ و به فرمان خود، از تاریکیها به سوی روشنایی می‌برد؛ و آنها را به سوی راه راست، رهبری می‌نماید. (۱۶)

آنها که گفتند: «خدا، همان مسیح بن مریم است»، بطور مسلم کافر شدند؛ بگو: «اگر خدا بخواهد مسیح بن مریم و مادرش و همه کسانی را که روی زمین هستند هلاک کند، چه کسی می‌تواند جلوگیری کند؟ (آری)، حکومت آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو قرار دارد از آن خداست؛ هر چه بخواهد، می‌آفریند؛ حتی انسانی بدون پدر، مانند مسیح؛ و او، بر هر چیزی تواندست.» (۷)

يهود و نصاری گفتند: «ما، فرزندان خدا و دوستان (خاص) او هستیم.» بگو: «پس چرا شمارا در برابر گناهاتتان مجاز است می‌کند؟ بلکه شما هم بشری هستید از مخلوقاتی که آفریده؛ هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می‌بخشد؛ و هر کس را

بخواهد (و مستحق بداند)، مجاز است می‌کند؛ و حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، از آن اوست؛ و بازگشت همه موجودات، به سوی اوست.» (۱۸)

ای اهل کتاب! رسول ما، پس از فاصله و فترتی میان پیامبران، به سوی شما آمد؛ در حالی که حقائق را برای شما بیان می‌کند؛ تا مبدأ (روز قیامت) بگویید: «نه بشارت دهنده‌ای به سراغ ما آمد، و نه بیم دهنده‌ای!» (هم اکنون، پیامبر) بشارت دهنده و بیم دهنده، به سوی شما آمد! و خداوند بر همه چیز تووانست. (۱۹)

(به پاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! نعمت خدا را بر خود متذکر شوید هنگامی که در میان شما، پیامبرانی قرار داد؛ و زنجیر بندگی و اسارت فرعونی را شکست) و شارا حاکم و صاحب اختیار خود قرار داد؛ و به شما چیز‌هایی بخشدید که به هیچ یک از جهانیان نداده بود!» (۲۰)

ای قوم! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته، وارد شوید! و به پشت سر خود بازنگردید (و عقب گرد نکنید) که زیانکار خواهید بود!» (۲۱)

گفتن: «ای موسی! در آن (سرزمین)، جمعیتی (نیرومند و مستمسکن) و ما هرگز وارد آن نمی‌شویم تا آنها از آن خارج شوند؛ اگر آنها از آن خارج شوند، ما وارد خواهیم شد!» (۲۲)

(ولی) دو نفر از مردانی که از خدا می‌ترسیدند، و خداوند به آنها، نعمت (عقل و ایمان و شهامت) داده بود، گفتن: «شما وارد دروازه شهر آنان شوید! هنگامی که وارد شدید، پیروز خواهید شد. و بر خدا توكل کنید اگر ایمان دارید!» (۲۳)

(بنی اسرائیل) گفتن: «ای موسی! تا آنها در آنجا هستند، ما هرگز وارد نخواهیم شد! تو و پروردگاری بروید و (با آنان) بجنگید، ما همینجا نشسته‌ایم!» (۲۴)

(موسی) گفت: «پروردگار! من تنها اختیار خودم و برادرم را دارم، میان ما و این جمعیت گنگه‌کار، جدایی بیفکن!» (۲۵)

خداوند (به موسی) فرمود: «این سرزمین (قدس)، تا چهل سال بر آنها منوع است (و به آن نخواهند رسید)؛ پیوسته در زمین (در این بیان)، سرگردان خواهند بود؛ و در باره (سرنوشت) این جمعیت گنگه‌کار، عصیان می‌باش!» (۲۶)

و داستان تو فرزند آم را بحق بر آنها بخوان: هنگامی که هر کدام، کاری برای تقرب (به پرورنگار) انجام داند؛ اما از یکی پذیرفته شد، و از دیگری پذیرفته نشد؛ (برادری که علیش مرتد شده بود، به برادر دیگر) گفت: «به خدا سوگند تو را خواهم کشت!» (برادر دیگر) گفت: سخّه (من چه گناهی دارم؟ زیرا) خدا، تنها از پرهیزگاران می‌پذیرد! (۲۶)

اگر تو برای کشتن من، دست دراز کنی، من هرگز به قتل تو دست نمی‌گشایم، چون از پروردگار جهانیان می‌ترسم! (۲۸)

من می‌خواهم تو با گناه من و خودت (از این عمل) بازگردی (و بار هر دو گناه را به دوش کشی)؛ و از دوزخیان گردی. و همین است سزا ای ستمکاران! (۲۹)

نفس سرکش، کم کم او را به کشتن برادرش قریب کرد؛ (سرانجام) او را کشت؛ و از زیانکاران شد. (۳۰)

سپس خداوند زاغی را فرستاد که در زمین، جستجو (و کندوکاو) می‌کرد؛ تا به او نشان دهد چگونه جسد برادر خود را دفن کند. او گفت: «وای بر من! آیا من نتوانستم مثل این زاغ باشم و جسد برادرم را دفن کنم؟!» و سرانجام (از ترس رسوایی، و بر اثر فشار وجود، از کار خود) پشیمان شد. (۳۱)

به همین جهت، بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر کمن، انسانی را بدون ارتکاب قتل یا فساد در روی زمین بکشد، جنان است که گویی همه انسانها را کشته؛ و هر کمن، انسانی را از مرگ رهایی بخشد، جنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است. و رسوالان ما، دلایل روش برای بنی اسرائیل آورند، اما بسیاری از آنها، پس از آن در روی زمین، تهدی و اسراف گردند. (۳۲)

کیفر آنها که با خدا و پیامبرش به جنگ بر می‌خیزند، و اقدام به فساد در روی زمین می‌کنند، (و با تهدید اسلحه، به جان و مل و ناموس مردم حمله می‌برند)، فقط این است که اعدام شوند؛ یا به دار آویخته گردند؛ یا (چهار انگشت از) دست (راست) و پای (چپ) آنها، بعکس یکدیگر، بریده شود؛ و یا از سرزمین خود تبعید گردند. این رسوایی آنها در دنیاست؛ و در آخرت، مجازات عظیمی دارند. (۳۳).

مگر آنها که پیش از دست یافتن شما بر آنان، توبه کنند؛ پس بدانید (خدا توبه آنها را می‌پذیرد) خداوند آمرزند و مهربان است. (۳۴).

ای کسانی که ایمان آوردهاید! از (مخالفت فرمان) خدا بپر هیزید! و وسیله‌ای برای تقرب به او بجوینید! و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید! (۳۵)

بیفین کسانی که کافر شدند، اگر تمام آنچه روی زمین است و همانند آن، مال آنها باشد و همه آن را برای نجات از کیفر روز قیامت بدھند، از آنان پذیرفته خواهد شد؛ و مجازات درینکی خواهد داشت. (۳۶)

پیوسته می‌خواهند از آتش خارج شوند، ولی نمی‌توانند از آن خارج گردند؛ و برای آنها مجازاتی پایدار است. (۳۷)

دست مرد نزد و زن دزد را، به کیفر عملی که انجام داده‌اند، بعنوان یک مجازات الهی، قطع کنید! و خداوند توانا و حکیم است. (۳۸)

اما آن کس که پس از ستم کردن، توبه و جیران نماید، خداوند توبه او را می‌پذیرد؛ (و از این مجازات، معاف می‌شود، زیرا) خداوند، امربنده و مهربان است. (۳۹)

آیا نمی‌دانی که حکومت و فرماتروانی آسمانها و زمین از آن خداست؟ هر کس را بخواهد (و مستحق بداند)، کیفر می‌کند؛ و هر کس را بخواهد و شایسته بداند، می‌بخشد؛ و خداوند بر هر چیزی قادر است. (۴۰)

ای فرستاده (خدا)! آنها که در مسیر کفر شتاب می‌کنند و با زیان می‌گویند: «ایمان آوردم سنه و قلب آنها ایمان نیاورده، تو را اندوهگین نسازند! و (همجنین) گروهی از بیوهان که خوب به سخنان تو گوش می‌دهند، تا دستاویزی برای تکذیب تو بیلند؛ آنها جاسوسان گروه دیگری هستند که خودشان نزد تو نیاوه‌اند؛ آنها سخنان را از مفهوم اصلیش تحریف می‌کنند، و (به یکدیگر) می‌گویند: «اگر این (که ما می‌خواهیم) به شما داده شد (و محمد بر طبق خواسته شما داوری کرده)، پذیرید، و گرنه (از او) دوری کنید!» (ولی) کسی را که خدا (بر اثر گناهان پیداری او) بخواهد مجازات کند، قادر به دفاع از او نیستی؛ آنها کستی هستند که خدا نخواسته دلهایشان را پاک کند؛ در دنیا رسوابی، و در آخرت مجازات بزرگی نصیبیشان خواهد شد. (۴۱)

آنها بسیار به سخنان تو گوش می‌دهند تا آن را تکذیب کنند؛ مال حرام فراوان می‌خورند؛ پس اگر نزد تو آمدند، در میان آنان داوری کن، یا (اگر صلاح دانستی) آنها را به حال خود واکثار! و اگر از آنان صرف‌نظر کنی، به تو هیچ زیانی نمی‌رسانند؛ و اگر میان آنها داوری کنی، با عدالت داوری کن، که خدا عدلان را دوست دارد! (۴۲)

چگونه تو را به داوری می‌طلبند؟ در حالی که تورات نزد ایشان است؛ و در آن، حکم خدا هست. (وانگهی) پس از داوری خواستن از حکم تو، (چرا) روی می‌گردانند؟ آنها مؤمن نیستند. (۴۳)

ما تورات را نازل کردیم در حالی که در آن، هدایت و نور بود؛ و پیامبران، که در برایر فرمان خدا تسليم بودند، با آن برای بیهود حکم می‌کردند؛ و (همچنین) علماء و دانشمندان به این کتاب که به آنها سپرده شده و بر آن گواه بودند، داوری می‌نمودند. بنابر این، (باخاطر داوری بر طبق آیات الهی)، از مردم نهراسید! و از من بترسید! و آیات مرا به بهای ناچیزی نفوذشید! و آنها که به احکامی که خدا نازل کرده حکم نمی‌کنند، کافرند. (۴۴)

و بر آنها (بنی اسرائیل) در آن (تورات)، مقرر داشتیم که جان در مقابل جان، و چشم در مقابل چشم، و بینی در مقابل بینی، و گوش در مقابل گوش، و دندان در مقابل دندان می‌بایشد؛ و هر زخمی، قصاصی دارد؛ و اگر کسی آن را ببخشد (و از قصاص، صرفنظر کند)، کفاره (گناهان) او محسوب می‌شود؛ و هر کس به احکامی که خدا نازل کرده حکم نکند، ستمگر است. (۴۵)

و بدنال آنها (پیامبران پیشین)، عیسی بن مریم را فرستادیم در حالی که کتاب تورات را که پیش از او فرستاده شده بود تصدیق داشت؛ و انجیل را به او دادیم که در آن، هدایت و نور بود؛ و (این کتاب آسمانی نیز) تورات را، که قبل از آن بود، تصدیق می‌کرد؛ و هدایت و موعظه‌ای برای پرهیزگاران بود. (۴۶)

اهل انجیل (پیروان مسیح) نیز باد به آنچه خداوند در آن نازل کرده حکم کنند! و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نمی‌کنند، فاسقدن. (۴۷)

و این کتاب (قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتب پیشین را تصدیق می‌کند، و حافظه و نگاهبان آنهاست؛ پس بر طبق احکامی که خدا نازل کرده، در میان آنها حکم کن! از هوی و هوشهای آنان پیروی نکن! و از احکام الهی، روی مگردن! ما برای هر کدام از شما، آئین و طریقه روشنی قرار دادیم؛ و اگر خدا می‌خواست، همه شمارا امت واحدی قرار می‌داد؛ ولی خدا می‌خواهد شمارا در آنچه به شما بخشیده بیازماید؛ (و استعدادهای مختلف شمارا پرورش دهد). پس در نیکیها بر یکدیگر سبقت جویید! باز گشت همه شما، به سوی خداست؛ سپس از آنچه در آن اختلاف می‌کردید؛ به شما خبر خواهد داد. (۴۸)

و در میان آنها (اهل کتاب)، طبق آنچه خداوند نازل کرده، داوری کن! و از هوشهای آنان پیروی مکن! و از آنها بر حذر بشاش، مبدأ تو را از بعض احکامی که خدا بر تو نازل کرده، منحرف سازند! و اگر آنها (از حکم و داوری تو)، روی گردانند، بدان که خداوند آنها را باخاطر پارهای از گناهانشان مجازات کند؛ و بسیاری از مردم فالسقدن. (۴۹)

آیا آنها حکم جاهلیت را (از تو) می‌خواهند؟ و چه کسی بهتر از خدا، برای قومی که اهل یقین هستند، حکم می‌کند؟! (۵۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بیهود و نصاری را ولی (و دوست و تکیهگاه خود)، انتخاب نکنید! آنها اولیای یکدیگرند؛ و کسانی که از شما با آنان دوستی کنند، از آنها هستند؛ خداوند، جمیعت ستمکار را هدایت نمی‌کند (۵۱)

(ولی) کسانی را که در دلهایشان بیماری است می‌بینی که در (دستی با آنان)، بر یکدیگر پیش می‌گیرند، و می‌گویند: «می‌ترسیم حادثه‌ای برای ما اتفاق بیفتد (و نیاز به کیک آنها داشته باشیم!)» شاید خداوند پیروزی یا حادثه‌ی دیگری از سوی خود (به نفع مسلمانان) پیش بیاورد؛ و این دسته، از آنچه در دل پنهان داشتند، پیشمان گردند! (۵۲)

آنها که ایمان آورده‌اند می‌گویند: «آیا این (منافقان) همانها هستند که با نهایت تاکید سوگند یاد کردن که با شما هستند؟! (چرا کارشان به اینجا رسید؟!)» (اری)، اعمالشان نایود گشت، و زیانکار شدند. (۵۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هر کس از شما، از آین خود بازگردد، (به خدا زیاتی نمی‌رساند؛ خداوند جمعیتی را می‌آورد که آنها را نوست دارد و آنان (بنز) او را نوست دارند، در برابر مؤمنان متواضع، و در برابر کافران سرخست و نیرومندند؛ آنها در راه خدا جهاد می‌کنند، و از سرزنش هیچ ملاحتگری هراسی ندارند. این، فضل خداست که به هر کس بخواهد (و شایسته بیین) می‌دهد؛ و (فضل) خدا وسیع، و خداوند دانست. (۵۴)

سرپرست و ولی شما، تنها خداست و پیامبر او و آنها که ایمان آورده‌اند؛ همانها که نماز را برپا می‌دارند، و در حال رکوع، زکات می‌دهند. (۵۵)

و کسانی که ولايت خدا و پیامبر او و افراد بالایان را بپذیرند، پیروزند؛ (زیرا) حزب و جمعیت خدا پیروز است. (۵۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! افرادی که آین شما را به باد استهزا و بازی می‌گیرند -از اهل کتاب و مشرکان- ولی خود انتخاب نکنند و از خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید! (۵۷)

آنها هنگاسی که (اذان می‌گویند، و مردم را) به نماز فرا می‌خوانند، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این بخارط آن است که آنها جمعی نابغرند. (۵۸)

بگو: «ای اهل کتاب! آیا به ما خرده می‌گیرید؟ (مگر ما چه کردیم) جز اینکه به خداوند بگانه، و به آنچه بر ما نازل شده، و به آنچه پیش از این نازل گردیده، ایمان آورده‌ایم. و این، بخارط آن است که بیشتر شما، از راه حق، خارج شده‌اید.» (۵۹)

بگو: «ایا شمار از کسانی که موقعیت و پاداششان نزد خدا برتر از این است، با خبر کنم؟ کسانی که خداوند آنها را از رحمت خود دور ساخته، و مورد خشم قرار داده، (و مسخ کرده)، و از آنها، میمونها و خوکهایی قرار داده، و پرسشش بتکرده‌اند؛ موقعیت و محل آنها، بدتر است؛ و از راه راست، گمراحتند.» (۶۰)

هدگامی که نزد شما می‌آیند، می‌گویند: «ایمان آورده‌ایم!» (اما) با کفر وارد می‌شوند، و با کفر خارج می‌گردند؛ و خداوند، از آنچه کشان می‌گردند، آگاه است! (۶۱)

بسیاری از آنان را می‌بینی که در گناه و تعدی، و خوردن مال حرام، شتاب می‌کنند! چه زشت است کاری که انجام می‌دادند! (۶۲)

چرا دانشمندان نصاری و علمای یهود، آنها را از سخنان گناه‌آمیز و خوردن مال حرام، نمی‌کنند؟! چه زشت است عملی که انجام می‌دادند! (۶۳)

و یهود گفته‌اند: «دست خدا (با زنجیر) بسته است»، دستهایشان بسته باد؛ و بخارط این سخن، از رحمت (الله) دور شوند! بلکه هر دو دست (قدرت) او، گشاده است؛ هرگونه بخواهد، می‌بخشد! ولی این ایات، که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده، بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می‌افزاید. و ما در میان آنها تا روز قیامت عداوت و دشمنی افکنیدم. هر زمان اتش جنگی افروختند، خداوند آن را خاموش ساخت؛ و برای فساد در زمین، تلاش می‌کنند؛ و خداوند، خندان را دوست ندارد. (۶۴)

و اگر اهل کتب ایمان بیاورند و نتوای پیشه کنند، گناهان آنها را می‌بخشیم؛ و آنها را در باغهای پر نعمت بهشت، وارد می‌سازیم. (۶۵)

و اگر آنان، تورات و انجلیل و آنچه را از سوی پروردگارشان بر آنها نازل شده (قرآن) برپا دارند، از آسمان و زمین، روزی خواهند خورد؛ جمعی از آنها، معتمل و میانورو هستند، ولی بیشترشان اعمال بدی انجام می‌دهند. (۶۶)

ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کاملاً (به مردم) برسان! و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای! خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، نگاه می‌دارد؛ و خداوند، جمعیت کافران (لوج) را هدایت نمی‌کند. (۶۷)

ای اهل کتاب! شما هیچ آینه صحیحی ندارید، مگر اینکه تورات و انجیل و آنچه را از طرف پروردگار تان بر شما نازل شده است، برپادارید. ولی آنچه بر تو از سوی پروردگار تان نازل شده، (نه تنها مایه بیداری آنها نمی‌گردد، بلکه) بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می‌افزاید. بنابر این، از آین قوم کافر، (و مخالفت آنها) غسگین می‌باشد! (۶۸)

آنها که ایمان آورده‌اند، و یهود و صابئان و مسیحیان، هرگاه به خداوند بگانه و روز جزا، ایمان بیاورند، و عمل صالح انجام دهند، نه ترسی بر آنهاست، و نه غسگین خواهد شد. (۶۹)

ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم؛ و رسولانی به سوی آنها فرستادیم؛ (ولی) هر زمان پیامبری حکمی بر خلاف هوسها و دلخواه آنها می‌آورد، عدای را تکثیر می‌کرند؛ و عدای را می‌کشند. (۷۰)

گمان کردند مجازاتی در کار نخواهد بود! از آینه رو (از دین حقایق و شنیدن سخنان حق)، نایبنا و کر شدند؛ سپس (بیدار گشتند، و) خداوند توبه آنها را پذیرفت، دیگر بار (در خواب غلط فرو رفته)، بسیاری از آنها کور و کر شدند؛ و خداوند، به آنچه انجام می‌دهند، بیناست. (۷۱)

آنها که گفتند: «خداوند همان مسیح بن مریم است»، بیقین کافر شدند، (با اینکه خود) مسیح گفت: ای بنی اسرائیل! خداوند بگانه را، که پروردگار من و شناسنامه است، پرسشش کنید! زیرا هر کس شریکی برای خدا قرار دهد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده است؛ و حابیگاه او دوزخ است؛ و ستمکاران، بار و باری ندارند. (۷۲)

آنها که گفتند: «خداوند، یکی از سه خداست» (نیز) بیقین کافر شدند؛ معیوبی جز معیوب بگانه نیست؛ و اگر از آنچه می‌گویند دست بر ندارند، عذاب دردنگی به کافران آنها (که روی این عقیده استنادگی کنند)، خواهد رسید. (۷۳)

یا به سوی خدا بازنمی‌گرند، و از او طلب آمرزش نمی‌کنند؟ (در حالی که) خداوند آمرز نده مهربان است. (۷۴)

مسیح فرزند مریم، فقط فرستاده (خدا) بود؛ پیش از وی نیز، فرستادگان دیگری بودند، مادرش، زن بسیار راستگویی بود؛ هر دو، غذا می‌خوردند؛ (با این حال، چگونه دعوی الوهیت مسیح و پرستش مریم را دارید؟!) بندگر چگونه نشانه را برای آنها آشکار می‌سازیم! سپس بندگر چگونه از حق بازگردانده می‌شوند! (۷۵)

بگو: «آیا جز خدا چیزی را می‌پرسید که مالک سود و زیان شما نیست؟! و خداوند، شناوا و دانست.» (۷۶)

بگو: «ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید! و غیر از حق ذکر نباید! و از هوسهای جمعیتی که پیشتر گمراه شدند و دیگران را گمراه کردند و از راه راست منحرف گشتد، پیروی ننمایید!» (۷۷)

کفران بنی اسرائیل، بر زبان داود و عیسی بن مریم، لعن (و نفرین) شدند! این بخاطر آن بود که گناه کردند، و تجاوز می‌نمودند. (۷۸)

آنها از اعمال زشتی که انجام می‌دادند، یکدیگر را نهی نمی‌کردند؛ چه بذکاری انجام می‌دادند! (۷۹)

بسیاری از آنها را می‌بینی که کافران (و بتپرسان) را دوست می‌دارند (و با آنها طرح دوستی می‌برزند); نفس (سرکش) آنها، چه بد اعمالی از پیش برای (معد) آنها فرستاد! که نتیجه آن، خشم خداوند بود؛ و در عذاب (الهی) جاؤدانه خواهند ماند. (۸۰)

و اگر به خدا و پیامبر (ص) و آنچه بر او نازل شده، ایمان می‌آورند، (هرگز) آنان (کافران) را به دوستی اختیار نمی‌کردند؛ ولی بسیاری از آنها فاسقدن. (۸۱)

بطور مسلم، دشمنت زین مردم نسبت به مؤمنان را، یهود و مشرکان خواهی یافت؛ و نزدیکترین دوستان به مؤمنان را کسانی می‌نایابی که می‌گویند: «ما نصاری هستیم»؛ این بخاطر آن است که در میان آنها، افرادی عالم و تارک دنیا هستند؛ و آنها (در برابر حق) تکبر نمی‌ورزند. (۸۲)

و هر زمان آیاتی را که بر پیاسیر (اسلام) نازل شده بشنوند، چشنهای آنها را می‌بینی که (از شوق)، اشک می‌ریزد، بخاطر حقیقتی که دریافت‌هایند؛ آنها می‌گویند: «پروردگار! ایمان آوردم؛ پس مارا با گو اهان (و شاهدان حق، در زمرة پاران محمد) بنویس!» (۸۳)

چرا ما به خدا و آنچه از حق به ما رسیده است، ایمان نیاوریم، در حالی که آرزو داریم پروردگارمان سارا در زمرة صالحان قرار دهد؟!» (۸۴)

خداوند بخاطر این سخن، به آنها با غلهایی از بهشت پاداش داد که از زیر درختانش، نهرها جاری است؛ جاؤدانه در آن خواهند ماند؛ و این است جزای نیکوکاران! (۸۵)

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را نکنیب کردند، همانها اهل دوزخند. (۸۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چیزهای پاکیزه را که خداوند برای شما حلال کرده است، حرام نکنید! و از حد، تجاوز ننمایید!
زیرا خداوند متجاوزان را دوست نمی‌دارد. (۸۷)

و از نعمتهای حلال و پاکیزه‌ای که خداوند به شما روزی داده است، بخورید! و از (مخالفت) خداوندی که به او ایمان دارید،
پیر هیزید! (۸۸)

خداوند شما را بخاطر سوگندهای بیهوده (و خالی از اراده)، مژاکنده نمی‌کند؛ ولی در برابر سوگندهایی که (از روی اراده)
محکم کرده‌اید، مژاکنده می‌نماید. کفاره این گونه قسمها، اطعمه ده نظر مستثنده، از غذای معمولی است که به خداوند خود
نمی‌دهید؛ یا لباس پوشاندن بر آن ده نظر؛ و یا آزاد کردن یک برد؛ و کسی که هیچ کام از اینها را نیابد، سه روز روزه
نمی‌گیرد؛ این، کفاره سوگندهای شناسیت به هنگامی که سوگند یاد می‌کنید (و مخالفت نمایید). و سوگندهای خود را حفظ
کنید (و نشکنید!) خداوند آیات خود را این چنین برای شما بیان می‌کند، شاید شکر او را بجا آورید! (۸۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! شراب و قمار و بتها و از لام (نوعی بخت‌آزمایی)، پلید و از عمل شیطان است، از آنها دوری
کنید تا رستگار شوید! (۹۰)

شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند، و شما را از باد خدا و از نماز بازدارد. آیا
(با این همه زیان و فساد، و با این نهی اکید)، خودداری خواهید کرد؟! (۹۱)

اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید! و (از مخالفت فرمان او) بترسید؛ و اگر روی برگردانید، (مستحق مجازات خواهید بود؛
و) بدانید بر پیامبر ما، جز ابلاغ اشکار، چیز دیگری نیست (و این وظیفه را در برابر شما، انجام داده است). (۹۲)

بر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند، گناهی در آنچه خورده‌اند نیست؛ (و نسبت به نوشیدن شراب، قبل از
نزوں حکم تحریم، مجازات نمی‌شوند) اگر نقوا پیشه کنند، و ایمان بیاورند، و اعمال صالح انجام دهند؛ سپس نقوا پیشه کنند
و ایمان آورند؛ سپس نقوا پیشه کنند و نیکی نمایند. و خداوند، نیکوکاران را دوست نمی‌دارد. (۹۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خداوند شما را به چیزی از شکار که (به نزدیکی شما می‌آید، بطوری که) دستها و نیزه‌هایتان
به آن می‌رسد، می‌آزماید؛ تا معلوم شود چه کسی با ایمان به غیب، از خدا می‌ترسد؛ و هر کس بعد از آن تجاوز کند، مجازات
در دنگکی خواهد داشت. (۹۴)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در حال احرام، شکار نکنید، و هر کس از شما عمدًا آن را به قتل برساند، باید کفارهای معادل آن از چهارپایان بدهد؛ کفارهای که دو نفر عادل از شما، معادل بودن آن را تصدیق کنند؛ و به صورت قربانی به (حریم) کعبه برسد؛ یا (به جای قربانی)، اطعام مستندان کند؛ یا معادل آن، روزه بگیرد، تا کیفر کار خود را بچشد. خداوند گذشته را عفو کرده، ولی هر کس تکرار کند، خدا از او انقام می‌گیرد؛ و خداوند، توانا و صاحب انقام است. (۹۵)

صید دریا و طعام آن برای شما و کاروانیان حلال است؛ تا (در حال احرام) از آن بپرمد شوید؛ ولی مادام که حرم هستید، شکار صحرا برای شما حرام است؛ و از (نافرمانی) خدایی که به سوی او محسُور می‌شوید، بترسید! (۹۶)

خداوند، کعبه -بیت الحرام- را وسیله‌ای برای استواری و سامان بخشیدن به کار مردم فرار داده؛ و همچنین ماه حرام، و قربانیهای بی‌نشان، و قربانیهای نشاندار را؛ این گونه احکام (حساب شده و دقیق)، بخاطر آن است که بدانید خداوند، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، می‌داند؛ و خدا به هر چیزی دانست. (۹۷)

بدانید خدا دارای مجازات شدید، و (در عین حال) آمرزند و مهربان است. (۹۸)

پیامبر وظیفه‌ای جز رسائیند پیام (الهی) ندارد؛ (و مسؤول اعمال شما نیست). و خداوند آنچه را آشکار، و آنچه را پنهان می‌دارید می‌داند. (۹۹)

بگو: «(هیچ‌گاه) نایاک و پاک مسلوی نیستند؛ هر چند فزوئی نایاکها، تو را به شگفتی اندازد! از (مخالفت) خدا بپرهیزد ای صاحبان خرد، شاید رستگار شوید! (۱۰۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از چیز‌هایی نیرسید که اگر برای شما آشکار گردد، شمارا ناراحت می‌کند! و اگر به هنگام نزول قرآن، از آنها سؤال کنید، برای شما آشکار می‌شود؛ خداوند آنها را بخشیده (و نادیده گرفته) است. و خداوند، آمرزند و برددیار است. (۱۰۱)

جمعی از پیشینیان شما، از آن سؤوال کردن؛ و سپس با آن به مخالفت برخاستند. (ممکن است شما هم چنین سرنوشتی پیدا کنید.) (۱۰۲)

خداآوند هیچ‌گونه «بیحر» و «سانبه» و «وصیله» و «حام» قرار نداده است (اشارة به چهار نوع از حیوانات اهلی است که در زمان جاهلیت، استقاده از آنها را بعلی حرام می‌دانستند؛ و این بدعت، در اسلام منوع شد). ولی کسانی که کافر شدند، بر خدا دروغ می‌بندند؛ و بیشتر آنها نمی‌فهمند! (۱۰۳)

و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده، و به سوی پیامبر باید!»، می‌گویند: «آنچه از پدران خود یافته‌ایم، ما را بس است!؛ آیا اگر پدران آنها چیزی نمی‌دانستند، و هدایت نیافته بودند (باز از آنها پیروی می‌کنند)!؟ (۱۰۴)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مرأقب خود باشید! اگر شما هدایت یافته‌اید، گفر اهی کسانی که گمراه شده‌اند، به شما زیانی نمی‌رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست؛ و شما از آنچه عمل می‌کردید، آگاه می‌سازد. (۱۰۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسید، در موقع وصیت باید از میان شما، دو نفر عادل را به شهادت بطلبند؛ و اگر مسافرت کردید، و مصیبت مرگ شما فرا رسید، (و در آن جا مسلمانی نیافید)، دو نفر از غیر خودتان را به گواهی بطلیبدند، و اگر به هنگام ادای شهادت، در صدق آنها شک کردید، آنها بعد از نماز نگاه می‌دارید تا سوگند یاد کنند که: «ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم، هر چند در مورد خویشاوندان ما باشد! و شهادت الهی را کشان نمی‌کنیم، که از گناهکاران خواهیم بود!» (۱۰۶)

و اگر اطلاعی حاصل شود که آن دو، مرتکب گناهی شده‌اند (و حق را کشان کرده‌اند)، دو نفر از کسانی که نسبت به میت، اولی هستند، به جای آنها قرار می‌گیرند، و به خدا سوگند یاد می‌کنند که: «گواهی ما، از گواهی آن دو، به حق نزدیکتر است! و ما تجاوزی نکرده‌ایم؛ که اگر چنین کرده باشیم، از ظالمان خواهیم بود!» (۱۰۷)

این کار، نزدیکتر است به اینکه گواهی بحق دهنده، (و از خدا بترسند)، و یا (از مردم) بترسند که (دروغشان فاش گردد، و) سوگند‌هایی جای سوگند‌های آنها را بگیرد. از (مخالفت) خدا پیر هیزید، و گوش فرا دهد؛ و خداوند، جمعیت فاسقان را هدایت نمی‌کند. (۱۰۸)

(از) روزی (بترسید) که خداوند، پیامبران را جمع می‌کند، و به آنها می‌گوید: «(در برابر دعوت شما،) چه پاسخی به شما داده شد؟»، می‌گویند: «ما چیزی نمی‌دانیم؛ تو خود، از همه اسرار نهان آگاهی.» (۱۰۹)

(به خاطر بیلور) هنگامی را که خداوند به عیسی بن مریم گفت: «باد کن نعمتی را که به تو و مادرت بخشیدم! زمانی که تو را با» روح القدس «تقویت کردم؛ که در گاهواره و به هنگام بزرگی، با مردم سخن می‌گفتی؛ و هنگامی که کتاب و حکمت و تورات و انجیل را به تو آموختم؛ و هنگامی که به فرمان من، از گل چیزی تصویرت پر نده می‌ساختی، و در آن می‌نمی‌دیدی، و به فرمان من، پرنده‌ای می‌شد؛ و کور مادرزاد، و میتلای به بیماری پیسی را به فرمان من، شفا می‌دادی؛ و مردگان را (تیز)

به فرمان من زنده می‌کردی؛ و هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رساندن به تو، بازداشتمن در آن موقع که دلایل روشن برای آنها اورده‌ی، ولی جمعی از کافران آنها گفتند: اینها جز سحر اشکار نیست!» (۱۱۰)

و (به یاد آور) زمانی را که به حواریون وحی فرستادم که: «به من و فرستاده من، ایمان بیاورید؛ سُدَّلَهُ آنها گفتند: «ایمان اورده‌ی، و گواه باش که ما مسلمانیم!» (۱۱۱)

در آن هنگام که حواریون گفتند: «ای عیسی بن مریم! آیا پروردگارت می‌تواند مانده‌ای از آسمان بر ما نازل کند؟» او (در پاسخ) گفت: «از خدا بپرسید اگر با ایمان هستید!» (۱۱۲)

گفتند: «(ما نظر بدی نداریم)، می‌خواهیم از آن بخوریم، و دلهای ما (به رسالت تو) مطمئن گردد؛ و بدانیم به ما راست گفته‌ای؛ و بر آن، گواه باشیم.» (۱۱۳)

عیسی بن مریم عرض کرد: «خداؤند! پروردگار! از آسمان مانده‌ای بر ما بفرست! تا برای اول و آخر ما، عیدی باشد، و نشانه‌ای از تو؛ و به ما روزی ده! تو بهترین روزی دهنگانی!» (۱۱۴)

خداؤند (دعای او را مستجاب کرد؛ و) فرمود: «من آن را بر شما نازل می‌کنم؛ ولی هر کس از شما بعد از آن کافر گردد (و راه انکار پوید)، او را مجازاتی می‌کنم که احده از جهانیان را چنان مجازات نکرده باشم!» (۱۱۵)

و آنگاه که خداوند به عیسی بن مریم می‌گوید: «آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را بعنوان دو معبد غیر از خدا انتخاب کنید؟»، او می‌گوید: «منزه‌ی تو! من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست، بگویم! اگر چنین سخنی را گفته باشم، تو می‌دانی! تو از آنچه در روح و جان من است، آگاهی؛ و من از آنچه در ذات (پاک) توست، آگاه نیستم! بیفکن تو از تمام اسرار و پنهانیها باخبری.» (۱۱۶)

من، جز آنچه مرا به آن فرمان دادی، چیزی به آنها نگفتم؛ (به آنها گفتم) خداوند را بپرسید که پروردگار من و پروردگار شاست! و تا زمانی که در میان آنها بودم، مراقب و گواهشان بودم؛ ولی هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی، تو خود مرا اق卜 آنها بودی؛ و تو بر هر چیز، گواهی! (۱۱۷)

(با این حال،) اگر آنها را مجازات کنی، بندگان تو اند، (و قادر به فرار از مجازات تو نیستند)؛ و اگر آنان را ببخشی، تو انا و حکیمی! (نه کیفر تو نشانه بی‌حکمتی است، و نه بخشنش تو نشانه ضعف!)» (۱۱۸)

خداوند می‌گوید: «امروز، روزی است که راستی راستگویان، به آنها سود می‌بخشد؛ برای آنها با غهابی از بهشت است که نهرها از زیر (درختان) آن می‌گذرد، و تا ایند، جاودانه در آن می‌مانند؛ هم خداوند از آنها خشنود است، و هم آنها از خدا حشونتند؛ این، رستگاری بزرگ است!» (۱۹)

حکومت آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست، از آن خداست؛ و او بر هر چیزی توانست. (۲۰)

سورة الانعام

به نام خداوند بخشندہ بخشایشگر

ستایش برای خداوندی است که آسمانها و زمین را آفرید، و ظلمتها و نور را پدید آورد؛ اما کافران برای پرورده‌گار خود، شریک و شبیه قرار می‌دهند (با اینکه دلایل توحید و یگانگی او، در افريشش جهان آشکار است)! (۱)

او کسی است که شمارا از گل آفرید؛ سپس مدتی مقرر داشت (تا انسان تکامل یابد)؛ و اجل حتمی نزد اوست (و فقط او از آن آگاه است). با این همه، شما (مشرکان در توحید و یگانگی و قدرت او،) تردید می‌کنید! (۲)

اوست خداوند در آسمانها و در زمین؛ پنهان و آشکار شمارا می‌داند؛ و از آنچه (انجام می‌دهید و) به دست می‌آورید، با خبر است. (۳)

هیچ نشانه و آیه‌ای از آیات پرورده‌گارشان برای آنان نمی‌آید، مگر اینکه از آن رویگردان می‌شوند! (۴)

آنان، حق را هنگامی که سراغشان آمد، تکذیب کردند! ولی بزوی خبر آنچه را به باد مسخره می‌گرفتند، به آنان می‌رسد؛ (و از نتایج کار خود، آگاه می‌شوند). (۵)

ایا ندیدند چقدر از اقام پیشین را هلاک کردیم؟! اقامی که (از شما نیرومندتر بودند؛ و) قدر تهابی به آنها داده بودیم که به شما ندادیم؛ بارانهای پی در پی برای آنها فرستادیم؛ و از زیر (ابدیهای) آنها، نهرها را جاری ساختیم؛ (اما هنگامی که سرکشی و طغیان کردند)، آنان را با خاطر گناهاتشان نایبود کردیم؛ و جمعیت دیگری بعد از آنان پنید اوردیم. (۶)

(حتی) اگر ما نامه‌ای روی صفحه‌ای بر تو نازل کنیم، و (علاوه بر دیدن و خواندن)، آن را با نستهای خود لمس کنند، باز کفران می‌گویند: «این، چیزی جز یک سحر آشکار نیست!» (۷)

(از بیانه‌های آنها این بود که) گفتند: «چرا فرشته‌ای بر او نازل نشده (تا او را در دعوت مردم به سوی خدا همراهی کند؟!)» ولي اگر فرشته‌ای بفرستیم، (و موضوع، جنبه حسی و شهود پیدا کند)، کار تمام می‌شود؛ (يعني اگر مخالفت کنند) دیگر به آنها مهلت داده نخواهد شد (و همه هلاک می‌شوند). (۸)

و اگر او را فرشته‌ای قرار می‌دانیم، حتی وی را بصورت انسانی در می‌آوردیم؛ (باز به پندار آنان)، کار را بر آنها مشتبه می‌ساختیم؛ همان‌طور که آنها کار را بر دیگران مشتبه می‌سازند! (۹)

(با این حال، نگران نباش!) جمعی از پیامبران پیش از تو را استهزأ کردند؛ اما سرانجام، آنچه را مسخره می‌کردند، داماشان را می‌گرفت؛ (و عذاب الهی بر آنها فرود آمد). (۱۰)

بگو: «روی زمین گردش کنید! سپس بنگرید سرانجام تکذیب‌کنندگان آیات الهی چه شد؟! س‌ذله (۱۱)

بگو: «آنچه در آسمانها و زمین است، از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست؛ رحمت (و بخشش) را بر خود، حتم کرده؛ (و به همین دلیل)، بطور قطع همه شمارا در روز قیامت، که در آن شک و تردیدی نیست، گرد خواهد آورد. (آری)، فقط کسانی که سرمایه‌های وجود خویش را از دست داده و گرفتار خسaran شدند، ایمان نمی‌آورند. (۱۲)

و برای اوست آنچه در شب و روز قرار دارد؛ او، شنا و داناست. (۱۳)

بگو: «ایا غیر خدا را ولی خود انتخاب کنم؟! (خدای) که آفریننده آسمانها و زمین است؛ اوست که روزی می‌دهد، و از کسی روزی نمی‌گیرد.» بگو: «من مأمورم که نخستین مسلمان باشم؛ و (خداوند به من دستور داده که) از مشرکان نباش!» (۱۴)

بگو: «من (نیز) اگر نافرمانی پرورنگارم کنم، از عذاب روزی بزرگ (روز رستاخیز) میترسم! (۱۵)

آن کس که در آن روز، مجازات الهی به او نرسد، خداوند او را مشمول رحمت خوبی ساخته؛ و این همان پیروزی آشکار است.» (۱۶)

اگر خداوند زیاتی به تو برساند، هیچ کس جز او نمیتواند آن را برطرف سازد! و اگر خیری به تو رساند، او بر همه چیز توانست؛ (و از قدرت او، هر گونه نیکی ساخته است). (۱۷)

اوست که بر بندگان خود، قاهر و مسلط است؛ و اوست حکیم آگاه! (۱۸)

بگو: «پالاترین گواهی، گواهی کیست؟» (و خودت پاسخ بد و بگو: «خداوند، گواه میان من و شماست؛ و بهترین دلیل آن این است که) این قرآن بر من وحی شده، تاشما و تمام کسانی را که این قرآن به آنها نمیرسد، بیم دهم (و از مخالفت فرمان خدا بپرسانم)، آیا برای شما گواهی میدهید که معبودان دیگری با خداست؟!» بگو: «من هرگز چنین گواهی نمیدهم.»
بگو: سخا للهوست تنها معیوب یگانه؛ و من از آنچه برای او شریک قرارمی‌دهید، بیزارم!» (۱۹)

آنان که کتاب آسمانی به ایشان داده‌ایم، بخوبی او (پیامبر) را می‌شناسند، همان‌گونه که فرزندان خود را می‌شناسند؛ فقط کسانی که سرمایه وجود خود را از سست داده‌اند، ایمان نمی‌آورند. (۲۰)

چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته (همتای برای او قاتل شده)، و با آیات او را تکذیب کرده است؟!
مسلمان ظالمان، رستگار نخواهد شد! (۲۱)

آن روز که همه آنها را محشور می‌کنیم؛ سپس به مشرکان می‌گوییم: «معیوب‌دهایتان، که همتای خدا می‌پنداشتند، کجا بند؟»
(چرا به یاری شما نمی‌شتابند؟!) (۲۲)

سپس پاسخو عذر آنها، چیزی جز این نیست که می‌گویند: «به خداوندی که پرورنگار ماست سوگند که ما مشرک نبودیم!»
(۲۳)

بیبن چگونه به خوشنان (نیز) دروغ می‌گویند، و آنچه را بدروغ همتای خدا می‌پنداشتند، از دست می‌دهند! (۲۴)

پارهای از آنها به (سخنان) تو، گوش فرامی‌دهند؛ ولی بر دلهای آنان پرده‌ها افکنده‌ایم تا آن را نفهمند؛ و در گوش آنها، سنگینی قرار داده‌ایم. و (آنها بقدری لوح‌جذب که) اگر تمام نشانه‌های حق را ببینند، ایمان نمی‌آورند؛ تا آنجا که وقتی به سراغ تو می‌ایند که با تو پرخاشگری کنند، کفران می‌گویند: «اینها فقط افسانه‌های پیشینیان است!» (۲۵)

آنها دیگران را از آن بازمی‌دارند؛ و خود نیز از آن دوری می‌کنند؛ آنها جز خود را هلاک نمی‌کنند، ولی نمی‌فهمند! (۲۶)

کاش (حال آنها را) هنگامی که در برابر آتش (نوزخ) ایستاده‌اند، بیبنی! می‌گویند: ای کاش (بار دیگر، به دنیا) بازگردانده می‌شدم، و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی‌کردم، و از مؤمنان می‌بودیم! (۲۷)

(آنها در واقع پیشمان نیستند)، بلکه اعمال و نیاتی را که قبلاً پنهان می‌کردن، در برابر آنها آشکار شده (و به وحشت افتاده‌اند). و اگر بازگرنند، به همان اعمالی که از آن نهی شده بودند باز می‌گرددند؛ آنها دروغگویانند. (۲۸)

آنها گفته‌اند: «چیزی جز این زندگی دنیای ما نیست؛ و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد!» (۲۹)

اگر آنرا به هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان ایستاده‌اند، بیبنی! (به آنها) می‌گوید: «آیا این حق نیست؟» می‌گویند: «آری، قسم به پروردگارمان (حق است!)» می‌گوید: «پس مجازات را بچشید به سزا از آنچه انکار می‌کردید!» (۳۰)

آنها که لقای پروردگار را تکذیب کردن، سلما زیان دیدند؛ (و این تکذیب، ادامه می‌یابد) تا هنگامی که ناگهان قیامت به سراغشان بیاید؛ می‌گویند: «ای افسوس بر ما که درباره آن، کوتاهی کردیم!» و آنها (بار سنگین) گناه‌شان را بر دوش می‌کشند؛ چه بد باری بر دوش خواهند داشت! (۳۱)

زندگی دنیا، چیزی جز بازی و سرگرمی نیست! و سرای آخرت، برای آنها که پرهیزگارند، بهتر است! آیا نمی‌اندیشید؟! (۳۲)

ما می‌دانیم که گفخار آنها، تو را غسگین می‌کند؛ ولی (غم مخور! و بدان که) آنها تو را تکذیب نمی‌کنند؛ بلکه ظالماً، آیات خدا را انکار می‌نمایند. (۳۳)

پیش از تو نیز پیامبرانی تکذیب شدند؛ و در برابر تکذیبها، صبر و استقامت کردند؛ و (در این راه)، آزار دیدند، تا هنگامی که یاری ما به آنها رسید. (تو نیز چنین بیاش! و این، یکی از سنتهای الهی است؛) و هیچ چیز نمی‌تواند سenn خدا را تغییر دهد؛ و اخبار پیامبران به تو رسیده است. (۴)

و اگر اعراض آنها بر تو سنگین است، چنانچه بتوانی نقی در زمین بزند، با نزدیکی به آسمان بگذاری (و اعماق زمین و آسمانها را جستجو کنی، چنین کن) تا آیه (و نشانه دیگری) برای آنها بیاوری! (ولی بدان که این لوحجان، ایمان نمی‌آورند!) اما اگر خدا بخواهد، آنها را (به اجرای) بر هدایت جمع خواهد کرد. (ولی هدایت اجباری، چه سودی دارد؟) پس هرگز از جاهلان مباش! (۳۵)

تنها کسانی (دعوت تو را) می‌پذیرند که گوش شنوا دارند؛ اما مردگان (و آنها که روح انسانی را از دست داده‌اند، ایمان نمی‌آورند؛ و) خدا آنها را (در قیامت) بر می‌انگیزد؛ سپس به سوی او، بازمی‌گرند. (۳۶)

و گفتند: «چرا نشانه (و معجزه‌ای) از طرف پروردگارش بر او نازل نمی‌شود؟!» بگو: «خداؤند، قادر است که نشانه‌ای نازل نکند؛ ولی بیشتر آنها نمی‌دانند!» (۳۷)

هیچ جنینهای در زمین، و هیچ بزندهای که با دو دل خود پرواز می‌کنند، نیست مگر اینکه امتهایی همانند شما هستند. ما هیچ چیزرا در این کتاب، فرو گذار نکردیم؛ سپس همگی به سوی پروردگارشان محشور می‌گردند. (۳۸)

آنها که آیات ما را تکذیب کردند، کرها و لالهایی هستند که در تاریکیها قرار دارند. هر کس را خدا بخواهد (و مستحق باشد)، گمراه می‌کند؛ و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، بر راه راست قرار خواهد داد. (۳۹)

بگو: «بِهِ مَنْ خَبَرْ دَهِيدْ اَكْرَ عَذَابْ پِرُورِدَگَارْ بِهِ سِرَاعْ شَمَا آيَدْ، يَا رِسْتَاخِيزْ بِرْ پَا شَوَدْ، اَيَا (بِرَاهِ حلْ مِشَكَلَاتْ خَوَدْ)، غَيْرْ خَدَا رَا مَىْ خَوَانِيدْ اَكْرَ رَاسْتَهِ مَىْ گَوِيَيدْ؟!» (۴۰)

(نه)، بلکه تنها او را می‌خوانید! و او اگر بخواهد، مشکلی را که بخاطر آن او را خوانده‌اید، برطرف می‌سازد؛ و آنچه را (امروز) هستای خدا قرار می‌دهید، (در آن روز) فراموش خواهد کرد. (۴۱)

ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند، (پیامبرانی) فرستادیم؛ و هنگامی که با این پیامبران به مخالفت برخاستند، آنها را با شدت و رنج و ناراحتی مواجه ساختیم؛ شاید (بیدار شوند و در برابر حق،) خضوع کنند و تسليم گردند! (۴۲)

چرا هنگامی که مجازات ما به آنان رسید، (خضوع نکردن و) تسلیم نشدند؟ بلکه دلهای آنها قوامت پیدا کرد؛ و شیطان، هر کاری را که می‌کردند، در نظرشان زینت داد! (۴۳)

(آری)، هنگامی که (اندرز ها سودی نداشید، و) آنچه را به آنها باداوری شده بود فراموش کردند، در های همه چیز (از نعیتها) را به روی آنها گشودیم؛ تا (کاملاً) خوشحال شدند (و دل به آن بستند): ناگهان آنها را گرفتیم (و سخت مجازات کردیم)؛ در این هنگام، همسگی مابوس شدند؛ (و در های امید به روی آنها بسته شد). (۴۴)

و (به این ترتیب)، دنباله (زنگی) جمعیتی که ستم کرده بودند، قطع شد. و ستایش مخصوص خداوند، پروردگار جهانیان است. (۴۵)

بگو: «به من خبر دهد اگر خداوند، گوش و چشمهاش را بگیرد، و بر دلهای شما مهر نهد (که چیزی را نفهمید)، چه کسی جز خداست که آنها را به شما بدهد؟!» بین چگونه آیات را به گزنهای مختلف برای آنها شرح می‌دهیم، سپس آنها روی می‌گردانند! (۴۶)

بگو: «به من خبر دهد اگر عذاب خدا بطور ناگهانی (و پنهانی) یا آشکارا به سراغ شما بباید، آیا جز جمعیت ستمکار هلاک می‌شوند؟!» (۷)

ما پیاسبران را، جز (به عنوان) بشارت دهنده و بیم دهنده، نصی فرستیم؛ آنها که ایمان بیاورند و (خوبیشتن را) اصلاح کنند، نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می‌شوند. (۴۸)

و آنها که آیات ما را تکذیب کردند، عذاب (پروردگار) باخاطر ثافرمانیها به آنان می‌رسد. (۴۹)

بگو: «من نمی‌گویم خزان خدا نزد من است؛ و من، (جز آنچه خدا به من بیاموزد)، از غیب آگاه نیستم! و به شما نمی‌گویم من فرشتمام؛ تنها از آنچه به من وحی می‌شود پیروی می‌کنم.» بگو: سخنها لایانا نایينا و بینا مساويند؟! پس چرا نمی‌اندیشید؟! (۵۰)

و به وسیله آن (قرآن)، کسانی را که از روز حشر و رستاخیز می‌ترسند، بیم ده! (روزی که در آن)، یاور و سرپرست و شفاعتکنندگانی جز او (خدا) ندارند؛ شاید پر هیزگاری پیشنه کنند! (۵۱)

و کسانی را که صبح و شام خدا را می‌خوانند، و جز ذات پاک او نظری ندارند، از خود دور مکن! نه چیزی از حساب آنها بر توست، و نه چیزی از حساب تو بر آنها! اگر آنها را طرد کنی، از ستمگران خواهی بود! (۵۲)

و این چنین بعضی از آنها را با بعض دیگر آزمودیم (توانگران را بوسیله فقران); تا بگویند: سخا لهایا اینها هستند که خداوند از میان ما (برگزیده، و) بر آنها منت گذارد (و نعمت ایمان بخشیده است؟!) آیا خداوند، شاکران را بهتر نمی‌شناسد؟! (۵۳)

هرگاه کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند، به آنها بگو: «سلام بر شما پروردگارستان، رحمت را بر خود فرض کرده؛ هر کس از شما کار بدی از روی نادانی کند، سپس توبه و اصلاح (و جبران) نماید، (مسئول رحمت خدا می‌شود چرا که) او امر زنده مهر بان است.» (۵۴)

و این چنین آیت را بر می‌شیریم، (تا حقیقت بر شما روشن شود)، و راه گناهکاران آشکار گردد. (۵۵)

بگو: «من از پرستش کسانی که غیر از خدا می‌خوانند، نهی شده‌ام!» بگو: «من از هوی و هوشهای شما، پیروی نمی‌کنم؛ اگر چنین کنم، گمراه شده‌ام؛ و از هدایت‌یافتنگان نخواهم بود! مسند الله (۵۶)

بگو: «من دلیل روشنی از پروردگارم دارم؛ و شما آن را تکنیب کرده‌اید! آنچه شما در باره آن (از نزول عذاب الهی) عجله دارید، به دست من نیست! حکم و فرمان، تنها از آن خداست! حق را از باطل جدا می‌کند، و او بهترین جذاکنده (حق از باطل) است.» (۵۷)

بگو: «اگر آنچه در باره آن عجله دارید نزد من بود، (و به درخواست شما ترتیباتی می‌دادم، عذاب الهی بر شما نازل می‌گشت)؛ و کار میان من و شما پایان گرفته بود؛ ولی خداوند ظالمان را بهتر می‌شناسد (و بموقع مجازات می‌کند).» (۵۸)

کلیدهای غیب، تنها نزد اوست؛ و جز او، کسی آنها را نمی‌داند. او آنچه را در خشکی و دریاست می‌داند؛ هیچ برگی (از درختی) نمی‌افتد، مگر اینکه از آن آگاه است؛ و نه هیچ دانه‌ای در تاریکیهای زمین، و نه هیچ تر و خشکی وجود دارد، جز اینکه در کتابی آشکار (در کتاب علم خدا) ثبت است. (۵۹)

او کسی است که (روح) شما را در شب (به هنگام خواب) می‌گیرد؛ و از آنچه در روز کردید، باخبر است؛ سپس در روز شما را (از خواب) بر می‌انگزیند؛ و (این وضع همچنان ادامه می‌باید) تا سرآمد معینی فرا رسد؛ سپس بازگشت شما به سوی اوست؛ و سپس شما را از آنچه عمل می‌کردید، باخبر می‌سازد. (۶۰)

او بربندگان خود سلطنهای دارد؛ و مراقیباتی بر شما می‌گمارد؛ تا زمانی که یکی از شما را مرگ فرا رسد؛ (در این موقع)، فرستادگان ما جان او را می‌گیرند؛ و آنها (در نگاهداری حساب عمر و اعمال بندگان)، کوتاهی نمی‌کنند. (۶۱)

سپس (تمام بندگان) به سوی خدا، که مولای حقیقی آنهاست، بازمی‌گردند. بدانید که حکم و داوری، مخصوص اوست؛ و او، سریعترین حسابگران است! (۶۲)

بگو: «چه کسی شما را از تاریکهای خشکی و دربارهای می‌بخشد؟ در حالی که او را با حالت تشرع (و آشکارا) و در پنهانی می‌خوانید؛ (و می‌گویید): اگر از این (خطرات و ظلمتها) مارهای می‌بخشد، از شکرگزاران خواهیم بود.» (۶۳)

بگو: «خداآوند شما را از آنها، و از هر مشکل و ناراحتی، نجات می‌دهد؛ باز هم شما برای او شریک قرار می‌دهید! (و راه کفر می‌پویید).» (۶۴)

بگو: «او قادر است که از بالا یا از زیر پای شما، عذابی بر شما بفرستد؛ یا بصورت دسته‌های پراکنده شما را با هم بیامیزد؛ و طعم جنگ (و اختلاف) را به هر یک از شما بوسیله دیگری بچشاند.» بین چگونه آیات گوناگون را (برای آنها) بازگو می‌کنیم! شاید بفهمند (و بازگردند)! (۶۵)

قوم و جمعیت تو، آن (آیات الهی) را تکنیب و انکار کردند، در حالی که حق است! (به آنها) بگو: «من مسؤول (ایمان آوردن) شما نیستم! (وظیفه من، تنها ابلاغ رسالت است، نه اجبار شما بر ایمان.)» (۶۶)

هر خیری (که خداوند به شما داده)، سرانجام قرارگاهی دارد، (و در موعد خود انجام می‌گیرد) و بزوادی خواهید دانست! (۶۷)

هر گاه کسانی را نیدی که آیات ما را استهزا می‌کنند، از آنها روی بگردان تا به سخن دیگری بپردازند! و اگر شیطان از یاد تو ببرد، هرگز پس از یادآمدن با این جمعیت ستمگر منشی! (۶۸)

و (اگر) افراد با تقدیر (برای ارشاد و اندرز با آنها بنشینند)، چیزی از حساب (و گناه) آنها بر ایشان نیست؛ ولی (این کار، باید تتها) برای پذارتری آنها باشد، شاید (بشنود و) تقدیر پیشه کنند! (۱۹)

و رهایی را که آین (فطري) خود را به بازی و سرگرمی گرفتند، و زندگی دنیا، آنها مغدور ساخته، و با این (قرآن)، به آنها پذارتری نمای، تاگر فتار (عواقب شوم) اعمال خود نشوند! (و در قیامت) جز خدا، نه پذاری دارند، و نه شفاعت‌کنندگان! و (جنون کسی) هر گونه عرضی بپردازد، از او پذیرفته نخواهد شد؛ آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالی شده‌اند که خود انجام داده‌اند؛ نوشایه‌ای از آب سوران برای آنهاست؛ و عذاب دردنگی بخاطر اینکه کفر می‌ورزیدند (و آیات الجی را انکار) می‌کرند. (۲۰)

بگو: «آیا غیر از خدا، چیزی را بخواهیم (و عبادت کنیم) که نه سودی به حال مال دارد، نه زیانی؛ و (به این ترتیب)، به عقب برگردیم بعد از آنکه خداوند ما را هدایت کرده است؟! همانند کسی که بر اثر وسوسه‌های شیطان، در روی زمین راه را گم کرده، و سرگردان مانده است؛ در حالی که یارانی هم دارد که او را به هدایت دعوت می‌کنند (و می‌گویند) به سوی ما بیا!» بگو: «تتها هایات خداوند، هدایت است؛ و ما مستور دائمیم که تسلیم پروردگار عالیان باشیم. (۲۱)

و (تیز به ما فرمان داده شده به) اینکه: نماز را برپا دارید! و از او بپر هیزید! و تتها اوست که به سویش محشور خواهد شد.» (۷۲)

اوست که آسمانها و زمین را بحق افرید؛ و آن روز که (به هر چیز) می‌گوید: «موجود باش!» موجود می‌شود؛ سخن او، حق است؛ و در آن روز که در «صور» مدیده می‌شود، حکومت مخصوص اوست، از پنهان و اشکار با خبر است، و اوست حکیم و آنگاه. (۷۳)

(به خاطر بیاورید) هنگامی را که ابراهیم به پدرش (عمویش) «ازر» گفت: «آیا بتنهانی را معیوبان خود انتخاب می‌کنی؟! من، تو و قوم تو را در گمراهی اشکاری می‌بینم.» (۷۴)

و این چنین، ملکوت آسمانها و زمین (و حکومت مطلقه خداوند بر آنها) را به ابراهیم نشان دادیم؛ (تا به آن استقلال کند)، و اهل یقین گردد. (۷۵)

هنگامی که (تاریکی) شب او را پوشانید، ستاره‌ای مشاهده کرد، گفت: «این خدای من است؟ سدنه اما هنگامی که عروب کرد، گفت: «غروب‌بکنندگان را دوست ندارم!» (۷۶)

و هنگامی که ماه را دید که (سینه افق را) می‌شکافد، گفت: «این خدای من است؟» اما هنگامی که (آن هم) غروب کرد، گفت: «اگر پروردگارم مرا راهنمایی نکند، مسلمًا از گروه گمراهن خواهم بود.»^(۷۷)

و هنگامی که خورشید را دید که (سینه افق را) می‌شکافت، گفت: «این خدای من است؟ این (که از همه) بزرگتر است!» اما هنگامی که غروب کرد، گفت: «ای قوم من از شریکهای که شما (برای خدا) می‌سازید، بیزارم!»^(۷۸)

من روی خود را به سوی کسی کردم که آسمانها و زمین را آفریده؛ من در ایمان خود خالصم؛ و از مشرکان نبیستم!^(۷۹)

ولی قوم او (ابراهیم)، با وی به گفتگو و سنجید پرداختند؛ گفت: «آیا درباره خدا با من گفتگو و سنجید؟! در حالی که خداوند، مرا با دلایل روشن هدایت کرده؛ و من از آنچه شما هستای (خدا) قرار می‌دهید، نمی‌ترسم (و به من زیانی نمی‌رسانند)! مگر پروردگارم چیزی را بخواهد! و سعثت اگاهی پروردگارم همه چیز را در بررسی‌گیرد؛ آیا متذکر (و بیدار) نمی‌شوید؟!»^(۸۰)

چگونه من از بتهای شما بترسم؟! در حالی که شما از این نمی‌ترسمید که برای خدا، همتایی قرار داده‌اید که هیچ گونه دلیلی درباره آن، بر شما نازل نکرده است! (راست بگویید) کدام یاک از این دو دسته (بیت‌پستان و خدای‌ستان)، شایسته‌تر به اینی (از مجازات) هستند اگر می‌دانید؟!^(۸۱)

(آری)، آنها که ایمان آورند، و ایمان خود را با شرک و ستم نیالوندند، اینی تنها از آن آنهاست؛ و آنها هدایت‌یافتگانند!^(۸۲)

اینها دلایل ما بود که به ابراهیم در برابر قویش دادیم! در جلت هر کس را بخواهیم (و شایسته بدانیم)، بالا می‌بریم؛ پروردگار تو، حکیم و دانست.^(۸۳)

و اسحاق و یعقوب را به او (ابراهیم) بخشدیدم؛ و هر دو را هدایت کردیم؛ و نوح را (نیز) پیش از آن هدایت نمودیم؛ و از فرزندان او، داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت کردیم)؛ این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم!^(۸۴)

و (هچنین) زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را؛ همه از صالحان بودند.^(۸۵)

و اسماعیل و ایسح و یونس و لوطرا؛ و همه را بر جهانیان برتری دادیم. (۸۶)

و از پدران و فرزندان و برادران آنها (افرادی را برتری دادیم) و برگزیدیم و به راه راست، هدایت نمودیم. (۸۷)

این، هدایت خداست؛ که هر کس از بندگان خود را بخواهد با آن راهنمایی می‌کند! و اگر آنها مشترک شوند، اعمال (نیکی) که انجام داده‌اند، نابود می‌گردد (و نتیجه‌ای از آن نمی‌گیرند). (۸۸)

آنها کسانی هستند که کتاب و حکم و نبوت به آنان دادیم؛ و اگر (نفرض) نسبت به آن کفر ورزند، (این حق زمین نمی‌ماند؛ زیرا) کسان دیگری را نگاهبان آن می‌سازیم که نسبت به آن، کافر نیستند. (۸۹)

آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده؛ پس به هدایت آنان اقتدا کن! (و) بگو: «در برابر این (رسالت و تبلیغ)، پاداشی از شما نمی‌طلبم! این (رسالت)، چیزی جز یک یاداوری برای جهانیان نیست! (این وظیفه من است)» (۹۰)

آنها خدارا درست نشناختند که گفتند: «خدا، هیچ چیز بر هیچ انسانی، فرستاده است!» بگو؛ سخن‌آورده کسی کتابی را که موسی آورد، نازل کرد؟! کتابی که برای مردم، نور و هدایت بود؛ «اما شما آن را بصورت پراکنده فرار می‌دهید؛ قسمتی را آشکار، و قسمت زیبای را پنهان می‌دارید؛ و مطالبی به شما تعلیم داده شده که نه شما و نه پدر انتان، از آن با خبر نبودید!» بگو؛ سخن‌آورده! سپس آنها در گفتگوهای لجاجات‌آمیزشان رها کن، تا بازی کنند! (۹۱)

و این کتابی است که ما آن را نازل کردیم؛ کتابی است پربرکت، که آنچه را پیش از آن آشده، تصدیق می‌کند؛ (آن را فرستادیم تا مردم را به پادشاهی الهی، بشارت دهی)، و تا (أهل) ام القری (مک) و کسانی را که گرد آن هستند، بترسانی! (یقین بدان) آنها که به آخرت ایمان دارند، و به آن ایمان می‌آورند؛ و بر نماز‌های خویش، مراقبت می‌کنند! (۹۲)

چه کسی ستمکارتر است از کسی که دروغی به خدا بینند، یا بگوید: «بر من، وحی فرستاده شده»، در حالی که به او وحی نشده است، و کسی که بگوید: «من نیز همانند آنچه خدا نازل کرده است، نازل می‌کنم»؟! و اگر بینی هنگامی که (این) ظالمان در شداید مرگ فرو رفتند، و فرشتگان دسته‌هارا گشوده، به آنان می‌گویند: «جان خود را خارج سازید! امروز در برای دروغهایی که به خدا بستید و نسبت به آیات او تکبر ورزیدید، مجازات خوارکنندگان خواهد بید!» (به حال آنها تاسف خواهی خورد) (۹۳)

و (روز قیامت به آنها گفته می‌شود): همه شما تنها به سوی ما بازگشت نمودید، همان‌گونه که روز اول شمارا آفریدم! و آنچه را به شما بخشیده بودیم، پشت سر گذاردید! و شفیعانی را که شریک در شفاعت خود می‌پنداشتید، با شما نسی‌بینیم! پیوندهای شما برپرده شده است؛ و تمام آنچه را تکیهگاه خود تصور می‌کردید، از شما دور و گم شده‌اند! (۹۴)

خداؤند، شکافنده دانه و هسته است؛ زنده را از مرده خارج می‌سازد، و مرده را از زنده بیرون می‌آورد؛ این است خدا شما! پس چگونه از حق منحرف می‌شوید؟! (۹۵)

او شکافنده صبح است؛ و شب را سایه آرامش، و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده است؛ این، اندازه‌گیری خداوند قوانای دانست! (۹۶)

او کسی است که ستارگان را برای شما قرار داد، تادر تاریکیهای خشکی و دریا، به وسیله آنها راه پایید! ما نشانه‌های خود را برای کسانی که می‌دانند، (و اهل فکر و اندیشه‌اند) بیان داشتیم! (۹۷)

او کسی است که شما را از یک نفس آفرید! و شما دو گروه هستید: بعضی پایدار (از نظر ایمان یا خلفت کامل)، و بعضی ناپایدار؛ ما آیات خود را برای کسانی که می‌فهمند، تشریح نمودیم! (۹۸)

او کسی است که از آسمان، آبی نازل کرد، و به وسیله آن، گیاهان گوناگون رویاندیم؛ و از آن، ساقه‌ها و شاخه‌های سبز، خارج ساختیم؛ و از آنها دانه‌های متراکم، و از شکوفه نخل، شکوفه‌هایی با رشتۀای باریک بیرون فرستادیم؛ و باعهایی از انواع انگور و زیتون و انار، (گاه) شیبی به یکدیگر، و (گاه) بی‌شباهت! هنگامی که میوه می‌دهد، به میوه آن و طرز رسیدنش بنگردید که در آن، نشانه‌هایی (از عظمت خدا) برای افراد با ایمان است! (۹۹)

آن برای خدا همتیانی از جن قرار دانند، در حالی که خداوند همه آنها را آفریده است؛ و برای خدا، به دروغ و از روی جهل، پسaran و دخترانی ساختند؛ منزه است خدا، و برتر است از آنچه توصیف می‌کنند! (۱۰۰)

او پیدید آورنده آسمانها و زمین است؛ چگونه ممکن است فرزندی داشته باشد؟! حال آنکه همسری نداشته، و همه چیز را آفریده؛ و او به همه چیز دانست. (۱۰۱)

(آری)، این است پروردگار شما! هیچ معبدی جز او نیست؛ آفریدگار همه چیز است؛ او را بپرسید و او نگهبان و مدبر همه موجودات است. (۱۰۲)

چشها او را نمی‌بینند؛ ولی او همه چشمها را می‌بیند؛ او بخشنده (انواع نعمتها، و باخبر از دقایق موجودات)، و آگاه (از همه) چیز است. (۱۰۳)

دلایل روشن از طرف پروردگاریان برای شما آمد؛ کسی که (به وسیله آن، حق را) ببیند، به سود خود اوقست؛ و کسی که از دیدن آن چشم پیوشت، به زیان خوشن می‌باشد؛ و من نگاهبان شما نیستم (و شما را بر قبول ایمان مجبور نمی‌کنم) (۱۰۴)

و اینچنین آیات (خود) را تشریح می‌کنیم؛ بگذار آنها بگویند: «تو درس خوانده‌ای (و آنها را از دیگری آموخته‌ای)»! می‌خواهیم آن را برای کسانی که آمده در راه حق‌باقاعد، روشن سازیم. (۱۰۵)

از آنچه که از سوی پروردگارت بر تو وحی شده، پیروی کن! هیچ معبودی جز او نیست! و از مشرکان، روی بگردان! (۱۰۶)

اگر خدا می‌خواست، (همه به اجبار ایمان می‌آورند)، و هیچ یک مشترک نمی‌شند؛ و ما تو را مسؤول (اعمال) آنها قرار نداده‌ایم؛ و وظیفه نداری آنها را (به ایمان) مجبور سازی! (۱۰۷)

(به معبود) کسانی که غیر خدا را می‌خوانند دشمن ندهید، مبادا آنها (نیز) از روی (ظلم و) جهل، خدا را دشمن دهند! اینچنین برای هر امتی عملشان را زینت دائم سپس بازگشت همه آنان به سوی پروردگاریان است؛ و آنها را از آنچه عمل می‌کرندند، آگاه می‌سازد (و پاداش و کیفر می‌دهد). (۱۰۸)

با نهایت اصرار، به خدا سوکنگ یاد کردند که اگر نشانه‌ای (معجزه‌ای) برای آنان بباید، حتماً به آن ایمان می‌آورند؛ بگو: «معجزات فقط از سوی خداست (و در اختیار من نیست که به میل شما معجزه‌ای بیاورم)؛ و شما از کجا سی‌دانید که هرگاه معجزه‌ای بباید (ایمان می‌آورند؟ خیر)، ایمان نمی‌آورند!» (۱۰۹)

و مادرها و چشمها ای آنها را واژگونه می‌سازیم؛ (آری آنها ایمان نمی‌آورند) همان‌گونه که در آغاز، به آن ایمان نیبورند! و آنان را در حال طغیان و سرکشی، به خود و امی‌گذاریم تا سرگردان شوند! (۱۱۰)

(و حتی) اگر فرشتگان را بر آنها نازل می‌کردیم، و مرگان با آنان سخن می‌گفتند، و همه چیز را در برابر آنها جمع می‌سوندیم، هر گز ایمان نمی‌آورند؛ مگر آنکه خدا بخواهد! ولی بیشتر آنها نمی‌دانند! (۱۱۱)

اینچنین در برابر هر پیامبری، دشمنی از شیاطین انس و جن قرار دادیم؛ آنها بطور سری (و درگوشی) سخنان فریبنده و بی‌اساس (برای اغفال مردم) به یکدیگر می‌گفتند؛ و اگر پروردگارت می‌خواست، چنین نمی‌کرند؛ (و می‌توانست جلو آنها را بگیرد؛ ولی اجبار سودی ندارد). بنابر این، آنها و تهمه‌ایشان را به حال خود و انگار! (۱۱۲)

نتیجه (وسوسه‌های شیطان و تبلیغات شیطان صفتان) این خواهد شد که دلهای منکران قیامت، به آنها متمایل گردد؛ و به آن راضی شوند؛ و هر گناهی که بخواهد، انجام دند! (۱۱۳)

(با این حال)، آیا غیر خدا را به داوری طلب؟! در حالی که اوست که این کتاب آسمانی را، که همه چیز در آن آمده، به سوی شما فرستاده است؛ و کسانی که به آنها کتاب آسمانی داده‌ایم می‌دانند این کتاب، بحق از طرف پروردگارت نازل شده؛ بنابر این از تردیدکنندگان می‌باشد! (۱۱۴)

و کلام پروردگار تو، با صدق و عدل، به حد تسام رسید؛ هیچ کس نمی‌تواند کلمات او را نگرگون سازد؛ و او شنونده دانست. (۱۱۵)

اگر از بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند؛ (زیرا) آنها تنها از گمان پیروی می‌نمایند، و تخمين و حدس (واهی) می‌زنند. (۱۱۶)

پروردگارت به کسانی که از راه او گمراه گشته‌اند، اگاهتر است؛ و همچنین از کسانی که هدایت یافته‌اند. (۱۱۷)

از (گوشتش) آنچه نام خدا (هنگام سر بریدن) بر آن گفته شده، بخورید (و غیر از آن نخورید) اگر به آیات او ایمان دارید! (۱۱۸)

چرا از چیزها (گوشتها) که نام خدا بر آنها برده شده نمی‌خورید؟! در حالی که (خداوند) آنچه را بر شما حرام بوده، بیان کرده است! مگر اینکه ناچار بشوید؛ (که در این صورت، خوردن از گوشش آن حیوانات جائز است). و بسیاری از مردم، به خطاب هوی و هوس و بی‌دانشی، (دیگران را) گمراه می‌سازند؛ و پروردگارت، تجاوز کاران را بهتر می‌شناسد. (۱۱۹)

گناهان آشکار و پنهان را رها کنید! زیرا کسانی که گناه می‌کنند، بزوی در برابر آنچه مرتکب می‌شوند، مجازات خواهند شد. (۱۲۰)

و از آنچه نام خدا بر آن برده نشده، نخورید! این کار گناه است؛ و شیاطین به دوستان خود مطالی مخفیانه القا می‌کنند، تا با شما به مجاله برخیزند؛ اکثر آنها اطاعت کنند، شما هم مشرک خواهید بود! (۲۱)

ایا کسی که مرد بود، سپس او را زنده کردیم، و نوری بر ایش قرار دادیم که با آن در میان مردم راه برود، همانند کسی است که در ظلمتها باشد و از آن خارج نگردد! این گونه برای کافران، اعمال (زیارتی) که انجام می‌دانند، تزیین شده (و زیبا جلوه کرده) است. (۲۲)

و (نیز) این گونه در هر شهر و آبادی، بزرگان گهکاری قرار دادیم؛ (افرادی که همه گونه قدرت در اختیارشان گذارندیم؛ اما آنها سوء استفاده کرده، راه خطأ پیش گرفته‌اند) و سرانجام کارشان این شد که به مکر (و فربی مردم) پرداختند؛ ولی تنها خودشان را فربی می‌دهند و نمی‌فهمند! (۲۳)

و هنگامی که آیه‌ای برای آنها بیاید، می‌گویند: «ما هرگز ایمان نمی‌آوریم، مگر اینکه همانند چیزی که به پیامبران خدا داده شده، به ما هم داده شود!» خداوند اگاهتر است که رسالت خویش را کجا قرار دهد! بزودی کسانی که مرتكب گناه شدند، و مردم را از راه حق منحرف ساختند، در مقابل مکر (و فربی و نیرنگی) که می‌کرند، گرفتار حقارت در پیشگاه خدا، و عذاب شدید خواهند شد. (۲۴)

آن کس را که خدا بخواهد هدایت کند، سینه‌اش را برای (پذیرش) اسلام، گشاده می‌سازد؛ و آن کس را که بخارط اعمال خلاقلش بخواهد گمراہ سازد، سینه‌اش را آنچنان تنگ می‌کند که گویا می‌خواهد به آسمان بالا برود؛ این گونه خداوند پلیدی را بر افرادی که ایمان نمی‌آورند قرار می‌دهد! (۲۵)

و این راه مستقیم (و سنت جاویدان) پروردگار نوست؛ ما آیات خود را برای کسانی که پند می‌گیرند، بیان کردیم! (۲۶)

برای آنها (در بیهشت) خانه امن و امان نزد پروردگارشان خواهد بود؛ و او، ولی و یاور آنهاست بخارط اعمال (نیکی) که انجام می‌دانند. (۲۷)

در آن روز که (خد) همه آنها را جمع و محشور می‌سازد، (می‌گوید): ای جمعیت شیاطین و جن! شما افراد زیادی از انسانها را گمراه ساختید! دوستان و پیروان آنها از میان انسانها می‌گویند: من خلیپرور دگار! من يك از مادو گروه (پیشوایان و پیروان گمراه) از دیگری استفاده کردم؛ (ما به لذات هوس الود و زونگذر رسیدیم؛ و آنها بر ما حکومت کردند)؛ و به اجلی که برای ما مقرر داشته بودی رسیدیم.» (خداوند) می‌گوید: «آتش جایگاه شاست؛ جاودانه در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد» پروردگار تو حکیم و دانست. (۲۸)

ما این گونه بعضی از سنتگران را به بعضی دیگر و امیگزاریم به سبب اعمالی که انجام می‌دادند. (۱۲۹)

(در آن روز به آنها می‌گوید): ای گروه جن و انس! آیا رسولانی از شما به سوی شما نیامدند که آیات مرا برایتان بازگو می‌کردند، و شمارا از ملاقات چنین روزی بیم می‌دادند؟ آنها می‌گویند: «بر ضد خودمان گواهی می‌دهیم؛ (آری)، ما بد کردیم» و زندگی (پیر زرق و برق) دنیا آنها را فریب داد؛ و به زبان خود گواهی می‌دهند که کافر بودند! (۱۳۰)

این بخاطر آن است که پروردگارت هیچگاه (مردم) شهرها و آبادیها را بخاطر ستمایشان در حال غلت و بیخبری هلاک نمی‌کند. (بلکه قبل از رسولانی برای آنها می‌فرستد). (۱۳۱)

و برای هر یک (از این دو دسته)، درجات (و مراتبی) است از آنچه عمل کردند؛ پروردگارت از اعمالی که انجام می‌دهند، غافل نیست. (۱۳۲)

پروردگارت بیناز و مهربان است؛ (پس به کسی ستم نمی‌کند؛ بلکه همه، نتیجه اعمال خود را می‌گیرند؛ اگر بخواهد، همه شمارا می‌پرد؛ سپس هر کس را بخواهد جانتشیں شما می‌سازد؛ همان‌طور که شمارا از نسل اقوام دیگری به وجود آورد. (۱۳۳)

آنچه به شما و عده داده می‌شود، یقیناً می‌آید؛ و شما نمی‌توانید (خدا را) ناتوان سازید (و از عدالت و کیفر او فرار کنید)! (۱۳۴)

بگو: «ای قوم من! هر کار در قدرت دارید بکنید! من (هم به وظیفه خود) عمل می‌کنم؛ اما بزوی خواهد داشت چه کسی سرانجام نیک خواهد داشت (و پیروزی با چه کسی است! اما) به یقین، ظالمان رستگار نخواهند شد!» (۱۳۵)

آنها (مشرکان) سهمی از آنچه خداوند از زراعت و چهارپایان آفریده، برای او قرار دادند؛ (و سهمی برای بتها!) و بگمان خود گفتند: «این مل خداست! و این هم مل شرکای ما (یعنی بتها) است!» آنچه مل شرکای آنها بود، به خدا نمی‌رسید؛ ولی آنچه مال خدا بود، به شرکایشان می‌رسید! (آری، اگر سهم بتها با کمیابی موافق می‌شد، مال خدا را به بتها می‌دادند؛ اما عکس آن را مجاز نمی‌دانستند) چه بد حکم می‌کنند (که علاوه بر شرک، حتی خدارا کمتر از بتها می‌دانند)! (۱۳۶)

هیین گونه شرکای آنها (بنها)، قتل فرزندانشان را در نظرشان جلوه دانند؛ (کوکان خود را اقربانی بنها می‌کرند، و افخار می‌نمودند) سرانجام آنها را به هلاکت افکنند؛ و ایننشان را بر آنان مشبه ساختند. و اکر خدا می‌خواست، چنین نمی‌کرند؛ (زیرا می‌توانست چلو آنان را بگیرد؛ ولی اجبار سودی ندارد). بنابر این، آنها و تهمه‌ایشان را به حال خود و اگذار (وبه آنها اعتنا مکن)! (۱۳۷)

و گفتند: «این قسمت از چهارپایان و زراعت (که مخصوص بتهاست، برای همه) منوع است؛ و جز کسانی که ما بخواهیم به گمان آنها نباید از آن بخورند! و (بنها) چهارپایانی است که سوارشدن بر آنها (بر ما) حرام شده است!» و (بنی) چهارپایانی (بود) که (هنگام ذبح)، نام خدا را بر آن نمی‌برند، و به خدا دروغ می‌بینند؛ (و می‌گفتند: «این احکام، همه از ناحیه اوست.») بزودی (خدا) کیفر افتراءهای آنها را می‌دهد! (۱۳۸)

و گفتند: «آنچه (از بچه) در شکم این حیوانات است، مخصوص مردان ماست؛ و بر همسران ما حرام است! اما اگر مرد باشد (مرد مولود شود)، همگی در آن شریکند». بزودی (خدا) کیفر این توصیف (و احکام دروغین) آنها را می‌دهد؛ او حکیم و دانست. (۱۳۹)

به یقین آنها که فرزنان خود را از روی جهل و نادانی کشند، گرفتار خسران شدند؛ (زیرا) آنچه را خدا به آنها روزی داده بود، بر خود تحریم کرند؛ و بر خدا افترا بستند. آنها گمراه شدند؛ و (هرگز) هدایت نیافته بودند. (۱۴۰)

اوست که باغهای معروش (باغهایی که در ختنش روی داریست‌ها قرار دارد)، و باغهای غیرمعروش (باغهایی که نیاز به داریست ندارد) را افرید؛ صحنین نخل و انواع زراعت را، که از نظر سیوه و طعم با هم متفاوتند؛ و (بنی) درخت زیتون و انار را، که از جهتی با هم شبیه، و از جهتی تفاوت دارند؛ (برگ) و ساختمان ظاهری‌شان شبیه یکدیگر است، در حالی که طعم میوه آنها متفاوت می‌باشد. از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می‌رسند، بخورید! و حق آن را به هنگام درو، بپردازید! و اسراف نکنید، که خداوند مسrfان را دوست ندارد! (۱۴۱)

(او کسی است که) از چهارپایان، برای شما حیوانات باربر، و حیوانات کوچک (برای منافع دیگر) افرید؛ از آنچه به شما روزی داده است، بخورید! و از گلهای شیطان پیروی ننمایید، که او دشمن آشکار شماست! (۱۴۲)

هشت جفت از چهارپایان (برای شما) افرید؛ از میش دو جفت، و از بز دو جفت؛ بگو: «آیا خداوند نرهای آنها را حرام کرده، یا ماده‌ها را؟ یا آنچه شکم ماده‌ها در برگرفته؟ اگر راست می‌گویید (و بر تحریم اینها دلیلی دارد)، به من خبر دهید!» (۱۴۳)

و از شتر یک جفت، و از گاو هم یک جفت (برای شما افرید)؛ بگو: «کدامیک از اینها را خدا حرام کرده است؟ نرها یا ماده‌ها را؟ یا آنچه را شکم ماده‌ها در برگرفته؟ یا هنگامی که خدا شما را به این موضوع توصیه کرد، شما گواه (بر این تحریم)

بودید؟ پس چه کسی سستکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ می‌پندد، تا مردم را از روی جهل گمراه سازد؟! خداوند هیچ گاه سنتگران را هدایت نمی‌کند» (۱۴۴)

بگو: «در آنچه بر من وحی شده، هیچ غذای حرامی نمی‌باشد؛ بجز اینکه مردار باشد، یا خونی که (از بدن حیوان) بیرون ریخته، یا گوشت خونک -که اینها همه پلیدند. یا حوانی که به گناه، هنگام سر بریدن، نام غیر خدا (نام بتها) بر آن برده شده است.» اما کسی که مضرور (به خوردن این محمرات) شود، بی اینکه خواهان لذت باشد و یا زیاده روی کند (گناهی بر او نیست)؛ زیرا پرورنگارت، آمرزنه مهربان است. (۱۴۵)

و بر بیویان، هر حیوان ناخن‌دار (حیواناتی که سه یکبارچه دارند) را حرام کردیم؛ و از گاو و گوسفند، پیه و چربیشان را بر آنان تحریم نمودیم؛ مگر چربیهایی که بر پشت آنها قرار دارد، و یا در دو طرف پهلوها، و یا آنها که با استخوان آمیخته است؛ این را بخارتر سئمی که می‌کردد به آنها کیفر دادیم؛ و ماراست می‌گزییم. (۱۴۶)

اگر تو را تکذیب کنند (و این حقایق را نپذیرند)، به آنها بگو: «پرورنگار شما، رحمت گستردهای دارد؛ اما مجازات او همان مجرمان نفع شدنی نیست! (و اگر ادامه دهید کیفر شما حتمی است) (۱۴۷)

بزودی مشرکان (برای تبرئه خوبیش) می‌گویند: «اگر خدا می‌خواست، نه ما مشرک می‌شیم و نه پر ان ما؛ و نه چیزی را تحریم می‌کردیم!» کسانی که بیش از آنها بودند نیز، همین گونه دروغ می‌گفتند؛ و سرانجام (طعم) کیفر مارا چشیدند. بگو: «آیا دلیل روشنی (بر این موضوع) دارید؟ پس آن را به ما نشان دهید؛ شما فقط از پندرهای بی‌اساس پیروی می‌کنید، و تخریب‌های نابجا می‌زنید.» (۱۴۸)

بگو: «دلیل رسما (و قاطع) برای خداست (دلیلی که برای هیچ کس بهانه‌ای باقی نمی‌گذارد). و اگر او بخواهد، همه شمارا (به اجبار) هدایت می‌کند. (ولی چون هدایت اجباری بی‌شرط است، این کار را نمی‌کند.)» (۱۴۹)

بگو: «گواهان خود را، که گواهی می‌دهند خداوند اینها را حرام کرده است، بیاورید!» اگر آنها (بدروع) گواهی دهنده، تو با آنان (همصدانشون!) و گواهی نند؛ و از هری و هوس کسانی که ایشان را تکذیب کرند، و کسانی که به اخراج ایمان ندارند و برای خدا شریک قاتلتند، پیروی مکن! (۱۵۰)

بگو: «باید آنچه را پرورنگارتان بر شما حرام کرده است برایتان بخوانم؛ اینکه چیزی را شریک خدا قرار ندهید! و به پدر و مادر نیکی کنید! و فرزندانتان را از (ترس) فقر، نکشید! ما شما و آنها را روزی می‌دهیم؛ و نزدیک کارهای زشت نروید، چه اشکار باشد چه پنهان! و انسانی را که خداوند محترم شمرده، به قتل نرسانید! مگر بحق (و از روی استحقاق)؛ این چیزی است که خداوند شمارا به آن سفارش کرده، شاید درک کنید! (۱۵۱)

و به مال پیتم، جز به بهترین صورت (و برای اصلاح)، نزدیک نشود، تا به حد رشد خود برسد! و حق پیمانه و وزن را بعدلت ادا کنید! هیچ کس را، جز بمقدار تواناییش، تکلیف نمی‌کنیم و هنگامی که سخنی می‌گویید، عدالت را رعایت نماید، حتی اگر در مورد نزدیکان (شما) بوده باشد و به پیمان خدا وفا کنید، این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می‌کند، تا متنکر شوبد! (۱۵۲)

این راه مستقیم من است، از آن پیروی کنید! و از راههای پراکنده (و انحرافی) پیروی نکنید، که شما را از طریق حق، دور می‌سازد! این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می‌کند، شاید پر هیزگاری پیشه کنید!» (۱۵۳)

سپس به موسی کتاب (آسمانی) دادیم؛ (و نعمت خود را) بر آنها که نیکوکار بودند، کامل کردیم؛ و همه چیز را (که) مورد نیاز آنها بود، در آن روش ساختیم؛ کتابی که مایه هدایت و رحمت بود؛ شاید به لفای پرور دگارشان (و روز رستاخیز)، ایمان بیاورند! (۱۵۴)

و این کتابی است پر برکت، که ما (بر تو) نازل کردیم؛ از آن پیروی کنید، و پر هیزگاری پیشه نمائید، باشد که مورد رحمت خدا (قرار گیرید)! (۱۵۵)

(ما این کتاب را با این امتیازات نازل کردیم) تا نگویید: «کتاب آسمانی تنها بر دو طایفه پیش از ما (بپود و نصاری) نازل شده بود؛ و ما از بحث و بررسی آنها بی خبر بودیم!» (۱۵۶)

یا نگویید: «اگر کتاب آسمانی بر ما نازل می‌شد، از آنها هدایت یافته‌تر بودیم!» اینک آیات و دلایل روش از جانب پرور دگارتان، و هدایت و رحمت برای شما آمد! پس، چه کمی ستمکارتر است از کسی که آیات خدا را تکذیب کرده، و از آن روی گردانده است؟! اما بزویدی کسانی را که از آیات ماروی می‌گردانند، بخاطر همین اعراض بی‌دلیشان، مجازات شدید خواهیم کرد! (۱۵۷)

ایا جز این انتظار دارند که فرنگان (مرگ) به سراغشان آیند، یا خداوند (خویش) به سوی آنها بیاید، یا بعضی از آیات پرور دگارت (و نشانهای رستاخیز)؟! اما آن روز که بعضی از آیات پرور دگارت تحقق پذیرد، ایمان اوردن افرادی که قبل ایمان نیاورده‌اند، یا در ایمانشان عمل نیکی انجام نداده‌اند، مسودی به حاشان نخواهد داشت! بگو: «اگر کسی که شما چنین انتظارات نادرستی دارد، انتظار بکنید سما هم انتظار (کیفر شما را) می‌کشیم!» (۱۵۸)

کسانی که آین خود را پراکنده ساختند، و به دستهای گونگون (و مذاهی مختلف) تقسیم شدند، تو هیچ گونه رابطه‌ای با آنها نداری! سر و کار آنها تنها با خداست؛ سپس خدا آنها را از آنچه انجام می‌دانند، باخبر می‌کند. (۱۵۹)

هر کس کار نیکی بجا آورد، ده برابر آن پاداش دارد، و هر کس کار بدی انجام دهد، جز بمانند آن، کیفر خواهد دید؛ و ستمی بر آنها خواهد شد. (۱۶۰)

پگو: «پرور دگارم مرا به راه راست هدایت کرده؛ آینه‌ی پا بر جا (و ضامن سعادت دین و دنیا)؛ آین ابراهیم؛ که از آینه‌های خرافی روی برگرداند؛ و از مشرکان نبود.» (۱۶۱)

پگو: «شمار و تمام عبادات من، و زندگی و مرگ من، همه برای خداوند پرور دگار جهانیان است.» (۱۶۲)

همتایی برای او نیست؛ و به همین مامور شده‌ام؛ و من نخستین مسلمانم!» (۱۶۳)

پگو: «آیا غیر خدا، پرور دگاری را بطلبم، در حالی که او پرور دگار همه چیز است؟! هیچ کس، عمل (بدی) جز به زیان خودش، انجام نمی‌دهد؛ و هیچ گنگه کاری گله نیگری را متحمل نمی‌شود؛ سپس بازگشت همه شما به سوی پرور دگار تان است؛ و شما را از آنچه در آن اختلاف داشتید، خبر خواهد داد.» (۱۶۴)

و او کسی است که شما را جانشینان (و نماینگان) خود در زمین ساخت، و درجات بعضی از شمارا بالاتر از بعضی دیگر قرار داد، تا شمارا به وسیله آنچه در اختیارتان قرار داده بیازماید؛ به یقین پرور دگار تو سریع العاقاب و امرزنه مهریان است. (کیفر کسانی را که از بوته امتحان نادرست در آیند، زود می‌دهد؛ و نسبت به حق پویان مهریان است.) (۱۶۵)

سوره الاعراف

به نام خداوند بخشندۀ بخشایشگر

المص (۱)

این کتابی است که بر تو نازل شده؛ و نباید از ناحیه آن، تراحتی در سینه داشته باشی! تا به وسیله آن، (مردم را از عواقب سوء عقاید و اعمال نادرستیان) بیم دهی؛ و تذکری است برای مؤمنان. (۲)

از چیزی که از طرف پروردگارتن بر شما نازل شده، پیروی نکنید! و از اولیا و معبدهای دیگر جز او، پیروی نکنید! اما کمتر متنذکر می‌شود! (۳)

چه بسیار شهرها و آبادیها که آنها را (بر اثر گناه فراوanstan) هلاک کردیم! او عذاب ما شب‌هنگام، یاد روز هنگامی که استراحت کرده بودند، به سرانشان آمد. (۴)

و در آن موقع که عذاب ما به سراغ آنها آمد، سخنی نداشتند جز اینکه گفتند: «ما ظالم بودیم! سنه (ولی این اعتراف به گناه، دیگر دیر شده بود؛ و سودی به حالتان نداشت). (۵)

به یقین، (هم) از کسانی که پیامبران به سوی آنها فرستاده شدند سؤال خواهیم کرد؛ (و هم) از پیامبران سؤال می‌کنیم! (۶)

و مسلماً (اعمالشان را) با علم (خود) برای آنان شرح خواهیم داد؛ و ما هرگز غایب نبودیم (باکه همه جا حاضر و ناظر اعمال بندگان هستیم)! (۷)

وزن کردن (اعمال، و سنجش ارزش آنها) در آن روز، حق است! کسانی که میزانهای (عمل) آنها سنگین است، همان رستگارانند! (۸)

و کسانی که میزانهای (عمل) آنها سبک است، افرادی هستند که سرمایه وجود خود را، با خاطر ظلم و ستمی که نسبت به آیات مامی‌کردن، از نست داده‌اند. (۹)

ما تسلط و سالکیت و حکومت بر زمین را برای شما قرار دادیم؛ و انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم؛ اما کمتر شکرگزاری می‌کنید! (۱۰)

ما شمارا آفریدیم؛ سپس صورت بندی کردیم؛ بعد به فرشتگان گفتیم: «برای آدم خصوص کنید!» آنها همه سجده کرند؛ جز ابلیس که از سجده‌کنندگان نبود. (۱۱)

(خداوند به او) فرمود: «در آن هنگام که به تو فرمان دادم، چه چیز تو را مانع شد که سجده کنی؟» گفت: «من از او بهترم؛
مرا از آتش آفریدهای و او را از گل!» (۱۲)

گفت: «از آن (مقام و مرتبه‌ات) فرود آی! تو حق نداری در آن (مقام و مرتبه) تکبر کنی! بیرون رو، که تو از افراد پست و
کوچکی!» (۱۳)

گفت: «مرا تاروزی که (مردم) بر انگیخته می‌شوند مهلت ده (و زنده بگذار!)» (۱۴)

فرمود: «تو از مهلت داده شدگانی!» (۱۵)

گفت: «اکنون که مرا گمراه ساختی، من بر سر راه مستقیم تو، در برابر آنها کمین می‌کنم!» (۱۶)

سپس از پیش رو و از پشت سر، و از طرف راست و از طرف چپ آنها، به سراغشان می‌روم؛ و بیشتر آنها را شکرگزار
نخواهی یافت!» (۱۷)

فرمود: «از آن (مقام)، با ننگ و عار و خواری، بیرون رو! و سوگند یاد می‌کنم که هر کس از آنها از تو پیروی کند، جهنم
را از شما همگی پر می‌کنم!» (۱۸)

و ای آدم! تو و همسرت در بهشت ساکن شوید! و از هر جا که خواستید، بخورید! اما به این درخت نزدیک نشوید، که از
ستمکاران خواهد بود!» (۱۹)

سپس شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا آنچه را از انداشان پنهان بود، اشکار سازد؛ و گفت: سخن‌لہپروردگاران شما را از
این درخت نهی نکرده مگر بخاطر اینکه (اگر از آن بخورید،) فرشته خواهد شد، یا جاودانه (در بهشت) خواهد ماند!»
(۲۰)

و برای آنها سوگند یاد کرد که من برای شما از خیرخواهانم. (۲۱)

و به این ترتیب، آنها را با فریب (از مقامشان) فرودآورد. و هنگامی که از آن درخت چشیدند، اندامشان (عورتshan) بر آنها اشکار شد؛ و شروع کردند به قرار دادن برگهای (برخان) بهشتی بر خود، تا آن را پوشانند. و پروردگارشان آنها را نداد داد که: «ایا شما را از آن درخت نهی نکردم؟! و نگفتم که شیطان برای شما دشمن آشکاری است؟!» (۲۲)

گفتند: «پروردگار! ما به خوبیشن ستم کردیم! و اگر مارا نبخشی و بر ما رحم نکنی، از زیلکاران خواهیم بود!» (۲۳)

فرمود: «(از مقام خویش)، فرود آید، در حالی که بعضی از شما نسبت به بعض دیگر، دشمن خواهید بود! (شیطان دشمن شماست، و شما دشمن او!) و برای شما در زمین، قرارگاه و سیله بهره‌گیری تا زمان معینی خواهد بود.» (۲۴)

فرمود: «در آن (زمین) زنده می‌شوید؛ و در آن می‌میرید؛ و (در رستاخیز) از آن خارج خواهید شد.» (۲۵)

ای فرزندان آدم! لباسی برای شما فرستادیم که اندام شمارا را می‌پوشاند و مایه زینت شماست؛ اما لباس پر هیزگاری بهتر است! اینها (همه) از آیات خداست، تا متذکر (نعمتهای او) شوند! (۲۶)

ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفرید، آن گونه که پدر و مادر شمارا از بهشت بیرون کرد، و لباسشان را از تشنان بیرون ساخت تا عورتشان را به آنها نشان دهد! چه اینکه او و همکارانش شمارا می‌بینند از جایی که شما آنها را نمی‌بینید؛ (اما بدانید) ما شیاطین را اولیایی کسانی قرار دانیم که ایمان نمی‌آورند! (۲۷)

و هنگامی که کار زشتی انجام می‌دهند می‌گویند: «پدران خود را بر این عمل یافتهم؛ و خداوند مارا به آن نستور داده است!» بگو: «خداوند (هرگز) به کار زشت فرمان نمی‌دهد! آیا چیزی به خدا نسبت می‌دهید که نمی‌دانید؟!» (۲۸)

بگو: «پروردگارم امر به عدالت کرده است؛ و توجه خویش را در هر مسجد (و به هنگام عبادت) به سوی او کنید! و او را بخوانید، در حالی که دین (خود) را برای او خالص گردانید! (و بدانید) همان گونه که در آغاز شمارا آفرید، (بار دیگر در رستاخیز) باز می‌گردید!» (۲۹)

جمعی را هدایت کرده؛ و جمعی (که شایستگی نداشتند)، گمراهی بر آنها سالم شده است. آنها (کسانی هستند که) شیاطین را به جای خداوند، اولیای خود انتخاب کردند؛ و گمان می‌کنند هدایت یافته‌اند! (۳۰)

ای فرزندان آدم! زینت خود را به هنگام رفتن به مسجد، با خود بردارید! و (از نعمتهای الهی) بخورید و بیاشمید، ولی اسراف نکنید که خداوند سرخان را نوست نمی‌دارد! (۳۱)

بگو: «چه کسی زینتهای الهی را که برای بندگان خود آفریده، و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟!» بگو: «اینها در زندگی دنیا، برای کسانی است که ایمان آورده‌اند؛ (اگر چه دیگران نیز با آنها مشارکت دارند؛ ولی) در قیامت، خالص (برای مؤمنان) خواهد بود.» این گونه آیات (خواه) را برای کسانی که آگاهند، شرح می‌دهم! (۳۲)

بگو: «خداؤند، تنها اعمال زشت را، چه آشکار باشد چه بنهان، حرام کرده است؛ و (همچنین) گناه و ستم بناحق را؛ و اینکه چیزی را که خداوند نلیلی برای آن نازل نکرده، شریک او قرار دهد؛ و به خدا مصلبی نسبت دهد که نمی‌داند.» (۳۳)

برای هر قرم و جمعیتی، زمان و سرآمد (معینی) است؛ و هنگامی که سرآمد آنها فرا رسید، نه ساعتی از آن تاخیر می‌کنند، و نه بر آن پیشی می‌گیرند. (۳۴)

ای فرزندان آدم! اگر رسولانی از خود شما به سراغتان بیایند که آیات مرا برای شما بازگو کنند، (از آنها پیروی نکنید؛) کسانی که پرهیزگاری پیشه کنند و عمل صالح انجام دهند (و در اصلاح خویش و دیگران بکوشند)، نه ترسی بر آنهاست و نه غمناک می‌شوند. (۳۵)

و آنها که آیات ما را تکذیب کنند، و در برابر آن تکبر و رزند، اهل نوز خند؛ جلوه‌دار در آن خواهند ماند. (۳۶)

چه کسی ستمکارتر است از آنها که بر خدا دروغ می‌بندند، یا آیات او را تکذیب می‌کنند؟! آنها نصییشان را از آنچه مقدّر شده (از نعمتها و مواهب این جهان) می‌برند؛ تازمانی که فرستادگان ما (فرشتگان قبض ارواح) به سراغشان روند و جانشان را بگیرند؛ از آنها می‌پرسند: «کجا یند معیودهایی که غیر از خدا می‌خوانید؟! (چرا به یاری شما نمی‌آیند؟!)» می‌گویند: «آنها (همه) گم شدند (و از مادر گشتند!)» و بر ضد خود گواهی می‌دهند که کافر بودند! (۳۷)

(خداؤند به آنها) می‌گوید: «در صفت گروه‌های مشابه خود از جن و انس در آتش وارد شوید!» هر زمان که گروهی وارد می‌شوند، گروه دیگر را لعن می‌کنند؛ تا همگی با ثلت در آن قرار گیرند. (در این هنگام) گروه پیروان درباره پیشوایان خود می‌گویند: «خداؤند! اینها بوند که مرا اگراه ساختند؛ پس کیفر آنها را از آتش دو برابر کن! (کیفری برای گمراهیشان، و کیفری بخاطر اگراه ساختن ما.)» می‌فرماید: «برای هر کدام (از شما) عذاب مضاعف است؛ ولی نمی‌دانید! (چرا که پیروان اگر گرد پیشوایان گمراه را نگرفته بوند، قدرتی بر اغوات مردم نداشتند).» (۳۸)

و پیشوایان آنها به پیروان خود می‌گویند: «شما امتیازی بر ما نداشتید؛ پس بچشمید عذاب (الله) را در برابر آنچه انجام می‌دادید!»^(۳۹)

کسانی که آیت ما را تکذیب کردند، و در برابر آن تکبر و رزینه (هرگز) در های آسمان به رویشان گشوده نمی‌شود؛ و (هیچ گاه) داخل بهشت نخواهند شد سگر اینکه شتر از سوراخ سوزن بگذرد! این گونه، گنهکاران را جزا می‌دهیم!^(۴۰)

برای آنها بستری از (آتش) دوزخ، و روی آنها پوشش‌هایی (از آن) است؛ و اینچنین ظالمان را جزا میدهیم!^(۴۱)

و کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند -البته هیچ کس را جز به اندازه توافقیش تکلیف نمی‌کنیم- آنها اهل بیهشتند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند.^(۴۲)

و آنچه در دلها از کینه و حسد دارد، بر می‌کنیم (تادر صفا و صمیمیت با هم زندگی کنند)؛ و از زیر (قصرها و درختان) آنها نهرها جریان دارد؛ می‌گویند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را به این (همه نعمتها) رهنمون شد؛ و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، ما (به آنها) راه نمی‌یافقیم! مسلمان فرستادگان پروردگار ماحق را آورند!» و (در این هنگام) به آنان ندا داده می‌شود که: «این بهشت را در برابر اعمالی که انجام می‌دادید، به ارت بردید!»^(۴۳)

و بیشترین دوزخیان را صدا می‌زنند که: «آنچه را پروردگارمان به ما و عده داده بود، همه را حق یافته‌یم؛ آیا شما هم آنچه را پروردگارتان به شما و عده داده بود حق یافته‌ید؟!» در این هنگام، ندادهندگان در میان آنها ندا می‌ددند که: «لعنت خدا بر ستمگران بد!

!(۴۴)

همانها که (مردم را) از راه خدا بازمی‌دارند، و (با الفای شباهت) می‌خواهند آن را کج و معوج نشان دهند؛ و آنها به آخرت کفرند!^(۴۵)

و در میان آن دو (بیشترین و دوزخیان)، حجابی است؛ و بر «اعراف» مردانی هستند که هر یک از آن دو را از چهره‌شان می‌شناشند؛ و به بیشترین صدا می‌زنند که: «درود بر شما باد!» اما داخل بهشت نمی‌شوند، در حالی که امید آن را دارند.^(۴۶)

و هنگامی که چشمشان به دوزخیان می‌افتد می‌گویند: «پروردگار! ما را با گروه ستمگران قرار مده!»^(۴۷)

و اصحاب اعراف، مردانی (از نوزخیان را) که از سیماشان آنها را می‌شناسند، صدا می‌زنند و می‌گویند: «(دیدید که) گردواری شما (از مل و ثروت و آن و فرزند) و تکبرهای شما، به حالتان سودی نداد!» (۴۸)

آیا اینها (این واماندگان بر اعراف) همانان نیستند که سوگند یاد کردید رحمت خدا هرگز شامل حالشان نخواهد شد! (ولی خداوند بخاطر ایمان و بعضی اعمال خیرشان، آنها را بخشد؛ هم اکنون به آنها گفته می‌شود) داخل بهشت شوید، که نه ترسی دارید و نه عمناک می‌شوید! (۴۹)

و نوزخیان، بهشتیان را صدا می‌زنند که: «محبت کنید و مقداری آب، یا از آنچه خدا به شما روزی داده، به ما ببخشید!» آنها (در پاسخ) می‌گویند: «خداوند اینها را بر کافران حرام کرده است!» (۵۰)

همانها که دین و آین خود را سرگرمی و بازیچه گرفتند؛ زندگی دنیا آنان را مغفورو ساخت؛ امروز ما آنها را فراموش می‌کنیم، همان گونه که نقای چنین روزی را فراموش کردند و آیات ما را انکار نمودند. (۵۱)

ما کتابی برای آنها آوردهیم که (اسرار و رموز) آن را با آگاهی شرح دادیم؛ (کتابی) که مایه هدایت و رحمت برای جمعیتی است که ایمان می‌آورند. (۵۲)

آیا آنها جز انتظار تاویل آیات (و فرار سین تهدیدهای الهی) دارند؟ آن روز که تاویل آنها فرا رسید، (کار از کار گشته، و پیشمانی سودی ندارد؛ و) کسانی که قبلاً آن را فراموش کرده بودند می‌گویند: «فرستادگان پروردگار ما، حق را آوردهند؛ آیا (امروز) شفیعانی برای ما وجود دارند که برای ما شفاعت کنند؟ یا (به ما مجازه داده شود به دنیا) بازگردیم، و اعمالی غیر از آنچه انجام می‌دادیم، انجام دهیم؟!» (ولی) آنها سرمایه وجود خود را از دست داده‌اند؛ و معبدهایی را که به دروغ ساخته بودند، هستی از نظرشان؛ گم می‌شوند. (نه راه بازگشتنی دارند، و نه شفیعانی!) (۵۳)

پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز (شش دوران) آفرید؛ سپس به تدبیر جهان هستی پرداخت؛ با (پرده تاریک) شب، روز را می‌پوشاند؛ و شب به دنبال روز، به سرعت در حرکت است؛ و خورشید و ماه و ستارگان را آفرید، که مسخر فرمان او هستند. اگاه باتبید که آفریدش و تدبیر (جهان)، از آن او (و به فرمان او) است! پر برکت (و زوالنایبر) است خداوندی که پروردگار جهانیان است! (۵۴)

پروردگار خود را (اشکارا) از روی تضرع، و در پنهانی، بخوانید! (و از تجاوز، دست بردارید که) او متجاوزان را دوست نمی‌دارد! (۵۵)

و در زمین پس از اصلاح آن فساد نکنید، و او را با بیم و امید بخوانید! (بیم از مسؤولیتها، و امید به رحمتش. و نیکی کنید) زیرا رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است! (۵۶)

او کسی است که بادها را بشارت دهنده در پیشایش (باران) رحمتش می‌فرستد؛ تا ابرهای سنگین‌بار را (بر دوش) کشند؛ (سپس) ما آنها را به سوی زمینهای مرده می‌فرستیم؛ و به وسیله آنها، آب (حیاتخشن) را نازل می‌کنیم؛ و با آن، از هرگونه میوه‌ای (از خالک تیره) بیرون می‌آوریم؛ این گونه (که زمینهای مرده را زنده کردیم) مردگان را (نیز در قیامت) زنده می‌کنیم، شاید (با توجه به این مثال) متنکر شود! (۵۷)

سرزمین پاکیزه و شیرین)، گیاهش به فرمان پروردگار می‌روید؛ اما سرزمزنهای بد طبیعت (و شورهزار)، جز گیاه ناجیز و بی‌ارزش، از آن نسیروید؛ این گونه آیات (خود) را برای آنها که شکرگزارند، بیان می‌کنیم! (۵۸)

ما نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ او به آنان گفت: «ای قوم من! (تنهای) خداوند یگانه را پرستش کنید، که معبدی جز او برای شما نیست! (و اگر غیر او را عبانت کنید)، من بر شما از عذاب روز بزرگی می‌ترسم!» (۵۹)

(ولی) اشرف قومش به او گفتند: «ما تو را در گمراهی آشکاری می‌بینیم!» (۶۰)

گفت: «ای قوم من! هیچ گونه گمراهی در من نیست؛ ولی من فرستاده‌ای از جانب پروردگار جهاتیام! (۶۱)

رسالت‌های پروردگارم را به شما ابلاغ می‌کنم؛ و خیرخواه شما هستم؛ و از خداوند چیز‌هایی می‌دانم که شما نمی‌دانید. (۶۲)

ایا تعجب کرده‌اید که دستور آگاه کننده پروردگاریان به وسیله مردی از میان شما به شما برسد، تا (از عواقب اعمال خلاف) بی‌متان دهد، و (در پرتو این دستور)، پر هیزگاری پیشه کنید و شاید مشمول رحمت (الهی) گردید؟! (۶۳)

اما سرانجام او را تکذیب کردند؛ و ما او و کسانی را که با وی در کنٹی بودند، رهایی بخشیدیم؛ و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق کردیم؛ چه اینکه آنها گروهی نبیتنا (و کوردل) بودند. (۶۴)

و به سوی قوم عاد، برادرشان «هود» را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! (تنهای) خدا را پرستش کنید، که جز او معبدی برای شما نیست! ایا پر هیزگاری پیشه نمی‌کنید؟!» (۶۵)

اشراف کافر قوم او گفتند: «ما تو را در سفاهت (و نادانی و سیک مغزی) می‌بینیم، و ما مسلمان تو را از دروغ‌گویان می‌دانیم!» (۶۶)

گرفت: «ای قوم من! هیچ گونه سفاهتی در من نیست؛ ولی فرستاده‌ای از طرف پرورده‌گار جهانیاتم. (۶۷)

رسالتهای پرورده‌گارم را به شما ابلاغ می‌کنم؛ و من خیرخواه امنی برای شما هستم. (۶۸)

آیا تعجب کرده‌اید که دستور آگاه کننده پرورده‌گارتان به وسیله مردمی از میان شما به شما برسد تا (از مجازات الهی) بیتان دهد؟! و به یاد آورید هنگامی که شما را چانشینان قوم نوح قرار داد؛ و شمارا از جهت خلقت (جسمانی) گسترش (و قدرت) داد؛ پس نعمتهای خدارا به یاد آورید، شاید رستگار شوید!» (۶۹)

گفتند: «آیا به سراغ ما آمدہ‌ای که تنها خدای یگانه را پیرستیم، و آنچه را پدران ما می‌پرستند، رها کنیم؟ پس اگر راست می‌گوئی آنچه را (از بلا و عذاب الهی) به ما و عده می‌دهی، بیاور!» (۷۰)

گفت: «پلیدی و خصب پرورده‌گارتان، شما را فرا گرفته است! آیا با من در مورد نلهایی مجلده می‌کنید که شما و پدرانتان، بعفونان معبد و خدا، بر بتها) گزارده‌اید، در حالی که خداوند هیچ دلیلی درباره آن نازل نکرده است؟! پس شما منتظر باشید، من هم با شما انتظار می‌کشم! (شما انتظار شکست من، و من انتظار عذاب الهی برای شما!)» (۷۱)

سرانجام، او و کسانی را که با او بودند، بر حمت خود نجات بخشیدیم؛ و ریشه کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و ایمان نیاورده‌ند، قطع کردیم! (۷۲)

و به سوی (قوم) شود، برادرشان صالح را (فرستادیم)، گفت: «ای قوم من! (تنها) خدا را پیرستید، که جز او، معبدی برای شما نیست! دلیل روشنی از طرف پرورده‌گارتان برای شما آند: این «نقف» الهی برای شما معجزه‌ای است؛ او را به حال خود واکنارید که در زمین خدا (از علوفه‌ای بیابان) بخورد! و آن را از ازار نرسانید، که عذاب دردناکی شما را خواهد گرفت!» (۷۳)

و به خاطر بیاورید که شما را جانشینان قوم «عاد» قرار داد، و در زمین مستقر ساخت، که در دشتهایش، قصرها برای خود بنای کنید؛ و در کوهها، برای خود خانه‌ها می‌تراشید! بنابر این، نعمت‌های خدا را متکبر شوید! و در زمین، به فساد نکوشید!» (۷۴)

(ولی) اشراف متکبر قوم او، به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: «آیا (درستی) شما بقین دارید که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟!» آنها گفتند: «ما به آنچه او بدان ماموریت یافته، ایمان آورده‌ایم.» (۷۵)

متکبران گفتند: «(ولی) ما به آنچه شما به آن ایمان آورده‌اید، کافریم!» (۷۶)

سپس «ناقه» را پی کردند، و از فرمان پروردگارشان سر پیچیدند؛ و گفتند: «ای صالح! اگر تو از فرستادگان (خدا) هستی، آنچه مارا با آن تهدید می‌کنی، بیاور!» (۷۷)

سرانجام زمین لرده آنها را فرا گرفت؛ و صبحگاهان، (تنها) جسم بی‌جانشان در خانه‌هایشان باقی مانده بود. (۷۸)

(صالح) از آنها روی بر تلاقی و گفت: «ای قوم! من رسالت پروردگارم را به شما ابلاغ کردم، و شرط خیرخواهی را انجام دادم، ولی (چه کنم که) شما خیرخواهان را دوست ندارید!» (۷۹)

و (به خاطر آورید) لوط را، هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا عمل بسیار زشتی را انجام می‌دهید که هیچیک از جهانیان، پیش از شما انجام نداده است؟!» (۸۰)

آیا شما از روی شهوت به سراغ سردان می‌روید، نه زنان؟! شما گروه اسرافکار (و سنحرفی) هستید! (۸۱)

ولی پاسخ قومش چیزی جز این نبود که گفتند: «اینها را از شهر و دیار خود بپرون کنید، که اینها مردمی هستند که پاکدانی را می‌طلبند (و با ما هم‌صدا نیستند!)» (۸۲)

(چون کار به اینجا رسید)، ما او و خاندانش را راهی بخشیدیم؛ جز همسرش، که از بازماندگان (در شهر) بود. (۸۳)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

و (سپس چنان) بارانی (از سنگ) بر آنها فرستادیم؛ (که آنها را در هم کوبید و نابود ساخت). پس بنگر سرانجام کار مجرمان چه شد! (۸۴)

و به سوی مدین، برادرشان شعیب را (فرستادیم)، گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، که جز او معبدی ندارید! دلیل روشنی از طرف پرورنگاران برای شما آمده است؛ بنابر این، حق پیمانه و وزن را ادا کنید! و از اموال مردم چیزی نکاهید! و در روی زمین، بعد از آنکه (در پرتو ایمان و دعوت انبیاء) اصلاح شده است، فساد نکنید! این برای شما بهتر است اگر با ایمان هستید! (۸۵)

و بر سر هر راه نشینید که (مردم با ایمان را) تهدید کنید و مؤمنان را از راه خدا باز دارید، و با (القای شهبات)، آن را کج و معوج نشان دهید! و به خاطر بیاورید زمانی را که اندک بودیم، و او شمارا فروزی دادا و بنگرید سرانجام مفسدان چگونه بود! (۸۶)

و اگر گروهی از شما به آنچه من به آن فرستاده شده‌ام ایمان آورده‌اند، و گروهی ایمان نیاورده‌اند، صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند، که او بهترین داوران است! (۸۷)

اشراف زورمند و متکبر از قوم او گفتند: «ای شعیب! به یقین، تو و کسانی را که به تو ایمان آورده‌اند، از شهر و دیار خود بیرون خواهیم کرد، یا به آینین ما بازگردید!» گفت: «آیا (می‌خواهید ما را بازگردانیم؟ اگر چه مایل نباشیم؟!) (۸۸)

اگر ما به آینین شما بازگردیم، بعد از آنکه خدا ما را از آن نجات بخشیده، به خدا دروغ بسته‌ایم؛ و شایسته نیست که ما به آن بازگردیم مگر اینکه خدایی که پرورنگار ماست بخواهد؛ علم پرورنگار ما، به همه چیز احاطه دارد. تنها بر خدا توکل کرده‌ایم. پرورنگار! میان ما و قوم ما بحق داوری کن، که تو بهترین داورانی!» (۸۹)

اشراف زورمند از قوم او که کافر شده بودند گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، شما هم زیانکار خواهید شد!» (۹۰)

سپس زمین لرزه آنها را فراگرفت؛ و صبحگاهان بصورت اجسامی بی‌جان در خانه‌هایشان مانده بودند. (۹۱)

آنها که شعیب را تکذیب کردند، (آنچنان نابود شدند که) گویا هرگز در آن (خانه‌ها) سکونت نداشتند! آنها که شعیب را تکذیب کردند، زیانکار بودند! (۹۲)

سپس از آنان روی برداشت و گفت: «ای قوم من! من رسالت‌های پور‌دگارم را به شما ابلاغ کردم و برای شما خیرخواهی نمودم؛ با این حال، چگونه بر حال فرم بی‌ایمان تأسف بخورم؟!» (۹۳)

و ما در هیچ شهر و آبادی پیامبری نفرستادیم مگر اینکه اهل آن را به ناراحتیها و خسارتها گرفتار ساختیم؛ شاید (به خود آید، و به سوی خدا) بازگردند و تضرع کنند! (۹۴)

سپس (هنگامی که این هشدارها در آنان اثر نگذاشت)، نیکی (و فراوانی نعمت و رفاه) را به جای بدی (و ناراحتی و گرفتاری) قرار دادیم؛ آنچنان که فرونی گرفتند، (و همگونه نعمت و برکت یافتد، و مغزور شدند)، و گفتند: «(تنها) ما نبودیم که گرفتار این مشکلات شدیم؛ به پدران ما نیز ناراحتیهای جسمی و مالی رسید.» چون چنین شد، آنها را ناگهان (به سبب اعمالشان) گرفتیم (و مجازات کردیم)، در حالی که نمی‌فهمیدند. (۹۵)

و اگر اهل شهرها و آبادیها، ایمان می‌آورند و تقوای پیشه می‌کرند، برکات آسمان و زمین را بر آنها می‌گشودیم؛ ولی (آنها حق را) تکنیب کردند؛ ما هم آنان را به کیفر اعمالشان مجازات کردیم. (۹۶)

آیا اهل این آبادیها، از این اینستند که عذاب ما شبانه به سراغ آنها باید در حالی که در خواب باشد؟! (۹۷)

آیا اهل این آبادیها، از این اینستند که عذاب ما هنگام روز به سر اعماشان باید در حالی که سرگرم بازی هستند؟! (۹۸)

آیا آنها خود را از مکر الهی در امان می‌دانند؟ در حالی که جز زیانکاران، خود را از مکر (و مجازات) خدا این نمی‌دانند! (۹۹)

آیا کسانی که وارد روی زمین بعد از صاحبان آن می‌شوند، عبرت نمی‌گیرند که اگر بخواهیم، آنها را نیز به گناهانشان هلاک می‌کنیم، و بر دلهایشان مهر می‌نهیم تا (صدای حق را) نشنوند؟! (۱۰۰)

اینها، شهرها و آبادیهایی است که قسمتی از اخبار آن را برای توضیح می‌دهیم؛ پیامبر انشان دلایل روشن برای آنان آورند؛ (ولی آنها چنان لجوح بودند که) به آنچه قبلاً تکنیب کرده بودند، ایمان نمی‌آورند! این‌گونه خداوند بر دلهای کافران مهر می‌نهد (و بر اثر لجاجت و اذسه گناه، حس تشخیصشان را سلب می‌کند)! (۱۰۱)

و بیشتر آنها را بر سر پیمان خود نیافتنیم؛ (بلکه) اکثر آنها را فاسق و گنهکار یافتیم! (۱۰۲)

سپس بدنبال آنها (پیامبران پیشین) موسی را با آیات خوبیش به سوی فرعون و اطرافیان او فرستادیم؛ اما آنها (با عدم پذیرش)، به آن (آیات) ظلم کردند. بین عاقبت مفسدان چگونه بود! (۱۰۳)

و موسی گفت: «ای فرعون! من فرستاده‌ای از سوی پرورنگار چهانیاتم. (۱۰۴)

سزاوار است که بر خدا جز حق نگویم. من دلیل روشنی از پرورنگارتان برای شما آورده‌ام؛ پس بنی اسرائیل را با من بفرست!» (۱۰۵)

(فرعون) گفت: «اگر نشانه‌ای آورده‌ای، نشان بده اگر از راستگویانی!» (۱۰۶)

(موسی) عصای خود را افکند؛ ناگهان اژدهاهی آشکاری شد! (۱۰۷)

و دست خود را (از گریبان) بپرون آورد؛ سفید (و درخشنان) برای بینندگان بود! (۱۰۸)

اطرافیان فرعون گفتند: «بی‌شک، این ساحری ماهر و دانا است! (۱۰۹)

می‌خواهد شما را از سرزمینتان بپرون کند؛ (نظر شما چیست، و) در برابر او چه دستوری دارید؟» (۱۱۰)

(سپس به فرعون) گفتند: «(کار) او و برادرش را به تاخیر انداز، و جمع آوری کنندگان را به همه شهرها بفرست...» (۱۱۱)

تا هر ساحر دانا (و کارآزموده‌ای) را به خدمت تو بیاورند!» (۱۱۲)

ساحران نزد فرعون آمدند و گفتند: «آیا اگر ما پیروز گردیم، اجر و پاداش مهمی خواهیم داشت؟!» (۱۱۳)

گفت: «آری، و شما از مقربان خواهید بود!» (۱۴)

(روز مبارزه فرا رسید. ساحران) گفتند: «ای موسی! یا تو (وسایل سحرت را) بیفکن، یا ما می‌افکریم!» (۱۱۵)

گفت: «شما بیفکنید!» و هنگامی (که وسایل سحر خود را) افکنند، مردم را چشمگیری کردند و ترسانند؛ و سحر عظیمی پدید آوردند. (۱۱۶)

(۱) به موسی وحی کردیم که: «عصای خود را بیفکن!» ناگهان (تصورت مار عظیمی در آمد که) وسایل دروغین آنها را بسرعت بر می‌گرفت. (۱۱۷)

(در این هنگام،) حق آشکار شد؛ و آنچه آنها ساخته بودند، باطل گشت. (۱۱۸)

و در آنجا (همگی) مغلوب شدند؛ و خوار و کوچک گشتهند. (۱۱۹)

و ساحران (بی اختیار) به سجده افتادند. (۱۲۰)

و گفتند: «ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم؛ (۱۲۱)

پروردگار موسی و هارون!» (۱۲۲)

فرعون گفت: «آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟! حتماً این نیرنگ و توطئه‌ای است که در این شهر (و دیار) چیدهاید، تا اهلش را از آن بیرون کنید؛ ولی بزودی خواهید دانست!» (۱۲۳)

سوگند می خورم که دستها و پاهای شما را بطور مخالف (دست راست با پای چپ، یا دست چپ با پای راست) قطع می کنم؛ سپس همگی را به دار می اوریم! (۱۲۴)

(ساحران) گفتند: «(مهم نیست)، ما به سوی پروردگارمان باز می گردیم! (۱۲۵)

انتقام تو از ما، تنها با خاطر این است که ما به آیات پروردگار خویش - هنگامی که به سراغ ما آمد - ایمان آوردهیم. بار الها! صبر و استقامت بر ما فرو ریز! (و آخرین درجه شکیباتی را به ما مرحمت فرم!) و مارا مسلمان بمیر ان!» (۱۲۶)

و اشراف قوم فرعون (به او) گفتند: «آیا سوسی و فومنش را رهای می کنی که در زمین فساد کنند، و تو و خدایانت را رهای سازد؟!» گفت: «بیز و دی پسراشان را می کشیم، و دخترانشان را زنده نگه می داریم (تا به ما خدمت کنند)؛ و ما بر آنها کاملاً مسلطیم!» (۱۲۷)

موسی به قوم خود گفت: «از خدا یاری جویید، و استقامت پیشه کنید، که زمین از آن خداست، و آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد، و اگذار می کند؛ و سرانجام (تبیک) برای پر هیز کاران است!» (۱۲۸)

گفتند: «بیش از آنکه به سوی ما بیلی آزار دیدیم، (هم اکنون) پس از آمدنت نیز آزار می بینیم! (کی این آزارها سر خواهد آمد؟)» گفت: «امید است پروردگار تان دشمن شمارا هلاک کند، و شمارا در زمین جانشین (آنها) سازد، و بنگرد چگونه عمل می کنند!» (۱۲۹)

و ما نزدیکان فرعون (و قوم او) را به خشکسالی و کمبود میوه ها گرفتار کردیم، شاید متذکر گردد! (۱۳۰)

(اما آنها نه تنها پند نگرفتند، بلکه) هنگامی که نیکی (و نعمت) به آنها می رسید، می گفتند: سخن لایه باطر خود ماست.» ولی موقعی که بدی (و بلا) به آنها می رسید، می گفتند: «از شوی موسی و کسان اوست! اگاه باشید سرچشمه همه اینها، نزد خداست؛ ولی بیشتر آنها نمی دانند! (۱۳۱)

و گفتند: «هر زمان نشانه و معجزه ای برای ما بیاوری که سحرمان کنی، ما به تو ایمان نمی آوریم!» (۱۳۲)

سپس (بلاهارا پشت سر هم بر آنها نازل کردیم) طوفان و ملخ و افت گیاهی و قورباغه‌ها و خون را که نشانه‌هایی از هم جدا بودند. بر آنها فرستادیم؛ (ولی باز بیدار نشدند، و) تکبر ورزیدند، و جمعیت گنهاکاری بودند! (۱۳۳)

هنگامی که بلا بر آنها مسلط می‌شد، می‌گفتند: «ای موسی! از خدایت برای ما بخواه به عهدی که با تو کرده، رفتار کند! اگر این بلا را از ما مرفق سازی، قطعاً به تو ایمان می‌آوریم، و بنی اسرائیل را با تو خواهیم فرستاد!» (۱۳۴)

اما هنگامی که بلا را، پس از مدت معینی که به آن می‌رسیدند، از آنها برمی‌داشتم، پیمان خوبش را می‌شکستند! (۱۳۵)

سرانجام از آنها انتقام گرفتیم، و آنان را در دریا غرق کردیم؛ زیرا آیات ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند. (۱۳۶)

و منشرقها و مغربهای پر برکت زمین را به آن قوم به ضعف کشانده شده (زیر زنجیر ظلم و ستم)، واگذار کردیم؛ و عده ذیک پرورنگاریت بر بنی اسرائیل، بخاطر صبر و استقامتی که به خرج دادند، تحقق یافت؛ و آنچه فرعون و فرعونیان (از کاخهای مجلل) می‌ساختند، و آنچه از باغهای داربستدار فراهم ساخته بودند، در هم کوپیدیم! (۱۳۷)

و بنی اسرائیل را (سلام) از دریا عبور دادیم؛ (ناگاه) در راه خود به گروهی رسیدند که اطراف بتهاشان، با تواضع و خضوع، گرد آمده بودند. (در این هنگام، بنی اسرائیل) به موسی گفتند: سخن‌لهتو هم برای ما مبعودی قرار ده، همان‌گونه که آنها مبعودان (و خدایانی) دارند! گفت: سخا لاهشما جمعیتی جاہل و ندان هستید! (۱۳۸)

اینها (را که می‌بینند)، سرانجام کارشان نابودی است؛ و آنچه انجام می‌دهند، باطل (و بیهوده) است. (۱۳۹)

(سپس) گفت: «آیا غیر از خداوند، مبعودی برای شما بطلبم؟! خدایی که شمارا بر جهانیان (و مردم عصرتان) برقراری داد!» (۱۴۰)

(به خاطر بیاورید) زمانی را که از (چنگال) فرعونیان نجات‌تان بخیزیدم! آنها که پیوسته شما را شکنجه می‌دادند، پس ازتان را می‌کشندند، و زنانشان را (برای خدمتگاری) زنده می‌گذاشندند؛ و در این، آزمایش بزرگی از سوی خدا برای شما بود. (۱۴۱)

و ما با موسی، سی شب و عده گذاشتیم؛ پس آن را با ده شب (دیگر) تکمیل نمودیم؛ به این ترتیب، میعاد پرور دگارش (با او)، چهل شب تمام شد. و موسی به برادرش هارون «جالشین من در میان قوم باش. و (آنها) را اصلاح کن! و از روش مفسدان، پیروی من!» (۱۴۲)

و هنگامی که موسی به میعادگاه ما آمد، و پرور دگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پرور دگارا! خودت را به من نشان ده، تا تو را ببینم!» گفت: «هر گز مرا خواهی دید! ولی به کوه نشگر، اگر در جای خود ثابت ماند، مرا خواهی دید!» اما هنگامی که پرور دگارش بر کوه جلوه کرد، آن را همسان خالق قرار داد؛ و موسی مدهوش به زمین افتاد. چون به هوش آمد، عرض «خداآندا! سازه‌تی تو (از اینکه با چشم تو را ببینم)! من به سوی تو بازگشتم! و من نخستین مؤمنتم!» (۱۴۳)

(خداآندا) فرمود: «ای موسی! من تو را با رسالت‌های خوبش، و با سخن‌گفتم (با تو)، بر مردم برتری دادم و برگزیدم؛ پس آنچه را به تو داده‌ام بگیر و از شکرگزاران باش!» (۱۴۴)

و برای او در الواح اندرزی از هر موضوعی نوشتیم؛ و بیانی از هر چیز کردیم -«پس آن را با جدیت بگیر! و به قوم خود بگو؛ به نیکوترين آنها عمل کنند! (و آنها که به مخالفت برخیزند، کیفرشان دوزخ است؛) و بزوی جایگاه فاسقان را به شناس خواهی داد!» (۱۴۵)

بزوی کسانی را که در روی زمین بناحق تکبر می‌ورزند، از (ایمان به) آیات خود، منصرف می‌سازم! آنها جنابند که اگر هر آیه و نشانه‌ای را ببینند، به آن ایمان نمی‌آورند؛ اگر راه هدایت را ببینند، آن را راه خود انتخاب نمی‌کنند؛ و اگر طریق گمراهی را ببینند، آن را راه خود انتخاب می‌کنند! (همه اینها) بخاطر آن است که آیات ما را تکذیب کرند، و از آن غافل بودند! (۱۴۶)

و کسانی که آیات، و دیدار رستاخیز را تکذیب (و انکار) کنند، اعمالشان نایبود می‌گردد؛ آیا جز آنچه را عمل می‌کردند پلاش داده می‌شوند؟!» (۱۴۷)

قرم موسی بعد (از رفتن) او (به میعادگاه خدا)، از زیورهای خود گرساله‌ای ساختند؛ جسد بی‌جانی که صدای گرساله داشت! آیا آنها نمی‌دینند که با آنان سخن نمی‌گوید، و به راه (راست) هدایتشان نمی‌کند؟! آن را (خدای خود) انتخاب کرند، و ظالم بودند! (۱۴۸)

و هنگامی که حقیقت به دستشان افتاد، و دیدند گمراه شده‌اند، گفتند: «اگر پرور دگارمان به ما رحم نکند، و ما را نیامزد، بطور قطع از زیانکاران خواهیم بود!» (۱۴۹)

و هنگامی که موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت، گفت: «بس از من، بد جانشیانی برایم بودید (و آئین مرا ضایع کردید)! ایا در مورد فرمان پروردگاریتان (و تمدید مدت میعاد او)، عجله نمودید (و زود قضایوت کردید!)» سپس الواح را افتد، و سر برادر خود را گرفت (و با عصیانیت) به سوی خود کشید؛ او گفت: «فرزند مادرم! این گروه، مرا در فشار گذاردند و ناتوان کرند؛ و نزدیک بود مرا بکشند، پس کاری نکن که دشمنان مرا شماتت کنند و مرا با گروه مستکاران قرار مده!» (۱۵۰)

(موسی) گفت: «پروردگار! من و برادرم را بیامزز، و مارا در رحمت خود داخل فرما، و تو مهریاتترین مهریاتانی!» (۱۵۱)

کسانی که گوسله را (معبود خود) قرار دادند، بزودی خشم پروردگارشان، و ثلت در زندگی دنیا به آنها میرسد؛ و اینچنان، کسانی را که (بر خدا) افترا میبنندن، کیفر میدهیم! (۱۵۲)

و آنها که گناه کرند، و بعد از آن توبه نمودند و ایمان آورند، (امید عفو او را دارند؛ زیرا) پروردگار تو، در پی این کار، امرزنه و مهریان است. (۱۵۳)

هنگامی که خشم موسی فرو نشست؛ الواح (تورات) را برگرفت؛ و در نوشته‌های آن، هدایت و رحمت برای کسانی بود که از پروردگار خویش میترسد (و از مخالفت فرمائش بیم دارند). (۱۵۴)

موسی از قوم خود، هفتاد تن از مردان را برای میعادگاه ما برگزید؛ و هنگامی که زمین لرزه آنها را فرا گرفت (و هلاک شدند)، گفت: «پروردگار! اگر میخواستی، میتوانستی آنها و سرای پیش از این نیز هلاک کنی! ایا مارا به آنجه سفیه‌امان انجام داده‌اند، (مجازات و) هلاک میکنی؟! این، جز آزمایش تو، چیز دیگر نیست؛ که هر کس را بخواهی (و مستحق بدانی)، به وسیله آن گمراه میسازی؛ و هر کس را بخواهی (و شایسته بینی)، هدایت میکنی! تو ولی مایی، و مارا بیامزز، بر ما رحم کن، و تو بهترین امرزنه‌گانی!» (۱۵۵)

و برای ما، در این دنیا و سرای دیگر، نیکی مقرر فرما؛ چه اینکه ما به سوی تو بازگشت کردیم! «(خداآنده در برابر این تقاضا، به موسی) گفت:» مجازات را به هر کس بخواهم می‌رسانم؛ و رحمت همه چیز را فراگرفته؛ و ان را برای آنها که تقوا پیشه کنند، و زکات را بپردازند، و آنها که ایات ما ایمان می‌آورند، مقرر خواهم داشت! (۱۵۶)

همانها که از فرستاده (خدا)، پیامبر (امی) پیروی می‌کنند؛ پیامبری که صفاتش را، در تورات و انجیلی که نزدشان است، می‌بایند؛ آنها را به معروف دستور می‌دهد، و از منکر باز میدارد؛ اشیار پاکیزه را برای آنها حلال می‌شرد، و ناپاکیها را تحریم می‌کند؛ و بارهای سنگین، و زنجیرهایی را که بر آنها بود، (از دوش و گردشان) بر می‌دارد، پس کسانی که به او ایمان آورند، و حسایت و پاریش کرند، و از نوری که با او نازل شده پیروی نمودند، آنان رستگار‌اند. (۱۵۷)

بگو: «ای مردم! من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم؛ همان خدایی که حکومت آسمانها و زمین، از آن اوست؛ معبدی جز او نیست؛ زنده می‌کند و میراند؛ پس ایمان بیاورید به خدا و فرستاده‌اش، آن پیامبر درس نخوانده‌ای که به خدا و کلامش ایمان دارد؛ و از او پیروی کنید تا هدایت یابید!» (۱۵۸)

و از قوم موسی، گروهی هستند که به سوی حق هدایت می‌کنند؛ و به حق و عدالت حکم می‌نمایند. (۱۵۹)

ما آنها را به نوازده گروه که هر یک شاخه‌ای (از دودمان اسرافل) بود - تقسیم کردیم، و هنگامی که قوم موسی (در بیان) از او تقاضای آب کردند، به او وحی فرستادیم که: «عصای خود را بر سنگ بزن!» نگاهن خوازد چشیده از آن بیرون جست؛ آنها که هر گروه، چشم و آشیور خود را می‌شناخت. و ابر رابر سر آنها سایبان ساختیم؛ و بر آنها «من» و «سلوی» فرستادیم؛ (و به آنان گفتیم) از روزیهای پاکیزه‌ای که به شما داده‌ایم، بخورید! (و شکر خدا را بجا آورید! آنها نافرمانی و ستم کردند؛ ولی) به ما ستم نکردند، بلکن به خوشنان ستم می‌نمودند. (۱۶۰)

و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که به آنها گفته شد: «در این شهر (بیت المقدس) ساکن شوید، و از هر جا (و به هر کیفیت) بخواهید، از آن بخورید (و بهره گیرید)! و بگویید: خداوند! گناهان ما را بریز! و از در (بیت المقدس) با تو اوضع وارد شوید! که اگر چنین کنید، گناهان شمارا می‌بخشم؛ و نیکوکاران را پاداش بیشتر خواهیم داد.» (۱۶۱)

اما ستمگران آنها، این سخن (و آن فرمانها) را، بغیر آنچه به آنها گفته شده بود، تغییر دادند؛ از این رو بخاطر ستمی که روا میداشتند، بلاعی از آسان بر آنها فرستادیم (و مجاز اشان کردیم). (۱۶۲)

و از آنها درباره (سرگشت) شهری که در ساحل دریا بود پرس! زمانی که آنها در روزهای شنبه، تجاوز (و نافرمانی) خدا می‌کردند؛ همان هنگام که ماهیاشان، روز شنبه (که روز تعطیل و استراحت و عبادت بود، بر سطح آب)، آشکار می‌شدند؛ اما در غیر روز شنبه، به سراغ آنها نمی‌آمدند؛ این چنین آنها را به چیزی از مایش کردیم که نافرمانی می‌کردند! (۱۶۳)

و (به یاد از) هنگامی را که گروهی از آنها (به گروه دیگر) گفتند: «چرا جمعی (گنگار) را اندرز می‌دهید که سرانجام خداوند آنها را هلاک خواهد کرد، با به عذاب شدیدی گرفتار خواهد ساخت؟! (آنها را به حال خود واگذارید تا نایاب شوند!)» گفتند: «(این اندرزها)، برای اعتذار (و رفع مسؤولیت) در پیشگاه پروردگار شاست؛ بعلاوه شاید آنها (بپنیرند، و از گناه باز ایستند، و) تقوای پیشه کنند!» (۱۶۴)

اما هنگامی که تذکراتی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند، (لحظه عذاب فرا رسید؛ و) نهی کنندگان از بدی را رهایی بخشیدیم؛ و کسالی را که ستم کردند، بخاطر نافرمانیشان به عذاب شدیدی گرفتار ساختیم. (۱۶۵)

(آری) هنگامی که در برابر آنچه از آن نهی شده بودند سرکشی کردند، به آنها گفتیم: «به شکل میمونهایی طردشده در آبیدا» (۱۶۶)

و (نیز به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت اعلام کرد: تا دامنه قیامت، کسی را بر آنها مسلط خواهد ساخت که همواره آنها را در عذاب سختی قرار دهد؛ زیرا پروردگارت مجاز اثش سریع، (و در عین حال، نسبت به تویهکاران) Amerzaneh و مهربان است. (۱۶۷)

و آنها را در زمین بصورت گروههایی، پراکنده ساختیم؛ گروهی از آنها صالح، و گروهی ناصالحند. و آنها را با نیکی‌ها و بدی‌ها آزمودیم، شاید بازگرند! (۱۶۸)

پس از آنها، فرزندانی جای آنها را گرفتند که وارث کتاب (آسمانی، تورات) شدند؛ (اما با این حال،) متعاق این دنیا پست را گرفته، (بر اطاعت فرمان خدا ترجیح می‌دهند) و می‌گویند: سخشن (اگر ما گنوهکاریم توبه می‌کنیم) و بزودی بخشیده خواهیم شد!» اما اگر متعاق بیگری همانند آن به دستشان بینند، آن را (نیز) می‌گیرند، (و باز حکم خدار ایشت سر می‌افکند). آیا پیمان کتاب (خدا) از آنها گرفته شده که بر خدا (تروغ نبندند، و) جز حق نگویند، و آنان بارها آنرا خوانده‌اند؟! و سرای آخرت برای پرهیزگاران بهتر است، آیانمی‌فهمید؟! (۱۶۹)

و آنها که به کتاب (خدا) تسلک جویند، و نماز را برپا دارند، (پاداش بزرگی خواهد داشت؛ زیرا) ما پاداش مصلحان را صایع نخواهیم کرد! (۱۷۰)

و (نیز به خاطر بیاور) هنگامی که کوه را همچون سایبانی بر فراز آنها بلند کردیم، آنچنان که گران کردند بر آن فرود می‌آمد؛ (و در همین حال، از آنها پیمان گرفتیم و گفتیم): آنچه را (از احکام و دستورها) به شما داده‌ایم، با قوت (و جذب) بگیرید؛ و آنچه در آن است، به یاد داشته باشید، (و عمل کنید)، تا پرهیزگار شوید! (۱۷۱)

و (به خاطر بیاور) زمانی را که پروردگارت از پشت و صلب فرزندان آدم، ذریه آنها برگرفت؛ و آنها را گواه بر خوبیشتن ساخت؛ (و فرمود): «آیا من پروردگار شما نیستم؟» گفتند: «آری، گواهی می‌دهیم!» (چنین کرد مبدأ) روز رستاخیز بگویید: «ما از این، غافل بودیم؛ (و از پیمان فطری توحید بی خبر ماندیم)!» (۱۷۲)

یا بگویید: «پدر انسان پیش از ما مشترک بودند، ما هم فرزندانی بعد از آنها بودیم؛ (و چاره‌ای جز پیروی از آنان نداشیم)؛ آیا ما را به آنچه باطل‌گرایان انجام دادند مجازات می‌کنی؟!» (۱۷۳)

این گونه، آیات را توضیح می‌دهیم؛ و شاید به سوی حق بازگردد (و بدانند ندای توحید در درون جانشان، از روز نخست بوده است!) (۱۷۴)

و بر آنها بخوان سرگذشت آن کس را که آیات خود را به او دادیم؛ ولی (سرانجام) خود را از آن تهی ساخت و شیطان در پی او افتد، و از گمراهان شد! (۱۷۵)

و اگر می‌خواستیم، (مقام) او را با این آیات (و علوم و دانشها) بالا می‌بردیم، (اما اجراء، برخلاف سنت ماست، پس او را به حال خود راه‌کردیم) و او به پستی گرایید، و از هوای نفس پیروی کرد! مثل او همچون سگ (هار) است که اگر به او حله کنی، دهانش را باز، و زبانش را برون می‌آورد، و اگر او را به حال خود واگذاری، باز همین کار را می‌کند؛ (گویی چنان تشننه دنیاپرستی است که هرگز سیراب نمی‌شود! این مثل گروهی است که آیات ما را تکنیب کردن؛ این داستانها را (برای آنها) بازگو کن، شاید بینداشند (و بیدار شوند)! (۱۷۶)

چه بد مثلی دارند گروهی که آیات ما را تکنیب کردند؛ و آنها تهبا به خودشان ستم می‌نمونند! (۱۷۷)

آن کس را که خدا هدایت کند، هدایت یافته (واقعی) اوست؛ و کسانی را که (بخاطر اعمالشان) گمراه سازد، زیانکاران (واقعی) آنها هستند! (۱۷۸)

به یقین، گروه بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریدیم؛ آنها نلها (عقلها) بی دارند که با آن (اندیشه نمی‌کنند، و نمی‌فهمند؛ و چشمانتی که با آن نمی‌بینند؛ و گوشها کی که با آن نمی‌شونند؛ آنها همچون چهارپایانند؛ بلکه گمراهتر! اینان همان غافلانند (چرا که با داشتن همه‌گونه امکانات هدایت، باز هم گمراهند)! (۱۷۹)

و برای خدا، نامهای نیک است؛ خدا را به آن (نامها) بخوانید؛ و کسانی را که در اسماء خدا تحریف می‌کنند (و بر غیر او می‌نهند؛ و شریک برایش قائل می‌شوند)، رها سازید! آنها بزودی جزای اعمالی را که انجام می‌دانند، می‌بینند! (۱۸۰)

و از آنها که آفریدیم، گروهی بحق هدایت می‌کنند، و بحق اجرای عدالت می‌نمایند. (۱۸۱)

و آنها که آیات ما را تکنیب کردن، به تدریج از جانی که نمی‌دانند، گرفتار مجاز ائشان خواهیم کرد. (۱۸۲)

و به آنها مهلت می‌دهم (تا مجاز اشان در دنکتر باشد); زیرا طرح و نقشه من، قوى (و حساب شده) است. (و هیچ کس را
قررت فرار از آن نیست). (۱۸۳)

ایا فکر نکردند که همنشین آنها (پیامبر) هیچ‌گونه (اثری از) جنون ندارد؟! (یعنی چنین نسبت ناروایی به او
نمی‌دهد!) او فقط بیم دهنده آشکاری است (که مردم را متوجه وظایفشان می‌سازد). (۱۸۴)

ایا در حکومت و نظام آسمانها و زمین، و آنچه خدا افریده است، (از روی دقت و عترت) نظر نیافرند؟! (و ایا در این نیز
اندیشه نکردند که) شاید پیان زنگی آنها نزدیک شده باشد؟! (اگر به این کتاب آسمانی روش ایمان نیاورند)، بعد از آن به
کدام سخن ایمان خواهند آورد؟! (۱۸۵)

هر کس را خداوند (به جرم اعمال زشتیش) گمراه سازد، هدایت کننده‌ای ندارد؛ و آنها را در طغیان و سرکشی‌شان رها
نمی‌سازد، تا سرگردان شوند! (۱۸۶)

در پاره قیامت از تو سوال می‌کنند، کی فرامیرسد؟! بگو: «علمش فقط نزد پرورنگار من است؛ و هیچ‌کس جز او (نمی‌تواند)
وقت آن را آشکار سازد؛ (اما قیام قیامت، حتی) در آسمانها و زمین، سنگین، سنگین (و بسیار پر اهمیت) است؛ و جز بطور ناگهانی،
به سراغ شما نمی‌آید!» (بالز) از تو سوال می‌کنند، چنان که گویی تو از زمان وقوع آن باخبری! بگو: «علمش تنها نزد
خداست؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.» (۱۸۷)

بگو: «من مالک سود و زیان خویش نیستم، مگر آنچه را خدا بخواهد؛ (و از غیب و اسرار نهان نیز خبر ندارم، مگر آنچه
خداوند اراده کند)؛ و اگر از غیب باخبر بورم، سود فراوانی برای خود فراهم می‌کردم، و هیچ بدی (و زیانی) به من
نمی‌رسید؛ من فقط بیم دهنده و بشارت‌دهنده‌ام برای گروهی که ایمان می‌آورند! (و آماده پذیرش حققد) (۱۸۸)

او خدایی است که (همه) شمارا از یک فرد آفرید؛ و همسرش را نیز از جنس او فرار داد، تا در کنار او بیاساید. سپس
هنگامی که با او آمیزش کرد، حملی سبک برداشت، که با وجود آن، به کارهای خود ادامه می‌داد؛ و چون سنگین شد، هر دو
از خداوند و پرورنگار خود خواستند سخاله‌اگر فرزند صالحی به ماده‌ی، از شاکران خواهیم بود!» (۱۸۹)

اما هنگامی که خداوند فرزند صالحی به آنها داد، (موجودات دیگر را در این موهبت مؤثر دانستند؛ و) برای خدا، در این
نعمت که به آنها بخشیده بود، همتایانی قائل شدند؛ خداوند برتر است از آنچه همتای او فرار می‌دهد! (۱۹۰)

آیا موجوداتی را هستای او قرار می‌دهند که چیزی را نمی‌افرینند، و خودشان مخلوقند. (۱۹۱)

و نمی‌توانند آنرا باری کنند، و نه خوشنان را باری می‌دهند. (۱۹۲)

و هرگاه آنها را به سوی هدایت دعوت کنید، از شما پیروی نمی‌کنند؛ و برای شما یکسان است چه آنها را دعوت کنید و چه
خاموش باشید؟! (۱۹۳)

آنها را که غیر از خدا می‌خوانید (و پرستش می‌کنید)، بندگانی همچون خود شما هستند؛ آنها را بخوانید، و اگر راست
می‌گویید باید به شما پاسخ دهدند (و تفاضلیات را برآورند)! (۱۹۴)

آیا (آنها حداقل همانند خود شما) پاهاشی دارند که با آن راه بروند؟! یا دستهایی دارند که با آن چیزی را بگیرند (و کاری انجام
دهند)؟! یا چشمایی دارند که با آن ببینند؟! یا گوشایی دارند که با آن بشنوند؟! (نه، هرگز، هیچکدام) بگو: «(اکنون که
چنین است،) بتهای خویش را که شریک خدا قرار دادهاید (بر ضد من) بخوانید، و برای من نقشه بکشید، و لحظه‌ای مهلت
ندهید، (تا بدانید کاری از آنها ساخته نیست)»! (۱۹۵)

ولی و سرپرست من، خدایی است که این کتاب را نازل کرده؛ و او همه صالحان را سرپرستی می‌کند. (۱۹۶)

و آنها را که جز او می‌خوانید، نمی‌توانند باریتان کنند، و نه (حتی) خوشنان را باری دهنند؛ (۱۹۷)

و اگر آنها را به هدایت فرا خوانید، سخناتان را نمی‌شنوند! و آنها را می‌بینی (که با چشمهای مصنوعیشان) به تو نگاه
می‌کنند، اما در حقیقت نمی‌بینند!» (۱۹۸)

(به هر حال) با آنها مدارا کن و عذرشان را بپذیر، و به نیکی‌ها دعوت نما، و از جاهلان روی بگردان (و با آنان ستیزه
مکن)! (۱۹۹)

و هرگاه وسوسه‌ای از شیطان به تو رسد، به خدا پناه ببر؛ که او شوننده و داناست! (۲۰۰)

پر هیزگاران هنگامی که گرفتار و سوسه‌های شیطان شوند، به یاد (خدا و پداش و کیفر او) می‌افتد؛ و (در پرتو یاد او، راه حق را می‌بینند و) ناکهان بینا می‌گردند. (۲۰۱)

و (نپر هیزگاران را) برادر اشان (از شیاطین) پیوسته در گمراهی پیش می‌برند، و باز نمی‌ایستند! (۲۰۲)

هنگامی که (در نزول وحی تاخیر افتاد، و) آیه‌ای برای آنان نیاوری، می‌گویند: «جرا خودت (از پیش خود) آن را بر نگزیدی؟!» بگو: «من تنها از چیزی پیروی می‌کنم که بر من وحی می‌شود؛ این وسیله بینایی از طرف پروردگاریان، و مایه هدایت و رحمت است برای جمعیتی که ایمان می‌آورند. (۲۰۳)

هنگامی که قرآن خوانده شود، گوش فرا دهید و خاموش باشید؛ شاید مشمول رحمت خدا شوید! (۲۰۴)

پروردگارت را در دل خود، از روی تضرع و خوف، آهسته و آرام، صبحگاهان و شاسگاهان، یاد کن؛ و از غافلان مباش! (۲۰۵)

آنها که (در مقام قرب) نزد پروردگار تو هستند، (هیچگاه) از عبادتش تکبر نمی‌ورزند، و او را تسبیح می‌گویند، و برایش سجده می‌کنند. (۲۰۶)

سوره الانفال

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

از تو در باره انفال (غایم، و هر گونه مال بدون سالک شخص) سوال می‌کنند؛ بگو: «انفال مخصوص خدا و پیامبر است؛ پس، از (مخالفت فرمان) خدا پر هیزید؛ و خصومت‌هایی را که در میان شماست، آشئی دهید! و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید اگر ایمان دارید! (۱)

مؤمنان، تنها کسانی هستند که هر گاه نام خدا بردۀ شود، دلهاشان ترسان می‌گردد؛ و هنگامی که آیات او بر آنها خوانده می‌شود، ایمانشان فزو نتر می‌گردد؛ و تنها بر پروردگارشان توکل دارند. (۲)

آنها که نماز را برقا می‌دارند؛ و از آنچه به آنها روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۳)

(آری)، مؤمنان حقیقی آنها هستند؛ برای آنان درجاتی (مهم) نزد پروردگارشان است؛ و برای آنها، آمرزش و روزی بی‌نقص و عیب است. (۴)

همان‌گونه که خدا تو را بحق از خانه (به سوی میدان بدر)، بیرون فرموده است؛ در حالی که گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند (ولی سرانجامش بیروزی بود! ناخشنودی عده‌ای از چگونگی تقسیم غایم بدر نیز چنین است)! (۵)

آنها پس از روشن شدن حق، باز با نتو مجادله می‌کردند؛ (و چنان ترس و وحشت آنها را فراگرفته بود، که) گویی به سوی مرگ رانده می‌شوند، و آن را با چشم خود می‌نگرند! (۶)

و (به یاد آورید) هنگامی را که خداوند به شما و عده داد که یکی از دو گروه (کاروان تجاری قریش، یا لشکر مسلح آنها) نصیب شما خواهد بود؛ و شما دوست می‌داشتبد که کاروان (غیر مسلح) برای شما باشد (و بر آن بیروز شوید)؛ ولی خداوند می‌خواهد حق را با کلمات خود تقویت، و ریشه کافران را قطع کند؛ (از این رو شمارا بر خلاف میلتان بالشکر قریش درگیر ساخت، و آن بیروزی بزرگ نصیبتان شد) (۷)

تا حق را تثبیت کند، و باطل را از میان بردارد، هر چند مجرمان کراحت داشته باشند. (۸)

(به خاطر بیاورید) زمانی را (که از شدت ناراحتی در میدان بدر)، از پروردگارشان کشک می‌خواستند؛ و او خواسته شما را پذیرفت (و گفت): من شمارا با یکهزار از فرشتگان، که پشت سر هم فرود می‌آیند، پاری می‌کنم. (۹)

ولی خداوند، این را تنها برای شادی و اطمینان قلب شما قرار داد؛ و گرنه، بیروزی جز از طرف خدا نیست؛ خداوند توانا و حکیم است! (۱۰)

و (باد آورید) هنگامی را که خواب سیکی که مایه آرامش از سوی خدا بود، شمارا فراگرفت؛ و آبی از آسمان برایتان فرمود، تا شمارا با آن پلاک کند؛ و پلیدی شیطان را از شما دور سازد؛ و دلهیتان را محکم، و گامها را با آن استوار دارد! (۱۱)

و (به یاد آر) موقعی را که پروردگاریت به فرشتگان وحی کرد: «من با شما هستم؛ گستاخ را که ایمان آورده‌اند، ثابت قدم دارید! یزودی در دلهای کافران ترس و وحشت می‌افکم؛ ضریب‌هارا بر بالاتر از گردن (بر سرهای دشمنان) فرود آریدا و همه انگشتانشان را قطع کنید!» (۱۲)

این بخاطر آن است که آنها با خدا و پیامبر (ص) دشمنی ورزیدند؛ و هر کس با خدا و پیامبر شتمانی کند، (کفر شدیدی می‌بیند)؛ و خداوند شدید العقاب است! (۱۳)

این (مجازات دنیا) را بچشید! و برای کافران، مجازات آتش (در جهان دیگر) خواهد بود! (۱۴)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که با انبوه کافران در میدان نبرد رو به رو شوید، به آنها پشت نکنید (و فرار ننمایید)! (۱۵)

و هر کس در آن هنگام به آنها پشت کند سگر آنکه هدفش کثار مگیری از میدان برای حمله مجدد، و یا به قصد پیوستن به گروهی (از مجاهدان) بوده باشد. (چنین کسی) به غضب خدا گرفتار خواهد شد؛ و جایگاه او جهنم، و چه بد جایگاهی است! (۱۶)

این شما نبودید که آنها را کشید؛ بلکه خداوند آنها را کشته! و این تو نبودی (ای پیامبر که خاک و سنگ به صورت آنها) انداختی؛ بلکه خدا انداخت! و خدا می‌خواست مؤمنان را به این وسیله امتحان خوبی کند؛ خداوند شنوا و دانست. (۱۷)

سرنوشت مؤمنان و کافران، همان بود که دیدید! و خداوند سست‌کننده تقشمهای کافران است. (۱۸)

اگر شما فتح و پیروزی می‌خواهید، پیروزی به سراغ شما آمد؛ و اگر (از مخالفت) خودداری کنید، برای شما بهتر است! و اگر بازگردید، ما هم باز خواهیم گشت؛ و جمعیت شما هر چند زیاد باشد، شما را (از پاری خدا) بی‌نیاز نخواهد کرد؛ و خداوند با مؤمنان است! (۱۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا و پیامبر را اطاعت کنید؛ و سرپیچی ننمایید در حالی که (سخنان او را) می‌شنوید! (۲۰)

و همانند کسانی نباشد که می‌گفتند: «شیدیم!» ولی در حقیقت نمی‌شیدند! (۲۱)

بدترین جنبذگان نزد خدا، افراد کر و لالی هستند که اندیشه نمی‌کنند. (۲۲)

و اگر خداوند خیری در آنها می‌داشت، (حروف حق را) به گوش آنها می‌رساند؛ ولی (با این حال که دارند)، اگر حق را به گوش آنها برساند، سرپیچی کرده و روگردان می‌شوند. (۲۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به سوی چیزی می‌خواند که شما را حیات می‌بخشد! و بدانید خداوند میان انسان و قلب او حائل می‌شود، و همه شما (در قیامت) نزد او گردآوری می‌شوید! (۲۴)

و از فتنه‌ای بپر هیزید که تنها به ستکاران شما نمی‌رسد؛ (بلکه همه را فرا خواهد گرفت؛ چرا که دیگران سکوت اختیار کردند). و بدانید خداوند کیفر شدید دارد! (۲۵)

و به خاطر بیاورید هنگامی را که شما در روی زمین، گروهی کوچک و اندک و زیبون بودید؛ آنچنان که می‌ترسیدید مردم شما را بربانند! ولی او شمارا پناه داد؛ و با باری خود تقویت کرد؛ و از روزبهای پاکیزه بهر مسند ساخت؛ شاید شکر نعمتش را بجا آورید! (۲۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خدا و پیامبر خیانت نکنید! و (بیز) در امانت خود خیانت روا مدارید، در حالی که میدانید (این کار، گناه بزرگی است)! (۲۷)

و بدانید اسوال و اولاد شما، وسیله آزمایش است؛ و (برای کسانی که از عهده امتحان برآیند)، پاداش عظیمی نزد خداست! (۲۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از (مخالفت فرمان) خدا بپر هیزید، برای شما وسیله‌ای جهت جدا ساختن حق از باطل قرار می‌دهد؛ (روشن‌بینی خاصی که در برتو آن، حق را از باطل خواهید شناخت)؛ و گناهاتان را می‌پوشاند؛ و شمارا می‌زمزد؛ و خداوند صاحب فضل و بخشش عظیم است! (۲۹)

(به خاطر بیاور) هنگامی را که کافران نقشه می‌کشیدند که تو را به زندان بیفکتند، یا به قتل برسانند، و یا (از مکه) خارج سازند؛ آنها چاره می‌اندیشیدند (و نقشه می‌کشیدند)، و خداوند هم تدبیر می‌کرد؛ و خدا بهترین چاره جویان و تدبیرکنندگان است! (۳۰)

و هنگامی که آیات ما بر آنها خوانده می‌شود، می‌گویند: «شنیدیم؛ (چیز مهمی نیست) ما هم اگر بخواهیم مثل آن را می‌گوییم؛ اینها همان افسانه‌های پیشینیان است!» (ولی دروغ می‌گویند، و هرگز مثل آن را نمی‌آورند). (۳۱)

و (به خاطر بیاور) زمانی را که گفتند: «پروردگار! اگر این حق است و از طرف توست، بارانی از سنگ از آسمان بر ما فرود آر! یا عذاب دردنگی برای ما بفرست!» (۳۲)

ولی (ای پیاسیر!) تا تو در میان آنها هستی، خداوند آنها را مجازات نخواهد کرد؛ و (نیز) تا استغفار می‌کنند، خدا عذابشان نمی‌کند. (۳۳)

چرا خدا آنها را مجازات نکند، با اینکه از (عبدات موحدان در کنار) مسجد الحرام جلوگیری می‌کنند در حالی که سرپرست آن نیستند؟ سرپرست آن، فقط پر هیزگاراند؛ ولی بیشتر آنها نمی‌دانند. (۳۴)

(آنها که مدعی هستند ما هم نماز داریم)، نماز شان نزد خانه (خدا)، چیزی جز «سوت کشیدن مسنه» «کف زدن» نبود؛ پس بچشید عذاب (الهی) را بخاطر کفرتان! (۳۵)

آنها که کافر شدند، اموالشان را برای بازداشتمن (مردم) از راه خدا خرج می‌کنند؛ آنان این اموال را (که برای به دست آوردنش رحمت کشیده‌اند، در این راه) مصرف می‌کنند، اما مایه حسرت و انواع خواهد شد؛ و سپس شکست خواهد خورد؛ و (در جهان دیگر) کافران همگی به سوی دوزخ گردآوری خواهند شد. (۳۶)

(اینها همه) بخاطر آن است که خداوند (می‌خواهد) ناپاک را از پاک جدا سازد، و ناپاکها را روی هم بگذارد، و همه را متراکم سازد، و یکجا در نوزخ قرار دهد؛ و اینها هستند زیانکاران! (۳۷)

به آنها که کافر شدند بگو: «چنانچه از مخالفت باز استند، (و ایمان آورند)، گنشه آنها بخشووده خواهد شد؛ و اگر به اعمال سابق بازگردند، سنت خداوند در گذشتگان، در باره آنها جاری می‌شود (زو حکم تابودی آنان صادر می‌گردد). (۳۸)

و با آنها پیکار کنید، تا فتنه (شرک و سلب آزادی) برچیده شود، و دین (و پرستش) همه مخصوص خدا باشد! و اگر آنها (از راه شرک و فساد بازگردند، و از اعمال نادرست) خودداری کنند، (خداوند آنها را میپذیرد؛) خدا به آنچه انجام میدهند بیناست. (۳۹)

و اگر سرپیچی کنند، بدانید (ضرری به شما نمیرسانند؛) خداوند سرپرست شماست! چه سرپرست خوبی! و چه باور خوبی! (۴۰)

بدانید هرگونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا، و برای پیاسبر، و برای ذیالقربی و یتیمان و مسکینان و اسلامگان در راه (از آنها) است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز جدای حق از باطل، روز درگیری موگروه (با ایمان و بی ایمان) (روز جنگ بد) نازل کردیم، ایمان آوردهاید؛ و خداوند بر هر چیزی توانست! (۴۱)

در آن هنگام که شما در طرف پایین بودید، و آنها در طرف بالا؛ (و دشمن بر شما برتری داشت؛) و کاروان (قریش)، پایین تر از شما بود؛ (و وضع چنان سخت بود که) اگر با یکیگر و عده میگذاشتید (که در میدان نبرد حاضر شوی)، در انجام وعده خود اختلاف میکردید؛ ولی (همه اینها) برای آن بود که خداوند، کاری را که میپاییست انجام شود، تحقق بخشد؛ تا آنها که هلاک (و گمراء) میشوند، از روی اتمام حجت باشد؛ و آنها که زنده میشوند (و هدایت میباشد)، از روی دلیل روش باشد؛ و خداوند شناو دانست. (۴۲)

در آن هنگام که خداوند تعداد آنها را در خواب به تو کم نشان داد؛ و اگر فراوان نشان میداد، مسلمان سست میشید؛ و (دریاره شروع جنگ با آنها) کارتان به اختلاف میکشید؛ ولی خداوند (شما را از شر اینها) سالم نگه داشت؛ خداوند به آنچه درون سینه هاست، دانست. (۴۳)

و در آن هنگام (که در میدان نبرد)، با هم رویه رو شدید، آنها را به چشم شما کم نشان میداد؛ و شما را (نیز) به چشم آنها کم مینمود؛ تا خداوند، کاری را که میپاییست انجام گیرد، صورت بخشد؛ (شما نترسید و اقدام به جنگ کنید، آنها هم وحشت نکنند و حاضر به جنگ شوند، و سرانجام شکست بخورند!) و همه کارها به خداوند باز میگردند. (۴۴)

ای کسانی که ایمان آوردهاید! هنگامی که (در میدان نبرد) با گروهی رو به رو میشوید، ثابت قدم باشید! و خدا را فراوان باد کنید، تا رستگار شوید! (۴۵)

و (فرمان) خدا و پیامبر را اطاعت نمایید! و نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید، و قدرت (و شوکت) شما از میان نزود! و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کنندگان است! (۴۶)

و مانند کسانی نباشد که از روی هوی پرستی و غرور و خودنمایی در برابر مردم، از سرزین خود به (سوی میدان بدر) بیرون آمدند؛ و (مردم را) از راه خدا بازسی داشتند؛ (و سرانجام شکست خورده) و خداوند به آنچه عمل می‌کنند، احاطه (و آگاهی) دارد! (۴۷)

و (به یاد آور) هنگامی را که شیطان، اعمال آنها (مشرکان) را در نظرشان جلوه داد، و گفت: سخ لاهما روز هیچ کس از مردم بر شنا پیروز نمی‌گردد! و من، همسایه (و پناده‌نده) شما هستم! اما هنگامی که دو گروه (کفران، و مؤمنان مورد حمایت فرشتگان) در برابر یکدیگر قرار گرفتند، به عقب پرگشت و گفت: «من از شما (بوستان و پیروانم) بیزارم! من چیزی می‌بینم که شما نمی‌بینید؛ من از خدا می‌ترسم، خداوند شدید العقل است!» (۴۸)

و هنگامی را که منافقان، و آنها که در دلهایشان بیماری است می‌گفتند: «این گروه (مسلمانان) را دینشان مغورو ساخته است.» (آنها نمی‌دانستند که) هر کس بر خدا توکل کند، (پیروز می‌گردد) خداوند قدرتمند و حکیم است! (۴۹)

و اگر بینی کافران را هنگامی که فرشتگان (مرگ)، جاتشان را می‌گیرند و بر صورت و پشت آنها می‌زنند و (می‌گویند): بچشید عذاب سوزنده را (به حال آنان تاسف خواهی خورد)! (۵۰)

این، در مقابل کارهایی است که از پیش فرستاده‌اید؛ و خداوند نسبت به بندگانش، هرگز ستم روانی‌دارد! (۵۱)

(حال این گروه مشرکان)، همانند حال نزدیکان فرعون، و کسانی است که پیش از آنان بودند؛ آنها آیات خدا را انکار کردند؛ و خداوند هم آنان را به گناهانشان کیفر داد؛ خداوند قوی، و کیفرش شدید است! (۵۲)

این، بخاطر آن است که خداوند، هیچ نعمتی را که به گروهی داده، تغییر نمی‌دهد؛ جز آنکه آنها خودشان را تغییر دهند؛ و خداوند، شنا و داناست! (۵۳)

این، (درست) شبیه (حال) فرعونیان و کسانی است که پیش از آنها بودند؛ آیات پروردگارشان را تکثیب کردند؛ ما هم بخاطر گناهانشان، آنها را هلاک کردیم، و فرعونیان را غرق نمودیم؛ و همه آنها ظالم (و ستمگر) بودند! (۵۴)

به یقین، بدترین جنبندگان نزد خدا، کسانی هستند که کافر شدند و ایمان نمی‌آورند. (۵۵)

همان کسانی که با آنها پیمان بستی؛ سپس هر بار عهد و پیمان خود را می‌شکند؛ و (از پیمان شکنی و خیانت)، پرهیز ندارند.
(۵۶)

اگر آنها را در (میدان) جنگ بیابی، آنچنان به آنها حمله کن که جمعیت‌هایی که پشت سر آنها هستند، پراکنده شوند؛ شاید متذکر گردند (و عربت گیرند)! (۵۷)

و هرگاه (با ظهور نشانه‌هایی)، از خیانت گروهی بیم داشته باشی (که عهد خود را شکسته، حمله غافل‌گیر آنکند)، بطور عادلانه به آنها اعلام کن که پیمانشان لغو شده است؛ زیرا خداوند، خانان را دوست نمی‌دارد! (۵۸)

آنها که راه کفر پیش گرفتند، گمان نکنند (با این اعمال)، پیش برده‌اند (و از قлерو کیفر ما، بیرون رفته‌اند)! آنها هرگز ما را ذات‌وان نخواهند کرد! (۵۹)

هر نیرویی در قدرت دارد، برای مقابله با آنها (دشمنان)، آماده سازید! و (همچنین) اسبهای ورزیده (برای میدان نبرد)، تا به وسیله آن، نشمن خدا و نشمن خویش را بترسانید! و (همچنین) گروه دیگری غیر از آنها را، که شناسنی‌شناشید و خدا آنها را می‌شناسد! و هر چه بر راه خدا (و تقویت بنیه دفاعی اسلام) انفاق کنید، بطور کامل به شما بازگردانده می‌شود، و به شما ستم نخواهد شد! (۶۰)

و اگر تمايل به صلح نشان دهند، تو نیز از در صلح درآی؛ و بر خدا توکل کن، که او شناور و دانست! (۶۱)

و اگر بخواهند تو را فریب دهند، خدا برای تو کافی است؛ او همان کسی است که تو را، با یاری خود و مؤمنان، تقویت کردد.... (۶۲)

و دلهای آنها را با هم، الفت داد! اگر تمام آنچه را روی زمین است صرف می‌کردم که میان دلهای آنان الفت دهی، نمی‌توانستی! ولی خداوند در میان آنها الفت ایجاد کرد! او توانا و حکیم است! (۶۳)

ای پیامبر! خداوند و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، برای حمایت تو کافی است (فقط بر آنها تکیه کن)! (۶۴)

ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ (با دشمن) تشویق کن! هرگاه بیست نفر با استقامت از شما باشند، بر دویست نفر غلبه می‌کنند؛ و اگر صد نفر باشند، بر هزار نفر از کسانی که کافر شدند، پیروز می‌گردند؛ چرا که آنها گروهی هستند که نمی‌فهمند! (۶۵)

هم اکنون خداوند به شما تخفیف داد، و دانست که در شما ضعفی است؛ بنابراین، هرگاه بکصد نفر با استقامت از شما باشند، بر دویست نفر پیروز می‌شوند؛ و اگر یکهزار نفر باشند، بر دو هزار نفر به فرمان خدا غلبه خواهند کرد؛ و خدا با صابران است! (۶۶)

هیچ پیامبری حق ندارد اسیرانی (از دشمن) بگورد تا کاملاً بر آنها پیروز گردد (و جای پای خود را در زمین حکم کند)! شما متعاق نپایدار دنیار می‌خواهد؛ (و مایلید اسیران بیشتری بگیرید، و در برابر گرفتن فیله آزاد کنید؛ ولی خداوند، سرای دیگر را (برای شما) می‌خواهد؛ و خداوند قادر و حکیم است! (۶۷)

اگر فرمان سابق خانیبد (که بدون ابلاغ، هیچ امئی را کیفر نده)، باخاطر چیزی (اسیرانی) که گرفتید، مجازات بزرگی به شما می‌رسید. (۶۸)

از آنچه به غنیمت گرفتماید، حلال و پاکیزه بخورید؛ و از خدا پیر هیزید؛ خداوند آمرزنه و مهربان است! (۶۹)

ای پیامبر! به اسیرانی که در دست شما هستند بگو: «اگر خداوند، خیری در دلای شما بداند، (و نیات پاکی داشته باشید)، بهتر از آنچه از شما گرفته شده به شما سیده؛ و شمارا می‌بخشد؛ و خداوند آمرزنه و مهربان است!» (۷۰)

اما اگر بخواهند با تو خیافت کنند، (تاگی ندارد) آنها پیش از این (نیز) به خدا خیانت کرند؛ و خداوند (شمار) بر آنها پیروز گرد؛ خداوند دانا و حکیم است! (۷۱)

کسانی که ایمان آورند و مجرمت نمودند و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کرند، و آنها که پناه دادند و پاری نمودند، آنها باران بکنند؛ و آنها که ایمان آورند و مهاجرت نکرند، هیچ گونه ولایت (دوستی و تعهدی) در برایر آنها ندارید تا هجرت نکند؛ و (نتیجاً) اگر در (حفظ) دین (خود) از شما باری طلبند، بر شمام است که آنها را باری کنید، جز بر ضد گروهی که میان شما و آنها، پیمان (ترک مخصوصه) است؛ و خداوند به آنچه عمل می‌کنند، بیناست! (۷۲)

کسانی که کافر شدند، اولیاء (و باران و مدافعان) بکنند؛ اگر (این دستور را) انجام ندهید، فتنه و فساد عظیمی در زمین روی می‌دهد. (۷۳)

و آنها که ایمان آورند و هجرت نمودند و در راه خدا جهاد کردند، و آنها که پناه داند و باری نمودند، آنان مؤمنان حقیقی‌اند؛ برای آنها، آمرزش (و رحمت خدا) و روزی شایسته‌ای است. (۷۴)

و کسانی که بعد ایمان آورند و هجرت کردند و با شما جهاد نمودند، از شما هستند؛ و خوبشاندان نسبت به یکدیگر، در احکامی که خدا مقرر داشته، (از دیگران) سزاوار نترند؛ خداوند به همه چیز دانست. (۷۵)

سورة التوبة

(این، اعلام) بیزاری از سوی خدا و پیامبر او، به کسانی از مشرکان است که با آنها عهد بسته‌اید! (۱)

با این حال، چهار سال (مهلت دارید که آزادانه) در زمین سیر کنید (و هر جا می‌خواهید بروید، و بیندیشید)! و بدانید شما نمی‌توانید خدا را نتوان سازید، (و از قدرت او فرار کنید! و بدانید) خداوند خوارکننده کافران است! (۲)

و این، اعلامی است از ناحیه خدا و پیامبرش به (عموم) مردم در روز حج اکبر (روز عید قربان) که: خداوند و پیامبرش از مشرکان بیزارند! با این حال، اگر توبه کنید، برای شما بهتر است! و اگر سرپیچی نمایید، بدانید شما نمی‌توانید خدا را نتوان سازید (و از قلمرو قدرتش خارج شوید)! و کافران را به مجازات در نذک بشارت ده! (۳)

مگر کسانی از مشرکان که با آنها عهد بستید، و چیزی از آن را در حق شما فروگذار نکردند، و احمدی را بر ضد شما تقویت ننمودند؛ پیمان آنها را تا پایان مدتستان محترم بشمرید؛ زیرا خداوند پرهیزگاران را دوست دارد! (۴)

(اما) وقتی ماه‌های حرام پایان گرفت، مشرکان را هر جا یافتید به قتل برسانید؛ و آنها را اسیر سازید؛ و محاصره کنید؛ و در هر کینگاه، بر سر راه آنها بنشینید! هرگاه توبه کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات را پردازند، آنها را رها سازید؛ زیرا خداوند آمرزند و مهربان است! (۵)

و اگر یکی از مشرکان از تو پناهندگی بخواهد، به او پناه ده تا سخن خدارا بشنود (و در آن بیندیش!) سپس او را به محل امنش برسان، چرا که آنها گروهی ناآگاهند! (۶)

چگونه برای مشرکان پیمانی نزد خدا و رسول او خواهد بود (در حالی که آنها همواره آمده شکستن پیمانشان هستند)! مگر کسانی که نزد مسجد الحرام با آنان پیمان نیستند؛ (و پیمان خود را محترم شمرند); قازمانی که در برابر شما و فدار باشند، شما نیز وفاداری کنید، که خداوند پر هیزگاران را دوست دارد! (۷)

چگونه (پیمان مشرکان ارزش دارد)، در حالی که اگر بر شما غالب شوند، نه ملاحظه خویشاوندی با شمارا می‌کنند، و نه پیمان را! شمارا با زبان خود خشنود می‌کنند، ولی دلهیزان ابا دارد؛ و بیشتر آنها فرماتبردار نیستند! (۸)

آنها آیات خدا را به بهای کسی فروختند؛ و (مردم را) از راه او باز داشتند؛ آنها اعمال بدی انجام می‌دادند! (۹)

(نه تنها درباره شما)، درباره هیچ فرد با ایمانی رعایت خویشاوندی و پیمان را نمی‌کنند؛ و آنها همان تجاوز کار اند! (۱۰)

(ولی) اگر توبه کنند، نماز را برپا دارند، و زکات را بپردازند، برادر دینی شما هستند؛ و ما آیات خود را برای گروهی که می‌دانند (و می‌اندیشند)، شرح می‌دهیم! (۱۱)

و اگر پیمانهای خود را پس از عهد خویش شکستند، و آینه شمارا مورد طعن قرار دهند، با پیشوایان کفر پیکار کنید؛ چرا که آنها پیمانی ندارند؛ شاید (با شدت عمل) دست بردارند! (۱۲)

آیا با گروهی که پیمانهای خود را شکستند، و تصمیم به اخراج پیامبر گرفتند، پیکار نمی‌کنید؟! در حالی که آنها نخستین بار (پیکار با شمارا) آغاز کردند؛ آیا از آنها می‌ترسید؟! با اینکه خداوند سزاوارتر است که از او بترسید، اگر مؤمن هستید! (۱۳)

با آنها پیکار کنید، که خداوند آنان را به دست شما مجازات می‌کند؛ و آنان را رسوا می‌سازد؛ و سینه گروهی از مؤمنان را شفا می‌بخشد؛ و بر قلب آنها مرهم می‌نهد! (۱۴)

و خشم دلهای آنان را از میان می‌برد؛ و خدا توبه هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می‌پذیرد؛ و خداوند دانا و حکیم است. (۱۵)

ایا گمان کردید که (به حال خود) رها می‌شوید در حالی که هنوز کسانی که از شما جهاد کردن، و غیر از خدا و رسولش و مؤمنان را محروم اسراز خوبیش انتخاب ننمودند، (از دیگران) مشخص نشده‌اند؟! (باید از من شوید؛ و صرف از هم جدا گردد؛) و خداوند به آنچه عمل می‌کنید، آگاه است! (۱۶)

مشرکان حق ندارند مساجد خدا را آباد کنند در حالی که به کفر خوبیش گواهی می‌دهند! آنها اعمالشان نابود (و بی‌ارزش) شده؛ و در آتش (بوزخ)، جاودانه خواهند ماند! (۱۷)

مساجد خدا را تنها کسی آباد می‌کند که ایمان به خدا و روز قیامت آورده، و نماز را بربپا دارد، و زکات را بپردازد، و جز از خدا نترسد؛ امید است چنین گروهی از هدایت‌یافتگان باشند. (۱۸)

ایا سیراب کردن حجاج، و آباد ساختن مسجد الحرام را، همانند (عمل) کسی قرار دادید که به خدا و روز قیامت ایمان آورده، و در راه او جهاد کرده است؟! (این دو)، نزد خدا مساوی نیستند! و خداوند گروه ظالمان را هدایت نمی‌کند! (۱۹)

آنها که ایمان آورند، و هجرت کرند، و با اموال و جانهاشان در راه خدا جهاد ننمودند، مقامشان نزد خدا برتر است؛ و آنها پیروز و رستگارند! (۲۰)

پروردگارشان آنها را به رحمتی از ناحیه خود، و رضایت (خوبیش)، و باعهای از بهشت بشارت می‌دهد که در آن، نعمت‌های جاودانه دارند؛ (۲۱)

همواره و تا ابد در این باعهای (و در میان این نعمت‌ها) خواهند بود؛ زیرا پداش عظیم نزد خداوند است! (۲۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه پدران و برادران شما، کفر را بر ایمان ترجیح دهند، آنها را ولی (و پار و پاور و تکیه‌گاه) خود قرار ندهید! و کسانی از شما که آنان را ولی خود قرار دهند، ستمگرن! (۲۳)

یگو: «اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و طلیفه شما، و اموالی که به دست آورده‌اید، و تجاری که از کساد شدنش می‌ترسید، و خانه‌هایی که به آن علاوه دارید، در نظرتان از خداوند و پیامبرش و جهاد در راهش محبوبتر است، در انتظار باشید که خداوند عذابش را بر شما نازل کند؛ و خداوند جمعیت نافرمانیدار را هدایت نمی‌کند! (۲۴)

خداوند شما را در جاهای زیادی پاری کرد (و بر دشمن پیروز شدید); و در روز حنین (لیز پاری نمود); در آن هنگام که فرونی جمعیت‌تان شما را مغور ساخت، ولی (این فرونی جمعیت) هیچ به دردتان نخورد و زمین با همه وسعتش بر شما تنگ نشد؛ سپس پشت (به دشمن) کرده، فرار نمودید! (۲۵)

سپس خداوند «سکینه» خود را بر پیامبر می‌برد و بر مؤمنان نازل کرد؛ و لشکرهایی فرستاد که شما نمی‌بدید؛ و کافران را مجازات کرد؛ و این است جزای کافران! (۲۶)

سپس خداوند بعد از آن- توبه هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می‌پذیرد؛ و خداوند آمرزنه و مهربان است. (۲۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مشرکان ناپاکند؛ پس نباید بعد از اسلام، نزدیک مسجد الحرام شوند! و اگر از فقر می‌ترسیدند، خداوند هرگاه بخواهد، شمارا به کرمش بی‌نیاز می‌سازد؛ و از راه دیگر جبران می‌کند؛ خداوند دانا و حکیم است. (۲۸)

با کسانی از اهل کتاب که نه به خدا، و نه به روز جزا ایمان دارند، و نه آنچه را خدا و رسولش تحريم کرده حرام می‌شوند، و نه آیین حق را می‌پذیرند، پیکار کنید تا زمانی که با خضوع و تسليم، جزیه را به دست خود بپردازند! (۲۹)

يهود گفته‌ند: «عذیر پسر خداست!» و نصاری گفته‌ند: «مسیح پسر خداست!» این سخنی است که با زبان خود می‌گویند، که همانند گفتار کافران پیشین است؛ خدا آنان را بکشد، چگونه از حق انحراف می‌باشد؟! (۳۰)

(آنها) داشتمدان و راهیان خویش را معبودهایی نب برابر خدا قرار دانند، و (همچنین) مسیح فرزند مریم را؛ در حالی که دستور نداشتند جز خداوند یکثانية را که معبودی جز او نیست، پیرستند، او پاک و منزه است از آنچه همتایش قرار می‌دهند! (۳۱)

آنها می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خلموش کنند؛ ولی خدا جز این نمی‌خواهد که نور خود را کامل کند، هر چند کافران ناخشنود باشند! (۳۲)

او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین‌ها غالب گردداند، هر چند مشرکان کراحت داشته باشند! (۳۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بسیاری از داشمندان (اهل کتاب) و راهبان، اموال مردم را بیاطل می‌خورند، و (آن را) از راه خدا بازمی‌دارند! و کسانی که طلا و نقره را گنجینه (و ذخیره و پنهان) می‌سازند، و در راه خدا انفاق نمی‌کنند، به مجازات دردنگی بشارت ده! (۳۴)

در آن روز که آن را در آتش جهنم، گرم و سوزان کرده، و با آن صورتها و پهلوها و پشتباشان را داغ می‌کنند؛ (و به آنها می‌گویند): این همان چیزی است که برای خود اندوختید (و گنجینه ساختید)! پس بچشید چیزی را که برای خود می‌اندوختید! (۳۵)

تعداد ماهها نزد خداوند در کتاب الهی، از آن روز که آسمانها و زمین را آفریده، دوازده ماه است؛ که چهار ماه از آن، ماه حرام است؛ (و جنگ در آن ممنوع می‌باشد). این، آیین ثابت و پادرجا (ای الهی) است! بنابر این، در این ماهها به خود ستم نکنید (و از هرگونه خوربزی پیر هیزید)! و (به هنگام نبرد) با مشرکان، دسته جمعی پیکار کنید، همان گونه که آنها دسته جمعی با شما پیکار می‌کنند؛ و بدانید خداوند با پیر هیزگاران است! (۳۶)

نسیء (جا به جا کردن و تاخیر ماههای حرام)، افزایشی در کفر (مشرکان) است؛ که با آن، کفران گمراه می‌شوند؛ یک سال، آن را حلال، و سال دیگر آن را حرام می‌کنند، تا به مقدار ماههایی که خداوند تحریم کرده شود (و عدد چهار ماه، به پندرانشان تکمیل گردد)؛ و به این ترتیب، آنچه را خدا حرام کرده، حلال بشمرد. اعمال زشنشان در نظرشان زیبا جلوه داده شده؛ و خداوند جمعیت کافران را هدایت نمی‌کند! (۳۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! جرا هنگامی که به شما گفته می‌شود: «به سوی جهاد در راه خدا حرکت کنید!» بر زمین سنگنی می‌کنید (و سستی به خرج می‌دهید)!؟ آیا به زندگی دنیا به جای آخرت راضی شده‌اید؟ با اینکه متعاز زندگی دنیا، در برای آخرت، جز اندکی نیست! (۳۸)

اگر (به سوی میدان جهاد) حرکت نکنید، شمارا مجازات دردنگی می‌کند، و گروه دیگری غیر از شمارا به جای شما قرار می‌دهد؛ و هیچ زیانی به او نمی‌رسانید؛ و خداوند بر هر چیزی تواناست! (۳۹)

اگر او را پاری نکنید، خداوند او را پاری کرد؛ (و در شکلترين ساعات، او را تها نگاشت)؛ ان هنگام که کافران او را (از مکه) بیرون کرند، در حالی که نومن نفر بود (و پل نفر بیشتر همراه نداشت)؛ بر آن هنگام که آن دور غار بوند، و او به همراه خود می‌گفت: «غم مخور، خدا با ماست!» در این موقع، خداوند سکنه (و آراش) خود را بر او فرستاد؛ و با لشکرهایی که مشاهده نمی‌کردید، او را تقویت نمود؛ و گفتار (و هدف) کافران را پلین قرار داد، (و آنها را با شکست مواجه ساخت)؛ و سخن خدا (و این او)، بالا (و پیروز) است؛ و خداوند عزیز و حکیم است! (۴۰)

(همگی به سوی میدان جهاد) حرکت کنید؛ سبکبار باشید یا سدگین بار! و با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛
این برای شما بهتر است اگر بدانید! (۴۱)

(اما گروهی از آنها، چنانند که) اگر غنایمی نزدیک (و در دسترس)، و سفری آسان باشد، (به طمع دنیا) از تو پیروی
نمی‌کنند؛ ولی (اکنون که برای میدان تیوك)، راه بر آنها دور (و پر مشقت) است، (مریاز می‌زنند)؛ و بزودی به خدا سوگند
پلاد می‌کنند که: «اگر توانایی داشتم، همه را شما حرکت می‌کردم!» (آنها با این اعمال و این دروغها، در واقع خود را
هلاک می‌کنند؛ و خداوند می‌داند آنها دروغگو هستند! (۴۲)

خداؤند تو را بخشید؛ چرا پیش از آنکه راستگویان و دروغگویان را بشناسی، به آنها اجازه دادی؟ (خوب بود صبر
می‌کردی، تا هر دو گروه خود را نشان دهند!) (۳)

آنها که به خدا و روز جزا ایمان دارند، هیچ گاه برای ترک جهاد (در راه خدا) با اموال و جانهایشان، از تو اجازه نمی‌گیرند؛
و خداوند پر هیزگاران را می‌شناسند. (۴۴)

تنها کسانی از تو اجازه (این کار را) نمی‌گیرند که به خدا و روز جزا ایمان ندارند، و دلهایشان باشک و تردید آمیخته است؛
آنها در تردید خود سرگردانند. (۴۵)

اگر آنها (راست می‌گفتهند، و) اراده داشتند که (بسوی میدان جهاد) خارج شوند، و سبلهای برای آن فراهم نمی‌ساختند؛ ولی خدا
از حرکت آنها کراحت داشت؛ از این رو (تووفیق را از آنان سلب کرد؛ و آنها را (از جهاد) باز داشت؛ و به آنان گفته شد:
«با «قاعدین» (کوکان و پیران و بیماران) بشنید!» (۴۶)

اگر آنها همه را شما (بسوی میدان جهاد) خارج نمی‌شوند، جز اضطراب و تردید، چیزی بر شما نمی‌افزویند؛ و بسرعت در
بین شما به فتنه‌انگیزی (و ایجاد تفرقه و نفاق) می‌پرداختند؛ و در میان شما، افرادی (سست و ضعیف) هستند که به سخنان
آنها کاملاً گوش فرامی‌دهند؛ و خداوند، ظلمان را می‌شناسند. (۴۷)

آنها پیش از این (نیز) در پی فتنه‌انگیزی بونند، و کارها را بر تو دگرگون ساختند (و به هم ریختند؛ تا آن که حق فرا رسید،
و فرمان خدا اشکار گشت (و پیروز شدید)، در حالی که آنها کراحت داشتند. (۴۸)

بعضی از آنها می‌گویند: «به ما اجازه ده (تا در جهاد شرکت نکنم)، و ما را به گناه نیفکن!» اگاه باشید آنها (هم اکنون) در
گناه سقوط کرده‌اند؛ و جهنم، کافران را احاطه کرده است! (۴۹)

هرگاه نیکی به تو رسد، آنها را تاراحت می‌کند؛ و اگر مصیبته به تو رسد، می‌گویند: «ما تصمیم خود را از پیش گرفته‌ایم.» و بازمی‌گردند در حالی که خوشحالند! (۵۰)

بگو: «هیچ حادثه‌ای برای مارخ نمی‌دهد، مگر آنچه خداوند برای مانوشه و مقرر داشته است؛ او مولا (و سرپرست) ماست؛ و مؤمنان باید تنها بر خدا ثوکل کنند!» (۵۱)

بگو: «آیا در باره ما، جز یکی از دو نیکی را انتظار دارید؟ (با پیروزی یا شهادت) ولی ما انتظار داریم که خداوند، عذابی از سوی خودش (در آن جهان) به شما بررساند، یا (در این جهان) به نست ما (مجازات شوید) اکنون که چنین است، شما انتظار بکشید، ما هم با شما انتظار می‌کنیم!» (۵۲)

بگو: «اتفاق کنید؛ خواه از روی میل باشد یا اکراه، هرگز از شما پذیرفته نمی‌شود؛ چرا که شما قوم فاسقی بودید!» (۵۳)

هیچ چیز مانع قبول اتفاقهای آنها نشد، جز اینکه آنها به خدا و پیامبرش کفر شدند، و نماز بجا نمی‌آورند جز با کسالت، و اتفاق نمی‌کنند مگر با کراحت! (۵۴)

و (فزوئی) اموال و اولاد آنها، تو را در شگفتی فرو نبرد؛ خدا می‌خواهد آنان را به وسیله آن، در زندگی دنیا عذاب کند، و در حال کفر بپیرند! (۵۵)

آنها به خدا سوگند می‌خورند که از شما هستند، در حالی که از شما نیستند؛ ولی آنها گروهی هستند که می‌ترسند (و به خاطر ترس از فاش شدن اسرار اشان دروغ می‌گویند)! (۵۶)

اگر پناهگاه یا غارها یا راهی در زیر زمین بیابند، بسوی آن حرکت می‌کنند، و با سرعت و شتاب فرار می‌کنند. (۵۷)

و در میان آنها کسانی هستند که در (تقسیم) غذایم به تو خرده می‌گیرند؛ اگر از آن (غذایم، سهمی) به آنها داده شود، راضی می‌شوند؛ و اگر داده نشود، خشم می‌گیرند (خواه حق آنها باشد یا نه)! (۵۸)

(در حالی که) اگر به آنچه خدا و پیامبر ش به آنان داده راضی باشند، و بگویند: «خداؤند برای ما کافی است! و بزودی خدا و رسولش، از فضل خود به ما می‌بخشنند؛ ما تهرا رضای او را می‌طلبیم.» (برای آنها بهتر است!) (۵۹)

زکاتها مخصوص فقرا و مساکین و کارگرانی است که برای (جمع آوری) آن رحمت می‌کنند، و کسانی که برای جلب محنتشان اقسام می‌شووند، و برای (ازادی) برگان، و (ادای بین) بدکاران، و در راه (تفویت آینین) خدا، و امانگان در راه آین، یک فربضه (مهم) الهی است؛ و خداوند دانا و حکیم است! (۶۰)

از آنها کسانی هستند که پیامبر را آزار می‌دهند و می‌گویند: «او آدم خوشبادری است!» بگو: «خوشبادر بودن او به نفع شماست! (ولی بدانید) او به خدا ایمان دارد؛ و (نهایاً) مؤمنان را تصدیق می‌کند؛ و رحمت است برای کسانی از شما که ایمان آورده‌اند!» و آنها که رسول خدا را آزار می‌دهند، عذاب دردناکی دارند! (۶۱)

آنها برای شما به خدا سوگند می‌کنند، تا شما را راضی سازند؛ در حالی که شایستگر این است که خدا و رسولش را راضی کنند، اگر ایمان دارند! (۶۲)

آیا نمی‌دانند هر کس با خدا و رسولش دشمنی کند، برای او آتش دوزخ است؛ جاودانه در آن می‌ماند؟ این، همان رسواپی بزرگ است! (۶۳)

مناقفان از آن بیم دارند که سوره‌ای بر ضد آنان نازل گردد، و به آنها از اسرار درون قلبشان خبر دهد. بگو: «استهزأ کنید! خداوند، آنچه را از آن بیم دارید، آشکار می‌سازد!» (۶۴)

و اگر از آنها پرسی: «جرا این اعمال خلاف را انجام دادید؟!»، می‌گویند: «ما بازی و شوخی می‌کردیم!» بگو: «آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کردید؟!» (۶۵)

(بگو): عذر خواهی نکنید (که بیهوده است؛ چرا که) شما پس از ایمان آوردن، کافر شدید! اگر گروهی از شما را (بخاطر توبه) سورد عفو قرار دهیم، گروه دیگری را عذاب خواهیم کرد؛ زیرا مجرم بوند! (۶۶)

مردان منافق و زنان منافق، همه از یك گروهند! آنها امر به منکر، و نهی از معروف می‌کنند؛ و دستهایشان را (از اتفاق و بخشش) می‌بنند؛ خدا را فراموش کرند، و خدا (تیز) آنها را فراموش کرد؛ و رحمتش را از آنها قطع نمود؛ به یقین، همان فاسقانند! (۶۷)

خداوند به مردان و زنان منافق و کفار، و عده آتش دوزخ داده؛ جلوانه در آن خواهند ماند - همان برای آنها کافی است! - و خدا آنها را از رحمت خود دور ساخته؛ و عذاب همیشگی برای آنهاست! (۶۸)

(شما منافقان)، همانند کسانی هستید که قبیل از شما بودند (و راه نفاق پیمودند؛ بلکه) آنها از شما نیرومندتر، و اموال و فرزندانشان بیشتر بود! آنها از بپر خود (از مواعظ الهی در راه گناه و هوس) استفاده کردند؛ شمانیز از بپر خود، (در این راه) استفاده کردند، همان گونه که آنها استفاده کردند؛ شما (در کفر و نفاق و استهزای مؤمنان) فرو رفتید، همان گونه که آنها فرو رفتند؛ (ولی سرانجام) اعمالشان در دنیا و آخرت نایبود شد؛ و آنها همان زیانکارانند! (۶۹)

آیا خبر کسانی که پیش از آنها بودند، به آنان نرسیده است؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثمود» و «قوم ابراهیم» و «اصحاب مدين» (قوم شعیب) و «شهرهای زیر و رو شده» (قوم لوط)؛ پیامبر انسان دلایل روشن برای آنان آورند، (ولی نپنیر فتند) خداوند به آنها ستم نکرد، اما خودشان بر خوبیشان ستم می‌کردند! (۷۰)

مردان و زنان بایمان، ولی (و پار و پاور) یکدیگرند؛ امر به معروف، و نهی از منکر می‌کنند؛ نماز را بپرای می‌دارند؛ و زکات را می‌پردازند؛ و خدا و رسولش را اطاعت می‌کنند؛ بزودی خدا آنان را مورد رحمت خوبیش قرار می‌دهد؛ خداوند توانا و حکیم است! (۷۱)

خداوند به مردان و زنان بایمان، با غهایی از بھشت و عده داده که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جلوانه در آن خواهند ماند؛ و مسکن‌های پاکیزه‌ای در بهشت‌های جلوان (نصیب آنها ساخته)؛ و (خشندی و رضای خدا، (از همه اینها برتر است؛ و پیروزی بزرگ، همین است! (۷۲)

ای پیامبر! با کفاران و منافقان جهاد کن، و بر آنها سخت بگیر! جایگاهشان جهنم است؛ و چه بد سرنوشتی دارند! (۷۳)

به خدا سوگند می‌خورند که (در غیاب پیامبر، سخنان نادرست) نگفته‌اند؛ در حالی که قطعاً سخنان کفر امیز گفته‌اند؛ و پس از اسلام‌آوردن‌شان، کافر شده‌اند؛ و تصمیم (به کار خطرناکی) گرفتند، که به آن نرسینند. آنها قتفت از این انتقام می‌گیرند که خداوند و رسولش، آنان را به فضل (و کرم) خود، بینیاز ساختند! (یا این حال، اگر توبه کنند، برای آنها بهتر است؛ و اگر روی گردانند، خداوند آنها را در دنیا و آخرت، به مجازات دردنگی کیفر خواهد داد؛ و در سراسر زمین، نه ولی و حامی دارند، و نه پاوری! (۷۴)

بعضی از آنها با خدا پیمان بسته بودند که: «اگر خداوند مرا از فضل خود روزی دهد، قطعاً صدقه خواهیم داد؛ و از صلاحان (و شاکران) خواهیم بود!» (۷۵)

اما هنگامی که خدا از فضل خود به آنها بخشید، بخل ورزیدند و سرپیچی کردند و روی بر تاختند! (۷۶)

این عمل، (روح) نفاق را، تاروزی که خدا را ملاقات کنند، در دلهایشان برقرار ساخت. این بخاطر آن است که از پیمان الپی تخلف جستند؛ و بخاطر آن است که دروغ می‌گفتند. (۷۷)

آیا نمی‌دانستند که خداوند، اسرار و سخنان درگوشی آنها را سی‌داند؛ و خداوند دنای همه غیبها (و امور پنهانی) است؟! (۷۸)

آنها بی که از مؤمنان اطاعت کار، در صدقاشان عیجوبی می‌کنند، و کسانی را که (برای انفاق در راه خدا) جز به مقدار (ناچیز) توانانی خود دسترسی ندارند، مسخره می‌نمایند، خدا آنها را مسخره می‌کنند؛ (و کیفر استهزاکنندگان را به آنها می‌دهد؛) و برای آنها عذاب درنایی است! (۷۹)

چه برای آنها استغفار کنی، و چه نکنی، (حتی) اگر هفتاد بار برای آنها استغفار کنی، هرگز خدا آنها را نمی‌آمرزد! چرا که خدا و پیامبر را انکار کرند؛ و خداوند جمعیت فاسقان را هدایت نمی‌کند! (۸۰)

تخلفجوان (از جنگ بیوک)، از مخالفت با رسول خدا خوشحال شدند؛ و کراحت داشتند که با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد کنند؛ و (به یکدیگر و به مؤمنان) گفتند: «در این گرما، (بسوی میدان) حرکت نکنید!» (به آنان) بگو: «آتش دوزخ از این هم گرمتر است!» اگر می‌دانستند! (۸۱)

از این‌رو آنها باید کمتر بخندند و بسیار بگریند! (چرا که آتش جهنم در انتظارشان است) این، جزای کارهایی است که انجام می‌دادند! (۸۲)

هرگاه خداوند تو را بسوی گروهی از آنان بازگرداند، و از تو اجازه خروج (بسوی میدان جهاد) بخواهد، بگو: «هیچ گاه با من خارج نخواهید شد! و هرگز هر راه من، با دشمنی نخواهید جنگید! شما نخستین بار به کنار مگیری راضی شدید، اکنون نیز با مختلفان بمانید!» (۸۳)

هر گز بر مرده هیچ یک از آنان، نماز نخوان! و بر کنار قبرش، (برای دعا و طلب امرزش)، نایست! چرا که آنها به خدا و رسولش کافر شدند؛ و در حالی که فاسق بوند از دنیا رفتند! (۸۴)

میادا اموال و فرزندانشان، مایه شگفتی تو گردد! (این برای آنها نعمت نیست؛ بلکه) خدا می‌خواهد آنها را به این وسیله در دنیا عذاب کند، و جانشان پرآید در حالی که کافرند! (۸۵)

و هنگامی که سوره‌ای نازل شود (و به آنان دستور دهد) که: «به خدا ایمان بیاورید! و همه پیامبر ش جهاد کنید!»، افرادی از آنها (گروه منافقان) که توانایی دارند، از تو اجازه می‌خواهند و سی‌گویند: «بگذار ما با قاعده‌نین (آنها که از جهاد معافند) پاشیم!» (۸۶)

(آری) آنها راضی شدند که با مختلفان پاشند؛ و بر دلهایشان مهر نهاده شده؛ از این رو (چیزی) نمی‌فهمند! (۸۷)

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورند، با اموال و جانشان جهاد کرند؛ و همه نیکیها برای آنهاست؛ و آنها همان رستگارانند! (۸۸)

خداآوند برای آنها با غهابی از بهشت فراهم ساخته که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جلوه‌انه در آن خواهند بود؛ و این است رستگاری (و پیروزی) بزرگ! (۸۹)

و عذرآورندگان از اعراب، (نژد تو) آمدند که به آنها اجازه (عدم شرکت در جهاد) داده شود؛ و آنها که به خدا و پیامبر ش دروغ گفته‌اند، (بدون هیچ عذری در خانه خود) نشستند؛ بزودی به کسانی از آنها که مخالفت کردند (و مغفور نبودند)، عذاب دردنگی خواهد رسید! (۹۰)

بر ضعیفان و بیماران و آنها که وسیله‌ای برای اتفاق (در راه جهاد) ندارند، ایرادی نیست (که در میدان جنگ شرکت نجویند)، هرگاه برای خدا و رسولش خیرخواهی کنند (و از آنچه در نوان دارند، مضایقه ننمایند). بر نیکوکاران راه مؤاخذه نیست؛ و خداوند امرزنه و مهربان است! (۹۱)

و (نیز) ایرادی نیست بر آنها که وقئی نژد تو آمدند که آنان را بر مرکبی (برای جهاد) سوار کنی، گفتی: «مرکبی که شما را بر آن سوار کنم، ندارم!» (از نژد تو) بازگشتن در حالی که چشانتشان از اندوه اشکبار بود؛ زیرا چیزی نداشتند که در راه خدا اتفاق کنند (و با آن به میدان بروند) (۹۲)

راه مواجهه تنها به روی کسانی باز است که از تو اجازه می‌خواهند در حالی که تو انگرند؛ (و امکانات کافی برای جهاد دارند؛) آنها راضی شدند که با مخالفان (زنان و کوچکان و بیماران) بمانند؛ و خداوند بر دلهایشان مهر نهاده؛ به همین جهت چیزی نمی‌دانند! (۹۳)

هنگامی که بسوی آنها (که از جهاد تخلف کردند) باز گردید، از شما عذرخواهی می‌کنند؛ بگو: «عذرخواهی نکنید، ما هرگز به شما ایمان نخواهیم آورد! چرا که خدا مارا از اخبارتان آگاه ساخته؛ و خدا و رسولش، اعمال شما را می‌بینند؛ سپس به سوی کسی که دانای پنهان و اشکار است بازگشت داده می‌شود؛ و او شمارا به آنچه انجام می‌دادید، آگاه می‌کند (و جزا می‌دهد!)» (۹۴)

هنگامی که بسوی آنان بازگردید، برای شما به خدا سوگند پاد می‌کنند، تا از آنها اعراض (و صرف نظر) کنید؛ از آنها اعراض کنید (و روی بگردانید)؛ چرا که پلیدند! و جایگاهشان دورزخ است، بکفر اعمالی که انجام می‌دانند. (۹۵)

برای شما قسم پاد می‌کنند تا از آنها راضی شود؛ اگر شما از آنها راضی شود، خداوند (هرگز) از جمعیت فلسقان راضی نخواهد شد! (۹۶)

بادیمنشینان عرب، کفر و نفاقشان شدیدتر است؛ و به ناگاهی از حدود و احکامی که خدا بر پیامبرش نازل کرده، سزاوارترند؛ و خداوند دانا و حکیم است! (۹۷)

گروهی از (این) اعراب بادیمنشین، چیزی را که (در راه خدا) اتفاق می‌کنند، غرامت محسوب می‌دارند؛ و انتظار حوادث درنگاهی برای شما می‌کنند؛ حوادث درنگاه برای خود آنهاست؛ و خداوند شناور و داناست! (۹۸)

گروهی (دیگر) از عربهای بادیمنشین، به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند؛ و آنچه را اتفاق می‌کنند، مایه تقرب به خدا، و دعای پیامبر می‌دانند؛ آگاه باشید اینها مایه تقرب آنهاست! خداوند بزودی آنان را در رحمت خود وارد خواهد ساخت؛ به یقین، خداوند امرزنه و مهربان است! (۹۹)

پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار، و کسانی که به نیکی از آنها پیروی کردند، خداوند از آنها خشنود گشت، و آنها (تیر) از او خشنود شدند؛ و باغهایی از بیشتر برای آنان فراهم ساخته، که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهد ماند؛ و این است پیروزی بزرگ! (۱۰۰)

و از (میان) اعراب بادینشین که اطراف شما هستند، جمعی متنافق؛ و از اهل مدینه (تیز)، گروهی سخت به نفاق پای بندند. تو آنها را نمی‌شناسی، ولی ما آنها را می‌شناسیم. بزودی آنها را دو بار مجازات می‌کنیم (مجازاتی با رسوابی در دنیا، و مجازاتی به هنگام مرگ); سپس بسوی مجازات بزرگی (در قیامت) فرستاده می‌شوند. (۱۰۱)

و گروهی دیگر، به گناهان خود اعتراض کردند؛ و کار خوب و بد را به هم آمیختند؛ امید می‌برود که خداوند توبه آنها را پذیرد؛ به یقین، خداوند آمرزنه و مهربان است! (۱۰۲)

از اموال آنها صدقه‌ای (عنوان زکات) بگیر، تا بوسیله آن، آنها را پاک سازی و پرورش دهی! و (به هنگام گرفتن زکات،) به آنها دعا کن؛ که دعای تو، مایه آرامش آنهاست؛ و خداوند شفوا و دانست! (۱۰۳)

آیا نمی‌دانستند که فقط خداوند توبه را از بندگانش می‌پذیرد، و صدقات را می‌گیرد، و خداوند توبه پذیر و مهربان است؟! (۱۰۴)

بگو: «عمل کنید! خداوند و فرستاده او و مؤمنان، اعمال شما را می‌بینند! و بزودی، بسوی دانای نهان و آشکار، بازگردانده می‌شوند؛ و شمارا به آنچه عمل می‌کردید، خیر می‌دهد!» (۱۰۵)

و گروهی دیگر، به فرمان خدا و اگذار شده‌اند (و کارشان با خاست)؛ یا آنها را مجازات می‌کند، و یا توبه آنان را می‌پذیرد (، هر طور که شایسته باشند)؛ و خداوند دانا و حکیم است! (۱۰۶)

(گروهی دیگر از آنها) کسانی هستند که مسجدی ساختند برای زیان (به مسلمانان)، و (تفویت) کفر، و تفرقه‌افکنی میان مؤمنان، و کینگاه برای کسی که از پیش با خدا و پیامبرش مبارزه کرده بود؛ آنها سوگند یاد می‌کنند که: «جز نیکی (و خدمت)، نظری نداشته‌ایم!» اما خداوند گواهی می‌دهد که آنها دروغ‌گو هستند! (۱۰۷)

هر گز در آن (مسجد به عبادت) نایست! آن مسجدی که از روز نخست بر پایه نتوتا بنا شده، شایسته‌تر است که در آن (به عبادت) باشیست؛ در آن، مردانی هستند که دوست می‌دارند پاکیزه باشند؛ و خداوند پاکیزگان را دوست دارد! (۱۰۸)

آیا کسی که شالوده آن را بر تقوای الهی و خشنودی او بنا کرده بهتر است، یا کسی که اساس آن را بر کنار پرتوگاه سنتی بنا نموده که ناگهان در آتش دوزخ فرومی‌ریزد؟ و خداوند گروه ستگران را هدایت نمی‌کند! (۱۰۹)

(اما) این بنایی را که آنها ساختند، همواره بصورت یک وسیله شک و تردید، در دلایشان باقی می‌ماند؛ مگر اینکه دلایشان پاره پاره شود (و بمیرند؛ و گرته)، هرگز از دل آنها بیرون نمی‌رود؛ و خداوند دانا و حکیم است! (۱۱۰)

خداوند از مؤمنان، جانها و اموالشان را خریداری کرده، که (در برایرش) بهشت برای آنان باشد؛ (به این گونه که) در راه خدا پیکار می‌کنند، می‌کنند و کنند می‌شوند؛ این وعده حقی است بر او، که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده؛ و چه کسی از خدا به عهیش وفادارتر است؟! اکنون بشارت باد بر شما، به داد و ستد که با خدا کرده‌اید؛ و این است آن پیروزی بزرگ! (۱۱۱)

توبه‌کنندگان، عبادت کاران، سپاسگویان، سیاحت کنندگان، رکوع کنندگان، سجده‌آوران، آمران به معروف، نهی کنندگان از منکر، و حافظان حدود (و مرزهای‌اللهی، (مؤمنان حقیقی‌اند)؛ و شارت ده به (اینچنین) مؤمنان! (۱۱۲)

برای پیامبر و مؤمنان، شایسته نبود که برای مشرکان (از خداوند) طلب آمرزش کنند، هر چند از نزدیکانشان باشند؛ (آن هم) پس از آنکه بر آنها روشن شد که این گروه، اهل نوزخند! (۱۱۳)

و استغفار ابراهیم برای پدرش (عمویش آزر)، فقط بخار و عدامی بود که به او داده بود (تا وی را بسوی ایمان جذب کند)؛ اما هنگامی که برای او روشن شد که وی نشمن خداست، از او بیزاری جست؛ به یقین، ابراهیم مهربان و بریار بود! (۱۱۴)

چنان نبود که خداوند قومی را، پس از آن که آنها را هدایت کرد (و ایمان آورند) گمراه (و مجازات) کند؛ مگر آنکه اموری را که باید از آن پیر هیزند، برای آنان بیان نماید (و آنها مخالفت کنند)؛ زیرا خداوند به هر چیزی دانست! (۱۱۵)

حکومت آسمانها و زمین تنها از آن خداست؛ زنده می‌کند و می‌میراند؛ و جز خدا، ولی و بالواری ندارید! (۱۱۶)

مسلمان خداوند رحمت خود را شامل حال پیامبر و مهاجران و انصار، که در زمان عسرت و شدت (در جنگ تبوك) از او پیروی کردن، نمود؛ بعد از آنکه نزدیک بود دلایهای گروهی از آنها، از حق منحرف شود (و از میدان جنگ بازگردند)؛ سپس خدا توبه آنها را پذیرفت، که او نسبت به آنان مهربان و رحیم است! (۱۱۷)

(همچنین) آن سه نفر که (از شرکت در جنگ تبوك) تخلف جستند، (و مسلمانان با آنان قطعه رابطه نمودند)، تا آن حد که زمین با همه وسعتش بر آنها تنگ شد؛ (حتی) در وجود خویش، جایی برای خود نمی‌یافتد؛ (در آن هنگام) دانستند پناهگاهی

از خدا جز بسوی او نیست؛ سپس خدا رحمتش را شامل حال آنها نمود، (و به آنان توفیق داد) تا توبه کنند؛ خداوند بسیار توبیدیر و مهربان است! (۱۱۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از (مخالفت فرمان) خدا پیر هیزید، و با صادقان باشید! (۱۱۹)

سزاوار نیست که اهل مدینه، و بادیه‌نشینانی که اطراف آنها هستند، از رسول خدا تخلف جویند؛ و برای حفظ جان خوبیش، از جان او چشم بپوشند! این بخاطر آن است که هیچ تشنگی و خستگی، و گرسنگی در راه خدا به آنها نمی‌رسد و هیچ گامی که موجب خشم کفاران می‌شود برمنی‌دارند، و ضربه‌ای از دشمن نمی‌خورند، مگر اینکه به خاطر آن، عمل صالحی برای آنها نوشته می‌شود؛ زیرا خداوند پاداش نیکوکاران را تباہ نمی‌کند! (۱۲۰)

و هیچ مال کوچک یا بزرگی را (در این راه) اتفاق نمی‌کنند، و هیچ سرزینی را (بسوی میدان جهاد و پادر بازگشت) نمی‌پیمایند، مگر اینکه برای آنها نوشته می‌شود؛ تا خداوند آن را بعنوان بهترین اعسالشان، پاداش دهد. (۱۲۱)

شایسته نیست مؤمنان همگی (بسوی میدان جهاد) کرج کنند؛ چرا از هر گروهی از آنان، طایفه‌ای کرج نمی‌کند (و طایفه‌ای در مدینه می‌ماند)، تا درین (و معارف و احکام اسلام) آگاهی یابند و به هنگام بازگشت بسوی قوم خود، آنها را بیم دهند؟! شاید (از مخالفت فرمان پروردگار) بترسند، و خودداری کنند! (۱۲۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! با کفارانی که به شما نزدیکترند، پیکار کنید! (و دشمن دورتر، شما را از دشمنان نزدیک غافل نکنید!) آنها باید در شما شدت و خشونت (و قدرت) احسان کنند؛ و بدانید خداوند با پیر هیزگاران است! (۱۲۳)

و هنگلی که سوره‌ای نازل می‌شود، بعضی از آنان (به دیگران) می‌گویند: «این سوره، ایمان کدام یک از شما را افزون ساخت؟!» (به آنها بگو:) اما کسانی که ایمان آورده‌اند، بر ایمانشان افزوده؛ و آنها (به فضل و رحمت الهی) خوشحالند. (۱۲۴)

و اما آنها که در دلهایشان بیماری است، پلیدی بر پلیدیشان افزوده؛ و از دنیارفتند در حالی که کفر بودند. (۱۲۵)

آیا آنها نمی‌بینند که در هر سال، یک یا دو بار آزمایش می‌شوند؟ باز توبه نمی‌کنند، و متذکر هم نمی‌گردند! (۱۲۶)

و هنگامی که سوره‌ای نازل می‌شود، بعضی از آنها (منافقان) به یکدیگر نگاه می‌کنند و می‌گویند: «آیا کسی شما را می‌بیند؟ (اگر از حضور پیاسیر بیرون رویم، کسی متوجه ما نمی‌شود!)» سپس منصرف می‌شوند (و بیرون می‌روند); خداوند دلهیشان را (از حق) منصرف ساخته؛ چرا که آنها، گروهی هستند که نمی‌فهمند (و بی‌دانشند)! (۱۲۷)

به یقین، رسولی از خود شما بسویتان آمد که رنجهای شما بر او سخت است؛ و اصرار بر هدایت شما دارد؛ و نسبت به مؤمنان، رثوف و مهریان است! (۱۲۸)

اگر آنها (از حق) روی بگردانند، (نگران مباش!) بگو: «خداوند مرا کفایت می‌کند؛ هیچ معنوی جز او نیست؛ بر او توکل کردم؛ و او صاحب عرش بزرگ است!» (۱۲۹)

سوره یونس

به نام خداوند بخششده بخشایشگر

الر، این آیات کتاب استوار و حکمت آمیز است! (۱)

آیا برای مردم، موجب شگفتی بود که به مردی از آنها وحی فرستادیم که مردم را (از عواقب کفر و گناه) بترسان، و به کسانی که ایمان آورده‌اند بشارت ده که برای آنها، سابقه نیک (و پلاش‌های مسلم) نزد پروردگارشان است؟! (اما) کفران گفتند: «این مرد، ساحر آشکاری است؛ سنه! (۲)

پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز (شش دوران) آفرید؛ سپس بر تخت (قدرت) فرار گرفت، و به تدبیر کار (جهان) پرداخت؛ هیچ شفاعت کننده‌ای، جز با اذن او نیست؛ این است خداوند، پروردگار شما! پس او را پرستش کنید! آیا مذکور نمی‌شود؟! (۳)

بازگشت همه شما بسوی اوست! خداوند و عده حقی فرموده؛ او افرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را بازمی‌گرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، بعدالت جزا دهد؛ و برای کسانی که کافر شدند، نوشیدنی از مایع سوزان است؛ و عذابی دردناک، بخارتر آنکه کفر می‌ورزیند! (۴)

او کسی است که خورشید را روشنایی، و ماه را نور قرار داد؛ و برای آن منزلگاه‌هایی مقرر کرد، تا عدد سالها و حساب (کارها) را بدانید؛ خداوند این را جز بحق نیافریده؛ او آیات (خود را) برای گروهی که اهل دانشند، شرح می‌دهد! (۵)

مسلمادر آمد و شد شب و روز، و آنچه خداوند در آسمانها و زمین آفریده، آیات (و نشانه‌هایی) است برای گروهی که پر هیزگارند (و حفائق را می‌بینند). (۶)

آنها که ایمان به ملاقات ما (و روز رستاخیز) ندارند، و به زندگی دنیا خشنود شدند و بر آن تکیه کردند، و آنها که از آیات ما غافلند، (۷)

(همه) آنها جایگاهشان آتش است، بخارتر کارهایی که انجام می‌دادند! (۸)

(ولی) کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند، پروردگارشان آنها را در پرتو ایمانشان هدایت می‌کند؛ از زیر (قصرهای) آنها در باغهای بهشت، نورها جاری است. (۹)

گفتار (و دعای) آنها در بهشت این است که: «خداوند، منزه‌تی تو!» و تحیت آنها در آنجا: سلام؛ و آخرین سخنران این است که: «حمد، مخصوص پروردگار عالمیان است!» (۱۰)

اگر همان گونه که مردم در به نسبت آوردن «خوبی»‌ها عجله دارند، خداوند در مجاز اقshan شتاب می‌کرد، (بزودی) عمرشان به پایان می‌رسید (و همگی نابود می‌شدند)؛ ولی کسانی را که ایمان به لفای ما ندارند، به حال خود رها می‌کنند تا در طغیانشان سرگردان شوند! (۱۱)

هنگامی که به انسان زیان (و ناراحتی) رسد، ما را (در هر حال) در حالی که به پهلو خوابیده، یا نشسته، یا ایستاده است، می‌خوان؛ اما هنگامی که ناراحتی را از او برطرف ساختیم، چنان می‌زود که گویی هرگز ما را برای حل مشکلی که به او رسیده بود، نخواسته است! این گونه برای اسرافکاران، اعمالشان زینت داده شده است (که زشتی این عمل را درک نمی‌کنند)! (۱۲)

ما امتهای پیش از شما را، هنگامی که ظلم کردند، هلاک نمودیم؛ در حالی که پیامبر ارشان دلایل روشن برای آنها آوردند، ولی آنها ایمان نیاورندند؛ این گونه گروه مجرمان را کیفر می‌دهیم! (۱۳)

سپس شما را جانشینان آنها در روی زمین پس از ایشان- قرار دادیم؛ تا بینیم شما چگونه عمل می‌کنید! (۴)

و هنگامی که آیات روشن مابر آنها خوانده می‌شود، کسانی که ایمان به آنای ما (و روز رستاخیز) ندارند می‌گویند: «قرآنی غیر از این بیاور، یا آن را تبدیل کن! (و آیات نکوش بتهارا بردار)» بگو: «من حق ندارم که از پیش خود آن را تغییر دهم؛ فقط از چیزی که بر من وحی می‌شود، پیروی می‌کنم! من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از مجازات روز بزرگ (قیامت) می‌ترسم!» (۱۵)

بگو: «اگر خدا می‌خواست، من این آیات را بر شما نمی‌خواندم؛ و خداوند از آن آگاهان نمی‌کرد؛ چه اینکه مدت‌ها پیش از این، در میان شما زنگی نمودم؛ (و هرگز آیه‌ای نتواردم؛ آیا نمی‌فهمید؟!)» (۱۶)

چه کسی مستکارتر است از آن کمن که بر خدا دروغ می‌پندد، یا آیات او را تکذیب می‌کند؟! مسلمان رستگار نخواهد شد! (۱۷)

آنها غیر از خدا، چیز‌هایی را می‌پرسند که نه به آنان زیان می‌رساند، و نه سوادی می‌بخشد؛ و می‌گویند: «اينها شفیعان ما نزد خدا هستند!» بگو: «آیا خدا را به چیزی خبر می‌دهید که در انسانها و زمین سراغ ندارد؟!» منزله است او، و برتر است از آن همتایانی که قرار می‌دهند! (۱۸)

(در آغاز) همه مردم امت واحدی بودند؛ سپس اختلاف کردند؛ و اگر فرمانی از طرف پروردگار (درباره عدم مجازات سریع آنان) از قبل صادر نشده بود، در میان آنها در آنچه اختلاف داشتند داوری می‌شد (و سپس همگی به مجازات می‌رسیدند). (۱۹)

می‌گویند: «چرا معجزه‌های از پروردگارش بر او نازل نمی‌شود؟!» بگو: «غیب (و معجزات) تنها برای خدا (و به فرمان او) است! شما در انتظار باشید، من هم با شما در انتظارم! (شما در انتظار معجزات بهانه‌جویانه باشید، و من هم در انتظار مجازات شما!)» (۲۰)

هنگامی که به مردم، پس از ناراحتی که به آنها رسیده است، رحمتی بچشانیم، در آیات ما نیرنگ می‌کنند (مو برای آن نعمت و رحمت توجیهات ناروا می‌کنند)؛ بگو: «خداوند سریعتر از شما مکر (چار مجبوب) می‌کند؛ و رسولان (فرشتنگان) ما، آنچه نیرنگ می‌کنند (و نقشه می‌کنند)، می‌نویسد!» (۲۱)

او کسی است که شما را در خشکی و دریا سیر می‌دهد؛ زمانی که در کشته قرار می‌گیرید، و بادهای موافق آنان را (بسیار مقصود) حرکت میدهد و خوشحال می‌شوند، ناگهان طوفان شدیدی می‌یورز؛ و امواج از هر سو به سراغ آنها می‌آید؛ و گلستان می‌کنند هلاک خواهند شد؛ در آن هنگام، خدا را از روی اخلاص می‌خوانند که: «اگر مارا از این گرفتاری نجات دهی، حتماً از سپاسگزاران خواهیم بود!» (۲۲)

اما هنگامی که خدا آنها را رهایی بخشدید، (باز) به ناحق، در زمین ستم می‌کنند. ای مردم! ستمهای شما، به زبان خود شمامست! از زندگی دنیا بپره (می‌بینید)، سپس بازگشت شما بسوی ماست؛ و ما، شما را به آنچه عمل می‌کردید، خبر میدهیم! (۲۳)

مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کرده‌ایم؛ که در بی‌آن، گیاهان (گوناگون) زمین که مردم و چهارپایان از آن می‌خورند، می‌روید؛ تا زمانی که زمین، زیبایی خود را بافته و آراسته می‌گردد، و اهل آن مطمئن می‌شوند که می‌توانند از آن بهره‌مند گردند، (ناگهان) فرمان مان، شب‌هنجام یا در روز، (پرای نایودی آن) فرامیدرسد؛ (سرما یا صاعقه‌ای را بر آن سلط می‌سازیم)؛ و آنچنان آن را درو می‌کنیم که گویی دیروز هرگز (چنین کشتر ازی) نیوده است! این گونه، آیات خود را برای گروهی که می‌اندیشند، شرح می‌دهیم! (۲۴)

و خداوند به سرای صلح و سلامت دعوت می‌کند؛ و هر کس را بخواهد (و شایسته و لایق بیند)، به راه راست هدایت می‌نماید. (۲۵)

کسانی که نیکی کرند، پاداش نیک و افزون بر آن دارند؛ و تاریکی و ذلت، چهره‌هایشان را نمی‌پوشانند؛ آنها اهل بهشتند، و جاودانه در آن خواهند ماند. (۲۶)

اما کسانی که مرتكب گناهان شدند، جزای بدی بمقدار آن دارند؛ و ذلت و خواری، چهره آنان را نمی‌پوشانند؛ و هیچ چیز نمی‌تواند آنها را از (مجازات) خدا نگه دارد! (چهره‌هایشان آنچنان تاریک است که) گویی با پاره‌هایی از شب تاریک، صورت آنها پوشیده شده! آنها اهل نوزخند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند! (۲۷)

(به خاطر بیاورید) روزی را که همه آنها را جمع می‌کنیم، سپس به مثرا کان می‌گوییم: «شما و معبدهایتان در جای خودتان باشید (تا به حسابتان رسیدگی شود!)» سپس آنها را از هم جدا می‌سازیم (و از هر یک جدگانه سوال می‌کنیم) و معبدهایشان (به آنها) می‌گویند: «شما (هرگز) مارا عبادت نمی‌کردید!» (۲۸)

(آنها در پاسخ می‌گویند): همین بس که خدا میان ما و شما گواه باشد، اگر ما از عبادت شما غافل بودیم! (۲۹)

در آن جا، هر کس عملی را که قبلاً انجام داده است، می‌آزماید. و همگی بسوی «الله» مولا و سرپرست حقیقی خود بازگردانده می‌شوند؛ و چیزهایی را که بdroغ هستای خدا فرار داده بودند، گم و نابود می‌شوند! (۳۰)

بگو: «چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می‌دهد؟ یا چه کسی مالک (و خالق) گوش و چشمهاست؟ و چه کسی زنده را از مرده، و مرده را از زنده بروون می‌آورد؟ و چه کسی امور (جهان) را تدبیر می‌کند؟» بزودی (در پاسخ) می‌گویند: «خدا»، بگو: «پس چرا تقوا پیشه نمی‌کنید (و از خدا نمی‌ترسید)! (۳۱)

آن است خداوند، پرورده‌گار حق شما (دارای همه این صفات)! با این حال، بعد از حق، چه چیزی جز گمراهی وجود دارد؟ پس چرا (از پرستش او) روی گردنان می‌شود؟! (۳۲)

اینچنان فرمان پرورده‌گارت بر فاسقان مسلم شده که آنها (پس از این همه لجاجت و گناه)، ایمان نخواهند آورد! (۳۳)

بگو: «آیا هیچ یک از معبدهای شما، آفرینش را ایجاد می‌کند و سپس باز می‌گرداند؟!» بگو: سخن‌لله‌تها خدا آفرینش را ایجاد کرده، سپس باز می‌گرداند؛ با این حال، چرا از حق روی گردنان می‌شود؟! (۳۴)

بگو: «آیا هیچ یک از معبدهای شما، به سوی حق هدایت می‌کند؟! بگو: «تنها خدا به حق هدایت می‌کند! آیا کسی که هدایت به سوی حق می‌کند، برای پیروی شایسته‌تر است، یا آن کس که خود هدایت نمی‌شود مگر هدایتش کنند؟ شما را چه می‌شود، چگونه داوری می‌کنید؟! سدنه (۳۵)

و بیشتر آنها، جز از گمان (و پندارهای بی‌اساس)، پیروی نمی‌کنند؛ (در حالی که) گمان، هرگز انسان را از حق بینیاز نمی‌سازد (و به حق نمی‌رساند)! به یقین، خداوند از آنچه انجام می‌دهند، اگاه است! (۳۶)

شایسته نبود (و امکان نداشت) که این قرآن، بدون وحی الهی به خدا نسبت داده شود؛ ولی تصدیقی است برای آنچه پیش از آن است (از کتب انسانی)، و شرح و تفصیلی بر آنها است؛ شکی در آن نیست، و از طرف پرورده‌گار جهانیان است. (۳۷)

آیا آنها می‌گویند: «او قرآن را بdroغ یمخدانیت داده است؟!» بگو: «اگر راست می‌گوید، یک سوره همانند آن بیاورید؛ و غیر از خدا، هر کس را می‌توانید (به یاری) طلبید!» (۳۸)

(ولی آنها از روی علم و دانش قرآن را انکار نکردند؛ بلکه چیزی را تکذیب کردند که آگاهی از آن نداشتند، و هنوز واقعیتی بر آنان روشن نشده است! پیشینیان آنها نیز همین گونه تکذیب کردند؛ پس بنگر عاقبت کار ظالمان چگونه بود! (۳۹)

بعضی از آنها، به آن ایمان می‌آورند؛ و بعضی ایمان نمی‌آورند؛ و پرورنگارت به مفسدان آگاهتر است (و آنها را بهتر می‌شناسد)! (۴۰)

و اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «عمل من برای من، و عمل شما برای شماست! شما از آنجه من انجام می‌دهم بیزارید و من (نیز) از آنجه شما انجام می‌دهید بیزارم!» (۴۱)

گروهی از آنان، بسوی تو گوش فرامی‌دهند (اما گویی هیچ نمی‌شوند و کرند)! آیا تو می‌توانی سخن خود را به گوش کران برسانی، هر چند نفهمند؟! (۴۲)

و گروهی از آنان، به سوی تو می‌نگرند (اما گویی هیچ نمی‌بینند)! آیا تو می‌توانی نایابنایان را هدایت کنی، هر چند نبینند؟! (۴۳)

خداوند هیچ به مردم ستم نمی‌کند؛ ولی این مرتد که به خویشتن ستم می‌کند! (۴۴)

(به باد آور) روزی را که (خداوند) آنها را جمع (و محسور) می‌سازد؛ آنچنان که (احساس می‌کند) گویی جز ساعتی از روز، (در دنیا) توقف نکرند؛ به آن مقدار که یکنیگر را (بینند) و بشناسند! مسلماً آنها که لقای خداوند (و روز رستاخیز) را تکذیب کردند، زبان بردن و هدایت نیافتد! (۴۵)

اگر ما، پاره‌ای از مجازاتهایی را که به آنها وعده داده‌ایم، (در حال حیات تو (به تو نشان دهیم، و با) پیش از آنکه گرفتار عذاب شوند)، تو را از دنیا ببریم، در هر حال، بازگشتشان به سوی ماست؛ سپس خداوند بر آنجه آنها انجام می‌دادند گواه است! (۴۶)

برای هر امتی، رسولی است؛ هنگامی که رسولشان به سوی آنان بیاید، بعدالت در میان آنها داوری می‌شود؛ و ستمی به آنها نخواهد شد! (۴۷)

و می‌گویند: «اگر راست می‌گوئی، این و عده (مجازات) کی خواهد بود؟» (۴۸)

بگو: «من (حتی) برای خودم زیان و سودی را مالک نیستم، (تا چه رسید برای شما!) مگر آنچه خدا بخواهد. (این مقدار می‌دانم که) برای هر قوم و ملتی، سرآمدی است؛ هنگامی که اجل آنها فرار است، (و فرمان مجازات یا مرگشان صادر شود،) نه ساعتی تاخیر می‌کنند، و نه پیشی می‌گیرند!» (۴۹)

بگو: «اگر مجازات او، شب‌هنجام یا در روز به سراغ شما آید (آیا می‌توانید آن را از خود دفع کنید؟!)» پس مجرمان برای چه عجله می‌کنند! (۵۰)

یا اینکه آنگاه که واقع شد، به آن ایمان می‌آورید! (به شما گفته می‌شود): حالا! در حالی که قبلاً برای آن عجله می‌کردید! (ولی اکنون چه سود!) (۵۱)

سپس به کسانی که ستم کردن گفته می‌شود: عذاب ابدی را بچشید! آیا جز به آنچه انجام می‌دادید کیفر داده می‌شود؟!» (۵۲)

از تو سوپرستد: «آیا آن (و عده مجازات الهی) حق است؟» بگو: «آری، به پروردگارم سوگند، قطعاً حق است؛ و شما نمی‌توانید از آن جلوگیری کنید!» (۵۳)

و هر کن که ستم کرده، اگر تمامی آنچه روی زمین است در اختیار داشته باشد، (همه را از هول عذاب)، برای نجات خوبیش می‌دهد! و هنگامی که عذاب را ببینند، (پیشمان می‌شوند؛ اما) پیشمانی خود را کتمان می‌کنند (مبادا رسواتر شوند!) و در میان آنها، بعدالت داوری می‌شود؛ و ستمی بر آنها نخواهد شد! (۵۴)

آگاه باشید آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست! آگاه باشید و عده خدا حق است، ولی بیشتر آنها نمی‌دانند! (۵۵)

خداست که مرده را زنده می‌کند و زنده را می‌میراند و باز همه به سوی او باز می‌گردید (۵۶)

ای مردم! اندرزی از سوی پروردگارتان برای شما آمده است؛ و درمانی برای آنچه در سینه‌هایست؛ (درمانی برای دلهاش شما)؛ و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان! (۵۷)

بگو: «به فضل و رحمت خدا باید خوشحال شوند؛ که این، از تمام آنچه گردآوری کرده‌اند، بهتر است!» (۵۸)

بگو: «آیا روز بیهابی را که خداوند بر شما نازل کرده دیده‌اید، که بعضی از آن را حلال، و بعضی را حرام نموده‌اید؟!» بگو: «آیا خداوند به شما اجازه داده، یا بر خدا افترا می‌بندید (و از پیش خود، حلال و حرام می‌کنید؟!)» (۵۹)

آنها که بر خدا افترا می‌بنندند، در باره (مجازات) روز رستاخیز، چه می‌اندیشند؟! خداوند نسبت به همه مردم فضل (و بخشن) دارد، اما اکثر آنها سیاسگزاری نمی‌کنند! (۶۰)

در هیچ حال (و اندیشه‌ای) نیستی، و هیچ قسمتی از قرآن را تلاوت نمی‌کنی، و هیچ عملی را انجام نمی‌دهید، مگر اینکه ما گواه بر شما هستیم در آن هنگام که وارد آن می‌شوید! و هیچ چیز در زمین و آسمان، از پروردگار تو مخفی نمی‌ماند؛ حتی به اندازه سنگینی ذرهای، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر اینکه (همه آنها) در کتاب آشکار (و لوح محفوظ علم خداوند) ثبت است! (۶۱)

آگاه باشید (دوستان و) اولیای خدا، نه ترسی دارند و نه غمگین می‌شوند! (۶۲)

همانها که ایمان آورندند، و (از مخالفت فرمان خدا) پرهیز می‌کرندند. (۶۳)

در زندگی دنیا و در آخرت، شاد (و مسرور)ند؛ و عده‌های الهی تخلف ناپذیر است! این است آن رستگاری بزرگ! (۶۴)

سخن آنها تو را غمگین نسازد! تمام عزت (و قدرت)، از آن خداست؛ و او شنوا و دانست! (۶۵)

آگاه باشید تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از آن خدا می‌باشند؛ و آنها که غیر خدا را هستای او می‌خواهند، (از منطق و دلیلی) پیروی نمی‌کنند؛ آنها فقط از پندار بی اسلام پیروی می‌کنند؛ و آنها فقط دروغ می‌گویند! (۶۶)

او کسی است که شب را برای شما آفرید، تا در آن آرامش بیابید؛ و روز را روشنی بخش (تا به تلاش زندگی پردازید) در اینها نشانه‌هایی است برای کسانی که گوش شنوا دارند! (۶۷)

گفتند: «خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است!» (از هر عیب و نقص و احتیاجی) متوجه است! او بیناز است! از آن اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است! شما هیچ‌گونه دلیلی بر این ادعای ندارید! آیا به خدا نسبتی می‌دهید که نمی‌دانید؟! (۶۸)

بگو: «آنها که به خدا دروغ می‌پندند، (هرگز) رستگار نمی‌شوند!» (۶۹)

بهره‌ای (ناچیز) از دنیا دارند؛ سپس بازگشتیان بسوی ماست؛ و بعد، به آنها مجازات شدید به سزای کفرشان می‌چشانیم! (۷۰)

سرگشیت نوح را بر آنها بخوان! در آن هنگام که به قوم خود گفت: «ای قوم من! اگر تذکرات من نسبت به آیات الهی، بر شما سنگین (و غیر قابل تحمل) است، (هر کار از دستستان ساخته است بکنید). من بر خدا توکل کرده‌ام! فکر خود، و قدرت معیوبدهایتان را جمع کنید؛ سپس هیچ برشما پوشیده نمان؛ (تمام جوانب کاران را بشکرید)؛ سپس به حیات من پایان دهید، و (لحظه‌ای) مهاتم ندهید! (اما نوانی ندارید!) (۷۱)

و اگر از قبول دعویتم روی بگردانید، (کار نادرستی کرده‌اید؛ چه اینکه) من از شما مزدی نمی‌خواهم؛ مزد من، تنها بر خداست! و من مأمورم که از مسلمین (تسلیم شدگان در برابر فرمان خدا) باشم!» (۷۲)

اما آنها او را تکذیب کردند! و ما، او و کسانی را که با او در کشته بودند، نجات دادیم؛ و آنان را جانشین (و وارث کافران) قرار دادیم؛ و کسانی را که آیت ما را تکذیب کردند، غرق نمودیم! پس بین عاقبت کار کسانی که اندار شدند (و به اندار الهی اهمیت ندادند)، چگونه بود! (۷۳)

سپس بعد از نوح، رسولانی به سوی قومشان فرستادیم؛ آنان دلایل روشن بر ایشان آورند؛ اما آنها، به چیزی که پیش از آن تکذیب کرده بودند، ایمان نیاورند! اینچنین بر دلهای تجلویز کاران مهر می‌نهیم (تاچیزی را درک نکنند)! (۷۴)

بعد از آنها، موسی و هارون را با آیات خود به سوی فرعون و اطرافیانش فرستادیم؛ اما آنها تکبر کردند (و زیر بار حق فرفتند؛ چرا که) آنها گروهی مجرم بودند! (۷۵)

و هنگامی که حق از نزد ما پس از آنها آمد، گفتند: «این، سحری است آشکار!» (۷۶)

موسی گفت: «آیا درباره حق، هنگامی که به سوی شما آمد، (چنین) می‌گویید؟! آیا این سحر است؟! در حالی که ساحران (هرگز) رستگار (و پیروز) نمی‌شوند!» (۷۷)

گفتند: «آیا آمده‌ای که ما را، از آنچه پر انسان را بر آن یافته، منصرف سازی؛ و بزرگی (و ریاست) در روی زمین، از آن شما دو قن باشد؟! ما (هرگز) به شما ایمان نمی‌اوریم!» (۷۸)

فرعون گفت: «(بروید و) هر جادوگر (و ساحر) دلایل را نزد من آورید!» (۷۹)

هنگامی که ساحران (به میدان مبارزه) آمدند، موسی به آنها گفت: «آنچه (از وسائل سحر) را می‌توانید بیفکنید، بیفکنید!» (۸۰)

هنگامی که افکنند، موسی گفت: «آنچه شما آوردید، سحر است؛ که خداوند بزودی آن را باطل می‌کند؛ چرا که خداوند (هرگز) عمل مفسدان را اصلاح نمی‌کند!» (۸۱)

او حق را به وعده خویش، تحقق می‌بخشد؛ هر چند مجرمان کراحت داشته باشند!» (۸۲)

(در آغاز)، هیچ کس به موسی ایمان نیاورد، مگر گروهی از فرزندان قوم او؛ (آن هم) با ترس از فرعون و اطرافیانش، مبادا آنها را شکنجه کنند؛ زیرا فرعون، برتری جویی در زمین داشت؛ و از اسرافکاران بود! (۸۳)

موسی گفت: «ای قوم من! اگر شما به خدا ایمان آورده‌اید، بر او توکل کنید اگر تسلیم فرمان او هستید!» (۸۴)

گفتند: «تنها بر خدا توکل داریم؛ پرورنگار! ما را مورد شکنجه گروه ستمگر قرار مده!» (۸۵)

و ما را با رحمت از (دست) قوم کافر رهایی بخشن! (۸۶)

و به موسی و برادرش وحی کردیم که: «برای قوم خود، خانه‌هایی در سرزمین مصر انتخاب کنید؛ و خانه‌هایتان را مقابل یکیگر (و متمرکز) قرار دهید! و نماز را برپا دارید! و به مؤمنان بشارت ده (که سرانجام پیروز می‌شوند!)» (۸۷)

موسی گفت: «پروردگار! تو فرعون و اطرافیانش را زینت و اموالی (سرشار) در زندگی دنیا داده‌ای، پروردگار! در تنجه‌بندگانت را! از راه تو گمراه می‌سازند! پروردگار! اموالشان را نابود کن! و (مجرم گناهانشان)، دلهایشان را سخت و سنگین ساز، به گونه‌ای که ایمان نیاورند تا عذاب در دنک را ببینند!» (۸۸)

فرمود: «دعای شما پذیرفته شد! استقامت به خرج دهید؛ و از راه (و رسم) کسانی که نمی‌دانند، تبعیت نکنید!» (۸۹)

(سرانجام) بنی اسرائیل را از دریا (رود عظیم نبل) عبور دادیم؛ و فرعون و شکرش از سر ظلم و تجاوز، به دنبال آنها رفتند؛ هنگامی که غرقاب دامن او را گرفت، گفت: «ایمان اوردم که هیچ معبودی، جز کسی که بنی اسرائیل به او ایمان آورده‌اند، وجود ندارد؛ و من از مسلمین هستم! سنه (۹۰)

(اما به او خطاب شد): الآن؟! در حالی که قبلًا عصیان کردی، و از مفسدان بودی! (۹۱)

ولی امروز، پدنت را (از آب) نجات می‌دهیم، تا عبرتی برای آیندگان باشی! و بسیاری از مردم، از آیات ما غافلند! (۹۲)

(پس) بنی اسرائیل را در جایگاه صدق (وراستی) منزل دادیم؛ و از روزیهای باکیزه به آنها عطا کردیم؛ (اما آنها به نزاع و اختلاف برخاستند!) و اختلاف نکردن، مگر بعد از آنکه علم و آگاهی به سراششان آمد! پروردگار تو روز قیامت، در آنچه اختلاف می‌کرند، میان آنها داوری می‌کند! (۹۳)

و اگر در آنچه بر تو نازل کردیم تردیدی داری، از کسانی که پیش از تو کتاب آسمانی را می‌خوانند پرس، به یقین، «حق» از طرف پروردگارت به تو رسیده است؛ بنابر این، هرگز از تردیدکنندگان بیاش! (مسلمان او تردیدی نداشت! این درسی برای مردم بود!) (۹۴)

و از آنها بیاش که آیات خدا را تکلیب کرند، که از زبانکاران خواهی بود! (۹۵)

(و بدان) آنها که فرمان پروردگار تو بر آنان تحقق یافته، (و بجمل اعمالشان، توفيق هدایت را از آنها گرفته هر گز) ایمان نسی اورند، (۹۶)

هر چند تمام آیات (و نشانه‌های الهی) به آنان برسد، تا زمانی که عذاب در دنک را ببینند! (زیرا تاریکی گناه، قلبهاشان را فرا گرفته، و راهی به روشنایی ندارند!) (۹۷)

چرا هیچ یک از شهرها و آبادیها ایمان نیاورند که (ایمانشان بموقع باشد، و) به حالشان مفید افتاد؟ مگر قوم یونس، هنگامی که آنها ایمان اورند، عذاب رسوا کننده را در زندگی دنیا از آنان برطرف ساختیم؛ و تا مدت معینی (پایان زندگی و احیان) آنها را بهرمند ساختیم. (۹۸)

و اگر پروردگار تو می‌خواست، تمام کسانی که روی زمین هستند، همگی به (اجبار) ایمان می‌آورند؛ آیا تو می‌خواهی مردم را مجبور سازی که ایمان بیاورند؟ (ایمان اجباری چه سودی دارد؟!) (۹۹)

(اما) هیچ کس نمی‌تواند ایمان بیاورد، جز به فرمان خدا (و توفيق و یاری و هدایت او)！ و پلیدی (کفر و گناه) را بر کسانی قرار می‌دهد که نمی‌اندیشند. (۱۰۰)

بگو: «نگاه کنید چه چیز (از آیات خدا و نشانه‌های توحیدش) در آسمانها و زمین است!» اما این آیات و اذارها به حال کسانی که (به خاطر لجاجت) ایمان نمی‌آورند مفید نخواهد بود! (۱۰۱)

آیا آنها (چیزی) جز همانند روزهای پیشینیان (و بلاها و مجاز اتهایشان) را انتظار می‌کشند؟ بگو: «شما انتظار بکشید، من نیز با شما انتظار می‌کشم!» (۱۰۲)

سپس (هنگام نزول بلا و مجازات) فرستادگان خود و کسانی را که (به آنان) ایمان می‌آورند، نجات می‌دهیم و همین گونه، بر سار حق است که مؤمنان (به تو) را (نیز) رهایی بخشیم! (۱۰۳)

بگو: «ای مردم! اگر در عقیده من شک دارید، من آنها را که جز خدا می‌پرسید، نمی‌پرسنم! تنها خداوندی را پرسش می‌کنم که شمارا می‌میراند! و من مامورم که از مؤمنان باشم! (۱۰۴)

و (به من دستور داده شده که) روی خود را به آینه متوجاساز که از هر گونه شرک، خالی است؛ و از مشرکان میاش! (۱۰۵)

و جز خدا، چیزی را که نه سودی به تو می‌رساند و نه زیانی، مخوان! که اگر چنین کنی، از ستمکاران خواهی بود! (۱۰۶)

و اگر خداوند، (برای امتحان یا کیفر گناه)، زیانی به تو می‌رساند، هیچ کس جز او آن را برطرف نمی‌سازد؛ و اگر اراده خیری برای تو کند، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد! اثرا به هر کس از بندگانش بخواهد می‌رساند؛ و او غفور و رحیم است!» (۱۰۷)

بگو: «ای مردم! حق از طرف پروردگارستان به سراغ شما آمد؛ هر کس (در پرتو آن) هدایت یابد، برای خود هدایت شده؛ و هر کس گمراه گردد، به زیان خود گمراه می‌گردد؛ و من مامور (به اجبار) شناسیستم!» (۱۰۸)

و از آنچه بر تو وحی می‌شود پیروی کن، و شکیبا باش (و استقامت نما)، تا خداوند فرمان (پیروزی) را صادر کند؛ و او بهترین حاکمان است! (۱۰۹)

سوره هود

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

الر، این کتابی است که آیاتش استحکام یافته؛ سپس تشریح شده و از نزد خداوند حکیم و آگاه (نازل گردیده) است! (۱)

(دعوت من این است) که: جز «الله» را نپرستید! من از سوی او برای شما بیم دهنده و بشارت دهنده‌ام! (۲)

و اینکه: از پروردگار خویش آمرزش بطلبید؛ سپس بسوی او بازگردید؛ تا شما را تا مدت معینی، (از مواحب زندگی این جهان)، به خوبی بهرمند سازد؛ و به هر صاحب فضیلتی، به مقدار فضیلتش ببخشد! و اگر (از این فرمان) روی گردان شوید، من بر شما از عذاب روز بزرگی بینانکم! (۳)

(بدانید) بازگشت شما بسوی «الله» است، و بر هر چیز توانست! (۴)

آگاه باشید، آنها (سرهارا به هم نزدیک ساخته، و سینه‌هاشان را در کنار هم قرار می‌دهند، تا خود (و سخنان خوبیش) را از او (پیامبر) پنهان دارند! آگاه باشید، آنگاه که آنها لباس‌هایشان را به خود می‌بینند و خوبیش را در آن پنهان می‌کنند، (خداآوند) می‌داند آنچه را پنهان می‌کنند و آنچه را آشکار می‌سازند؛ چرا که او، از اسرار درون سینه‌ها، آگاه است! (۵)

هیچ جنبندهای در زمین نیست مگر اینکه روزی او بر خداست! او فرارگاه و محل نقل و انتقالش را می‌داند؛ همه اینها در کتاب آشکاری ثبت است! (در لوح محفوظ، در کتاب علم خدا) (۱)

او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز (شش دوران) آفرید؛ و عرش (حکومت) او، بر آب قرار داشت؛ (بخاطر این آفرید) کاشما را بیازماید که کدامیک عصتان بهتر است! و اگر (به آنها) بگویی: «شما بعد از مرگ، بر انگلخانه می‌شوید! «، مسلمان» کافران می‌گویند: «این سحری آشکار است!» (۷)

و اگر مجازات را تا زمان محدودی از آنها به تاخیر اندازیم، (از روی استهزا می‌گویند: «چه چیز مانع آن شده است؟!» آگاه باشید، آن روز که (عذاب) به سراغشان آید، از آنها بازگردانده نخواهد شد؛ (و هیچ قدرتی مانع آن نخواهد بود؛) و آنچه را مسخره می‌کرند، داماشان را می‌گیرد! (۸)

و اگر از جانب خوبیش، نعمتی به انسان بچشانیم، سپس آن را از او بگیریم، بسیار نومید و ناسپاس خواهد بود! (۹)

و اگر بعد از شدت و رنجی که به او رسیده، نعمتهایی به او بچشانیم، می‌گوید: «مشکلات از من برطرف شد، و دیگر باز نخواهد گشت!» و غرق شادی و غفلت و فخر فروشی می‌شود... (۱۰)

مسکر آنها که (در سایه ایمان راستین)، صبر و استقامت ورزیدند و کارهای شایسته انجام دادند؛ که برای آنها، آمرزش و اجر بزرگی است! (۱۱)

شاید (ابلاغ) بعض آیاتی را که به تو وحی می‌شود، (بخاطر عدم پذیرش آنها) ترک کنی (و به تاخیر اندازی)؛ و سینه‌های از این جهت تنگ (و نراحت) شود که می‌گویند: «چرا گنجی بر او نازل نشده؟ و یا چرا فرشته‌ای همراه او نیامده است؟!» (ابلاغ کن، و نگران و ناراحت می‌باش! چرا که) تو فقط بیم دهنده‌ای؛ و خداوند، نگاهبان و ناظر بر همه چیز است (و به حساب آنان می‌رسد)! (۱۲)

آنها می‌گویند: «او به دروغ این (قرآن) را (به خدا) نسبت داده (و ساختگی است)!» بگو: «اگر راست می‌گویید، شما هم ده سوره ساختگی همانند این قرآن بپلورید؛ و تمام کسانی را که می‌توانند -غیر از خدا- (برای این کار) دعوت کنید!» (۱۳)

و اگر آنها دعوت شما را نپذیرفتند، بدانید (قرآن) تنها با علم الهی نازل شده؛ و هیچ معبدی جز او نیست! آیا با این حال، تسلیم می‌شود؟ (۱۴)

کسانی که زندگی دنیا و زینت آن را بخواهند، (نتیجه) اعمالشان را در همین دنیا بطور کامل به آنها می‌دهیم؛ و چیزی کم و کاست از آنها نخواهد شد! (۱۵)

(ولی) آنها در آخرت، جز آتش، (سهمی) نخواهند داشت؛ و آنچه را در دنیا (برای غیر خدا) انجام دادند، بر بد می‌روند؛ و آنچه را عمل می‌کردند، باطل و بی‌اثر می‌شود! (۱۶)

آیا آن کس که دلیل اشکاری از پروردگار خویش دارد، و بدنیال آن، شاهدی از سوی او می‌باشد، و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوای و رحمت بود (گواهی بر آن می‌دهد)، همچون کسی است که چنین نباشد؟ آنها (حق طلبان و حققت‌جویان) به او (که دارای این ویژگیهایست)، ایمان می‌آورند! و هر کس از گروههای مختلف به او کافر شود، آتش و عدمگاه اوست! پس، تردیدی در آن نداشته باش که آن حق است از پروردگار! ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند! (۱۷)

چه کسی ستمکارتر است از کسانی که بر خدا افtra می‌بندند؟ آنان (روز رستاخیز) بر پروردگارشان عرضه می‌شوند، در حالی که شاهدان (پیامبران و فرشتگان) می‌گویند: «اینها همانها هستند که به پروردگارشان دروغ بستند! ای لعنت خدا بر ظالمان باد!» (۱۸)

همانها که (مردم را) از راه خدا بازمی‌دارند؛ و راه حق را کج و معوج نشان می‌دهند؛ و به سرای آخرت کافرند! (۱۹)

آنها هیچ گاه توانایی فرار در زمین را ندارند؛ و جز خدا، پشتیبانهایی نمی‌باشند! عذاب خدا برای آنها مضاعف خواهد بود؛ (چرا که هم خودشان گمراه بوندند، و هم دیگران را گمراه ساختند؛) آنها هرگز توانایی شنیدن (حق را) نداشند؛ و (حقیقت را) نمی‌شنند! (۲۰)

آن کسانی هستند که سرمایه وجود خود را از دست داده‌اند؛ و تمام معبدهای دروغین از نظر شان گم شدند... (۲۱)

(به ناچار) آنها در سرای آخرت، قطعاً از همه زیانکارترند! (۲۲)

کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند و در برابر پروردگارشان خضوع و خشوع کردند، آنها اهل بهشتند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند! (۲۳)

حال این دو گروه (مؤمنان و منکران)، حال «نبیننا و کر» و «بینا و شنوا» است؛ آیا این دو، هسانند یکدیگرند؟! آیا پند نمی‌گیرند؟! (۲۴)

ما نوح را بسوی قومش فرستادیم (بنخستین بار به آنها گفت): «من برای شما بیمه‌های آشکارم! (۲۵)

جز «الله» (خدای یگانه یکتا) را نپرسنید؛ زیرا بر شما از عذاب روز درنثای می‌ترسم! (۲۶)

اشراف کافر قومش (در پاسخ او) گفتند: «ما تو را جز بشری همچون خونمان نمی‌بینیم! و کسانی را که از تو پیروی کرده‌اند، جز گروهی از اذل ساده‌لوح، مشاهده نمی‌کنیم؛ و برای شما فضیلی نسبت به خود نمی‌بینیم؛ بلکه شما را دروغگوی تصور می‌کنیم!» (۲۷)

(نوح) گفت: «اگر من دلیل روشنی از پروردگارم داشته باشم، و از نزد خودش رحمتی به من داده باشد سو بر شما مخفی مانده. (آیا باز هم رسالت مرا انکار می‌کنید؟! آیا ما می‌توانیم شما را به پذیرش این دلیل روشن مجبور سازیم، با اینکه شما کراحت دارید؟! (۲۸)

ای قوم! من به خاطر این دعوت، اجر و پاداشی از شما نمی‌طلبم؛ اجر من، تنها بر خداست! و من، آنها را که ایمان اورده‌اند، (بخاطر شما) از خود طرد نمی‌کنم؛ چرا که آنها پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد؛ (اگر آنها را از خود برانم، در دادگاه قیامت، خصم من خواهند بود؛) ولی شمارا قوم جاهلی می‌بینم! (۲۹)

ای قوم! چه کسی مرا در برابر (مجازات) خدا یاری می‌دهد اگر آنان را طرد کنم؟ آیا اندیشه نمی‌کنید؟! (۳۰)

من هرگز به شما نمی‌گویم خزان الهی نزد من است! و غیر هم نمی‌دانم! و نمی‌گویم من فرشتمام! و (نیز) نمی‌گویم کسانی که در نظر شما خوار می‌ایند، خداوند خیری به آنها نخواهد داد؛ خدا از دل آنان اگاهتر است! (با این حال، اگر آنها را برانم،) در این صورت از ستمکاران خواهم بود!» (۳۱)

(نوح) گفت: «اگر خدا اراده کند، خواهد آورد؛ و شما قدرت فرار (از آن را) نخواهید داشت!» (۳۲)

گفتند: «ای نوح! با ما جر و بحث کردی، و زیاد هم جر و بحث کردی! (بس است!) اکنون اگر راستی می‌گویی، آنچه را (از عذاب الهی) به ساو عده می‌دهی بپلور!» (۳۳)

(اما چه سود که) هرگاه خدا بخواهد شما را (بخاطر گناهاتتان) گمراه سازد، و من بخواهم شما را اندرز دهم، اندرز من سودی به حالاتان نخواهد داشت! او پروردگار شماست؛ و بسوی او بازگشت داده می‌شود.» (۳۴)

(مشیر کان) می‌گویند: «او (محمد (ص)) این سخنان را بدروغ به خدا نسبت داده است! «بگو: من خلأه‌اگر من اینها را از پیش خود ساخته باشم و به او نسبت دهم، گناهش بر عهده من است؛ ولی من از گناهان شما بیزارم!» (۳۵)

به نوح وحی شد که: «جز آنها که (تاکنون) ایمان آورده‌اند، دیگر هیچ کس از قوم تو ایمان نخواهد آوردا پس، از کارهایی که می‌کرند، غمگین مباش!» (۳۶)

و (اکنون) در حضور ما و طبق وحی ما، کشتنی بساز! و درباره آنها که ستم کرند شفاعت مکن، که (همه) آنها غرق شدنی هستند!» (۳۷)

او مشغول ساختن کشتنی بود، و هر زمان گروهی از اشراف قومش بر او می‌گذشتند، او را مسخره می‌کردند؛ (ولی نوح) گفت: «اگر سارا مسخره می‌کنید، مانیز شمارا همین‌گونه مسخره خواهیم کرد!» (۳۸)

بزوودی خواهید دانست چه کسی عذاب خوار کننده به سراغش خواهد آمد، و مجازات جلوه‌دان بر او وارد خواهد شد!» (۳۹)

(این وضع هچنان ادامه یافت) تا آن زمان که فرمان ما فرا رسید، و تئور جوشیدن گرفت؛ (به نوح) گفتیم: «از هر جفتی از حیوانات (از نرو ماده) یک زوج در آن (کشته) حمل کن! هچنین خاندانست را (بر آن سوار کن) سوکر آنها که قبلاً وعده هلالک آنان داده شده (همسر و یکی از فرزندان)- و هچنین مؤمنان را!» اما جز عده کسی همراه او ایمان نیاوردند! (۴۰)

او گفت: «به نام خدا بر آن سوار شوید! و هنگام حرکت و توقف کشته، یاد او کنید، که پروردگارم آمرزنده و مهربان است!» (۴۱)

و آن کشته، آنها را از میان امواجی همچون کوههای حركت میداد؛ (در این هنگام)، نوح فرزنش را که در گوشاهی بود صدا زد: «پسرم! همراه ما سوار شو، و با کافران مبارش!» (۴۲)

گفت: «بیزودی به کوهی پناه میرم تا مرآ از آب حفظ کند!» (نوح) گفت: «امروز هیچ نگهداری در برابر فرمان خدا نیست؛ مگر آن کس را که او رحم کند!» در این هنگام، موج در میان آن دو حایل شد؛ و او در زمرة غرق شدگان قرار گرفت! (۴۳)

و گفته شد: «ای زمین، آبی را فرو برا! و ای آسمان، خودداری کن! و آب فرو نشست و کار پایان یافت و (کشته) بر (دامنه کوه) جودی، پهلو گرفت؛ و (در این هنگام)، گفته شد: دور باد قوم ستمگر (از سعادت و نجات و رحمت خدا!)» (۴۴)

نوح به پروردگارش عرض کرد: «پروردگار! پسرم از خاندان من است؛ و وعده تو (در مورد نجات خاندانم) حق است؛ و تو از همه حکم‌کنندگان برتری!» (۴۵)

فرمود: «ای نوح! او اهل تو نیست! او عمل غیر صالحی است (فرد ناشایسته‌ای است)! پس، آنچه را از آن اگاه نیستی، از من مخواه! من به تو اندرز می‌دهم تا از جاهلان بنباشی!!» (۴۶)

عرض کرد: «پروردگار! من به تو پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که از آن اگاهی ندارم! و اگر مرا نبخشی، و بر من رحم نکنی، از زیانکاران خواهم بود!» (۴۷)

(به نوح) گفته شد: «ای نوح! با سلامت و برکاتی از ناحیه ما بر تو و بر تمام امتهای که باتواند، فرود آی! و امتهای نیز هستند که ما آنها را از نعمتها بهرمند خواهیم ساخت، سپس عذاب دردنگی از سوی ما به آنها می‌رسد (چرا که این نعمتها را کفران می‌کنند!)» (۴۸)

اینها از خبرهای غیب است که به تو (ای پیامبر) وحی می‌کنیم؛ نه تو، و نه قومت، اینها را پیش از این نمی‌دانستید! بنابراین، صبر و استقامت کن، که عاقبت از آن پر هیزگاران است! (۴۹)

(۵۰) به سوی (قوم) عاد، برادر شان «هود» را فرستادیم؛ (به آنها) گفت: «ای قوم من! خدا را پرسش کنید، که معبدی جز اور برای شما نیست! شما فقط تهمت می‌زنید (و بترا را شریک او می‌خوانید)!

ای قوم من! من از شما برای این (رسالت)، پاداشی نمی‌طلیم؛ پاداش من، تنها بر کسی است که مرا آفریده است؛ آیا نمی‌فهمید؟! (۵۱)

و ای قوم من! از پروردگارتان طلب آمرزش کنید، سپس به سوی او بازگردید، تا (باران) آسمان را پی در پی بر شما بفرستد؛ و نیرویی بر نیرویتان بیفراید! و گنه کارانه، روی (از حق) بر نتابید! سُنَّةُ اللَّهِ (۵۲)

گفتند: «ای هود! تو دلیل روشنی برای ما نیاورده‌ای! و ما خدایان خود را با خاطر حرف تو، رها نخواهیم کرد! و ما (اصلاً) به تو ایمان نمی‌آوریم! (۵۳)

ما (درباره تو) فقط می‌گوییم: بعضی از خدایان ما، به تو زیان رسانده (و عقلت را ریوده) اند! من نہش (هود) گفت: «من خدا را به شهادت می‌طلیم، شما نیز گواه باشید که من بیزارم از آنچه شریک (خدا) قرار می‌دهید...» (۵۴)

از آنچه غیر او (نمی‌پرستید)! حل که چنین است، همگی برای من نقشه بکشید؛ و مرا مهلت ندهید! (اما بدانید کاری از دست شما ساخته نیست!) (۵۵)

من، بر «الله» که پروردگار من و شماست، توکل کردم! هیچ جنبدهای نیست سگر اینکه او بر آن تسلط دارد؛ (اما سلطه‌ای با عدالت! چرا که) پروردگار من بر راه راست است! (۵۶)

پس اگر روی برگردانید، من رسالتی را که مأمور بودم به شما رساندم؛ و پروردگارم گروه دیگری را جانشین شما می‌کند؛ و شما کمترین ضرری به او نمی‌سایند؛ پروردگارم حافظ و نگاهبان هر چیز است!» (۵۷)

و هنگامی که فرمان مافرا رسید، «هد» و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجات دادیم؛ و آنها را از عذاب شدید، رهایی بخشیدیم! (۵۸)

و این قوم «عاد» بود که آیت پروردگارشان را انکار کردند؛ و پیامبران او را معصیت نمودند؛ و از فرمان هر ستمگر دشمن حق، پیروی کردند! (۵۹)

آنان، در این دنیا و روز قیامت، لعنت (ونام تنگی) بدنبال دارند! بدانید «عاد» نسبت به پروردگارشان کفر و رزیند! دور باد «عاد» - قوم هود. (از رحمت خدا، و خیر و سعادت!) (۶۰)

و پسوى قوم «شود»، برادرشان « صالح» را (فرستاديم)؛ گفت: «ای قوم من! خدا را پرسش کنید، که معبدی جز او برای شما نیست! اوست که شما را از زمین آفرید، و ابدی آن را به شما واگذاشت! از او آمرزش بطبلید، سپس به سوى او بازگردید، که پروردگارم (به بندگان خود) نزدیک، و اجابت کننده (خواسته‌های آنها) است!» (۶۱)

گفتند: «ای صالح! تو پیش از این، مایه اميد ما بودی! آیا ما را از پرسش آنچه پدر انسان می‌پرسیتند، نهی می‌کنی؟! در حالی که ما، در مورد آنچه به سوى آن دعوستان می‌کنی، در شک و تردید هستیم!» (۶۲)

گفت: «ای قوم! اگر من دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و رحمتی از جانب خود به من داده باشد (نمی‌توانم از ابلاغ رسالت او سریچی کنم)! اگر من نافرمانی او کنم، چه کسی می‌تواند مرا در برابر وی باری دهد؟! پس، (سخنان) شما، جز اطمینان به زیانکار بودنتان، چیزی بر من نمی‌افزاید!» (۶۳)

ای قوم من! این «ناقه» خداوند است، که برای شناسانه‌ای است؛ بگارید در زمین خدا به چرا مشغول شود؛ هیچ گونه آزاری به آن نرسانید، که بزردی عذاب خدا شما را خواهد گرفت!» (۶۴)

(اما) آنها آن (ناقه) را از پای در آورند! و (صالح به آنها) گفت: «(مهلت شما تمام شد!) سه روز در خانه‌هایتان بھر مند گردید؛ (و بعد از آن، عذاب الهی فرا خواهد رسید؛) این وعده‌ای است که دروغ نخواهد بود!» (۶۵)

و هنگامی که فرمان (مجازات) مافرا رسید، صالح و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود (از آن عذاب) و از رسوایی آن روز، رهایی بخشیدیم؛ چرا که پروردگارت قوى و شکست ناپذیر است! (۶۶)

و کسانی را که ستم کرده بودند، صیحه (آسمانی) فروگرفت؛ و در خانه‌هایشان به روی افتادند و مردند... (۶۷)

آنچنان که گویی هرگز ساکن آن دیار نبودند! بدانید قوم شود، پروردگارشان را انکار کردند! دور باد قوم شود (از رحمت پروردگار)! (۶۸)

فرستادگان ما (فرشتگان) برای ابراهیم بشارت آورند؛ گفته: «سلام!» (او نیز) گفت: «سلام! سدّه و طولی نکشید که گو dalle بریانی (برای آنها) آورد. (۶۹)

(اما) هنگامی که دید دست آنها به آن نسیرسد (و از آن نمی‌خورند، کار) آنها را زشت شمرد؛ و در دل احسان ترس نمود. به او گفته: «ترس! ما به سوی قوم لوط فرستاده شده‌ایم!» (۷۰)

و همسرش ایستاده بود، (از خوشحالی) خنده؛ پس او را بشارت به اسحاق، و بعد از او یعقوب دادیم. (۷۱)

گفت: «ای وای بر من! آیا من فرزند می‌آورم در حالی که پیرزنم، و این شوهرم پیرمردی است؟! این راستی چیز عجیبی است!» (۷۲)

گفته: «آیا از فرمان خدا تعجب می‌کنی؟! این رحمت خدا و برکاتش بر شما خاتواده است؛ چرا که او ستد و والا است!» (۷۳)

هنگامی که ترس ابراهیم فرو نشست، و بشارت به او رسید، درباره قوم لوط با ما مجادله می‌کرد... (۷۴)

چرا که ابراهیم، بر دیار و دلسوز و بازگشت‌کننده (بسوی خدا) بود! (۷۵)

ای ابراهیم! از این (درخواست) صرف‌نظر کن، که فرمان پروردگارت فرا رسیده؛ و بطور قطع عذاب (الهی) به سراغ آنها می‌آید؛ و برگشت ندارد! (۷۶)

و هنگامی که رسولان ما (فرشگان عذاب) به سراغ لوط آمدند، از آمدنشان ناراحت شد؛ و قلیش پریشان گشت؛ و گفت: «امروز روز سختی است!» (زیرا آنها را نشناخت؛ و ترسید قوم تبهکار مراحم آنها شوند). (۷۷)

قوم او (یقصد مزاحمت میهمان) بسرعت به سراغ او آمدند و قلیاً کارهای بد انجام می‌دادند. گفت: «ای قوم من! اینها دختران منند؛ برای شما باکیزه‌ترند! (با آنها ازدواج کنید؛ و از زشکاری چشم بپوشید!) از خدا بترسید؛ و مرا در مورد میهماناتم رسوایی نسازید! آیا در میان شما یک مرد فهیده و آگاه وجود ندارد؟!» (۷۸)

گفتند: «تو که می‌دانی ما تمایلی به دختران تو نداریم؛ و خوب می‌دانی ما چه می‌خواهیم!» (۷۹)

گفت: «(افسوس!) ای کاش در برابر شما قادری داشتم؛ یا تکیه‌گاه و پشتیبان محکمی در اختیار من بود! (آنگاه می‌دانستم با شما زشت‌سیرتان دمنش چه کنم!)» (۸۰)

(فرشگان عذاب) گفتند: «ای لوط! ما فرستادگان پرورده‌گار توایم! آنها هرگز دسترسی به تو پیدا نخواهند کرد! در دل شب، خانواده‌ات را (از این شهر) حرکت ده! و هیچ یک از شما پشت سر ش را نگاه نکند؛ مگر همسرت، که او هم به همان بلایی که آنها گرفتار می‌شوند، گرفتار خواهد شد! موعد آنها صبح است؛ آیا صبح نزدیک نیست؟!» (۸۱)

و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، آن (شهر و دیار) را زیر و رو کردیم؛ و بارانی از سنگ (گلهای متجر) مترکم بر روی هم، بر آنها نازل نودیم... (۸۲)

(سنگپایی که) نزد پرورده‌گار نشاندار بود؛ و آن، (از سایر) ستمگران دور نیست! (۸۳)

و بسوی «مدین» بر ارشان شعیب را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که جز او، معبد دیگری برای شما نیست! پیمانه و وزن را کم نکنید (و دست به کمپروشی نزنید)! من (هم اکنون) شما را در نعمت می‌بینم؛ (ولی) از عذاب روز فرآگیر، بر شما بیمانم!» (۸۴)

و ای قوم من! پیمانه و وزن را با عدالت، تمام دهید! و بر اشیاء (و اجتناس) مردم، عیب نگذارید؛ و از حق آنان نکاهید! و در زمین به فساد نکوشید! (۸۵)

آنچه خداوند برای شما باقی گذاشته (از سرمایه‌های حلال)، بر اینان بهتر است اگر ایمان داشته باشد! و من، پاسدار شما (و ملمور بر اجبارتان به ایمان) نیستم! (۸۶)

گفتن: «ای شعیب! آیا نمازت به تو دستور می‌دهد که آنچه را پدر انسان می‌پرسیدند، ترک کنیم؛ یا آنچه را می‌خواهیم در اموال انسان انجام ندهیم؟! تو که مرد در دیار و فهمیده‌ای هستی! سندش! (۸۷)

گفت: «ای قوم! به من بگویید، هرگاه من دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و رزق (و موهبت) خوبی به من داده باشد، (آیا می‌توانم برخلاف فرمان او رفتار کنم؟!) من هرگز نمی‌خواهم چیزی که شما را از آن بازسی‌دارم، خودم مرتكب شوم! من جز اصلاح نتاً آنچه که تو نایاب دارم- نمی‌خواهم و توفیق من، جز به خدا نیست! بر او توکل کردم؛ و به سوی او بازسی‌گردم! (۸۸)

و ای قوم من! دشمنی و مخالفت با من، سبب نشود که شما به همان سرنوشتی که قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح گرفتار شدند، گرفتار شوید! و قوم لوط از شما چندان دور نیست! (۸۹)

از پروردگار خود، آمرزش بطلبید؛ و به سوی او بازگردید؛ که پروردگارم مهربان و دوستدار (بنده‌گان توبه‌کار) است!» (۹۰)

گفتن: «ای شعیب! بسیاری از آنچه را می‌گویی، مانمی‌فهمیم! و ما تو را در میان خود، ضعیف می‌یابیم؛ و اگر (بخاطر) قبیله کوچکت نیوی، تو را سنگسار می‌کردیم؛ و تو در برابر ما قادری نداری!» (۹۱)

گفت: «ای قوم! آیا قبیله کوچک من، نزد شما عزیزتر از خداوند است؟! در حالی که (فرمان) او را پشت سر انداخته‌اید! پروردگارم به آنچه انجام می‌دهید، احاطه دارد (و آگاه است)!» (۹۲)

ای قوم! هر کاری از دستتان ساخته است، انجام دهید، من هم کار خود را خواهم کرد؛ و بزودی خواهید داشت چه کسی عذاب خوار گرفته به سراغش می‌آید، و چه کسی دروغگوست! شما انتظار بکشید، من هم در انتظارم!» (۹۳)

و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجلت دادیم؛ و آنها را که ستم کردند، صبحه (آسمانی) فرو گرفت؛ و در دیار خود، به رو افتادند (و مرند)... (۹۴)

آنچنان که گویی هرگز از ساکنان آن (دیار) نبودند! دور باد مدين (و اهل آن) از رحمت خدا، همان گونه که قوم شمود دور شدند! (۹۵)

ما، موسی را با آیات خود و دلیل آشکاری فرستادیم... (۹۶)

بسوی فرعون و اطرافیانش؛ اما آنها از فرمان فرعون پیروی کردند؛ در حالی که فرمان فرعون، مایه رشد و نجات نبود! (۹۷)

روز قیامت، او در پیشایش قومش خواهد بود؛ و (به جای چشنهای زلال بهشت) آنها را وارد آتش می‌کند! و چه بد آیینهوری است (آتش)، که بر آن وارد می‌شوند! (۹۸)

آن در این جهان و روز قیامت، لعنتی بدبال دارند؛ و چه بد عطایی است (لعن و دوری از رحمت خدا)، که نصیب آنان می‌شود! (۹۹)

این از اخبار شهرها و آبادیهای است که ما برای تو بازگو می‌کنیم؛ که بعضی (هنوز) برای هستند، و بعضی درو شده‌اند (و از میان رفته‌اند)! (۱۰۰)

ما به آنها ستم نکردیم؛ بلکه آنها خودشان بر خوبیتن ستم روای داشتند! و هنگامی که فرمان مجازات الهی فرا رسید، معبدانی را که غیر از خدا می‌خوانند، آنها را باری نکردند؛ و جز بر هلاکت آنان نیز وند! (۱۰۱)

و اینچنین است مجازات پروردگار تو، هنگامی که شهرها و آبادیهای ظالم را مجازات می‌کند! (آری)، مجازات او، در دنیاک و شدید است! (۱۰۲)

در این، نشانه‌ای است برای کسی که از عذاب آخرت می‌ترسد؛ همان روزی است که مردم در آن جمع می‌شوند، و روزی که همه آن را مشاهده می‌کنند. (۱۰۳)

و ما آن (مجازات) را، جز تازمان محدودی، تاخیر نمی‌اندازیم! (۱۰۴)

آن روز که (قیامت و زمان مجازات) فرا رسد، هیچ کس جز به اجازه او سخن نمی‌گوید؛ گروهی بدینه و گروهی خوشبخت! (۱۰۵)

اما آنها که بدینه شدند، در آتشند؛ و برای آنان در آنجا، «زفیر» و «شیبیق» (ناله‌های طولانی دم و بازدم) است... (۱۰۶)

جادوگر در آن خواهد ماند، تا آسمانها و زمین بپاسست؛ مگر آنچه پروردگاریت بخواهد! پروردگاریت هر چه را بخواهد انجام می‌دهد! (۱۰۷)

اما آنها که خوشبخت و سعادتمند شدند، جادوگر در پیشتر خواهد ماند، تا آسمانها و زمین بپاسست، مگر آنچه پروردگاریت بخواهد! پخششی است قطع نشدنی! (۱۰۸)

پس شک و تردیدی (در باطل بودن) معبدهایی که آنها می‌پرسند، به خود راه مده! آنها همان‌گونه این معبدها را پرسش می‌کنند که پدر اشان قبل از پرسنند، و ما نصیب آنان را بی‌کم و کاست خواهیم داد! (۱۰۹)

ما به موسی کتاب آسماتی دانیم؛ سپس در آن اختلاف شد؛ و اگر فرمان قبلى خدا (در زمینه‌آزمایش و اتمام حجت بر آنها) نبود، در میان آنان داوری می‌شد؛ و آنها (هنوز) در شکاند، شکی آمیخته به بدگمانی! (۱۱۰)

و پروردگاریت اعمال هر یک را بی‌کم و کاست به آنها خواهد داد؛ او به آنچه عمل می‌کنند آگاه است! (۱۱۱)

پس همان‌گونه که فرمان یافته‌ای، استقامت کن؛ و همچنین کسانی که با تو بسوی خدا آمداند (باید استقامت کنند)؛ و طغیان نکنند، که خداوند آنچه را انجام می‌دهد می‌بینند! (۱۱۲)

و بر ظالمان نکیه ننمایید، که موجب می‌شود آتش شمارا فرا گیرد؛ و در آن حال، هیچ ولی و سرپرستی جز خدا نخواهد داشت؛ و یاری نمی‌شود! (۱۱۳)

در دو طرف روز، و اوایل شب، نماز را برپا دار؛ چرا که حسنات، سینلت (و آثار آنها را) از بین میبرند؛ این تذکری است برای کسانی که اهل تذکرند! (۱۱۴)

و شکیابی کن، که خداوند پاداش نیکوکاران را صالح نخواهد کرد! (۱۱۵)

چرا در قرون (و اقوام) قبل از شما، دانشمندان صاحب قدرتی نبودند که از فساد در زمین جلوگیری کنند؟ مگر اندکی از آنها، که نجاتشان دادیم! و آنان که ستم میکردند، از تنعم و کامگونی پیروی کردند؛ و گناهکار بودند (و نایبود شدند)! (۱۱۶)

و چنین نبود که پروردگاری آبادیها را بظلم و ستم نایبود کند در حالی که اهلش در صدد اصلاح بوده باشند! (۱۱۷)

و اگر پروردگاری میخواست، همه مردم را یک امت (بدون هیچ گونه اختلاف) فرار میداد؛ ولی آنها همواره مختلفند... (۱۱۸)

مگر کسی را که پروردگاری رحم کند! و برای همین (ینبیرش رحمت) آنها را آفرید! و فرمان پروردگاری قطعی شده که: جهنم را از همه (سرکشان و طاغیان) جن و انس پر خواهم کردا (۱۱۹)

ما از هر یک از سرگذشت‌های انبیا برای تو بازگو کردیم، تا به وسیله آن، قلبیت را آر امش بخشمیم؛ و ارادهات قوی گردد. و در این (اخبار و سرگذشت‌ها)، برای تو حق، و برای مؤمنان موعظه و تذکر آمده است. (۱۲۰)

و به آنها که ایمان نمی‌آورند، بگو: «هر چه در قدرت دارید، انجام دهید! ما هم انجام می‌دهیم! (۱۲۱)

و انتظار بکشید! ما هم منتظریم! (۱۲۲)

و (اگاهی از) غیب (و اسرار تهان) آسمانها و زمین، تنها از آن خداست؛ و همه کارها به سوی او بازمی‌گردند! پس او را پرسش کن! و بر او توکل نما! و پروردگاری از کارهایی که می‌کنید، هرگز غافل نیست! (۱۲۳)

به نام خداوند بخشنده و بخواشگر

الر، آن آیات کتاب آشکار است! (۱)

ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم، شاید شما در که کنید (و یعنیشید)! (۲)

ما پهترین سرگشتها را از طریق این قرآن که به تو وحی کردیم، بر تو بازگو می‌کنیم؛ و مسلمان پیش از این، از آن خبر نداشتی! (۳)

(به خاطر بیاور) هنگامی را که یوسف به پدرش گفت: «پدرم! من در خواب دیدم که پازده ستاره، و خورشید و ماه در بر ابرم سجده می‌کند!» (۴)

گفت: «فرزندم! خواب خود را برای برادرانت بازگو مکن، که برای تو نقشه (خطرناکی) می‌کشند؛ چرا که شیطان، دشمن آشکار انسان است! (۵)

و این گونه پروردگارت تو را بر می‌گزیند؛ و از تعبیر خوابها به تو می‌آموزد؛ و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام و کامل می‌کند، همان گونه که پیش از این، بر پدرانت ابراهیم و اسحاق تمام کرد؛ به یقین، پروردگار تو دانا و حکیم است!» (۶)

در (داستان) یوسف و برادرانش، نشانه‌های هدایت برای سوال‌کنندگان بود! (۷)

هنگامی که (برادران) گفتند: «یوسف و برادرش (بنیامین) نزد پدر، از ما محبو بشوند؛ در حالی که ما گروه نیرومندی هستیم! مسلمان پدر ما، در گمراهی آشکاری است!» (۸)

یوسف را بکشید؛ یا او به سرزمین دوردستی بیفکنید؛ تا توجه پدر، فقط به شما باشد؛ و بعد از آن، (از گناه خود توبه می‌کنید؛ و) افراد صالحی خواهید بود! (۹)

یکی از آنها گفت: «یوسف را نکشید؛ و اگر می‌خواهید کاری انجام دهید، او را در نهانگاه چاه بیفکنید؛ تا بعضی از قافله‌ها او را برگیرند (و با خود به مکان دوری ببرند)!» (۱۰)

(و برای انجام این کار، برادران نزد پدر آمدند و) گفتند: «پدرجان! چرا تو درباره (برادرمان) یوسف، به ما اطمینان نمی‌کنی؟ در حالی که ما خبر خواه او هستیم! (۱۱)

فردا او را با ما (به خارج شهر) بفرست، تا غذای کافی بخورد و تغیریح کند؛ و ما نگهبان او هستیم!» (۱۲)

(پدر) گفت: «من از بردن او غسگین می‌شوم؛ و از این می‌ترسم که گرگ او را بخورد، و شما از او غافل باشید!» (۱۳)

گفتند: «با اینکه ما گروه نیرومندی هستیم، اگر گرگ او را بخورد، ما از زیانکاران خواهیم بود (و هرگز چنین چیزی) ممکن نیست!» (۱۴)

هنگامی که او را با خود برداشت، و تصمیم گرفتند وی را در مخفیگاه چاه قرار دهند، (سرانجام مقصد خود را عملی ساختند) و به او وحی فرستادیم که آنها را در آینه از این کارشان با خبر خواهی ساخت؛ در حالی که آنها نمی‌دانند! (۱۵)

(برادران یوسف) شب هنگام، گریان به سراغ پدر آمدند. (۱۶)

گفتند: «ای پدر! ما رفته‌یم و مشغول مسابقه شدیم، و یوسف را نزد اثاث خود گذاشدم؛ و گرگ او را خورده! تو هرگز سخن مارا باور نخواهی کرد، هر چند راستگو باشیم!» (۱۷)

و پیراهن او را با خونی دروغین (آغشته ساخته، نزد پدر) آوردند؛ گفت: «هوسهای نفساتی شما این کار را بر ایتان آراسته! من صبر جنیل (و شکیابانی خالی از ناسپاسی) خواهم داشت؛ و در برابر آنچه می‌گویید، از خداوند یاری می‌طلبم!» (۱۸)

و (در همین حال) کاروانی فرا رسید؛ و مامور آب را (به سراغ آب) فرستادند؛ او نلو خود را در چاه افکند؛ (ناگهان) صدای زد: «مژده باد! این کوئی است (زیبا و دوست داشتی!)» و این امر را بعنوان یک سرمایه از دیگران مخفی داشتند. و خداوند به آنچه آنها انجام می‌دادند، آگاه بود. (۱۹)

و (سرانجام)، او را به بهای کمی سچند نرهم- فروختند؛ و نسبت به (فروختن) او، بی رغبت بودند (چرا که می‌ترسیدند رازشان فلاش شود). (۲۰)

و آن کس که او را از سرزمن مصر خرد (عزم مصر)، به همسرش گفت: «مقام وی را گرامی دار، شاید برای ما سودمند باشد؛ و یا او را بعنوان فرزند انتخاب کنیم!» و اینچنین یوسف را در آن سرزمن متکن ساختم! (ما این کار را کردیم، تا او را بزرگ داریم؛ و از علم تعبیر خواب به او بیاموزیم؛ خداوند بر کار خود پیروز است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند! (۲۱)

و هنگامی که به بلوغ و قوت رسید، ما «حکم» (نبوت) و «علم» به او دادیم؛ و اینچنین نیکوکاران را پاداش می‌دهیم! (۲۲)

و آن زن که یوسف در خانه او بود، از او تنای کامجویی کرد؛ در ها را بست و گفت: «بیبا (بسوی آنچه برای تو مهیاست!)» (یوسف) گفت: «بناه می‌برم به خدا! او (عزم مصر) صاحب نعمت من است؛ مقام مرا گرامی داشته؛ (آیا ممکن است به او ظلم و خیانت کنم؟! مسلماً ظالمان رستگار نمی‌شوند!» (۲۳)

آن زن قصد او کرد؛ و او نیز اگر بر هان پروردگار را نمی‌دید. قصد وی می‌نمود! اینچنین کردیم تا بدی و فحشا را از او دور سازیم؛ چرا که او از بندگان مخلص ما بود! (۲۴)

و هر دو به سوی در، نویند (در حالی که همسر عزم، یوسف را تعقیب می‌کرد)؛ و پیراهن او را از پشت (کشید) و پاره کرد. و در این هنگام، آقای آن زن را در یافتدند! آن زن گفت: «کیفر کسی که بخواهد نسبت به اهل تو خیانت کند، جز زندان و یا عذاب درینماک، چه خواهد بود؟! سنه سنه!» (۲۵)

(یوسف) گفت: «او را با اصرار به سوی خود دعوت کرد!» و در این هنگام، شاهدی از خاتواده آن زن شهادت داد که: «اگر پیراهن او از پیش رو پاره شده، آن آن راست می‌گوید، و او از دروغگویان است.» (۲۶)

و اگر پیراهنش از پشت پاره شده، آن زن دروغ می‌گوید، و او از راستگویان است.» (۲۷)

هنگامی که (عزیز مصر) دید پیراهن او (یوسف) از پشت پاره شده، گفت: «این از مکر و حیله شما زنان است؛ که مکر و حیله شما زنان، عظیم است!» (۲۸)

یوسف از این موضوع، صرفخنث کن! و تو ای زن نیز از گناه استغفار کن، که از خطاکاران بودی!» (۲۹)

(این جریان در شهر منعکس شد؛) گروهی از زنان شهر گفتند: «همسر عزیز، جوانش (غلامش) را بسوی خود دعوت می‌کند! عشق این جوان، در احصاق قلیش نفوذ کرده، ما او را در گمراهی آشکاری می‌بینیم!» (۳۰)

هنگامی که (همسر عزیز) از فکر آنها باخبر شد، به سراغشان فرستاد (و از آنها دعوت کرد); و برای آنها پشتی (گرانهایها، و مجلس باشکوهی) فراهم ساخت؛ و به دست هر کدام، چاقویی (برای بریدن میوه) داد؛ و در این موقع (به یوسف) گفت: «وارد مجلس آنان شو!» هنگامی که پتشیشان به او افتد، او را بسیار بزرگ (و زیبا) شمرند؛ و (بی‌تجه) دستهای خود را بریدند؛ و گفتند: «منزه است خدا! این بشر نیست؛ این یک فرشته بزرگوار است!» (۳۱)

(همسر عزیز) گفت: «این همان کسی است که بخارتر (عشق) او را سرزنش کردید! (آری)، من او را به خویشن دعوت کردم؛ و او خونداری کردا و اگر آنچه را دستور می‌دهم انجام ندهد، به زنان خواهد افتد؛ و مسلمًا خوار و نلیل خواهد شد!» (۳۲)

(یوسف) گفت: «پروردگار! زنان نزد من محبوبتر است از آنچه اینها مرا بسوی آن می‌خوانند؛ و اگر مکر و نیرنگ آنها را از من باز نگردانی، بسوی آنان متمایل خواهم شد و از جاهلان خواهم بود!» (۳۳)

پروردگارش دعای او را اجابت کرد؛ و مکر آنان را از او بگردانید؛ چرا که او شنوا و داناست! (۳۴)

و بعد از آنکه نشانه‌های (پاکی یوسف) را دیدند، تصمیم گرفتند او را تا مدتی زندانی کنند! (۳۵)

و دو جوان، هرراه او وارد زندان شدند؛ یکی از آن دو گفت: «من در خواب دیدم که (انگور برای) شراب می‌فشارم!» و دیگری گفت: «من در خواب دیدم که نان بر سرم حمل می‌کنم؛ و پرندگان از آن می‌خورند؛ مارا از تعبیر این خواب آگاه کن که تو را از نیکوکاران می‌بینیم.» (۳۶)

(یوسف) گفت: «پیش از آنکه جبره غذایی شما فرا رسد، شما را از تعبیر خوابتان آگاه خواهم ساخت. این، از دانشی است که پروردگارم به من آموخته است. من آین قومی را که به خدا ایمان ندارند، و به سرای دیگر کافرند، ترک گفتم (و شایسته چنین موهبتی شدم)!^(۳۷)

من از آین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کردم! برای ما شایسته نبود چیزی را هستای خدا قرار دهیم؛ این از فضل خدا بر ما و بر مردم است؛ ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی‌کنند!^(۳۸)

ای دوستان زندانی من! آیا خدایان پر اکنده بهترند، یا خداوند بکنای پیروز؟!^(۳۹)

این معبدهایی که غیر از خدا می‌پرسید، چیزی جز اسمهانی (بی‌مسما) که شما و پدر انتان آنها را خدا نامیدهاید، نیست؛ خداوند هیچ دلایلی بر آن نازل نکرده؛ حکم تنها از آن خداست؛ فرمان داده که غیر از او را نپرسید! این است آین پاپر جا؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند!^(۴۰)

ای دوستان زندانی من! اما یکی از شما (دو نفر، آزاد می‌شود؛ و) ساقی شراب برای صاحب خود خواهد شد؛ و اما دیگری به دار آویخته می‌شود؛ و پرندگان از سر او می‌خورند! و مطلبی که درباره آن (از من) نظر خواستید، قطعی و حتی است!^(۴۱)

و به آن یکی از آن دو نفر، که می‌دانست رهایی می‌باید، گفت: «مرا نزد صاحب (سلطان مصر) یادآوری کن!» ولی شیطان یادآوری او را نزد صاحبیش از خاطر وی برداشت؛ و بدنبال آن، (یوسف) چند سال در زندان باقی ماند.^(۴۲)

پلاشان گفت: «من در خواب دیدم هفت گاو چاق را که هفت گاو لاغر آنها را سی خورند؛ و هفت خوش سبز و هفت خوش خشکیده؛ (که خشکیده‌ها بر سبزها پیچیدند؛ و آنها را از بین برداشتند). ای جمیعت اشراف! درباره خواب من نظر دهید، اگر خواب را تعبیر می‌کنید!»^(۴۳)

گفتند: «خوابهای پریشان و پراکنده‌ای است؛ و ما از تعبیر این گونه خوابها آگاه نیستیم!»^(۴۴)

و یکی از آن دو که نجات یافته بود و بعد از متى به خاطر ش آمد. گفت: «من تاریل آن را به شما خبر می‌دهم؛ مرا (به سراغ آن جوان زندانی) بفرستید!»^(۴۵)

(او به زندان آمد، و چنین گفت): یوسف، ای مرد بسیار راستگو! درباره این خواب اظهار نظر کن که هفت گاو چاق را هفت گاو لاغر می‌خورند؛ و هفت خوشتر، و هفت خوش خشکیده؛ تا من بسوی مردم بازگردم، شاید (از تعییر این خواب) آگاه شوند! (۴۶)

گفت: «هفت سال با جیلت زراعت می‌کنید؛ و آنچه را درو کردید، جز کمی که می‌خوردید، در خوشهاهای خود باقی بگذارید (و ذخیره نایابی). (۴۷)

پس از آن، هفت سال سخت (و خشکی و قحطی) می‌آید، که آنچه را برای آن سالها ذخیره کرده‌اید، می‌خورند؛ جز کمی که (برای بذر) ذخیره خواهید کرد. (۴۸)

سپس سالی فرامی‌زند که باران فراوان نصیب مردم می‌شود؛ و در آن سال، مردم عصاره (میوه‌ها و دانه‌های روغنی را) می‌گیرند (و سال پر برکتی است). (۴۹)

پادشاه گفت: «او را نزد من آورید!» ولی هنگامی که فرستاده او نزد وی (یوسف) آمد گفت: سخن‌لایه سوی صاحبت بازگرد، و از او بپرس ماجرای زنانی که دستهای خود را بریندند چه بود؟ که خدای من به نیزندگ آنها آگاه است! (۵۰)

(پادشاه آن زنان را طلبید و) گفت: «به هنگامی که یوسف را به سوی خوش دعوت کردید، چریان کار شما چه بود؟» گفتند: «منزه است خدا، ما هیچ عیبی در او نیافتنیم!» (در این هنگام) همسر عزیز گفت: «الآن حق اشکار گشت! من بودم که او را به سوی خود دعوت کردم؛ و او از راستگویان است! (۵۱)

این سخن را بخاطر آن گفتم تا بداند من در غیاب به او خیانت نکردم؛ و خداوند مکر خاقان را هدایت نمی‌کند! (۵۲)

من هرگز خودم را تبرئه نمی‌کنم، که نفس (سرکش) بسیار به بدیها امر می‌کند؛ مگر آنچه را پرورندگارم رحم کند! پرورندگارم امربزند و مهربان است. (۵۳)

پادشاه گفت: «او (یوسف) را نزد من آورید، تا وی را مخصوص خود گردانم!» هنگامی که (یوسف نزد وی آمد و) با او صحبت کرد، (پادشاه به عقل و درایت او پی برد؛ و) گفت: «تو امروز نزد ما جایگاهی والا داری، و مورد اعتماد هستی!» (۵۴)

(یوسف) گفت: «مرا سرپرست خزان سرزمن (مصر) قرار ده، که نگهدارنده و آگاهم!» (۵۵)

و این‌گونه ما به یوسف در سرزمن (مصر) قدرت دادیم، که هر جا می‌خواست در آن منزل می‌گزید (و تصرف می‌کرد)! ما رحتم خود را به هر کس بخواهیم (و شایسته بدانیم) می‌بخشیم؛ و پاداش نیکوکاران را ضابع نمی‌کنیم! (۵۶)

(اما) پاداش آخرت، برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری داشتند، بهتر است! (۵۷)

(سرزمین کنعان را قحطی فرا گرفت؛) برادران یوسف (در پی مواد غذایی به مصر) آمدند؛ و بر او وارد شدند. او آنان را شناخت؛ ولی آنها او را نشناختند. (۵۸)

و هنگامی که (یوسف) بارهای آنان را آماده ساخت، گفت: «تو بت آینده آن برادری را که از پدر دارید، نزد من آورید! آیا نمی‌بینید من حق پیمانه را ادا می‌کنم، و من بهترین میزبانان هستم؟!» (۵۹)

و اگر او را نزد من نیاورید، نه کلی (و پیمانه‌ای از غله) نزد من خواهد داشت؛ و نه (اصلا) به من نزدیک شود!» (۶۰)

گفتند: «ما با پدرش گفتگو خواهیم کرد؛ (و سعی می‌کنیم موافقت را حلب نمائیم)؛ و ما این کار را خواهیم کرد!» (۶۱)

(سپس) به کارگزاران خود گفت: «آنچه را بعنوان قیمت پرداخته‌اند، در بارهایشان بگذارید! شاید پس از بازگشت به خانواده خوبیش، آن را بشناسند؛ و شاید برگردند!» (۶۲)

هنگامی که به سوی پدرشان بازگشتد، گفتند: «ای پدر! دستور داده شده که (بیون حضور برادرمان بنیامین) پیمانه‌ای (از غله) به ما ندهند؛ پس برادرمان را با ما بفرست، تا سهمی (از غله) دریافت داریم؛ و ما او را محافظت خواهیم کرد!» (۶۳)

گفت: «آیا نسبت به او به شما اطمینان کنم همان‌گونه که نسبت به برادرش (یوسف) اطمینان کردم (و دیدید چه شد؟!)؟ و (در هر حال،) خداوند بهترین حافظ، و مهربانترین مهرجان است سنه!» (۶۴)

و هنگامی که متعاق خود را گشودند، دیدند سرمایه آنها به آنها بازگردانده شده! گفتند: «در! ما دیگر چه میخواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما باز پس گردانده شده است! (پس چه بهتر که برادر را با ما بفرستی) و ما برای خانواده خوبیش مواد غذایی می‌وریم؛ و برادرمان را حفظ خواهیم کرد؛ و یک بار شتر زیادتر دریافت خواهیم داشت؛ این پیمانه (بار) کوچکی است!» (۶۵)

گفت: «من هرگز او را با شما نخواهم فرستاد، تا پیمان مؤکد الهی بدھید که او را حتی نزد من خواهید آورد! مگر اینکه (بر اثر مرگ یا علت دیگر)، قدرت از شما سلب گردد. و هنگامی که آنها پیمان استوار خود را در اختیار او گذاشند، گفت: «خداآوند، نسبت به آنچه می‌گوییم، ناظر و نگهبان است!» (۶۶)

و (هنگامی که می‌خواستند حرکت کنند، یعقوب) گفت: «فرزندان من! از یک در وارد نشوید؛ بلکه از درهای متفرق وارد گردید (تا توجه مردم به سوی شما جلب نشود)؛ و (من با این دستور،) نسی قوانم حادثه‌ای را که از سوی خدا حتی است، از شما دفع کنم! حکم و فرمان، تنها از آن خداست! بر او توکل کرده‌ام؛ و همه متوکلان باید بر او توکل کنند!» (۶۷)

و هنگامی که از همان طریق که پدر به آنها دستور داده بود وارد شدند، این کار هیچ حادثه حتی الهی را نسی‌توانست از آنها دور ساز، جز حاجتی در دل یعقوب (که از این طریق) انجام شد (و خاطرش از ام گرفت)؛ و او به خاطر تعیینی که ما به او دادیم، علم فراوانی داشت؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند! (۶۸)

هنگامی که (برادران) بر یوسف وارد شدند، برادرش را نزد خود جای داد و گفت: «من برادر تو هستم، از آنچه آنها انجام می‌دادند، غمگین و ناراحت نداش!» (۶۹)

و هنگامی که (مامور یوسف) بارهای آنها را بست، ظرف آبخوری پادشاه را در بار برادرش گذاشت؛ سپس کسی صدای زد؛ «ای اهل قلقله، شما دزد هستید!» (۷۰)

آنها رو به سوی او کردند و گفتند: «چه چیز گم کرده‌اید؟» (۷۱)

گفتند: «پیمانه پادشاه را! و هر کس آن را بیاورد، یک بار شتر (عله) به او داده می‌شود؛ و من ضامن این (نیاداش) هستم!» (۷۲)

گفتند: «به خدا سوگند شما می‌دانید ما نیامدهایم که در این سرزمین فساد کنیم؛ و ما (هرگز) دزد نبودهایم!» (۷۳)

آنها گفتند: «اگر دروغگو باشید، کیفرش چیست؟» (۷۴)

گفتند: «هر کس (آن پیمانه) در بار او پیدا شود، خودش کیفر آن خواهد بود؛ و بخاطر این کار، برده شما خواهد شد؛» ما این گونه ستمگران را کیفر می‌ذهیم!» (۷۵)

در این هنگام، (یوسف) قبل از بار برادرش، به کوش بارهای آنها پرداخت؛ سپس آن را از بار برادرش ببرون آورد؛ این گونه راه چاره را به یوسف پاد دادیم! او هرگز نمی‌توانست برادرش را مطابق آین پاشنه (مصر) بگیرد، سگر آنکه خدا بخواهد! درجات هر کس را بخواهیم بالا می‌بریم؛ و برتر از هر صاحب علمی، عالمی است! (۷۶)

(برادران) گفتند: «اگر او (بنیامین) دزدی کند، (جای تعجب نیست؛) برادرش (یوسف) نیز قبل از او دزدی کرد» یوسف (سخت ناراحت شد، و این (تاراحتی) را در رون خود پنهان داشت، و برای آنها آشکار نکرد؛ (همین اندازه) گفت: «شما (از دیدگاه من،) از نظر منزلت بدترین مردمید! و خدا از آنچه توصیف می‌کنید، آگاهتر است!» (۷۷)

گفتند: «ای عزیز! او پدر پیری دارد (که سخت ناراحت می‌شود)؛ یکی از مارا به جای او بگیر؛ ما تو را از نیکوکاران می‌بینیم!» (۷۸)

گفت: «پناه بر خدا که ما غیر از آن کس که متعاق خود را نزد او یافته‌ایم بگیریم؛ در آن صورت، از ظالمان خواهیم بود!» (۷۹)

هنگامی که (برادران) از او مایوس شدند، به کناری رفتند و با هم به نجوا پرداختند؛ (برادر) بزرگشان گفت: «آیا نمی‌دانید پدرتان از شما پیمان الهی گرفته؛ و پیش از این درباره یوسف کوتاهی کردید؟! من از این سرزمین حرکت نمی‌کنم، تا پدرم به من اجازه دهد؛ یا خدا درباره من داوری کند، که او بهترین حکم‌کنندگان است!» (۸۰)

شما به سوی پدرتان بازگردید و بگویید: پدر(جان)، پسرت دزدی کرد! و ما جز به آنچه می‌دانستیم گواهی ندادیم؛ و ما از غیب آگاه نبودیم! (۸۱)

(و اگر اطمینان نداری) از آن شهر که در آن بودیم سوال کن، و نیز از آن قافله که با آن آمدیم (پرس!) و ما (در گفتار خود) صادق هستیم!» (۸۲)

(بعقوب) گفت: «(هوای) نفس شما، مساله را چنین در نظرتان آراسته است من صبر می‌کنم، صبری زیبا (و خالی از کفران)! امیدوارم خداوند همه آنها را به من بازگرداند؛ چرا که او دانا و حکیم است!» (۸۳)

و از آنها روی برگرداند و گفت: «وا اسف بر یوسف!» و چشمان او از اندوه سفید شد، اما خشم خود را فرو می‌برد (و هرگز کفران نمی‌کرد)! (۸۴)

گفتند: «به خدا تو آنقدر یاد یوسف می‌کنی تا در آستانه مرگ قرار گیری، یا هلاک گردی!» (۸۵)

گفت: «من غم و اندوهم را تنها به خدا می‌گویم (و شکایت نزد او می‌برم)! و از خدا چیز‌هایی می‌دانم که شما نمی‌دانید!» (۸۶)

پس از اینکه یوسف و برادرش جستجو کنند؛ و از رحمت خدا مایوس نشود؛ که تنها گروه کافران، از رحمت خدا مایوس می‌شوند!» (۸۷)

هنگامی که آنها بر او (یوسف) وارد شدند، گفتند: «ای عزیز! ما و خاندان ما را ناراحتی فرا گرفته، و متعاق کسی (برای خرید مواد غذایی) با خود آورده‌ایم؛ پیمانه را برای ما کامل کن؛ و بر ما تصدق و بخشش نما، که خداوند بخشنده‌گان را پاداش می‌دهد!» (۸۸)

گفت: «آیا دانستید با یوسف و برادرش چه کردید، آنگاه که جاہل بودید؟!» (۸۹)

گفتند: «آیا تو همان یوسفی؟!» گفت: «(آری)، من یوسفم، و این برادر من است! خداوند بر ما منت گذارد؛ هر کس تقوا پیشه کند، و شکیابی و استقامت نماید، (سرانجام پیروز می‌شود)؛ چرا که خداوند پاداش نیکوکاران را ضابع نمی‌کند!» (۹۰)

گفتند: «به خدا سوگند، خداوند تو را بر ما برتری بخشدید؛ و ما خطکار بودیم!» (۹۱)

(یوسف) گفت: «امروز ملامت و توبیخی بر شما نیست! خداوند شمارا می‌بخشد؛ و او مهربانترین مهربانان است!» (۹۲)

این پیراهن را ببرید، و بر صورت پدرم بینزارید، بینا می‌شود! و همه نزدیکان خود را نزد من بیاورید!» (۹۳)

هنگامی که کاروان (از سرزمین مصر) جدا شد، پدرشان (یعقوب) گفت: «من بوی یوسف را احساس می‌کنم، اگر را به ندانی و کم عقلی نسبت ندهید!» (۹۴)

گفتند: «به خدا تو در همان گمراهی سابقت هستی!» (۹۵)

اما هنگامی که بشارت دهنده فرا رسید، آن (پیراهن) را بر صورت او افکند؛ ناگهان بینا شد! گفت: «ایا به شما نگفتم من از خدا چیزهایی می‌دانم که شما نمی‌دانید!» (۹۶)

گفتند: «پدر! از خدا آمرزش گناهان مارا بخواه، که ما خطکار بودیم!» (۹۷)

گفت: «بزوی برای شما از پروردگارم آمرزش می‌ظلم، که او آمرزنده و مهربان است!» (۹۸)

و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، او پدر و مادر خود را در آغوش گرفت، و گفت: «هسگی داخل مصر شوید، که انشاء الله در امن و امان خواهد بود!» (۹۹)

و پدر و مادر خود را بر تخت نشاند؛ و هسگی بخارا او به سجده افتادند؛ و گفت: «پدر! این تعبیر خوابی است که قبل از دیدم؛ پروردگارم آن را حق قرار داد! و او به من نیکی کرد هنگامی که مرا از زندان بیرون آورد، و شمارا از آن بیابان (به اینجا) آورد بعد از آنکه شیطان، میان من و برادرانم فساد کرد. پروردگارم نسبت به آنچه می‌خواهد (و شایسته می‌داند)، صاحب لطف است؛ چرا که او دانا و حکیم است!» (۱۰۰)

پروردگار! بخشی (عظیم) از حکومت به من بخشیدی، و مرا از علم تعبیر خوابها آگاه ساختی! ای آفریننده آسمانها و زمین! تو ولی و سرپرست من در دنیا و آخرت هستی، مرا مسلمان بمیران؛ و به صالحان ملحق فرم!» (۱۰۱)

این از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌فرستیم! تو (هرگز) نزد آنها نبودی هنگامی که تصمیم می‌گرفتند و نقشه می‌کشیدند! (۱۰۲)

و بیشتر مردم، هر چند اصرار داشته باشی، ایمان نمی‌آورند! (۱۰۳)

و تو (هرگز) از آنها پاداشی نمی‌طلبی؛ آن نیست مگر تذکری برای جهانیان! (۱۰۴)

و چه بسیار نشانه‌ای (از خدا) در آسمانها و زمین که آنها از کنارش می‌گذرند، و از آن روبگردانند! (۱۰۵)

و بیشتر آنها که مدعی ایمان به خدا هستند، مشرکند! (۱۰۶)

آیا این از آنند که عذاب فراگیری از سوی خدا به سراغ آنان بباید، یا ساعت رستاخیز ناگهان فرارسد، در حالی که متوجه نیستند؟! (۱۰۷)

یگو: «این راه من است من و پیروانم، و با بصیرت کامل، همه مردم را به سوی خدا دعوت می‌کنیم! منزله است خدا! و من از مشرکان نیستم!» (۱۰۸)

و ما نفرستادیم پیش از تو، جز مردانی از اهل آبادیها که به آنها وحی می‌کردیم! آیا (مخالفان دعوت تو)، در زمین سیر نکردند کا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چه شد؟! و سرای آخرت برای پرهیز کاران بهتر است! آیا فکر نمی‌کنید؟! (۱۰۹)

(پیامبران به دعوت خود، و دشمنان آنها به مخالفت خود همچنان اداسه دادند) تا آنگاه که رسولان مایوس شدند، و (مردم) گhan کردند که به آنان دروغ گفته شده است؛ در این هنگام، پاری ما به سراغ آنها آمد؛ آنان را که خواستیم نجات یافتدند؛ و مجازات و عذاب ما از قوم گنهکار بازگردانده نمی‌شود! (۱۱۰)

در سرگذشت آنها درس عبرتی برای صاحبان اندیشه بود؛ اینها داستان دروغین نبود؛ بلکه (وحی آسمانی است، و) هماهنگ است با آنچه پیش روی او (از کتب آسمانی پیشین) قرار دارد؛ و شرح هر چیزی (که پایه سعادت انسان است)؛ و هدایت و رحمتی است برای گروهی که ایمان نمی‌آورند! (۱۱۱)

سورة الرعد

به نام خداوتند بخشنده بخشایشگر

المر، اینها آیات کتاب (آسمانی) است؛ و آنچه از طرف پروردگارست بر تو نازل شده، حق است؛ ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند! (۱)

خدا همان کسی است که آسمانها را، بدون ستونهایی که برای شما دیدنی باشد، برافراشت، سپس بر عرش استیلا یافت (و زمام تدبیر جهان را در کف قدرت گرفت)؛ و خورشید و ماه را سخر ساخت، که هر کدام تازمان معینی حرکت دارند! کارهارا او تدبیر می‌کند؛ آیات را (برای شما) تشریح می‌نماید؛ شدید به لقای پروردگارتان پیغام پیدا کنید! (۲)

و او کسی است که زمین را گسترش؛ و در آن کوهها و نهرهایی قرار داد؛ و در آن از تمام میوه‌ها دو جفت آفرید؛ (پرده سیاه) شب را بر روز می‌پوشاند؛ در اینها آیاتی است برای گروهی که تفکر می‌کنند! (۳)

و در روی زمین، قطعاتی در کنار هم قرار دارد که با هم متفاوتند؛ و (بنیز) باغهایی از انگور و زراعت و نخلها، (و درختان میوه گوناگون) که گاه بر یک پایه می‌رویند و گاه بر دو پایه؛ (و عجیبتر از که) همه آنها از یک آب سیراب می‌شوند! و با این حال، بعضی از آنها را از جهت میوه بر دیگری برتری می‌دهیم؛ در اینها نشانه‌هایی است برای گروهی که عقل خوبش را به کار می‌گیرند! (۴)

و اگر (از چیزی) تعجب می‌کنی، عجب گفخار آنهاست که می‌گویند: «آیا هنگامی که ما خاک شدیم، (بار دیگر زنده می‌شویم و) به خلقت جدیدی بازمی‌گردیم؟!» آنها کسانی هستند که به پروردگارشان کافر شده‌اند؛ و آنان غل و زنجیرها در گردشان است؛ و آنها اهل دورزنند، و جلوانه در آن خواهند ماند! (۵)

آنها پیش از حسنہ (و رحمت)، از تو نفاضای شتب در سینه (و عذاب) می‌کنند؛ با اینکه پیش از آنها بلاهای عترت انگیز نازل شده است! و پروردگار تو نسبت به مردم با اینکه ظلم می‌کند. دارای مغفرت است؛ و (در عین حال)، پروردگارست دارای عذاب شدید است! (۶)

کسانی که کافر شدند می‌گویند: «چرا آیه (و معجزه‌ای) از پرورنگارش بر او نازل نشده؟!» تو فقط بیم دهنده‌ای! و برای هر گروهی هدایت کننده‌ای است (؛ و اینها همه بهانه است، نه برای جستجوی حقیقت)! (۷)

خدا از جنین‌هایی که هر (انسان یا حیوان) ماده‌ای حمل می‌کند آگاه است؛ و نیز از آنچه رحمها کم می‌کنند (و پیش از موعد مقرر می‌زایند)، و هم از آنچه افزون می‌کنند (و بعد از موقع می‌زایند)؛ و هر چیز نزد او مقدار معینی دارد. (۸)

او از غیب و شهود آگاه، و بزرگ و متعلقی است! (۹)

برای او یکسان است کسانی از شما که پنهانی سخن بگویند، یا آن را آشکار سازند؛ و کسانی که شبانگاه مخفیانه حرکت می‌کنند، یا در روشانی روز. (۱۰)

برای انسان، مامورانی است که پی در پی، از پیش رو، و از پشت سرش او را از فرمان خدا (حوادث غیر حتمی) حفظ می‌کنند؛ (اما) خداوند سرنوشت هیچ قوم (و ملتی) را تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است تغییر دهند! و هنگامی که خدا اراده سونی به قومی (بخاطر اعمالشان) کند، هیچ چیز مانع آن نخواهد شد؛ و جز خدا، سرپرستی نخواهد داشت! (۱۱)

او کسی است که برق را به شما نشان می‌دهد، که هم مایه ترس است و هم مایه امید؛ و ابرهای سنگین‌بار ایجاد می‌کند! (۱۲)

و رعد، تسبیح و حمد او می‌گوید؛ و (نیز) فرشتگان از ترس او! و صاعقه‌ها را می‌فرستند؛ و هر کس را بخواهد گرفتار آن می‌سازد، (در حالی که آنها با مشاهده این همه آیات الهی، باز هم) درباره خدا به مجلده مسخراند! و او قادری بی‌انتها (و) مجازاتی در دنیاک دارد! (۱۳)

دعوت حق از آن اوست! و کسانی را که (مشرکان) غیر از خدا می‌خواهند، (هرگز) به دعوت آنها پاسخ نمی‌گویند! آنها هچون کسی هستند که کفهای (ست) خود را به سوی آب می‌گشاید تا آب به دهانش برسد، و هرگز نخواهد رسید! و دعای کفاران، جز در ضلال (و گمراهمی) نیست! (۱۴)

تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند - از روی اطاعت یا اکراه- و همچنین سایه‌هایشان، هر صبح و عصر برای خدا سجده می‌کنند. (۱۵)

بگو: «چه کسی پروردگار آسمانها و زمین است؟» بگو: «الله!» (سپس) بگو: «آبا اولیا (و خدایانی) غیر از او برای خود برگزیده اید که (حتی) مالک سود و زیان خود نیستند (تا) چه رسید به شما؟!» سذهن بگو: «آبا نابینا و بینا یکسانند؟! یا ظلمتها و نور برایند؟! آبا آنها همتایانی برای خدا قرار دادند بخاطر اینکه آنان همانند خدا افریشی داشتند، و این افریشها بر آنها مشتبه شده است؟!» بگو: «خدا خلق همه چیز است؛ و اوست یکتا و پیروز!» (۱۶)

خداآوند از آسمان آبی فرمستاد؛ و از هر دره و رودخانه‌ای به اندازه آنها سیلابی جاری شد؛ سیس سیل بر روی خود کفی حمل کرد؛ و از آنچه (در کوره‌ها)، برای به دست آوردن زینت آلات با وسائل زندگی، آتش روی آن روش می‌کنند نیز کفهایی مانند آن به وجود می‌آید. خداوند، حق و باطل را چنین مثل می‌زند. اما کهها به بیرون پرتاب می‌شوند، ولی آنچه به مردم سود می‌رساند (آب یا فاز خالص) در زمین می‌ماند، خداوند اینچنین مثال می‌زند! (۱۷)

برای آنها که دعوت پروردگارشان را اجابت کردند، (سراجام و) نتیجه نیکوتر است؛ و کسانی که دعوت او را اجابت نکردند، (آنچنان در وحشت عذاب الهی فرو می‌روند، که) اگر تمام آنچه روی زمین است، و همانتش، از آن آنها باشد، همه را برای رهایی از عذاب می‌دهند! (ولی از آنها پذیرفته نخواهد شد!) برای آنها حساب بدی است؛ و جایگاهشان جهنم، و چه بد جایگاهی است! (۱۸)

آبا کسی که می‌داند آنچه از طرف پروردگاریت بر تو نازل شده حق است، همانند کسی است که ناییناست؟! تنها صاحبان اندیشه منکر می‌شوند... (۱۹)

آنها که به عهد الهی وفا می‌کنند، و پیمان را نمی‌شکنند... (۲۰)

و آنها که پیوند های را که خدا دستور به برقراری آن داده، برقرار میدارند؛ و از پروردگارشان می‌ترسند؛ و از بدی حساب (روز قیامت) بیم دارند... (۲۱)

و آنها که بخاطر ذات (پاک) پروردگارشان شکیابی می‌کنند؛ و نماز را بر پا می‌دارند؛ و از آنچه به آنها روزی دادهایم، در پنهان و اشکار، اتفاق می‌کنند؛ و با حسنات، سیناث را از میان می‌برند؛ پایان نیک سرای دیگر، از آن آنهاست... (۲۲)

(همان) باغهای جاویدان بیشتری که وارد آن می‌شوند؛ و همچنین پدران و همسران و فرزندان صلاح آنها؛ و فرشتگان از هر دری بر آنان وارد می‌گردند... (۲۳)

(و به آنان می‌گویند): سلام بر شما بخاطر صبر و استقامتتان! چه نیکوست سرانجام آن سرا (ی) جاویدان! (۴)

آنها که عهد الهی را پس از محکم کردن می‌شکنند، و پیوند های را که خدا دستور به برقراری آن داده قطع می‌کنند، و در روی زمین فساد می‌نمایند، لعنت برای آنهاست؛ و بدی (و مجازات) سرای آخرت! (۵)

خدا روزی را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) وسیع، برای هر کس بخواهد (و مصلحت بداند)، تنگ قرار می‌دهد؛ ولی آنها (کافران) به زندگی دنیا، شاد (و خوشحال) شدن؛ در حالی که زندگی دنیا در برایر آخرت، متعاق ناجیز است! (۶)

کسانی که کافر شدند می‌گویند: «هر آیه (و معجزه) ای از پروردگارش بر او نازل نشده است؟! مذکور بگو؛ «خداآوند هر کس را بخواهد گمراه، و هر کس را که بازگردد، به سوی خودش هدایت می‌کندا! (کمیودی در معجزه ها نیست؛ لجاجت آنها منع است!)» (۷)

آنها کسانی هستند که ایمان آورده اند، و دلهایشان به یاد خدا مطمئن (و آرام) است؛ آگاه باشید، تنها با یاد خدا دلها آرامش می‌یابد! (۸)

آنها که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند، پاکیزه ترین (زنگی) نصیبیشان است؛ و بهترین سرانجامها! (۹)

همان گونه (که پیامبران پیشین را می‌عوشت کردیم)، تو را به میان امتی فرستادیم که پیش از آنها امتهای دیگری آمدند و رفتند، تا آنچه را به تو وحی نموده ایم بر آنان بخوانی، در حالی که به رحمان (خداآوند) که رحمتش همگان را فراگرفته کمی ورزند؛ بگو: «او! پروردگار من است! می‌بودی جز او نیست! بر او توکل کردم؛ و بازگشتم بسوی اوست!» (۱۰)

اگر بوسیل؛ قرآن، کوهها به حرکت در آیند یا زمینها قطعه قطعه شوند، یا بوسیل؛ آن با مردگان سخن گفته شود، (باز هم ایمان نخواهند اورد!) ولی همه کارهای اختیار خداست؛ ایا آنها که ایمان اورده اند نمی‌دانند که اگر خدا بخواهد همه مردم را (به احیار) هدایت می‌کند (اما هدایت احیاری سودی ندارد)! و پیوسته بالهای کویندهای بر کافران بخاطر اعمالشان وارد می‌شود، و یا بنزدیکی خانه آنها فرود می‌آید، تا وعده (نهایی) خدا فرا رسد؛ به یقین خداوند در وعد؛ خود تخلف نمی‌کند! (۱۱)

(تنها تو را استهزا نکردند)، پیامبران پیش از تورانیز مورد استهزا قرار دادند؛ من به کافران مهلت دادم؛ سپس آنها را گرفتم؛ بدی مجازات من چگونه بود؟! (۱۲)

آیا کسی که بالای سر همه ایستاده، (و حافظ و نگهبان و مراقب همه است)، و اعمال همه را می بیند، (همچون کسی است که هیچ یک از این صفات را ندارد)! آنان برای خدا همتایانی قرار دادند؛ بگو: «آنها را نام ببرید! آیا چیزی را به او خبر می دهید که از وجود آن در روی زمین می خبر ایست، یا سخنان ظاهری (و تو خالی) می گویند؟!» (نه، شریکی برای خدا وجود ندارد؛ بلکه در نظر کافران، دروغهایشان زینت داده شده، و بر اثر نایاکی مرون، چنین می پندارند که واقعیتی دارد؛ و آنها از راه (خدا) بازداشتہ شده‌اند؛ و هر کس را خدا گراه کند، راهنمایی برای او وجود نخواهد داشت! (۳۴)

در دنیا، برای آنها عذابی (در دنیا) است؛ و عذاب آخرت سخت‌تر است؛ و در برابر (عذاب) خدا، هیچ کس نمی تواند آنها را نگه دارد! (۳۵)

تصویف بهشتی که به پر هیزگاران و عده داده شده، (این است که) نهرهای آب از زیر درختانش جاری است، میوه آن همیشگی، و سایه‌اش دانسی است؛ این سراجام کسانی است که پر هیزگاری پیش کردند؛ و سراجام کافران، انتش است! (۳۶)

کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده‌ایم، از آنچه بر تو نازل شده، خوشحالند؛ و بعضی از احزاب (و گروه‌ها)، قسمتی از آن را انکار می کنند؛ بگو: «من مأمورم که «الله» را بپرستم؛ و شریکی برای او قائل شوم! به سوی او دعوت می کنم؛ و بازگشت من بسوی اوست!» (۳۷)

همان گونه (که به پیامبران پیشین کتاب آسمانی دادیم)، بر تو نیز این (قرآن) را بعنوان فرمان روشن و صربحی نازل کردیم؛ و اگر از هوسهای آنان -بعد از آنکه آگاهی برای تو آمده- پیروی کنی، هیچ کس در برابر خدا، از تو حمایت و جلوگیری نخواهد کرد. (۳۸)

ما پیش از تو (نیز) رسولانی فرستادیم؛ و برای آنها همسران و فرزندانی قرار دادیم؛ و هیچ رسولی نمی توانست (از پیش خود) معجزه‌های بیلورد، مگر بفرمان خدا! هر زمانی نوشته‌ای دارد (و برای هر کاری، موعدی مقرر است)! (۳۹)

خداآنده را بخواهد محظوظ، و هر چه را بخواهد اثبات می کند؛ و «ام الكتاب» (لوح محفوظ) نزد اوست! (۴۰)

و اگر پارهای از مجازات‌ها را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم، یا (پیش از فراسیدن این مجازات‌ها) تو را بسیرانیم، در هر حال تو فقط مأمور ابلاغ هستی؛ و حساب (آنها) بر ماست. (۴۱)

«آیا ندیدند که ما پیوسته به سراغ زمین می‌آییم و از اطراف (و جوانب) آن کم می‌کنیم؟ (و جامعه‌ها، تمدنها، و دانشمندان تدریجاً از میان می‌روند.) و خداوند حکومت می‌کند؛ و هیچ کس را یارای جلوگیری پاره احکام او نیست؛ و او سریع الحساب است! (۴۱)

پیش از آنان نیز کسانی طرحها و نقشه‌ها کشیدند؛ ولی تمام طرحها و نقشه‌ها از آن خداست! او از کار هر کس آگاه است؛ و بزودی کفار می‌دانند سرانجام (تیک و بد) در سرای دیگر از آن کیست! (۴۲)

آنها که کافر شدند می‌گویند: «تو پیامبر نیستی!» بگو: «کافی است که خداوند، و کسی که علم کتاب (و آگاهی بر قرآن) نزد اوست، میان من و شما گواه باشند!» (۴۳)

سوره ابراهیم

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

الر، (این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکها (ی شرک و ظلم و جهل)، به سوی روشنایی (ایمان و عدل و آگاهی)، بفرمان پرورنگارشان در آوری، بسوی راه خداوند عزیز و حمید. (۱)

همان خدایی که آنجه در آسمانها و آنجه در زمین است، از آن اوست؛ و ای بر کفران از مجازات شدید (الهی)! (۲)

همانها که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می‌دهند؛ و (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند؛ و می‌خواهند راه حق را منحرف سازند؛ آنها در گمراهی دوری هستند! (۳)

ما هیچ پیامبری را، جز به زبان قومش، نفرستاییم؛ تا (حقایق را) برای آنها آشکار سازد؛ سپس خدا هر کس را بخواهد (و مستحق بداند) گمراه، و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) هدایت می‌کند؛ و او توانا و حکیم است. (۴)

ما موسی را با آیات خود فرستادیم؛ (و دستور دادیم) قومت را از ظلمات به نور ببرون آر! و سخّللهایم الله را به آنان باد آور! در این، نشانه‌هایی است برای هر صبر کننده شکرگزار! (۵)

و (به خاطر بیاور) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «نعمت خدا را بر خود به ياد داشته باشد، زمانی که شما را از (چنگال) آل فرعون رهابی بخشد! همانها که شما را به بذوق و وجهی عذاب می‌کردند؛ پس از آن را سر می‌بریدند، و زنانشان را (برای خدمتگاری) زنده می‌گذاشتند؛ و در این، آزمایش بزرگی از طرف پروردگاریان برای شما بود!» (۶)

و (هچنین به خاطر بیاورید) هنگامی را که پروردگاریان اعلام داشت: «اگر شکرگزاری کنید، (نعمت خود را) بر شما خواهم افروز؛ و اگر ناسبایی کنید، محازاتم شدید است!» (۷)

و موسی (به بنی اسرائیل) گفت: «اگر شما و همه مردم روی زمین کافر شوید، (به خدا زیانی نصیرید؛ چرا که) خداوند، بی‌نیاز و شایسته ستایش است!» (۸)

آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند، به شما نرسید؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثود» و آنها که پس از ایشان بودند؛ همانها که جز خاوند از آنان اگاه نیست؛ پیامبر انسان دلیل روش برای آنان اورند، ولی آنها (از روی تعجب و استهزه) نست بر دهان گرفتند و گفتند: «ما به آنچه شما به آن فرستاده شده‌اید، کافریم! و نسبت به آنچه ما را به سوی آن می‌خوانید، شک و تردید داریم!؛ سنه!» (۹)

رسولان آنها گفتند: «آیا در خدا شک است؟! خدایی که آسمانها و زمین را آفریده؛ او شما را دعوت می‌کند تا گناهاتتان را ببخشد، و تا مو عنصری شسرا باقی گذارد!» آنها گفتند: «(ما اینها را نمی‌فهمیم! همین اندازه می‌دانیم که) شما انسانهایی همانند ما هستید، می‌خواهید ما را از آنچه پردازمان می‌پرسنیدند بازدارید؛ شما دلیل و معجزه روشی برای ما بیاورید!» (۱۰)

پیامبر انسان به آنها گفتند: «درست است که ما بشری همانند شما هستیم، ولی خداوند بر هر کس از بندگانش بخواهد (و شایسته بداند)، نعمت می‌بخشد (و مقام رسالت عطا می‌کند)! و ما هرگز نمی‌توانیم معجزه‌ای جز بفرمان خدا بیاوریم! (و از تهدیدهای شما نمی‌هر اسیم؛ افراد با ایمان باید تنها بر خدا توکل کنند!» (۱۱)

و چرا بر خدا توکل نکنیم، یا اینکه ما را به راههای (سعادت) رهبری کرده است؟! و ما بطور مسلم در برابر آزارهای شما صبر خواهیم کرد (و دست از رسالت خویش بر نمی‌داریم)؛ و توکل کنندگان، باید فقط بر خدا توکل کنند!» (۱۲)

(ولی) کافران به پیامبران خود گفتند: «ما قطعاً شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد، مگر اینکه به آین ما بازگردید!» در این حال، پرورنگارشان به آنها وحی فرستاد که: «ما ظالمن را هلاک می‌کنیم!»^(۱۳)

و شمارا بعد از آنکه در زمین سکوت خواهیم داد، این (موقبیت)، برای کسی است که از مقام (عدالت) من بترسد؛ و از عذاب (من) بیمناک باشد!»^(۱۴)

و آنها (از خدا) تناقضی فتح و پیروزی (بر کفار) کردند؛ و (سرانجام) هر گردنکش منحرفی نومید و نابود شد!^(۱۵)

به دنبال او جهنم خواهد بود؛ و از آب بد بوی متعفنی نوشانده می‌شود!^(۱۶)

بزحمت جرعه جرعه آن را سرمی‌کشد؛ و هرگز حاضر نیست به میل خود آن را بپاشامد؛ و مرگ از هرجا به سراغ او می‌آید؛ ولی با این همه نمی‌میرد! و بدبخت آن، عذاب شدیدی است!^(۱۷)

اعمال کسانی که به پرورنگارشان کافر شدند، همچون خاکستری است در برابر تندیاد در يك روز طوفانی! آنها توانایی ندارند کمترین چیزی از آنچه را انجام داده‌اند، به دست آورند؛ و این همان گمراهی دور و دراز است!^(۱۸)

آیا ندیدی خداوند، آسمانها و زمین را بحق آفریده است؟ اگر بخواهد، شما را می‌برد و خلق تازه‌ای می‌آورد!^(۱۹)

و این کار برای خدا مشکل نیست!^(۲۰)

و (در قیامت)، همه آنها در برابر خدا ظاهر می‌شوند؛ در این هنگام، ضعفاً (دبباله و ندان) به مستکبران (و رهبران گراه) می‌گویند: «ما پیروان شما بونیم! ایا (اکنون که بخارتر پیروی از شما گرفتار مجازات الهی شده‌ایم) شما حاضرید سهمی از عذاب الهی را پینیرید و از ما بردارید؟» آنها می‌گویند: «اگر خدا ما را هدایت کرده بود، ما نیز شما را هدایت می‌کردیم! (ولی) کار از اینها گذشته است،) چه بیتابی کنیم و چه شکیبایی، تقاوی برای ما ندارد؛ راه گریزی برای ما نیست!»^(۲۱)

و شیطان، هنگامی که کار تمام می‌شود، می‌گوید: «خداوند به شما وعده حق داد؛ و من به شما وعده (باطل) دادم، و تخلف کردم! من بر شما نسلطی نداشتم، جز اینکه دعوتنان کردم و شما دعوت مرا پذیر فتید! بنابر این، مرا سرزنش نکنید؛ خود را

سرزنش کنید! نه من فریادرس شما هستم، و نه شما فریادرس من! من نسبت به شرک شما درباره خود، که از قبیل داشتید، (و اطاعت مرا هم ردیف اطاعت خدا قرار دادید) بیزار و کافرم!» مسلمان استمکاران عذاب دردنگی دارند! (۲۲)

و کسانی را که ایمان آورند و اعمال صالح انجام دانند، به باعهای بهشت وارد می‌کنند؛ باعهایی که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ به این پروردگارشان، جلوه‌دانه در آن می‌مانند؛ و تجییت آنها در آن، «سلام» است. (۲۳)

آیا ندیدی چگونه خداوند «کلمه طیبه» (و گفتار پاکیزه) را به درخت پاکیزه‌ای تشبیه کرده که ریشه آن (در زمین) ثابت، و شاخه آن در آسمان است؟! (۲۴)

هر زمان میوه خود را به اذن پروردگارش می‌دهد. و خداوند برای مردم مثلاً می‌زند، شاید متذکر شوند (و پند گفیرند)! (۲۵)

(همچنین) «کلمه خبیثه» (و سخن آسوده) را به درخت نیاکی تشبیه کرده که از روی زمین برکنده شده، و قرار و ثباتی ندارد. (۲۶)

خداوند کسانی را که ایمان آورند، به خاطر گفتار و اعتقاد ثابت‌شان، استوار می‌نماید؛ هم در این جهان، و هم در سرای دیگر! و ستمگران را گمراه می‌سازد، (و لطف خود را از آنها بر می‌گیرد)؛ خداوند هر کار را بخواهد (و مصلحت بداند) انجام می‌دهد! (۲۷)

آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی و نابودی کشانند؟! (۲۸)

(سرای نیستی و نابودی، همان) جهنم است که آنها در آتش آن وارد می‌شوند؛ و بد قرارگاهی است! (۲۹)

آنها برای خدا همتایانی قرار داده‌اند، تا (مردم را) از راه او (منحرف و) گمراه سازند؛ بگو: «چند روزی از زندگی دنیا و لذات آن) بهره گیرید؛ اما عاقبت کار شما به سوی آتش (نوزخ) است! سُدَّهُ (۳۰)

به بندگان من که ایمان آورده‌اند بگو نماز را برپا دارند؛ و از آنچه به آنها روزی داده‌ایم، پنهان و آشکار، انفاق کنند؛ پیش از آنکه روزی فرا رسید که در آن خرید و فروش است، و نه دوستی! (نه با مال می‌توانند از کیفر خدا رهایی یابند، و نه با پیوندهای مادی!) (۳۱)

خداآوند همان کسی است که آسمانها و زمین را آفرید؛ و از آسمان، آئی نازل کرد؛ و با آن، میوه‌ها (ی مخلف) را برای روزی شما (از زمین) بیرون آورد؛ و کشتی‌هارا مسخر شما گردانید، تا بر صفحه دریا به فرمان او حرکت کنند؛ و نهرها را (نیز) مسخر شما نمود؛ (۳۲)

و خورشید و ماه را که با برنامه منظمی درکارند. به تسبیح شما درآوردم؛ و شب و روز را (نیز) مسخر شما ساخت؛ (۳۳)

و از هر چیزی که از او خواستید، به شما داد؛ و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز آنها را شماره نتوانید کرد! انسان، ستمگر و ناسپلش است! (۳۴)

(به بد آورید) زمانی را که ابراهیم گفت: «پروردگار! این شهر (مکه) را شهر امنی قرار ده! و من و فرزندانم را از پرسش بنها دور نگاه دار!» (۳۵)

پروردگار! آنها (بنها) بسیاری از مردم را گمراه ساختند! هر کس از من پیروی کند از من است؛ و هر کس نافرمانی من کند، تو بخشنده و مهربانی! (۳۶)

پروردگار! من بعضی از فرزندانم را در سرزمین بی‌آب و علفی، در کنار خانه‌ای که حرم توست، ساکن ساختم تا نماز را برپا دارند؛ تو دلهای گروهی از مردم را متوجه آنها ساز؛ و از ثمرات به آنها روزی ده؛ شاید آنان شکر تو را بجای آورند! (۳۷)

پروردگار! تو می‌دانی آنچه را ما پنهان و یا آشکار می‌کنیم؛ و چیزی در زمین و آسمان بر خدا پنهان نیست! (۳۸)

حمد خدای را که در پیری، اسماعیل و اسحاق را به من بخشید؛ مسلماً پروردگار من، شنووند (و احبابت کنند) دعاست. (۳۹)

پروردگار! مرا برپا کننده نماز قرار ده، و از فرزندانم (نیز چنین فرمای)، پروردگار! دعای مرا پذیر! (۴۰)

پروردگار! من و پدر و مادرم و همه مؤمنان را، در آن روز که حساب برپا می‌شود، بیامز! (۴۱)

گمان میر که خدا، از آنچه ظالمان انجام می‌دهند، غافل است! (نه، بلکه کیفر) آنها را برای روزی تاخیر انداخته است که چشها بر آن (به حاطر نرس و وحشت) از حرکت باز می‌ایستد... (۴۲)

گردنها را کشیده، سرها را به آسمان بلندکرده، حتی یاک چشمهاشان از حرکت بازمی‌ماند؛ زیرا به هر طرف نگاه کنند، آثار عذاب آشکار است! و (در این حل) دلهایشان (فرومی‌بیزد؛ و از اندیشه و امید)، خالی می‌گردد! (۴۳)

و مردم را از روزی که عذاب الهی به سراغشان می‌آید، بترسان! آن روز که ظالمان می‌گریند: من خلأپروردگار! مدت کوتاهی ما را مهلت ده، تادعوت تو را پیغیریم و از پیامبران پیروی کنیم! (اما پاسخ می‌شنوند که): مگر قبلاً سوگند یاد نکرده بودید که زوال و فنایی برای شما نیست؟! (۴۴)

(آری شما بودید که) در منازل (و کاخهای) کسانی که به خویشتن ستم کردن، ساکن شدید؛ و برای شما آشکار شد چگونه با آنان رفتار کردیم؛ و برای شما، مثلها (از سرگذشت پیشینیان) زدیم (باز هم بیدار شدید)! (۴۵)

آنها نهایت مکر (و نیرنگ) خود را به کار زندند؛ و همه مکرها (و توطنه‌هایشان) نزد خدا آشکار است، هر چند مکر شان چنان باشد که کوه‌ها را از جا برکند! (۴۶)

پس گمان میر که خدا و عدای را که به پیامرانش داده، تخلف کند! چرا که خداوند قادر و انتقام گیرنده است. (۴۷)

در آن روز که این زمین به زمین دیگر، و آسمانها (به آسمانهای دیگری) مبدل می‌شود، و آنان در پیشگاه خداوند واحد قهار ظاهر می‌گرددند! (۴۸)

و در آن روز، مجرمان را با هم در غل و زنجیر می‌بینی! (که دستها و گردنهاشان را به هم بسته است!) (۴۹)

لباسهایشان از قطران (ماده چسبنده بد بوی قابل الشتعال) است؛ و صورت‌هایشان را آتش می‌پوشاند... (۵۰)

تا خداوند هر کس را، هر آنچه انجام داده، جزا دهد! به یقین، خداوند سریع الحساب است! (۵۱)

این (قرآن)، پیام (و ابلاغی) برای (عموم) مردم است؛ تا همه په وسیله آن اندزار شوند، و بدانند او خدا یکتاست؛ و تا صاحبان مغز (و اندیشه) پند گیرند! (۵۲)

سوره الحجر

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

الر، این آیات کتاب، و قرآن مبین است. (۱)

کفران (هنگامی که آثار شوم اعمال خود را ببینند)، چه بسا آرزو می‌کنند که ای کاش مسلمان بودند! (۲)

بگذار آنها بخورند، و بهره گیرند، و آرزوها آنان را غافل سازد؛ ولی بزودی خواهند فهمید! (۳)

ما اهل هیج شهر و دیاری را هلاک نکردیم مگر اینکه اجل معین (و زمان تغییر ناپذیری) داشتند! (۴)

هیچ گروهی از اجل خود پیشی نمی‌گیرد؛ و از آن عقب نخواهد افتاد! (۵)

و گفتند: «ای کسی که «ذکر» (قرآن) بر او نازل شده، مسلماً تو دیوانه‌ای! (۶)

اگر راست می‌گوینی، چرا فرشتگان را نزد ما نمی‌زوری؟!» (۷)

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

(اما اینها باید بدانند) ما فرشتگان را، جز حق، نازل نمی‌کنیم؛ پو هرگاه نازل شوند، دیگر به اینها مهلت داده نمی‌شود (پو در صورت انکار، به عذاب الهی نایبد می‌گردد)! (۸)

ما قرآن را نازل کردیم؛ و ما بطور قطع نگهدار آئیم! (۹)

ما پیش از تو (نیز) پیامبرانی در میان امتهای نخستین فرستادیم. (۱۰)

هیچ پیامبری به سراغ آنها نمی‌آمد مگر اینکه او را مسخره می‌کردند. (۱۱)

ما اینچنین (و از هر طریق مسکن) قرآن را به درون دلها مجرمان راه می‌دهیم! (۱۲)

(اما با این حال،) آنها به آن ایمان نمی‌اورند؛ روش افواه پیشین نیز چنین بود! (۱۳)

و اگر دری از آسمان به روی آنان بگشاییم، و آنها پیوسته در آن بالا روند... (۱۴)

باز می‌گویند: «ما را چشم‌بندی کردند؛ بلکه ما (سر تا پا) سحر شده‌ایم!» (۱۵)

ما در آسمان برجهانی قرار دادیم؛ و آن را برای بینندگان آراستیم. (۱۶)

و آن را از هر شیطان رانده شده‌ای حفظ کردیم؛ (۱۷)

مگر آن کس که استراق سمع کند (و دزدانه گوش فراده) که «شهاب مبین» او را تعقیب می‌کند (و می‌راند) (۱۸)

و زمین را گستردیم؛ و در آن کوه‌های ثابتی افکنیدیم؛ و از هر گیاه سوزون، در آن رویاندیم؛ (۱۹)

و برای شما انواع وسایل زندگی در آن قرار دادیم؛ همچنین برای کسانی که شما نمی‌توانید به آنها روزی دهید! (۲۰)

و خزان همه چیز، تنها نزد ماست؛ ولی ما جز به اندازه معین آن را نازل نمی‌کنیم! (۲۱)

ما بادها را برای بارور ساختن (ابرها و گیاهان) فرستادیم؛ از آسمان آبی نازل کردیم، و شما را با آن سیراب ساختیم؛ در حالی که شما توانایی حفظ و نگهداری آن را نداشید! (۲۲)

«مایم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم؛ و مایم وارث (همه جهان)! (۲۳)

ما، هم پیشینیان شما را دانستیم؛ و هم متاخران را! (۲۴)

پروردگار تو، قطعاً آنها را (در قیمت) جمع و محشور می‌کنند، چرا که او حکیم و دانست! (۲۵)

ما انسان را از گل خشکیده‌ای (همجون سفال) که از گل بد بوی (تیره رنگی) گرفته شده بود آفریدیم! (۲۶)

و جن را پیش از آن، از آتش گرم و سوزان خلق کردیم! (۲۷)

و (به خاطر بیاور) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشری را از گل خشکیده‌ای که از گل بدبویی گرفته شده، می‌آفرینم. (۲۸)

هنگامی که کار آن را به پایان رسانتم، و در او از روح خود (یک روح شایسته و بزرگ) دمیدم، همگی برای او سجده کنید!» (۲۹)

همه فرشتگان، بی استثناء، سجده کرند... (۳۰)

جز ابلیس، که ابا کرد از اینکه با سجده‌کنندگان باشد. (۳۱)

(خداوند) فرمود: «ای ابلیس! چرا با سجده‌کنندگان نیستی؟!» (۳۲)

گفت: «من هرگز برای بشری که او را از گل خشکیده‌ای که از گل بدبویی گرفته شده است آفریده‌ای، سجده نخواهم کرد!» (۳۳)

فرمود: «از صفات آنها (فرشتگان) بیرون رو، که رانده‌دهای (از درگاه ما!).

و لعنت (و دوری از رحمت حق) تاروز قیامت بر تو خواهد بود!» (۳۵)

گفت: «پروردگار! مرا تاروز رستاخیز مهلت ده (و زنده بگذار!)» (۳۶)

فرمود: «تو از مهلت یافتنگانی!» (۳۷)

(اما نه تاروز رستاخیز، بلکه) تاروز وقت معینی.» (۳۸)

گفت: «پروردگار! چون سراگراه ساختی، من (نعمت‌های مادی را) در زمین در نظر آنها زینت می‌دهم، و همگی را گمراه خواهم ساخت،» (۳۹)

مگر بندگان مخلصت را.» (۴۰)

فرمود: «این راه مستقیمی است که بر عهده من است (و سنت همیشگیم)...» (۴۱)

که بر بندگانم سلطنت خواهی یافت؛ مگر گراحتانی که از تو پیروی می‌کنند؛ (۴۲)

و دوزخ، میعادگاه همه آنهاست! (۴۳)

هفت در دارد؛ و برای هر دری، گروه معینی از آنها تقسیم شده‌اند! (۴۴)

به یقین، پرهیزگاران در باغها(ی سرسیز بهشت) و در کنار چشنهای هستند. (۴۵)

(فرشگان به آنها می‌گویند): داخل این باغها شوید با سلامت و امنیت! (۴۶)

هر گونه غل (حسد و کینه و دشمنی) را از سینه آنها بر می‌کنیم (و روشنان را پاک می‌سازیم)؛ در حالی که همه برابرند، و بر تختهار و پیروی یکیگر قرار دارند. (۴۷)

هیچ خستگی و تعجبی در آنجا به آنها نمی‌رسد، و هیچ گاه از آن اخراج نمی‌گردد! (۴۸)

بندگانم را آگاه کن که من بخشنه مهربانم! (۴۹)

و (اینکه) عذاب و کیفر من، همان عذاب در دنک است! (۵۰)

و به آنها از مهمانهای ابراهیم خبر ده! (۵۱)

هنگامی که بر او وارد شدند و سلام کردند؛ (ابراهیم) گفت: «ما از شما بی‌مناکیم!» (۵۲)

گفتند: «نترس، ما تو را به پسری دانا بشارت می‌دهیم!» (۵۳)

گفت: «آیا به من (چنین) بشارت می‌دهید با اینکه پیر شده‌ام؟ به چه چیز بشارت می‌دهید؟! سُنَّة (۵۴)

گفتند: «تو را به حق بشارت دادیم؛ از مایوسان مباش!» (۵۵)

گفت: «جز گمراهن، چه کسی از رحمت پروردگارش مایوس می‌شود؟!» (۵۶)

(پیش) گفت: «ماموریت شما چیست، ای فرستادگان خدا؟» (۵۷)

گفتند: «ما به سوی قومی گتیه کار ماموریت یافته‌ایم (تا آنها را هلاک کنیم)! (۵۸)

مگر خاتدان لوط، که همگی آنها را نجات خواهیم داد... (۵۹)

بجز همسرش، که مقدر داشتیم از بازماندگان (در شهر، و هلاکشوندگان) باشد!» (۶۰)

هنگامی که فرستادگان (خدا) به سراغ خاتدان لوط آمدند... (۶۱)

(لوط) گفت: «شما گروه ناشناسی هستید!» (۶۲)

گفتند: «ما همان چیزی را برای تو آورده‌ایم که آنها (کافران) در آن تردید داشتند (آری)، ما مامور عذابیم! (۶۳)

ما واقعیت مسلمی را برای تو آورده‌ایم؛ و راست می‌گوییم! (۶۴)

پس، خاتوادهات را در اواخر شب با خود بردار، و از اینجا بیر؛ و خودت به دنبال آنها حرکت کن؛ و کسی از شما به پشت سر خویش ننگرد؛ مامور هستید بروید!» (۶۵)

و ما به لوط این موضوع را وحی فرستادیم که صبحگاهان، همه آنها ریشمکن خواهد شد. (۶۶)

(از سوی دیگر)، اهل شهر (از ورود میهمانان با خبر شدند، و بطرف خانه لوط) آمدند در حالی که شادمان بودند. (۶۷)

(لوط) گفت: «اینها میهمانان منند؛ آبرویی مرا نزیبید!» (۶۸)

و از خدا بترسید، و مرا شرمته نسازید!» (۶۹)

گفتند: «مگر ما تو را از جهانیان نهی تکریم (و نگفتم کسی را به میهمانی نپذیر؟!)» (۷۰)

گفت: «دختران من حاضرند، اگر میخواهید کار صحیحی انجام دهید (با آنها ازدواج کنید، و از گناه و آسودگی پیرهیزید!)» (۷۱)

به جان تو سوگند، اینها در مستی خود سرگردانند (و عقل و شعور خود را از دست داده‌اند)! (۷۲)

سرانجام، هنگام طلوع آفتاب، صیحه (مرگبار - بصورت صاعقه یا زمین‌لرزه) آنها را فراگرفت! (۷۳)

سپس (شهر و آبادی آنها را زیر و رو کردیم) بالای آن را پایین قرار دادیم؛ و بارانی از سنگ بر آنها فرو ریختیم! (۷۴)

در این (سرگذشت عبرت‌انگیز)، نشانه‌هایی است برای هوشیاران! (۷۵)

و ویرانهای سرزمین آنها، بر سر راه (کاروانها)، همواره ثابت و برقرار است؛ (۷۶)

در این، نشانه‌ای است برای مؤمنان! (۷۷)

«اصحاب الایک» (صاحبان سرزمینهای پر درخت قوم شعیب) مسلماً قوم ستمگری بودند! (۷۸)

ما از آنها انتقام گرفتیم؛ و (شهرهای ویران شده) این دو (قوم لوط و اصحاب الایک) بر سر راه (شناور سفرهای شام)، آشکار است! (۷۹)

و «اصحاب حجر» (قوم ثمود) پیامبران را تکنیب کردند! (۸۰)

ما آیات خود را به آنان دادیم؛ ولی آنها از آن روی گرداندند! (۸۱)

آنها خانه‌های امن در دل کوه‌ها می‌تراشیدند. (۸۲)

اما سرانجام صیحه (مرگبار)، صبحگاهان آنان را فرا گرفت؛ (۸۳)

و آنچه را به دست آورده بودند، آنها را از عذاب الهی نجات نداد! (۸۴)

ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است، جز بحق نیافریدیم؛ و ساعت موعد (قیامت) قطعاً فرا خواهد رسید (و جزای هر کس به او می‌رسد)! پس، از آنها به طرز شایسته‌ای صرف‌نظر کن (و آنها را بر نادانیهایشان ملامت ننم)! (۸۵)

به یقین، پروردگار تو، آفریننده آنگاه است! (۸۶)